SCIENTIA

NR 6 2012

Chełmskie Towarzystwo Naukowe

SCIENTIA

NR 6 2012

Chełm 2012

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie

DO DRUKU OPINIOWALI:

Adam Siwiec, Andrzej Stępnik

REDAKCJA:

Zygmunt Gardziński, Beata Kucharska, Iwona Lasek-Surowiec

PROJEKT OKŁADKI:

Mariusz Maciuk Projekt

SKŁAD:

Krzysztof Kowalczyk

KONTAKT:

Chełmskie Towarzystwo Naukowe, ul. Pocztowa 52, 22-100 Chełm

chtn@pwsz.chelm.pl, zgardzinski@pwsz.chelm.pl,

isurowiec@pwsz.chelm.pl

DRUK:

Drukarnia Print Group Szczecin

ISSN 1899-0630

Spis treści

SCIENTIA

Nr 6

tom okolicznościowy wydany z okazji 10-lecia Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie

Od Redakcji 9

CZĘŚĆ I
Uczelnia 13

Zygmunt Gardziński
Rola samorządów województwa chełmskiego w utworzeniu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie . . . 15

Jarosław Kapeluszny
Działalność Instytutu Matematyki i Informatyki Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie 24

Tomasz Zygmunt
Instytut Neofilologii Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie 45

Piotr Penkała
Instytut Nauk Technicznych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie 54

Adam Siwiec, Anna Szymańska
Instytut Nauk Humanistycznych PWSZ w Chełmie wprowadzenie do historii i działalności 65

Rafał Kornas
Instytut Nauk Rolniczych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie 80

Zygmunt Gardziński
Budowa Akademickiego Portu Lotniczego i początki działalności lotniczej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie (2003-2011). Kalendarium 87

Irena Gumowska
Działalność Centrum Studiów Podyplomowych PWSZ w Chełmie 115

Alina Podściańska
Biblioteka Akademicka Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie 119

Zygmunt Gardziński
Współpraca międzynarodowa Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie w latach 2005-2011 126

CZĘŚĆ II
Działalność na rzecz studentów 155

Iwona Lasek-Surowiec
Podsumowanie realizacji Programu Erasmus w latach 2007-2011 w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Chełmie . . . 157

Krzysztof Łoś
Największe sukcesy sportowe studentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie w latach 2001-2011 . . . 163

Lucyna Sikorska, Anna Szymańska
Powstanie i działalność Koła Naukowego Studentów Dziennikarzy Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie . . . 166

Tomasz Stępniewski
Koło Naukowe Studentów Stosunków Międzynarodowych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie . . . 178

Aneta Paszkiewicz
Pedagogiczne Koło Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie 181

Mirosława Kawecka
Działalność Koła Naukowego Studentów Filologii Słowiańskiej Instytutu Neofilologii Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie 185

Dorota Rybaczuk
10 lat działalności Samorządu Studentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie 188

Iwona Lasek-Surowiec
Działalność Akademickiego Biura Karier Żak na rzecz społeczności akademickiej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie 201

Od Redakcji

Dziesiąta rocznica powstania Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie jest okazją do szczególnego rodzaju podsumowań.

Powołanie Uczelni przez Radę Ministrów 24 lipca 2001 r. w jednym z najbardziej oddalonych na wschód miast Polski wzbudziło wiele emocji, ale zrodziło też wielkie nadzieje. Wydawało się ono wówczas przedsięwzięciem na tyle niewiarygodnym, co wymagającym wielkiej wiary w potencjał regionu i ludzi go zamieszkujących. Gdy 6 sierpnia 2001 r. Minister Edukacji Narodowej – prof. dr hab. inż. Edmund Wittbrodt – powierzył funkcję pierwszego Rektora dr. hab. Józefowi Zającowi, nikt nie miał jednak wątpliwości, że będzie to przedsięwzięcie o historycznym znaczeniu dla miasta i całej Polski Wschodniej. Stanowisko Prorektora objął dr inż. Tadeusz Martyniuk, zaś Kanclerzem Uczelni został mgr Marian Różański.

Władze nie zawiodły stawianych przed nimi oczekiwań, a realizowane przez nie działania znalazły uznanie wśród społeczności akademickiej, czego wyrazem było powołanie tych osób na kolejną kadencję. W 2003 roku skład władz Uczelni został powiększony o kolejnego prorektora. Funkcję Prorektora ds. Studiów i Nauczania powierzono dr Beacie Fałda, natomiast dr inż. Tadeusz Martyniuk został Prorektorem ds. Promocji i Rozwoju.

Zaproponowany w chwili inaugurowania działalności kierunek studiów i zdefiniowane wówczas specjalności kształcenia, prowadzone na początku w ramach tylko jednego instytutu – Instytutu Matematyki i Informatyki, zyskały zainteresowanie w środowisku lokalnym. Pierwszy rok akademicki rozpoczęło łącznie na studiach dziennych i zaocznych 210 studentów. Z roku na rok liczba studentów ulegała dynamicznemu wzrostowi.

W roku akademickim 2002/2003 do specjalności Nauczanie matematyki oraz Matematyka z informatyką, przyporządkowanych w 2004 roku do kierunku Matematyka, dołączyły, prowadzone przez Instytut Neofilologii, specjalności: Filologia angielska i Filologia germańska, które od 2004 roku funkcjonują w ramach kierunku Filologia.

W październiku 2003 r. swoją działalność zainaugurował Instytut Nauk Technicznych z dwoma kierunkami: Budownictwo oraz Mechanika i budowa maszyn, a od października 2005 dołączył do nich nowy kierunek – Elektrotechnika. Dążeniem władz PWSZ było jednak stworzenie Uczelni dla wszystkich, zarówno tych o zdolnościach humanistycznych i językowych, jak i tych o umysłach ścisłych i technicznych. Prowadzone w tym zakresie prace znalazły swoje odzwierciedlenie w uruchomieniu w październiku 2004 r. w Instytucie Nauk Humanistycznych kierunków Filologia polska i Historia oraz powołaniu w październiku 2006 roku Instytutu Nauk Rolniczych. Dnia 31 lipca 2007 r. Uczelnia uzyskała uprawnienia do prowadzenia studiów na kierunku Pedagogika, natomiast 23 lipca 2010 r. uprawnienia do prowadzenia studiów I stopnia na kierunku Stosunki Międzynarodowe. Swoją ofertę dydaktyczną Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie poszerzyła również o studia podyplomowe.

Od początku istnienia podejmowane są intensywne starania o wzmocnienie potencjału badawczo-naukowego Uczelni, rozbudowę infrastruktury dydaktycznej, lokalowej i laboratoryjnej oraz pozyskanie do współpracy wykwalifikowanej kadry naukowo-dydaktycznej z całego kraju. Kolejne lata działalności dowiodły, że Uczelnia stała się wiodącą w regionie placówką akademicką, organizatorem wielu przedsięwzięć naukowych oraz działań upowszechniających naukę. Pozyskiwane przez Uczelnię środki finansowe na działalność wspomagającą badania przyczyniły się do popularyzacji nauki, m.in. dzięki organizacji cyklicznych konferencji o zasięgu krajowym i międzynarodowym, w których uczestniczyli wybitni naukowcy, reprezentujący zarówno nauki techniczne, ścisłe, humanistyczne, jak i społeczne. Uczelnia działa na rzecz środowiska seniorów w regionie, patronuje i wspiera działalność Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Dopełnieniem aktywności konferencyjnej Uczelni są zaś seminaria i sympozja studenckie.

Aktualnie kluczowym projektem inwestycyjnym Uczelni jest Centrum Studiów Inżynierskich. Inwestycja ta ostatecznie zostanie oddana do użytku w połowie 2012 r. Będzie to największy i najnowocześniejszy ośrodek kształcenia przyszłych inżynierów mechaniki i budowy maszyn oraz lotnictwa, budownictwa i elektrotechniki w Polsce.

W obchodzonym roku jubileuszowym Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie kształci studentów na 10 kierunkach. W ofercie edukacyjnej Uczelni znajdują się zarówno kierunki humanistyczne,

jak i typowo techniczne. Szczególnie te drugie cieszą się coraz większą popularnością wśród młodzieży. Studia inżynierskie od lat były priorytetem PWSZ w Chełmie. Obserwacja rynku i zapotrzebowanie na fachowców sprawiły, że Uczelnia była przygotowana na uruchomienie studiów technicznych. Dumą Uczelni są przede wszystkim specjalności lotnicze. Studenci mają znakomite warunki do zdobywania różnych kwalifikacji. Student kończący naukę w PWSZ otrzymuje wszystkie niezbędne certyfikaty, by móc pracować w lotnictwie cywilnym. Celem Uczelni jest kształcenie dla potrzeb rynku pracy. Dlatego też podejmuje ona działania mające na celu współpracę z lokalnym przemysłem oraz aktywnie poszukuje inwestorów, którzy zechcą zbudować zakłady produkcyjne w rejonie nadbużańskim.

Miniona dekada w działalności Uczelni została również skutecznie zagospodarowana na niwie międzynarodowej, czego efektem było nawiązanie współpracy naukowo-dydaktycznej z partnerami ze wschodu i południa Europy, ale również Niemiec, Wielkiej Brytanii czy Stanów Zjednoczonych Ameryki. Wśród studentów coraz liczniejszą rzeszę stanowią młodzi ludzie z Ukrainy. Wydaje się, że otwarcie podwojów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie na młode ukraińskie pokolenie wymiernie wzbogaci potencjał rozwojowy i dydaktyczny Uczelni oraz w jeszcze większym stopniu wzmocni jej pozytywny wizerunek.

Chełmska szkoła wyższa jest więc sukcesem miasta i regionu, albowiem w swych murach gości studentów z całej Polski. Należy ona także do największych pracodawców w powiecie chełmskim. Wszystko to jest powodem do dumy i radości podczas obchodów Jubileuszu 10-lecia istnienia Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie.

Redakcja

Część I

Uczelnia

SCIENTIA
NR 6 – 2012

ZYGMUNT GARDZIŃSKI

Rola samorządów województwa chełmskiego w utworzeniu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie

W latach 90. XX wieku na terenie województwa chełmskiego, w liczącym ponad 70 tysięcy mieszkańców Chełmie, funkcjonowały filie bądź wydziały zamiejscowe trzech wyższych uczelni, których siedziby mieściły się w Warszawie i Lublinie. Były to: prowadząca od marca 1996 r. studia zaoczne na kierunku pielęgniarstwo filia Wydziału Pielęgniarstwa Akademii Medycznej w Lublinie[1], Instytut Stosunków Międzynarodowych Wyższej Szkoły Dziennikarskiej im. Melchiora Wańkowicza w Warszawie, który rozpoczął kształcenie w systemie zaocznym na kierunku obsługa ruchu granicznego w maju 1997 r.[2], filia Wyższej Szkoły Zarządzania i Przedsiębiorczości w Warszawie na kierunku marketing i zarządzanie[3] oraz wydział zamiejscowy Akademii Rolniczej w Lublinie[4]. Dodatkową inicjatywą władz miasta Chełm z października 1999 r. było zawarcie porozumienie z rektorem UMCS w Lublinie w sprawie uruchomienia w Chełmie studiów podyplomowych dla nauczycieli na kierunku kształcenie zintegrowane. Ostatecznie studia te zostały zorganizowane w lutym 2000 r.[5].

Zmiana prawa polskiego w zakresie możliwości tworzenia państwowych wyższych szkół zawodowych[6] oraz przygotowywana przez rząd i parlament reforma administracyjna państwa zmierzająca do likwidacji małych województw, wpłynęły na wzrost aktywności przedstawicieli samorządów lokalnych w sprawie tworzenia wyższy uczelni zawodowych w średnich ośrodkach miejskich w szczególno-

1 J. Łuczkowski, *Kronika. Kalendarium wydarzeń'95* [w:] „Rocznik Chełmski", t. 2, 1996, s. 544; J. Łuczkowski, *Kronika. Kalendarium wydarzeń'96* [w:] „Rocznik Chełmski", t. 3, 1997, s. 538.

2 A. Rybak, *Kronika. Kalendarium wydarzeń'97* [w:] „Rocznik Chełmski", t. IV, 1998, s. 311.

3 A. Rybak, *Kronika. Kalendarium wydarzeń'98* [w:] „Rocznik Chełmski", t. V, 1999, s. 465.

4 A. Rybak, *Kronika. Kalendarium wydarzeń'98* [w:] „Rocznik Chełmski", t. V, 1999, s. 466, 473.

5 A. Rybak, Kronika. Kalendarium wydarzeń'99 [w:] „Rocznik Chełmski", t. VI, 2000, s. 249, tom 7, 2001, s. 457.

6 Ustawa z dnia 26 czerwca 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych. Dz. U. 1997 nr 96, poz. 590.

ści w miastach, które miały stracić status stolicy województwa.

Pierwsza inicjatywa powołania w Chełmie wyższej uczelni pod nazwą Chełmska Szkoła Wyższa powstała w lutym 1997 r. Wyprzedzała ona o kilka miesięcy zapowiadaną ustawę dającą możliwość tworzenia wyższych szkół zawodowych. Jej inicjatorami byli prof. Józef Zając – pracownik naukowy Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Marian Różański – dyrektor I liceum Ogólnokształcącego im. S. Czarnieckiego w Chełmie oraz ówczesny wojewoda chełmski Marian Cichosz. Wniosek w sprawie powołania Chełmskiej Szkoły Wyższej został złożony w Ministerstwie Edukacji Narodowej jesienią 1997 r. Z uwagi na uchybienia został zwrócony inicjatorom do poprawy[7].

W 1998 r. grupa inicjatywna z prof. Zającem przy wsparciu Urzędu Miasta Chełm, Urzędu Wojewódzkiego oraz założonego w czerwcu 1997 r. Chełmskiego Towarzystwa Naukowego złożyła ponownie poprawiony wniosek w sprawie utworzenia chełmskiej uczelni w MEN. Organizatorzy we wniosku zakładali, że Chełmska Szkoła Wyższa kształcić będzie na dwóch kierunkach: informatyka z matematyką oraz optoelektronika – telekomunikacja w formie studiów dziennych i zaocznych. Zakładano, że na każdym roku kształcić się tu będzie 260 studentów, w tym 120 na studiach zaocznych. Inicjatorzy zebrali deklarację kadry naukowo-dydaktycznej, którą tworzyło 30 osób, w tym 10 pracowników z tytułami profesorów i doktorów habilitowanych. Byli to pracownicy uczelni lubelskich: Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, UMCS, Politechniki Lubelskiej oraz Politechniki Lwowskiej. Siedzibą nowej szkoły wyższej miał być budynek Technikum Mechanicznego w Chełmie przy ul. Pocztowej 54. Zakładano powołanie uczelni do końca 1999 r[8].

Ważną rolę w powołaniu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie odegrał Zarząd Miasta Chełma wybrany w wyborach jesienią 1998 r., który tworzyli: Henryk Dżaman – prezydent Miasta Chełm, Zygmunt Gardziński i Zbigniew Matuszczak – zastępcy prezydenta oraz Maria Drygalewicz, Marek Karwowski i Mirosław Kasperek – członkowie Zarządu Miasta. Przedstawiciele nowo wybranej władzy wykonawczej Chełma byli inicjatorami wielu przedsięwzięć lobbystycznych i politycznych, zmierzających do osiągnięcia celu.

7 Archiwum Urzędu Miasta Chełm, Protokół Nr 53/99 z posiedzenia Zarządu Miasta Chełma odbytego w dniu 21 czerwca 1999 r. pod przewodnictwem p. Henryka Dżamana – Przewodniczącego Zarządu, Informacja na temat Chełmskiej Szkoły Wyższej „Wyższa Szkoła Zawodowa".

8 AUMCh, Protokół Nr 53/99 z posiedzenia Zarządu Miasta Chełma odbytego w dniu 21 czerwca 1999 r. pod przewodnictwem p. Henryka Dżamana – Przewodniczącego Zarządu, Informacja na temat Chełmskiej Szkoły Wyższej „Wyższa Szkoła Zawodowa"; Z. Gardziński, *Chełmskie Towarzystwo Naukowe (1997-2011)*[w:] *Oblicza współczesnej kultury Chełma. Instytucje – twórcy – dokonania* pod red. Z. Gardzińskiego, A. Stępnika, Chełm 2011, s. 37.

Już na początku kadencji prezydent Chełma wystąpił z wnioskiem do MEN o powołanie prof. dr. hab. Józefa Zająca na rektora Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie, powierzając mu jednocześnie prowadzenie całokształtu spraw organizacyjno-programowych związanych z utworzeniem chełmskiej uczelni[9]. Następnie wiceprezydent Chełma Zygmunt Gardziński i prezes Chełmskiego Towarzystwa Naukowego Tadeusz Martyniuk 9 marca 1999 r. złożyli w Ministerstwie Edukacji Narodowej dokumenty uzupełniające do wniosku o otworzenie uczelni[10].

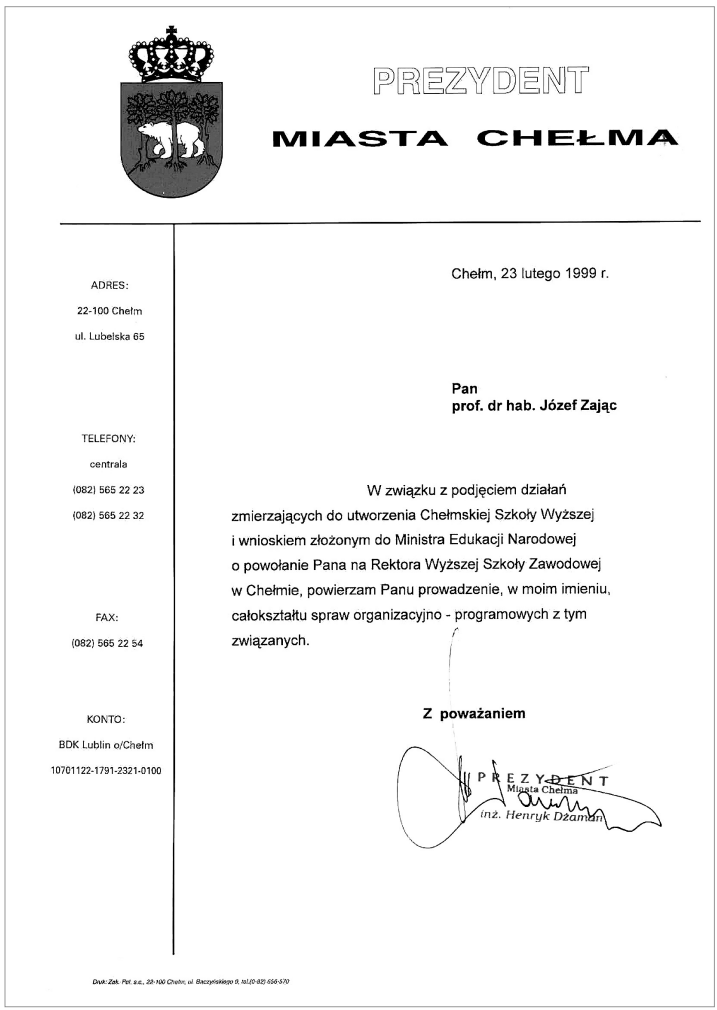

PREZYDENT

MIASTA CHEŁMA

ADRES:
22-100 Chełm
ul. Lubelska 65

TELEFONY:
centrala
(082) 565 22 23
(082) 565 22 32

FAX:
(082) 565 22 54

KONTO:
BDK Lublin o/Chełm
10701122-1791-2321-0100

Chełm, 23 lutego 1999 r.

Pan
prof. dr hab. Józef Zając

W związku z podjęciem działań zmierzających do utworzenia Chełmskiej Szkoły Wyższej i wnioskiem złożonym do Ministra Edukacji Narodowej o powołanie Pana na Rektora Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie, powierzam Panu prowadzenie, w moim imieniu, całokształtu spraw organizacyjno - programowych z tym związanych.

Z poważaniem

PREZYDENT
Miasta Chełma
inż. Henryk Dżaman

Druk: Zak. Pol. s.c., 22-100 Chełm, ul. Baczyńskiego 9, tel.(0-82) 565-570

Pismo prezydenta Miasta Chełma z 23 lutego 1999 r. do wniosku o utworzenie Chełmskiej Szkoły Wyższej.

9 AUMCh, Pismo Prezydenta Miasta Chełma z dnia 23 lutego 1999 r. do prof. dr. hab. Józefa Zająca.

10 A. Rybak, *Kronika. Kalendarium Wydarzeń'99* [w:] „Rocznik Chełmski", t. VI, 2000, s. 235.

Pierwszy wniosek w sprawie powołania PWSZ w Chełmie został złożony w 1997 r., lecz pozostawał w instytucjach Ministerstwa Edukacji Narodowej bez rozpatrzenia do początku 2000 r.[11]. W marcu tegoż roku Rada Główna Szkolnictwa Wyższego pozytywnie zaopiniowała wniosek dotyczący powołania chełmskiej PWSZ z kierunkami matematyka nauczycielska i matematyka stosowana. Negatywnie zaopiniowała inne dwa kierunki: informatyka i fizyka optoelektroniczną[12]. Opinia Rady pobudziła do działania przedstawicieli samorządu chełmskiego i środowiska lokalne.

Z inicjatywy Zarządu Miasta w dniu 3 kwietnia 2000 r. zorganizowane zostało spotkanie z parlamentarzystami chełmskimi w sprawie poparcia samorządu miasta Chełm dotyczących powołania w Chełmie Wyższej Szkoły Zawodowej[13]. 10 kwietnia tegoż roku wiceprezydent Gardziński odwiedził starostwa powiatowe i urzędy miast dawnego woj. chełmskiego, uzyskując poparcie samorządów dla inicjatywy powołania w Chełmie Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej. Wsparcia dla powołania chełmskiej uczelni udzielili wówczas: prezydent Chełma – Henryk Dżaman, burmistrz Krasnegostawu – Andrzej Jakubiec, burmistrz Włodawy – Andrzej Sadlak, burmistrz Rejowca Fabrycznego – Marek Świderczuk, starosta powiatu krasnostawskiego – Piotr Jelonek oraz starosta powiatu chełmskiego – Adam Rychliczek[14].

Chełmskie Towarzystwo Naukowe z inicjatywy prezesa Tadeusza Martyniuka zorganizowało akcję zbierania podpisów popierających ideę powołania państwowej uczelni w Chełmie wśród młodzieży szkolnej. Łącznie zebrano 2000 podpisów, które przesłano do Ministerstwa Edukacji Narodowej. Zarząd stowarzyszenia zwrócił się ponadto do księdza arcybiskupa Józefa Życińskiego z prośbą o poparcie inicjatywy zmierzającej do powołania chełmskiej szkoły wyższej[15].

Zarząd Miasta widział w powołaniu w Chełmie państwowej uczelni jeden z kierunków ograniczania bezrobocia, które po przekształceniach własnościowych państwowych zakładów pracy, a także likwidacji instytucji rządowych po przeprowadzeniu reformy administracyjnej państwa po 1999 r. osiągnęło w mieście 20%[16].

---

11 A. Rybak, *Kronika. Kalendarium wydarzeń 2000* [w:] „Rocznik Chełmski", t. 7, 2001, s. 456.

12 A. Rybak, *Kronika. Kalendarium wydarzeń 2000* [w:] „Rocznik Chełmski", t. 7, 2001, s. 457.

13 AUMCh, Protokół Nr 122/2000 z posiedzenia Zarządu Miasta Chełma odbytego w dniu 31 marca 2000 r. pod przewodnictwem p. Henryka Dżamana – Przewodniczącego Zarządu,

14 AUMCh, Pismo samorządów Ziemi Chełmskiej, Krasnostawskiej i Włodawskiej z dnia 10 kwietnia 2000 r. do prof. dr hab. Mirosława Handke Ministra Edukacji Narodowej.

15 Z. Gardziński, *Chełmskie Towarzystwo Naukowe (1997-2011)* [w:] *Oblicza współczesnej kultury Chełma. Instytucje – twórcy – dokonania* pod red. Z. Gardzińskiego, A. Stępnika, Chełm 2011, s. 38.

16 A. Michalik, *Kierunki ograniczania bezrobocia* [w:] „Wieści Chełmskie. Gazeta samorządowa" R. XI Nr 5, 2001, s. 4.

Chełm, dnia 10 kwietnia 2000r.

E-0718/7/00

SEKRETARIAT MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ 12 cz. 2000

Szanowny Pan
Prof. dr hab. MIROSŁAW HANDKE
Minister Edukacji Narodowej

Popierając szlachetną inicjatywę władz samorządowych Miasta Chełma, zmierzającą do powołania w Chełmie Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej, jako samorządowcy Ziemi Chełmskiej, Krasnostawskiej i Włodawskiej zwracamy się z prośbą do Pana Ministra o przyspieszenie prac związanych z utworzeniem tej uczelni.

W byłym województwie chełmskim, liczącym ponad 251 tys. mieszkańców, nie funkcjonuje żadna państwowa wyższa uczelnia. Co roku szkoły ponadpodstawowe w naszym regionie opuszcza ponad 3 tysiące absolwentów. Jedni z uwagi na wysoki koszt kształcenia kończą swoją edukację na etapie szkoły średniej, inni wybierają uczelnie najczęściej w Lublinie lub innych dużych miastach, jednak większość z nich nie wraca do swego miejsca zamieszkania. Młodzież nie widzi żadnych perspektyw własnego rozwoju w tym regionie.

Utrata przez Chełm statusu miasta wojewódzkiego, jak również niski stopień wykształcenia ludności na tym terenie, odbija się na funkcjonującym tu życiu gospodarczym oraz kulturalnym i stawia nasz region na jednym z ostatnich miejsc w kraju. Poprawa tej sytuacji jest możliwa, między innymi, poprzez zasilenie tego obszaru ludźmi wykształconymi. Takie możliwości stwarza projektowana Chełmska Wyższa Szkoła Zawodowa, która częściowo zatrzymałaby młodych ludzi.

Wspierając dotychczasowe działania władz samorządowych Miasta Chełma, wyrażamy gotowość do ścisłej współpracy w sprawie funkcjonowania państwowej wyższej uczelni w Chełmie i deklarujemy jej wspieranie finansowe.

BURMISTRZ Miasta Włodawy

BURMISTRZ mgr Andrzej Sadtak

STAROSTWO POWIATOWE w Krasnymstawie 22-300 Krasnystaw ul.Browarna 1 tel.(082)576-82-12

PREZYDENT Miasta Chełma

Z poważaniem

STAROSTA CHEŁMSKI Plac Niepodległości 1 22-100 Chełm

STAROSTA mgr inż. Adam Rychliczek

BURMISTRZ MIASTA REJOWIEC FABRYCZNY

BURMISTRZ mgr inż. Marek Świderczuk

STAROSTA Piotr Jelonek

BURMISTRZ mgr inż. Andrzej Jakubiec

BURMISTRZ MIASTA KRASNEGOSTAWU woj. lubelskie

Pismo samorządów dawnego woj. chełmskiego do MEN
z 10 kwietnia 2000 r. w sprawie poparcia dla powołania
Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie.

Ostatecznie po długiej, trwającej ponad 2 lata, procedurze uzgodnień i opinii Komisji Akredytacyjnej Wyższego Szkolnictwa Zawodowego, Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, Ministerstwa Edukacji Narodowej, Rada Ministrów wydała rozporządzenie z dnia 24 lipca 2001 r. w sprawie utworzenia Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie[17].

17 Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 lipca 2001 r. w sprawie utworzenia Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie, Dz. U. 2001, nr 79, poz. 839; A. Rybak, *Kronika. Kalendarium wydarzeń 2001* [w:] „Rocznik Chełmski", t. 8, 2002, s. 511; (mk), *Wielka wspólna sprawa. Chełm ma Państwową Wyższą Szkołę Zawodową* [w:] „Wieści Chełmskie. Gazeta samorządowa" R. XI nr 7, s. 1-2; (mk), *Uczelnia zmieni oblicze miasta* [w:] „Wieści Chełmskie. Gazeta samorządowa" R. XI nr 8, s. 1, 3.

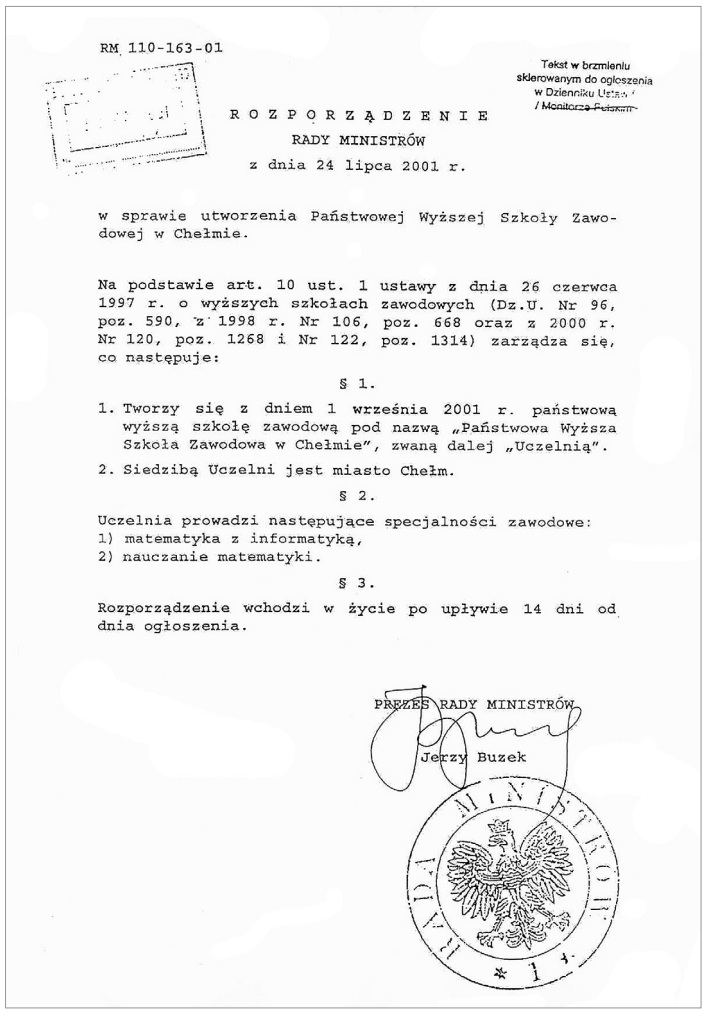

RM 110-163-01

Tekst w brzmieniu skierowanym do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw / ~~Monitorze Polskim~~

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E
RADY MINISTRÓW
z dnia 24 lipca 2001 r.

w sprawie utworzenia Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie.

Na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz.U. Nr 96, poz. 590, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 oraz z 2000 r. Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1314) zarządza się, co następuje:

§ 1.

1. Tworzy się z dniem 1 września 2001 r. państwową wyższą szkołę zawodową pod nazwą „Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie", zwaną dalej „Uczelnią".
2. Siedzibą Uczelni jest miasto Chełm.

§ 2.

Uczelnia prowadzi następujące specjalności zawodowe:
1) matematyka z informatyką,
2) nauczanie matematyki.

§ 3.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW
Jerzy Buzek

Rozporządzenie Rady Ministrów z 24 lipca 2001 r. w sprawie utworzenia Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie.

W dniu 6 sierpnia t.r. Minister Edukacji Narodowej prof. dr hab. Edmund Wittbrodt nominował prof. dr hab. Józefa Zająca na stanowisko rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie. Prof. Zając powierzył stanowisko prorektora uczelni dr. inż. Tadeuszowi Martyniukowi – prezesowi Chełmskiego Towarzystwa Naukowego, zaś funkcję kanclerza PWSZ – Marianowi Różańskiemu, dotychczasowemu dyrektorowi I LO w Chełmie[18].

18 A. Rybak, *Kronika. Kalendarium wydarzeń 2001* [w:] „Rocznik Chełmski", tom 8, 2002, s. 511; pismo Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 sierpnia 2001 r. w sprawie powierzenia prof. dr hab. Józefowi Zającowi funkcji rektora PWSZ w Chełmie.

MINISTER
EDUKACJI NARODOWEJ

DSW- 3 - 0141-[illegible]/EK/01

Pan
Prof. dr hab. Józef Zając

Szanowny Panie,

w związku z utworzeniem z dniem 1 września br. Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie, działając na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1997 roku o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590 z późn. zm.), ***powierzam Panu funkcję rektora uczelni,*** *na okres od 1 września 2001 r. do 31 sierpnia 2002 r.*

Życzę Panu Rektorowi wielu sukcesów w pracy organizatorskiej i dydaktycznej oraz wszelkiej pomyślności w życiu osobistym.

Z wyrazami szacunku

Prof. dr hab. inż. Edmund Wittbrodt

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ 2

Warszawa, 2 sierpnia 2001r.

Decyzja Ministra Edukacji Narodowej z 2 sierpnia 2001 r.
o powierzeniu funkcji rektora – prof. dr. hab. Józefowi Zającowi.

Uroczysta inauguracja roku akademickiego w chełmskiej PWSZ odbyła się 29 października 2001 r. w sali widowiskowej Chełmskiego Domu Kultury. Poprzedziła ją msza św. odprawiona w Bazylice pw. Narodzenia NMP na Górze Chełmskiej. Inaugurację uświetnił wykład inauguracyjny, który wygłosił prof. dr hab. Zbigniew Zaleski dziekan Wydziału Nauk Społecznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego[19]

19 A. Rybak, Kronika. Kalendarium wydarzeń 2001, [w:] Rocznik Chełmski, tom 8, 2002, s. 515; zw, Inauguracja w nowej uczelni, [w:] Wieści Chełmskie. Gazeta samorządowa R. XI nr 9, s. 2.

W pierwszych miesiącach funkcjonowania chełmskiej uczelni samorząd Chełma udostępnił jej pomieszczenia, a także przekazał w formie darowizny nieruchomości, które niezbędne były dla jej dalszego rozwoju. 30 października 2001 r. Rada Miasta Chełma na wniosek Zarządu Miasta podjęła uchwały o przekazaniu na rzecz Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie trzech nieruchomości: budynku szkolnego przy ul. Wojsławickiej 8b, w którym mieścił się Zespół Szkół Społecznych, budynku gospodarza parku w budowie przy ul. Połanickiej 8a oraz niezabudowanej działki o powierzchni ponad 8 ha położonej przy ul. Stefana Batorego. Decyzja samorządu spotkała się z protestem Chełmskiego Towarzystwa Edukacyjnego prowadzącego szkołę społeczną. Wystąpiło ono ze skargą w tej sprawie do Ministra Edukacji Narodowej[20]. Ostatecznie skarga okazała się nieskuteczna, a chełmska uczelnia mogła planować remont adaptacyjny budynku na swoje potrzeby. Ponadto samorząd miejski udostępnił uczelni pomieszczenia w Chełmskiej Bibliotece Publicznej na siedzibę Rektoratu oraz budynek dawnego internatu Technikum Mechanicznego przy ul. Pocztowej 52 na siedzibę uczelni i dziekanatu Matematyki[21].

W roku akademickim 2001/2002, który był pierwszym rokiem działalności Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Chełmie, w mieście i regionie funkcjonowały wydziały zamiejscowe i filie następujących szkół wyższych: Wydział Pielęgniarstwa Akademii Medycznej w Lublinie, Instytut Stosunków Międzynarodowych Wyższej Szkoły Dziennikarskiej im. Melchiora Wańkowicza w Warszawie oraz Wydział Zamiejscowy Wyższej Szkoły Zarządzania i Przedsiębiorczości w Warszawie. Ponadto w roku akademickim 2001/2002 rozpoczynało swą działalność Kolegium UMCS z siedzibą w Okszowie oraz Wydział Techniki Rolniczej lubelskiej Akademii Rolniczej z siedzibą w Krasnymstawie[22].

Z perspektywy dziesięciu lat Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie okazała się najbardziej stabilną i najprężniej rozwijającą się instytucją naukowo-dydaktyczną miasta i regionu. Ponadto uczelnia, jako nowy zakład pracy, pozytywnie wpłynęła na chełmski rynek pracy. Już w pierwszym roku działalności utworzono w niej ponad 30 etatów. Chełmska szkoła wyższa dała także możliwość nieodpłatnego kształcenia na poziomie wyższym młodzieży z Chełma i regionu,

20 A. Rybak, *Kronika. Kalendarium wydarzeń 2001* [w:] „Rocznik Chełmski" t. 8, 2002, s. 515; (m), *Darowizna dla uczelni* [w:] „Wieści Chełmskie. Gazeta samorządowa" R. XI nr 10, s. 3.

21 (mk), *Wielka wspólna sprawa. Chełm ma Państwową Wyższą Szkołę Zawodową* [w:] „Wieści Chełmskie. Gazeta samorządowa" R. XI nr 7, s. 2; (mk), *Uczelnia zmieni oblicze miasta* [w:] „Wieści Chełmskie. Gazeta samorządowa" R. XI nr 8, s. 3.

22 A. Rybak, *Kronika. Kalendarium wydarzeń 2001* [w:] „Rocznik Chełmski" t. 8, 2002, s. 514-516.

dając jednocześnie możliwość otrzymywania przez nich stypendiów socjalnych, naukowych i sportowych. Stała się istotnym czynnikiem miastotwórczym – oddziałując na poziom wykształcenia społeczności lokalnej, wpłynęła na zainteresowanie nowych inwestorów miastem.

Można zatem uznać, że podejmowane w latach 1997-2001 wysiłki przedstawicieli samorządów województwa chełmskiego, ze szczególnym udziałem samorządu miasta Chełm oraz nowo utworzonych powiatów, w istotny sposób przyczyniły się do utworzenia w Chełmie rodzimej państwowej uczelni. W efekcie wpłynęły one na tworzenie się w Chełmie zrębów regionalnego ośrodka akademickiego.

SCIENTIA
NR 6 – 2012

JAROSŁAW KAPELUSZNY

Działalność Instytutu Matematyki i Informatyki Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie rozpoczęła działalność 1 września 2001 roku. Dla miasta było to wydarzenie bez precedensu. Chełm, słynący ze znakomitego kształcenia na poziomie średnim, był dostarczycielem swojej najlepszej młodzieży do dalekich ośrodków akademickich, z których najczęściej już nie wracała w rodzinne strony. Powstanie i rozwój własnej uczelni państwowej otworzyły realną szansę na zahamowanie tego drenażu, a także na tworzenie nowych jakości w życiu miasta i regionu.

Jej pierwszym instytutem był Instytut Matematyki i Informatyki. Początkowo dyrektorem Instytutu został prof. dr hab. Tadeusz Kuczumów, następnie prof. dr hab. Krzysztof Bederski. Obecnie funkcję tę sprawuje dr Jarosław Kapeluszny. W skład Instytutu wchodzą trzy katedry:

Katedra:	**Kierownik Katedry:**
Matematyki	prof. dr hab. Dariusz Partyka
Informatyki	prof. dr hab. Paweł Mikołajczak
Pedagogiki	prof. dr hab. Piotr Mazur

Działalność dydaktyczna

Ziemia chełmska posiada zacnych przedstawicieli świata nauki i dydaktyki matematyki. Tradycje sięgają XVIII wieku. Spośród najbardziej reprezentatywnych postaci należy wymienić Samuela Chróścikowskiego – jednego z najbardziej zaangażowanych reformatorów szkolnictwa w naszym kraju w dobie oświecenia. Pisał książki z zakresu filozofii i nauk ścisłych; jego praca „Fizyka doświadczeniami potwierdzona, albo doświadczenia fizyczne..." wydana w 1764 roku jest pierwszym oryginalnym podręcznikiem do fizyki napisanym

w języku polskim. Na uwagę zasługuje również postać Władysławy Mrożkiewicz – studentki Stefana Banacha na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie, która w późniejszym okresie została jedną z najwybitniejszych postaci szkolnictwa średniego w chełmskim środowisku.

W pierwszym roku akademickim 2001/2002 studia na dwóch specjalnościach: Nauczanie matematyki oraz Matematyka z informatyką rozpoczęło ponad 210 osób. W roku akademickim 2008/2009 liczba absolwentów studiów I stopnia kierunku „Matematyka" przekroczyła liczbę 650 osób. Większość absolwentów zdecydowała się kontynuować naukę na studiach II stopnia w różnych ośrodkach akademickich naszego kraju, a w szczególności na partnerskich uczelniach, m.in. Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II w Lublinie, Politechnice Lubelskiej, Uniwersytecie Rzeszowskim.

Instytut Matematyki i Informatyki oferuje obecnie możliwość studiowania na studiach I stopnia w następujących specjalnościach:

- Specjalność informatyczna – administrowanie sieciowymi systemami komputerowymi,
- Specjalność nauczycielska – matematyka z informatyką,
- Matematyka ekonomiczna,
- Zastosowanie matematyki i informatyki w logistyce.

Największą popularnością wśród kandydatów cieszą się specjalności: ekonomiczna oraz informatyczna – administrowanie sieciowymi systemami komputerowymi. Na potrzeby branży finansowej i ekonomicznej opracowaliśmy nowy program kształcenia doskonale dopasowany do aktualnych potrzeb rynku pracy. Przewiduje on wykształcenie specjalistów znakomicie znających i stosujących zaawansowane narzędzia analityczne (zarówno matematyczne, statystyczne jak i ekonometryczne) w oparciu o najnowsze technologie informatyczne. Matematyka ekonomiczna to połączenie ekonomii, matematyki stosowanej i informatyki. Matematycy ekonomiczni stanowią trzon działów analitycznych i decyzyjnych większości korporacji, instytucji finansowych, banków, instytucji rządowych, giełd papierów wartościowych, firm konsultingowych, urzędów statystycznych itp. Odpowiadają za zbieranie i przetwarzanie danych płynących z rynku, przeprowadzanie analiz biznesowych, wyciągnie wniosków i prognozowanie.

Student specjalności matematyka ekonomiczna zdobywa wiedzę specjalistyczną w ramach następujących przedmiotów:

- modelowanie matematyczne w ekonomii,
- rynki finansowe (wiadomości z zakresu rynków kapitałowych, np. giełdy, bankowości, ubezpieczeń),
- podstawy matematyki finansowej,
- matematyka ubezpieczeń na życie,
- matematyka ubezpieczeń majątkowych,
- teoria ryzyka i jej zastosowania,
- inżynieria finansowa (inaczej: statystyka rynków finansowych),
- ekonometria,
- badania operacyjne,
- teoria gier i decyzji.

Dodatkowo studenci uczestniczą w zajęciach informatycznych, takich jak: bazy danych czy programowanie oraz zajęciach z obsługi konkretnych programów księgowych, wykorzystujących pakiety statystyczne w analizach ekonomicznych.

W 2009 roku Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie przystąpiła do realizacji zadań w ramach projektu systemowego: „Myśl strategicznie! Ucz się praktycznie! Program rozwojowy PWSZ w Chełmie", IV Priorytet Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – „Szkolnictwo wyższe i nauka", Działanie 4.1 „Wzmocnienie i rozwój potencjału dydaktycznego uczelni oraz zwiększenie liczby absolwentów kierunków o kluczowym znaczeniu dla gospodarki opartej na wiedzy", Poddziałanie 4.1.1 – „Wzmocnienie potencjału dydaktycznego uczelni". W ramach tego projektu uruchomiono specjalność informatyczną – administrowanie sieciowymi systemami komputerowymi na kierunku Matematyka w Instytucie Matematyki i Informatyki, a przygotowującej do sprawnego i bezpiecznego zarządzania sieciami informatycznymi w oparciu o systemy operacyjne oraz technologie sieciowe CISCO. W ramach tej specjalności uruchomiono:

- dwa sześciosemestralne cykle kształcenia, każdy dla 30 osób, obejmujące po 2015 godzin dydaktycznych,
- dwa fakultatywne kursy specjalistyczne: hurtownie danych i business inteligence Oracle (60 godz.) oraz sieciowe systemy operacyjne Novell (80 godz.); po pięć osób – najlepszych słuchaczy każdego kursu – miało możliwość przystąpienia do egzaminu zewnętrznego,

- zajęcia wyrównawcze z matematyki dla studentów I roku na kierunku Matematyka, specjalność informatyczna – administrowanie sieciowymi systemami komputerowymi, których celem było powtórzenie i uzupełnienie wiadomości z matematyki w zakresie szkoły ponadgimnazjalnej w stopniu umożliwiającym bezproblemową kontynuację edukacji na tej specjalności.

Instytut Matematyki i Informatyki PWSZ w Chełmie dysponuje nowoczesnym, specjalistycznym laboratorium sieci komputerowych, umożliwiającym opanowanie umiejętności konfigurowania urządzeń oraz rozwiązywania problemów występujących w realnych sieciach. Dostępne są również profesjonalne urządzenia do budowy sieci bezprzewodowych. W ramach PWSZ funkcjonuje Akademia Sieci Komputerowych Cisco. Uczelnia posiada status Novell Silver Training Partner oraz Novell Academic Training Partner. Dzięki temu podczas studiów realizowany jest kurs przygotowujący do zdobycia uznawanego na całym świecie certyfikatu Cisco Certified Network Associate (zajęcia w ramach Akademii Cisco PWSZ) oraz autoryzowane szkolenia z zakresu systemów operacyjnych firmy Novell.

Program studiów obejmuje przedmioty matematyczne (algebra liniowa, geometria analityczna, algebra ogólna, analiza matematyczna, równania różniczkowe i modelowanie, rachunek prawdopodobieństwa, wstęp do logiki i teorii mnogości), informatyczne (architektura systemów komputerowych, bazy danych, podstawy programowania, metody numeryczne, inżynieria oprogramowania, podstawy Internetu, język i paradygmaty programowania, systemy operacyjne, technologie sieciowe, sztuczna inteligencja i inne) oraz przedmioty uzupełniające, takie jak: ekonomia, prawo pracy, ochrona własności intelektualnej. Absolwent po tej specjalności to wykształcony informatyk, którzy jest przygotowany do pracy m.in. na stanowiskach:

- projektant-administrator sieci LAN/WAN;
- projektant – programista baz danych;
- analityk systemowy,
- specjalista w dziedzinie systemów operacyjnych.

Studenci Instytutu Matematyki i Informatyki PWSZ w Chełmie specjalności **zastosowanie matematyki i informatyki w logistyce** poznają w szerokim zakresie teorię zarządzania i ekonomii oraz uzyskują głęboką wiedzę z zakresu informatyki i matematyki, głównie z teo-

rii systemów, teorii sterowania optymalnego i teorii gier. Absolwenci tej specjalności są dobrze przygotowani do realizacji takich ważnych celów logistyki, jak: optymalizacja kosztów transportu i magazynowania produktów, przygotowanie procesów informacyjno-decyzyjnych, obsługa komputerowych programów logistycznych i statystycznych oraz w miarę potrzeby przygotowanie nowych programów komputerowych przy użyciu współczesnych języków programowania.

Pracownicy Instytutu Matematyki i Informatyki podejmują szereg działań popularyzatorskich mających na celu podniesienie zainteresowania matematyką w środowisku młodzieży uczęszczającej do szkół ponadgimnazjalnych. W ramach tzw. „klas akademickich" prowadzą lekcje matematyki, ugruntowując oraz rozszerzając posiadaną przez uczniów wiedzę. Organizowane są – cieszące się dużą popularnością – cykle wykładów otwartych. Od kilku lat odbywa się konkurs matematyczny im. Samuela Chróścikowskiego, którego celem jest popularyzacja matematyki wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Obecnie konkurs należy do stojących na najwyższym poziomie i najpopularniejszych tego rodzaju w naszym regionie.

Działalność naukowo-badawcza

Zgodnie z przepisami ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*, uczelnie zawodowe nie mają obowiązku prowadzenia badań naukowych. Zdając sobie jednak sprawę z konieczności rozwoju w tej dziedzinie i pretendując do prowadzenia nauczania na studiach II stopnia na kierunku „Matematyka", Instytut Matematyki i Informatyki PWSZ w Chełmie od początku swojego istnienia podejmuje kroki zmierzające do rozwoju kadry naukowej, promując nowe technologie i popierając badania naukowe poprzez finansowanie studiów doktoranckich, wspieranie procedur otwarcia i zamknięcia przewodów doktorskich, wyjazdy konferencyjne.

Obecnie większość młodych pracowników dydaktycznych ma swoich opiekunów naukowych, którzy ukierunkowują i nadzorują prowadzone przez nich prace naukowo-badawcze. Młodzi pracownicy biorą również czynny udział w seminariach prowadzonych w Instytucie Matematyki i Informatyki (na szczególną uwagę zasługuje uruchomione w roku akademickim 2006/2007 seminarium matematyczne, w którym uczestniczą nie tylko pracownicy PWSZ w Chełmie, ale również pracownicy naukowi innych ośrodków naukowych np. z Lublina, Rzeszowa i Warszawy). Analiza prowadzonych badań wskazuje, iż PWSZ może stać się mocnym ośrodkiem naukowym w zakresie matematyki.

1) Seminarium naukowe PWSZ w Chełmie

Seminarium naukowe rozpoczęło swoją działalność 7 listopada 2005 roku. Powstanie seminarium wynikało z naturalnej potrzeby rozwijania zainteresowań naukowych pracowników tej uczelni. Poniżej w skrócie przedstawiona jest historia poniedziałkowych seminariów.

Rok akademicki 2005/2006

- Tematyka pierwszego semestru: ***Analiza zespolona z odwzorowaniami quasi konforemnymi*** *- prof. dr hab. Dariusz Partyka*

Seminaria odbywały się co dwa tygodnie począwszy od 07.11.2005 r. do 27.02.2006 r. Zajęcia zaczynały się o godz. 9.00 i trwały do 14.00. Uczestnikami seminarium byli: dr hab. Dariusz Partyka, prof. PWSZ w Chełmie – kierownik seminarium, dr hab. Józef Zając prof. PWSZ w Chełmie, dr Andrzej Michalski, mgr Monika Orzóg, mgr Marek Stojecki, mgr Agnieszka Szumera.

- Tematyka drugiego semestru: ***Średnie w strukturach algebraicznych*** *– prof. dr hab. Dariusz Partyka*

Seminaria na ten temat odbywały się w następujących terminach:

- 09.01.2006 – *Związki między średnimi*
- 16.01.2006 – *Średnie i wariancja w przestrzeni liniowej*
- 23.01.2006 – *Dowód faktu* „$\lim_{\alpha\to\infty}\left(\sum_{k=1}^{n} p_k x_k^{\frac{1}{\alpha}}\right)^{\alpha} = E_G$"
- 20.02.2006 – *Średnia i wariancja na dowolnych zbiorach abstrakcyjnych*
- 27.02.2006 – *Metryczny odpowiednik kowariancji*
- 29.05.2006 – *Kowariancja i korelacja na dowolnym zbiorze abstrakcyjnym*

Oprócz powyższych tematów, poruszane były następujące zagadnienia:

- 06.03.2006 – dr hab. Józef Zając, dr hab. Dariusz Partyka: *Model z zapasami,*
- 03.04.2006 – dr Władysław Rompała: *Uogólnienie analizy matematycznej przez q-deformacje,*
- 22.05.2006 – dr Władysław Rompała: *Uogólnienie analizy matematycznej przez q-deformacje (cd.),*
- 29.05.2006 – dr Andrzej Michalski: *Konstrukcja odwzorowań harmonicznych*
- 05.06.2006 – dr Władysław Rompała: *Zastosowanie q-deformacji do rozwiązywania równań różniczkowych.*

Dr Andrzej Michalski przez 5 zajęć (23 stycznia, 13 i 27 marca, 10 kwietnia, 15 maja) w wystąpieniach referował swoją pracę doktorską na temat: *Harmoniczne homeomorfizmy górnej półpłaszczyzny na siebie*. Zajęcia zaczynały się o godz. 9.00 i trwały do 14.00. Uczestnicy seminarium: dr hab. Dariusz Partyka, prof. PWSZ w Chełmie – kierownik seminarium, dr hab. Józef Zając prof. PWSZ w Chełmie, dr Beata Fałda, dr Władysław Rompała, dr Andrzej Michalski, mgr Monika Orzóg, mgr Marek Stojecki, mgr Agnieszka Szumera.

Rok akademicki 2006/2007

- Tematyka pierwszego semestru: ***Entropia jako miara uporządkowania zbioru –*** *prof. dr hab. Dariusz Partyka*

Seminaria na ten temat odbywały się co dwa tygodnie. Zajęcia zaczynały się o godz. 9.00 i trwały do 14.00. Uczestnicy seminarium: dr hab. Dariusz Partyka, prof. PWSZ w Chełmie – kierownik seminarium, dr hab. Józef Zając prof. PWSZ w Chełmie, dr Beata Fałda, dr Władysław Rompała, mgr Monika Orzóg, mgr Marek Stojecki, mgr Agnieszka Szumera.

Co kolejne dwa tygodnie były poruszane inne tematy:

- prof. dr hab. Józef Zając: *Wprowadzenie do quasi homografii*
- prof. dr hab. Józef Zając: *Odwzorowania quasi konforemne*
- 11.12.2006 - prof. dr hab. Dariusz Partyka, prof. dr hab. Józef Zając: P*odstawowe własności dyfeomorfizmów*
- 18.12.2006 - prof. dr hab. Józef Zając, prof. dr hab. Dariusz Partyka: *Warunek Berlinga – Alforsa*

Dr Andrzej Michalski w swoich wystąpieniach referował swoją rozprawę doktorską *Harmoniczne homeomorfizmy górnej półpłaszczyzny na siebie.* Uczestnicy seminarium: dr hab. Dariusz Partyka, prof. PWSZ w Chełmie – kierownik seminarium, dr hab. Józef Zając prof. PWSZ w Chełmie, mgr Andrzej Michalski, mgr Monika Orzóg, mgr Marek Stojecki, mgr Agnieszka Szumera.

- Tematyka drugiego semestru: ***Własności funkcji harmonicznej. Problem rozszerzalności funkcji harmonicznych*** *- prof. dr hab. Dariusz Partyka*

Seminaria odbywały się co tydzień począwszy od 12.02.2007 do 18.06.2007. Zajęcia zaczynały się o godz. 9.00 i trwały do 14.00. Uczestnicy seminarium: dr hab. Dariusz Partyka, prof. PWSZ w Chełmie – kierownik seminarium, dr hab. Józef Zając prof. PWSZ w Chełmie,

mgr Monika Baranowska, dr Andrzej Michalski, mgr Monika Orzóg, mgr Marek Stojecki, mgr Agnieszka Szumera.

14 maja 2007 Instytut Matematyki i Informatyki PWSZ w Chełmie odwiedził prof. dr hab. Jan Przytycki z PAN-u w Warszawie. Przedstawił wykład na temat: *Iteracje funkcji holomorficznych.* Wykładu tego wysłuchali wszyscy pracownicy Instytutu Matematyki i Informatyki PWSZ W Chełmie.

Rok akademicki 2007/2008

- Tematyka pierwszego semestru: ***Modele liniowe w ekonomii –*** *prof. dr hab. Dariusz Partyka.*

Seminaria odbywały się co dwa tygodnie od 08.10.2007 r. do 10.12.2007 r. Zajęcia zaczynały się o godz. 13.00 i trwały do godz. 20.00. Uczestnicy seminarium: dr hab. Dariusz Partyka, prof. PWSZ w Chełmie – kierownik seminarium, dr hab. Józef Zając, prof. PWSZ w Chełmie, dr Beata Fałda, mgr Monika Baranowska, mgr Monika Orzóg, mgr Marek Stojecki.

Co kolejne dwa tygodnie tj. od 01.10.2007 do 07.01.2008 Andrzej Michalski referował swoją pracę doktorską na temat: *Harmoniczne homeomorfizmy górnej półpłaszczyzny na siebie.* Uczestnicy seminarium: dr hab. Dariusz Partyka, prof. PWSZ w Chełmie – kierownik seminarium, dr hab. Józef Zając prof. PWSZ w Chełmie, mgr Monika Baranowska, dr Andrzej Michalski, mgr Monika Orzóg, mgr Marek Stojecki, mgr Agnieszka Szumera.

- Tematyka drugiego semestru*:* ***Zagadnienie regresji w przestrzeniach funkcyjnych w przypadku dyskretnym –*** *prof. dr hab. Dariusz Partyka*

Seminaria odbywały się co tydzień począwszy od 14.01.2008 do 14.07.2008. Zajęcia zaczynały się o godz. 13.00 i trwały do godz. 20.00. Uczestnicy seminarium: dr hab. Dariusz Partyka, prof. PWSZ w Chełmie – kierownik seminarium, dr hab. Józef Zając, prof. PWSZ w Chełmie, dr. Beata Fałda, mgr Monika Baranowska, mgr Iwona Koza, mgr Monika Orzóg, mgr Marek Stojecki, mgr Agnieszka Szumera.

Rok akademicki 2008/2009

- Tematyka seminarium*:* ***Zagadnienie regresji w przestrzeniach funkcyjnych w przypadku ciągłym –*** *prof. dr hab. Dariusz Partyka*

Seminaria odbywały się co tydzień począwszy od 06.10.2008 r. Zajęcia zaczynały się o godz. 13.00 i trwały do godz. 21.00. Uczestnicy semina-

rium: dr hab. Dariusz Partyka, prof. PWSZ w Chełmie – kierownik seminarium, dr hab. Józef Zając, prof. PWSZ w Chełmie, dr Franciszek Bogowski, dr Władysław Rompała, mgr Monika Baranowska, mgr Dariusz Bojko, mgr Monika Orzóg, mgr Marek Stojecki, mgr Agnieszka Szumera.

Wynikiem tematyki tego seminarium był wniosek o finansowanie projektu badawczego pt: *Teoria regresji w przestrzeniach funkcyjnych* złożony 2 lutego 2009 roku, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 22 stycznia 2008 roku. ID 61069, Nr rej.: N N201 396737, konkurs nr 37.

Rok akademicki 2009/2010

- Tematyka seminarium*: **Różne aspekty odwzorowań quasi-konforemnych –** prof. dr hab. Bogdan Bojarski*

Seminaria odbywały się prawie co tydzień począwszy od 19.10.2009 r. Zajęcia zaczynały się o godz. 13.00 i trwały do 16.00. Uczestnicy seminarium: prof. dr hab. Bogdan Bojarski – kierownik seminarium, prof. dr hab. Jan Stankiewicz, dr hab. Dariusz Partyka, dr hab. Józef Zając, dr Franciszek Bogowski, dr Andrzej Michalski, dr Władysław Rompała, dr Katarzyna Wilczek, mgr Monika Baranowska, mgr Monika Orzóg, mgr Marek Stojecki, mgr Agnieszka Szumera.

- Tematyka seminarium*: **Zagadnienie regresji w przestrzeniach funkcyjnych – przypadek probabilistyczny –** prof. dr hab. Dariusz Partyka*

Seminaria odbywały się co tydzień począwszy od 05.10.2009 r. Zajęcia zaczynały się o godz. 17.00 i trwały niekiedy do 22.00. Uczestnicy seminarium: dr hab. Dariusz Partyka, prof. PWSZ w Chełmie – kierownik seminarium, dr hab. Józef Zając, prof. PWSZ w Chełmie, mgr Monika Baranowska, mgr Monika Orzóg, mgr Marek Stojecki, mgr Agnieszka Szumera.

Gośćmi seminarium byli także:

- **Roman Tovkach** z Wołyńskiego Uniwersytetu Narodowego Ukrainy im. Łesi Ukrainki w Łucku, który 14 grudnia 2009 r. wygłosił referat na temat: *About convergence of Faber series in domain.*
- **Claude Surry** z Laboratoire F´elix Trombe, Institut de Sciences et de G´enie de Mat´eriaux et Proc´ed´es, Centre National de la Recherche Scientifique Font Romeu C´edex we Francji, który swoje wystąpienie podzielił na dwie części:

– 15 marca 2010 r. – temat: *The theorem of Lax Miligram* (Theorem of Lax Miligram and Stampacchia. Elementary Functional Analysis in Hilbert spaces. Problem of Dirichlet and Neumann. Variational Calculus.)
– 22 marca 2010 r. – temat: *How to solve elliptic inequations* (Theorem of Stampacchia and its use in the calculus of variational inequalities. How to transform variational inequality to a nonlinear equation by Rusing Penalization Method. Application to the problem of elliptic inequations and to the problem of Coulomb Signorini Friction).

2) Zespoły badawcze

W Instytucie Matematyki i Informatyki PWSZ w Chełmie funkcjonują następujące zespoły badawcze:

Zespół I: Ogólna teoria regresji w przestrzeniach funkcyjnych. Uczestnicy: dr hab. Dariusz Partyka – kierownik zespołu, dr hab. Józef Zając, dr Beata Fałda, mgr Monika Baranowska, mgr Monika Ożóg, mgr Marek Stolecki, mgr Agnieszka Szumera.

Przedmiot badań: klasycznie pojmowane zagadnienie regresji polega na wyznaczaniu wielomianów f stopnia nie przekraczającego zadanej liczby $n \in \mathbb{N}$, które są optymalnie dopasowane do zadanych skończonych ciągów liczbowych x i y. Jako kryterium optymalizacji przyjmuje się tutaj odchylenie kwadratowe, a zatem wielomiany f są wyznaczane metodą najmniejszych kwadratów. Wielomiany regresyjne odgrywają istotną rolę w analizie empirycznych danych liczbowych reprezentowanych przez parę skończonych ciągów liczbowych x i y. Najprostsze do wyznaczenia są wielomiany regresyjne stopnia nie przekraczającego 1, czyli tzw. regresje liniowe. Zależność liniowa jest również bardzo intuicyjna. Przez to regresje liniowe są najczęściej stosowane w praktyce. Z drugiej strony takie podejście niesie za sobą zbytnie uproszczenie szukanej zależności funkcyjnej pomiędzy danymi. Trudno jest w ten sposób wychwycić bardziej złożone zależności. Przedmiotem badań jest opracowanie matematycznie spójnej i możliwie ogólnej teorii regresji opartej na pojęciu *struktury regresji* $\mathfrak{R} := (A, B, \delta; x, y)$, gdzie:

- A i B są niepustymi zbiorami;
- $x: \Omega_1 \longrightarrow A$ i $y: \Omega_2 \longrightarrow B$ dla pewnych niepustych zbiorów Ω_1 i Ω_2;
- δ jest funkcją określoną na parach funkcji $u: \Omega_1 \longrightarrow B$ i $v: \Omega_2 \longrightarrow B$, przyjmującą wartości w rozszerzonym zbiorze liczb rzeczywistych $\overline{\mathbb{R}}$.

Dla zadanej struktury regresji $\mathfrak{R}$ rozważamy rodzinę funkcji $\mathcal{F}$ zawartą w rodzinie wszystkich funkcji odwzorowujących zbiór A w zbiór B. Rodzinę $\mathcal{F}$ interpretujemy jako teoretyczny model funkcyjny rozważanego zjawiska, tzn. składa się ona ze wszystkich funkcji opisujących teoretycznie rozważane zjawisko. Może to być np. rodzina rozwiązań pewnego równania różniczkowego. Funkcję y interpretujemy jako funkcję empiryczną otrzymaną na podstawie pomiarów związanych z wartościami zadanej funkcji x. Funkcja δ pełni rolę kryterium dopasowania modelu teoretycznego $\mathcal{F}$ do danych empirycznych reprezentowanych przez funkcje x i y.

Naturalnym zagadnieniem dla zadanej struktury regresji $\mathfrak{R}$ jest badanie i wyznaczanie optymalnych funkcji modelu teoretycznego $\mathcal{F}$, które są w sensie kryterium δ najlepiej dopasowane do danych empirycznych reprezentowanych przez funkcje x i y. Ujmując to w języku matematycznym rozważamy problem ekstremalny wyznaczania i badania funkcji minimalizujących funkcjonał $\mathcal{F} \ni f \to \delta(f \circ x, y) \in \overline{\mathbb{R}}$.

Funkcje takie nazywamy *funkcjami regresji* struktury regresji $\mathfrak{R}$. Tak postawiony problem ekstremalny nazywamy *problemem regresji* dla struktury $\mathfrak{R}$. Jest on interesujący zarówno pod względem teoretycznym jak też aplikacyjnym, przez co stał się motywacją do wszczęcia badań naukowych w tym zakresie prowadzonych od ponad dwóch lat w ramach działalności seminarium naukowego w PWSZ w Chełmie.

Cele badawcze:

1. Struktury regresji w przestrzeniach funkcyjnych.
2. Ogólna teoria regresji na strukturach probabilistycznych.
3. Zastosowanie ogólnej teorii regresji w zagadnieniach numerycznych.
4. Zagadnienia algebraiczne ogólnej teorii regresji.
5. Rozwiązania szczególne ogólnej teorii regresji.
6. Zastosowania ogólnej teorii regresji w matematycznych modelach ekonomicznych.

Efekty:

1. Poniedziałkowe seminarium naukowe w PWSZ w Chełmie.
2. Wniosek o grant: *Teoria regresji w przestrzeniach funkcyjnych*, kierownik projektu: Dariusz Partyka, dr hab., ID 61069, Nr rej.: N N201 396737, konkurs nr 37.
3. Udział w konferencjach:
   – Dariusz Partyka, referat pt. *Generalized problem of regression*, Hypercomplex Seminar 2009: From Schauder Basis to

Hypercomplex, Randers-Ingarden and Fractal Structures, and Nanostructures, July 24-31, 2009, Mathematical Conference Center at Będlewo (Poland).
– Marek Stojecki, Agnieszka Szumera, referat pt. *Teoria regresji w przestrzeniach funkcyjnych*, Hypercomplex Seminar 2009: From Schauder Basis to Hypercomplex, Randers-Ingarden and Fractal Structures, and Nanostructures, July 24-31, 2009, Mathematical Conference Center at Będlewo (Poland).

4. Publikacje:
   – D. Partyka, J. Zając, *Generalized problem of regression*, Bull. Soc. Sci. Lettres Łódź, 59, (2009), Série: Recherches sur les déformations, 59, no. 3.
   – D. Partyka, J. Zając, *General theory of regression in functional spaces* (w przygotowaniu).
5. Tematyka prac doktorskich wynikających z celów badawczych.

Zespół II: Zagadnienia brzegowe odwzorowań quasi-konforemnych.

Uczestnicy: prof. dr hab. Jan Stankiewicz, dr hab. Dariusz Partyka, dr hab. Józef Zając – kierownik zespołu, dr Andrzej Michalski, dr Katarzyna Wilczek.

Przedmiot badań: klasyczny rezultat teorii płaskich odwzorowań quasi-konforemnych podaje, że odwzorowanie quasi-konforemne F obszaru ograniczonego krzywą Jordana na obszar o tej samej własności posiada homeomorficzne rozszerzenie przeprowadzające domknięcie pierwszego obszaru na domknięcie drugiego. Tym samym odwzorowanie F wyznacza brzegowy homeomorfizm f. W 1956 roku Beurling i Ahlfors podali warunek konieczny i dostateczny na to aby homeomorfizm f domkniętej osi rzeczywistej na siebie i zachowujący punkt w nieskończoności był brzegowym homeomorfizmem pewnego odwzorowania quasi-konforemnego F górnej półpłaszczyzny na siebie. Doprowadziło to do wyodrębnienia tzw. funkcji quasi-symetrycznych osi rzeczywistej, które stały się motywacją do wyodrębnienia nowej dziedziny badań w ramach teorii odwzorowań quasi-konforemnych. W szczególności proponowany przedmiot badań dotyczy uogólnień funkcji quasi-symetrycznych osi rzeczywistej i badania ich własności. Stanowi on kontynuację wieloletnich badań w tym zakresie członków zespołu badawczego.

Cele badawcze:

1. Własności funkcji quasi-symetrycznych.
2. Charakteryzacje wartości brzegowych odwzorowań quasi-konforemnych.
3. Rozszerzenia harmoniczne brzegowych homeomorfizmów odwzorowań quasi-konforemnych.
4. Modele brzegowe przestrzeni Teichmüllera.

Efekty:

1. Poniedziałkowe seminarium naukowe w PWSZ w Chełmie.
2. Rozprawa doktorska Andrzeja Michalskiego pt. *Harmoniczne homeomorfizmy górnej półpłaszczyzny na siebie,* Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki UMCS w Lublinie, 2008 r.
3. Publikacje:
   – D. Partyka, K. Sakan, *On a variant of Heinz's inequality for harmonic mappings of the unit disk onto bounded convex domains*, Bull. Soc. Sci. Lettres Łódź, 59, (2009), Série: Recherches sur les déformations, 59, no. 2.
4. Udział w konferencjach:
   – D. Partyka, K. Sakan: referat pt. *On variants of Heinz's inequality for harmonic mappings in the complex plan,* XV-th Conference on Analytic Functions and Related Topics, July 5 – 9, 2009, Chełm (Poland).
   – D. Partyka: referat pt. *Boundary properties of the radial derivative for harmonic mappings of the unit disk,* XIV-th International Conference on Mathematics, Informatics and Related Fields, November 6 - 10, 2009, Nałęczów (Poland).

Zespół III: Równania stochastyczne w zintegrowanym modelowaniu procesów losowych.

Uczestnicy: dr Władysław Rompała – kierownik zespołu, dr Franciszek Bogowski, mgr Agnieszka Szumera.

Przedmiot badań:

1. Stochastyczne modele mikrostruktur materiałowych.
2. Stochastyczna teoria wytrzymałości konstrukcji inżynierskich (według modelu Parisa).
3. Współczesna inżynieria finansowa
   – w ujęciu klasycznym (gaussowska),
   – w ujęciu fraktalnym (ułamkowy ruch Browna).
4. Zastosowania metod analizy (R/S) – Hursta.
5. Analiza wytrzymałości materiałów metodą danych Virklera.

Cele badawcze:

1. Proces Wienera jako podstawa klasycznej teorii procesów stochastycznych.
2. Proces *Lévy'ego jako podstawa współczesnej inżynierii finansowej.*
3. *Procesy Markowa, Wienera i Poissona w naukach technicznych.*
4. *Techniki foliacyjne w modelowaniu losowości procesów technicznych.*

Efekty:

1. Poniedziałkowe seminarium naukowe w PWSZ w Chełmie.
2. Podręcznik *Procesy Wienera od kuchni* (w przygotowaniu).
3. Publikacje w czasopismach specjalistycznych.

Organizacja lub współorganizacja konferencji naukowych

Od początku swojego istnienia Instytut Matematyki i Informatyki PWSZ w Chełmie aktywnie organizuje konferencje naukowe o charakterze matematyczno-informatycznym. Najważniejsze z nic to:

- **I Konferencja Entuzjastów Informatyki** – odbyła się w dniach 24-25 maja 2002 roku. Konferencja miała charakter ogólnopolski, a jej współorganizatorami byli: Chełmskie Towarzystwo Naukowe i Koło Informatyczne Studentów PWSZ. Zamierzeniem organizatorów było stworzenie cyklicznego forum wymiany informacji i doświadczeń pomiędzy osobami mającymi znaczący dorobek w swoich dziedzinach a entuzjastami informatyki. Konferencja adresowana była więc głównie do ludzi młodych – studentów, młodych pracowników nauki i wszystkich zainteresowanych szeroko rozumianą dziedziną informatyki. Przeznaczona była także dla osób z rozległą wiedzą i bogatym doświadczeniem w tej sferze, które dzieliły się swoimi wiadomościami z uczestnikami konferencji. Nad poziomem merytorycznym konferencji czuwała Rada Programowa w składzie: prof. dr hab. Józef Zając - Rektor PWSZ w Chełmie, prof. dr hab. Dariusz Partyka - dyrektor Instytutu Informatyki PWSZ w Chełmie, prof. dr hab. Krzysztof Bederski i dr Andrzej Daniluk z Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki UMCS w Lublinie. W konferencji wzięło udział około 100 osób – młodych pracowników nauki oraz studentów z różnych ośrodków naukowych w kraju m.in. z uczelni lubelskich – UMCS, KUL, Politechniki Lubelskiej, a także PWSZ w Elblągu, PWSZ w Lesznie i PWSZ w Tarnowie. Podczas dwudniowych obrad wygłoszonych zostało 10 referatów, z których większość wzbu-

dziła duże zainteresowanie i gorące dyskusje. Uczestnicy zapoznali się m.in. ze współczesnymi językami programowania, technologiami mobilnymi, informatycznymi systemami wspomagającymi zarządzanie i proces dydaktyczny w uczelni, możliwościami, jakie daje wolne oprogramowanie. Oprócz referatów wygłoszonych, organizatorzy otrzymali inne opracowania i artykuły m.in. z Politechniki Szczecińskiej z przeznaczeniem do publikacji

- **II Konferencja Entuzjastów Informatyki** (II KEI) zorganizowana w dniach 23-24 maja 2003 r. przez Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Chełmie. Konferencja miała charakter ogólnopolski. Jej współorganizatorami byli Chełmskie Towarzystwo Naukowe i Koło Informatyczne Studentów PWSZ w Chełmie. W konferencji wzięło udział ponad 100 osób – pracowników nauki oraz studentów z różnych ośrodków naukowych w kraju m.in. z UMCS, KUL, Politechniki Rzeszowskiej, „Mila College" w Warszawie, PWSZ w Lesznie, PWSZ w Krośnie, PWSZ w Tarnobrzegu, PWSZ w Elblągu, PWSZ w Chełmie. Nad poziomem merytorycznym II KEI czuwała Rada Programowa w składzie: prof. dr hab. Józef Zając, prof. dr hab. Dariusz Partyka, prof. dr hab. Krzysztof Bederski oraz dr Andrzej Daniluk. Organizacją zajął się Komitet Organizacyjny pod przewodnictwem prof. dr inż. Tadeusza Martyniuka. Merytoryczny program konferencji obejmował następujące sekcje tematyczne: współczesne technologie informatyczne, dydaktyka informatyki, technologie mobilne, sztuczna inteligencja. Podczas dwudniowych obrad wygłoszonych zostało 14 referatów, z których większość wzbudziła duże zainteresowanie i gorące dyskusje. Pierwszego dnia efekty swoich prac i badań prezentowali pracownicy naukowi, a drugiego dnia – studenci. Uczestnicy mieli okazję zapoznać się m.in. z technologią Hyper-Threading, zastosowaniem pakietu Matlab, zastosowaniem metody CASE, technologiami mobilnymi, zasadami tworzenia witryn internetowych, informatycznymi systemami wspomagającymi zarządzanie w firmie i proces dydaktyczny w uczelni. Jeden z wykładów dotyczył IPv6 – protokołu internetowego następnej generacji, a wygłosił go mgr Grzegorz Olszanowski, asystent w Instytucie Matematyki i Informatyki PWSZ w Chełmie. O zasadach stosowanych w programowaniu ekstremalnym mówili Michał Powaga i Mariusz Wójtowicz, studenci II roku specjalności Matematyki z informatyką chełmskiej Uczelni. Konferencji towarzyszyło wydawnictwo zawierające teksty najciekawszych wystąpień i nadesłanych artykułów. W wydawnictwie znalazł się

m.in. artykuł nt. komputerowej analizy przepływów turbulentnych i indeksu Dow Jones współautorstwa mgr. Rafała Ogrodowczyka, asystenta w IMiI PWSZ w Chełmie oraz „Projekt X" autorstwa Adama Kraczkowskiego, studenta II roku Matematyki z informatyką.

- **III Konferencja Entuzjastów Informatyki** (28-29 maja 2004). Jej organizatorami byli: PWSZ w Chełmie, Chełmskie Towarzystwo Naukowe oraz Koło Informatyczne Studentów PWSZ w Chełmie. Konferencja miała charakter ogólnopolski, wzięli w niej udział pracownicy naukowi i studenci m.in. z Uniwersytetu Marii Curie -Skłodowskiej w Lublinie, Wałbrzyskiej Wyższej Szkoły Zarządzania i Przedsiębiorczości, Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Krośnie, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Politechniki Lubelskiej, Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnobrzegu, Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu, Politechniki Szczecińskiej, Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Lesznie, Wyższej Szkoły Finansów i Bankowości w Radomiu, Akademii Ekonomicznej w Krakowie. Celem III KEI'2004 było kontynuowanie zapoczątkowanego przed dwoma laty cyklu spotkań będących forum wymiany informacji i doświadczeń pomiędzy osobami mającymi znaczący dorobek w swoich dziedzinach a entuzjastami efektywnego i twórczego wykorzystania komputerów. Podczas dwóch dni obrad wygłoszonych zostało 17 referatów poświęconych m.in. dyskom optycznym nowej generacji Blue-ray Disc, samorządowej e-administracji, nowej formie edukacji czyli e-learningowi, różnym zastosowaniom algorytmów genetycznych, bezpieczeństwu danych, rozwiązaniom zwiększającym wydajność systemów informatycznych, multimediom w pedagogice specjalnej. Większość wystąpień wzbudziła duże zainteresowanie i gorące dyskusje. Efekty swoich prac przedstawili m.in. pracownicy naukowi Instytutu Matematyki i Informatyki PWSZ w Chełmie – dr Marek Jaszuk, który mówił o zastosowaniu algorytmów genetycznych do układania planu zajęć oraz mgr Bartłomiej Bielecki, który z kolei przedstawił zastosowanie standardów informatycznych w medycynie, a także studenci III roku „Matematyki z informatyką" PWSZ w Chełmie: Izabela Wawryniuk (Klastry oparte na systemie Linux), Adam Kraczkowski (Aplikacja internetowa „Sonda'") i Monika Prus (Amortyzacja – obliczenia ekonomiczne w informatyce). Nad poziomem merytorycznym konferencji czuwała Rada Programowa w składzie: prof. dr hab. Józef Zając, Rektor PWSZ w Chełmie, Przewodniczący Rady Programowej, prof. dr hab. Dariusz Partyka (PWSZ

w Chełmie, KUL), dr hab. Krzysztof Bederski, prof. PWSZ w Chełmie, dr Andrzej Daniluk (PWSZ w Chełmie, UMCS w Lublinie), dr Beata Fałda, Prorektor ds. Studiów i Nauczania PWSZ w Chełmie.

- **IV Konferencja Entuzjastów Informatyki** (20-21 maja 2005). Organizatorami konferencji byli: Koło Informatyczne Studentów PWSZ w Chełmie oraz Chełmskie Towarzystwo Naukowe. Uczestniczyło w niej 120 osób z ośrodków naukowych z całej Polski, w tym m.in. z: Uniwersytetu Marii Curie - Skłodowskiej w Lublinie, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Uniwersytetu Zielonogórskiego, Politechniki Krakowskiej, IITS PAN w Gliwicach, Wałbrzyskiej Wyższej Szkoły Zarządzania i Przedsiębiorczości, PWSZ w Elblągu, PWSZ w Nowym Sączu.

Program IV Konferencji Entuzjastów Informatyki został skonstruowany w taki sposób, by uczestnicy mogli poruszyć jak najszersze spektrum najnowszych, współczesnych zdobyczy informatyki. Program obejmował następujące obszary tematyczne:

- współczesne technologie informatyczne,
- dydaktyka informatyki,
- technologie mobilne,
- obliczenia równoległe i rozproszone.

W ciągu dwóch dni trwania obrad wygłoszono 20 referatów z różnych dziedzin informatyki. Szczególnym zainteresowaniem cieszyły się sekcje: technologie mobilne i obliczenia rozproszone.

- **XI Środowiskowa Konferencja Matematyczno-Informatyczna** (30 czerwca – 3 lipca 2005). Jej organizatorami byli: Instytut Matematyki i Informatyki PWSZ w Chełmie, Instytut Matematyki i Instytut Ekonomii (KUL), Instytut Matematyki Uniwersytetu Rzeszowskiego, Katedra Matematyki Politechniki Rzeszowskiej, Polskie Towarzystwo Matematyczne (Oddział Rzeszowski).

Konferencja miała charakter międzynarodowy, wzięli w niej udział pracownicy naukowi m.in. z: Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Uniwersytetu Łódzkiego, Politechniki Rzeszowskiej, Akademii Podlaskiej, Uniwersytetu Tennessee, Uniwersytetu Rzeszowskiego, Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie, Politechniki Wrocławskiej, Politechniki Lubelskiej, Politechniki Łódzkiej, Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, Politechniki Świętokrzyskiej w Kielcach. Celem, jaki przyświecał organizatorom, była prezentacja osiągnięć naukowych matematyków

i informatyków różnych ośrodków naukowych w Polsce i na świecie. Podczas trzech dni obrad wygłoszonych zostało 30 referatów i przedstawiono 13 posterów. Wystąpienia wzbudziły duże zainteresowanie i gorące dyskusje. Efekty swoich prac przedstawili m.in. pracownicy Instytutu Matematyki i Informatyki PWSZ w Chełmie – prof. dr hab. Zdzisław Rychlik „*O losowym funkcjonalnym twierdzeniu granicznym ze zbieżnością punktową*", prof. dr hab. Dariusz Partyka „*O jakobianie harmonicznego odwzorowania quasikonforemnego kola jednostkowego na siebie*", prof. dr hab. Krzysztof Murawski „*Symulacje numeryczne fal magnetohydrodynamicznych w atmosferze Słońca*", mgr Bartłomiej Bielecki „*Rozwiązania informatyczne dla szpitalnych oddziałów kardiologicznych*".

- **V Konferencja Informatyki Stosowanej – KIS 2006** (26-27 maja 2006). Organizatorzy konferencji: Katedra Informatyki PWSZ w Chełmie oraz Koło Informatyczne Studentów PWSZ w Chełmie. Uczestniczyło w niej 170 osób z ośrodków naukowych z całej Polski, w tym m.in. z: Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Politechniki Lubelskiej, IITS PAN w Gliwicach, Uniwersytetu Rzeszowskiego, Akademii Ekonomicznej z Krakowa, Uniwersytetu Łódzkiego, Politechniki Wrocławskiej, Politechniki Gdańskiej, Wałbrzyskiej Wyższej Szkoły Zarządzania i Przedsiębiorczości, Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Akademii Podlaskiej z Siedlec, PWSZ w Elblągu, PWSZ w Sanoku, PWSZ w Białej Podlaskiej, PWSZ w Krośnie, PWSZ w Legnicy, PWSZ w Jarosławiu, a także goście z Uniwersytetu Wołyńskiego w Łucku (Ukraina).

Program V Konferencji Informatyki Stosowanej obejmował następujące obszary tematyczne:

- współczesne technologie informatyczne,
- dydaktyka informatyki,
- technologie mobilne,
- obliczenia równoległe i rozproszone,
- informatyka medyczna.

W czasie dwóch dni trwania obrad wygłoszono 24 referaty z różnych dziedzin informatyki oraz dwa wykłady plenarne: „Symulacja mózgu: jak, czym, po co?" oraz „Sieci neuronowe i ich zastosowania". Szczególnym zainteresowaniem cieszyły się sekcje: informatyka medyczna i obliczenia rozproszone.

- **XII Środowiskowa Konferencja Matematyczno-Informatyczna** (2-5 lipca 2006). Organizatorzy: Instytut Matematyki i Informatyki (PWSZ w Chełmie), Wołyński Uniwersytet Państwowy im. Łesi Ukrainki w Łucku, Instytut Matematyki i Informatyki i Instytut Ekonomii (KUL), Instytut Matematyki (Uniwersytet Rzeszowski), Katedra Matematyki (Politechnika Rzeszowska), Polskie Towarzystwo Matematyczne (Oddział Rzeszowski).

Konferencja miała charakter międzynarodowy. Wzięli w niej udział pracownicy naukowi m.in. z: Uniwersytetu Marii Curie -Skłodowskiej w Lublinie, Uniwersytetu Łódzkiego, Politechniki Rzeszowskiej, Akademii Podlaskiej, Polskiej Akademii Nauk, Osaka City University (Japonia), Hiroshima University (Japonia), Ruzomberok Catholic Univeristy (Słowacja), Malardalen University (Szwecja), Uniwersytetu Rzeszowskiego, Wołyńskiego Uniwersytetu Państwowego im. Łesi Ukrainki w Łucku (Ukraina), Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie, Politechniki Wrocławskiej, Politechniki Lubelskiej, Politechniki Łódzkiej, Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, Politechniki Świętokrzyskiej w Kielcach.

Celem, jaki przyświecał organizatorom, była prezentacja osiągnięć naukowych matematyków i informatyków z różnych ośrodków naukowych w Polsce i na świecie.

Podczas czterech dni obrad wygłoszono 40 referatów i przedstawiono 24 postery. Wyniki swoich prac przedstawiali również pracownicy Instytutu Matematyki i Informatyki PWSZ w Chełmie. Efektem obrad było przygotowanie wydawnictwa pokonferencyjnego.

- **VI Konferencja Informatyki Stosowanej (**25-26 maja 2007). W konferencji wzięli udział liderzy branży informatycznej: Anica System, Veracomp, MS CONNECT, którzy zaprezentowali w formie warsztatów nowoczesne rozwiązania w zakresie technologii mobilnych i sieci radiowych oraz Infobot.pl, który zaprezentował najpopularniejszego bota informacyjnego sieci Gadu-Gadu. W sesjach plenarnych uczestniczyli pracownicy naukowi oraz studenci z wielu uczelni wyższych.

- **XIII Międzynarodowa Konferencja Matematyczno-Informatyczna** (1-4 lipca 2007). Konferencja ma charakter cykliczny i po

XIII Międzynarodowa Konferencja Matematyczno Informatyczna

raz trzeci odbyła się w PWSZ w Chełmie. Po raz pierwszy w swojej historii uczestniczyło w niej ponad 150 naukowców z Polski i zagranicy (m.in. Szwecja i Ukraina) co świadczy w rosnącej z roku na rok randze tego przedsięwzięcia. Konferencję rozpoczęły dwa wykłady plenarne wygłoszone w ramach sesji „Nie zapomnijmy o tych którzy odeszli", poświęcone matematykom Lubelszczyzny i Podkarpacia. Podczas czterech dni obrad wygłoszono 50 referatów i przedstawiono 27 posterów. Wyniki swoich prac przedstawiali również pracownicy Instytutu Matematyki i Informatyki PWSZ w Chełmie. Efektem obrad jest przygotowanie wydawnictwa pokonferencyjnego. Bogaty program konferencji obejmował nie tylko wykłady i dyskusje naukowe, uczestnicy konferencji mogli uczestniczyć w wycieczce „Ścieżkami pogranicza" oraz w losowaniu nagród w „Krzyżówce konferencyjnej".

- **XIV Conference on Analytic Functions** (22-28 lipca 2007). Konferencja została zorganizowania przez PWSZ w Chełmie oraz Polską Akademię Nauk. Uczestniczyło w niej ponad 70 osób z Polski i zagranicy (Turcja, Francja, Meksyk, Stany Zjednoczone, Niemcy, Ukraina, Rosja, Izrael, Finlandia). Program konferencji obejmował 27 wykładów, sesję posterową z 8 posterami, udział w dyskusji pt. „Recent Developments in Complex Analysis".

CONFERENCE ON AF 2007 ANALYTIC FUNCTIONS

- **VIII Konferencja Informatyki Stosowanej** (29-30 maja 2009). Konferencja Informatyki Stosowanej (KIS) jest cyklicznym (odbywającym się od 2002 r.) spotkaniem entuzjastów i specjalistów z dziedzin związanych z zastosowaniem informatyki. Organizatorem KIS jest Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie. W tegorocznej edycji konferencji referaty głosili młodzi naukowcy z Leszna, Krakowa, Lublina, Rzeszowa oraz liczna grupa naszych pracowników i studentów. Tematyką wystąpień były zagadnienia z różnych dziedzin informatyki, m.in. programowania rozproszonego, nowych technologii wykorzystywanych przy projektowaniu portali internetowych, tworzenia aplikacji użytkowych. Łącznie zaprezentowano 15 referatów.

- **XVth Conference on Analytic Functions and Related Topics** (5-9 lipca 2009). Historia konferencji, będącej przedsięwzięciem o randze międzynarodowej, sięga 1954 roku. Od tego bowiem czasu naukowcy z całego świata prezentują co cztery lata swoje wyniki z zakresu: geometrycznej teorii funkcji analitycznych, problemów ekstremalnych związanych z funkcjami jednej i wielu zmiennych zespolonych, teorii aproksymacji odwzorowań quasi-konforemnych i algebr Clifforda oraz układów dynamicznych. W ciągu pięciu dni obrad wysłuchano 6 wykładów plenarnych, 38 wykładów w sekcjach oraz przedstawiono 13 posterów.

Obrady były w sposób szczególny poświęcone 70. rocznicy urodzin prof. dr. hab. Juliana Ławrynowicza – jednego z głównych przedstawicieli polskiej nauki ostatnich czterdziestu lat, autora około 380 publikacji naukowych z matematyki, fizyki, przyrody i etyki. Punktem kulminacyjnym konferencji był *„Open Seminar on Recent Developments in Complex Analysis"* prowadzony przez profesora Aimo Hinkanena.

Wśród ponad 120 uczestników konferencji znaleźli się znani naukowcy z wysoko cenionych ośrodków naukowych Polski i świata, młodzi pracownicy naukowi i studenci. Należy tu wymienić chociażby takie wybitne osobistości świata matematyki jak: Bogdan Bojarski (Polska), Pierre Dolbeault (Francja), Aimo Hinkkanen (USA), Andriy Kondratyuk (Ukraina), Ilpo Laine (Finlandia), Julian Ławrynowicz (Polska), Dariusz Partyka (Polska), Michael Porter (Meksyk), Józef Siciak (Polska), Maciej Skwarczyński (Polska), Jan Stankiewicz (Polska), Luis Manuel Tovar (Meksyk), Chung-Chun Yang (Hong Kong), Lawrence Zalcman (Izrael), Yuri Zelinsky (Ukraina) oraz Natalia Zorii (Ukraina).

- **XVIth Conference on Analytic Functions and Related Topics** (26-29 czerwca 2011). Obrady były w sposób szczególny poświęcone 80. rocznicy urodzin prof. dr hab. Bogdana Bojarskiego – jednego z głównych przedstawicieli polskiej nauki ostatnich lat.

Punktem kulminacyjnym konferencji był *„Open Seminar on Recent Developments in Complex Analysis"* prowadzony przez profesora Aimo Hinkanena. Wśród ponad 100 uczestników konferencji znaleźli się znani naukowcy z wysoko cenionych ośrodków naukowych Polski i świata.

SCIENTIA
NR 6 – 2012

TOMASZ ZYGMUNT

Instytut Neofilologii Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie

Inauguracja

Filologia czyli nauka, której nazwa wywodzi się od greckich słów *filein* – kochać i *logos* – słowo, stosownie do swej nazwy, skupia w swym obszarze studiów i badań miłośników słowa. Filologia jako odrębna dziedzina wiedzy powstała w starożytności już w III wieku przed naszą erą a stworzyli ją greccy uczeni epoki hellenistycznej. Od momentu powstania filologii jako odrębnej nauki aż do chwili obecnej jest ona perłą w koronie nauk humanistycznych. Stąd też ambicją każdej uczelni na całym świecie, tak w czasach zamierzchłego średniowiecza jak i współcześnie, jest oferowanie w programie swych studiów kierunku „filologia" a w nim nowożytnych języków obcych, których znajomość jest kluczem do sukcesu w kontaktach międzyludzkich i komunikacji międzynarodowej.

Znaczenie i pozycja filologii wśród nauk była doskonale znana organizatorom i twórcom Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie. Mimo że stworzenie prężnej i odpowiadającej standardom akademickim oraz wymogom prawnym jednostki uczelnianej oferującej kierunek „filologia" nie jest przedsięwzięciem łatwym, już w drugim roku działalności PWSZ w Chełmie, za zgodą Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego powołany został Instytut Neofilologii, składający się początkowo z dwóch katedr: **anglistyki i germanistyki**. Zatem rok 2002 to nowy i kolejny etap w życiu akademickim Uczelni oraz Miasta, gdzie po raz pierwszy pojawiają się studia neofilologiczne prowadzone na poziomie szkolnictwa wyższego.

Baza dydaktyczna

W pierwszych dwóch latach funkcjonowania, dynamicznie rozwijająca się PWSZ w Chełmie nie dysponuje jeszcze odpowiednimi obiektami dydaktycznymi i nowy rok akademicki 2002/03, studenci

neofilologii rozpoczynają w wynajętych salach Hotelu „Relax". Jest to zaplanowana sytuacja przejściowa, gdyż równocześnie trwa remont i adaptacja pozyskanego przez Uczelnię na potrzeby neofilologii budynku **w Chełmie przy ulicy Wojsławickiej 8 „b"**. Drugi rok pracy i funkcjonowania w strukturach PWSZ w Chełmie, Instytut Neofilologii rozpoczyna w komfortowych warunkach, mając do dyspozycji cały budynek o łącznej powierzchni 2.483,69 m², a w nim 20 sal wykładowych wyposażonych w sprzęt audiowizualny, 1 laboratorium językowe, 2 klimatyzowane aule na 240 i 180 miejsc, wyposażone w sprzęt multimedialny, 18 pomieszczeń administracyjno-biurowych i gabinetów wykładowców, 1 pomieszczenie magazynowe a także bibliotekę instytutową z czytelnią, bar studencki, punkt ksero oraz szatnię. Kolejne lata inwestowania w wyposażenie i modernizację budynku przy ul. Wojsławickiej 8 „b', zaowocowały dostępem do Internetu bezprzewodowego i stworzeniem pracowni multimedialnej z 88 calową tablicą interaktywną. Niemniej jednak, najcenniejszym wyposażeniem budynku, który jest siedzibą Instytutu Neofilologii PWSZ nie są sale dydaktyczne przygotowane od strony technicznej do prawidłowej i nowoczesnej w sposobie realizacji procesu nauczania ale jego biblioteka instytutowa. Od pierwszych dni istnienia Instytutu Neofilologii, koncentrowano się na sukcesywnym powiększaniu księgozbioru podręcznego, tak aby po 10 latach pracy zbiory osiągnęły liczbę ponad 9.000 woluminów. Zawierają one podręczniki, publikacje zwarte z zakresu językoznawstwa, teorii i historii literatury, metodyki nauczania języków obcych a ponadto utwory literackie i opracowania krytyczne w języku angielskim, niemiecki, rosyjskim i ukraińskim. W języku polskim, a także w oryginale znajdują się w księgozbiorze prace z zakresu historii i kultury Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych, Niemiec, Ukrainy i Rosji. Na potrzeby studentów a także kadry naukowo-dydaktycznej biblioteka Instytutu udostępnia takie czasopisma jak: *Applied Linguistics, English Language and Linguistics, Fremdsprache Deutsch, Time, Language Teaching, Der Spiegerl, The New Yorker, Deutsch Aktuel, Frühes Deutsch, Newsweek, Języki Obce w Szkole, Itogi, Literaturnaya Gazeta* oraz wydania na nośnikach elektronicznych. Łącza internetowe zapewniają dostęp do elektronicznych, ogólnodostępnych baz danych z różnych dziedzin wiedzy oraz czasopism w wersji on-line. Ponadto, studenci oraz pracownicy mogą korzystać z pakietu baz oferowanych przez Wirtualną Bibliotekę Nauki takich jak: *Elsevier* i *Springer*, *Web of Knowledge* czy *EBSCO*. Od roku 2012 istnieje też

dostęp do bazy *Ibuk*, zawierającej podręczniki i publikacje naukowe w języku polskim.

Tworząc zaplecze materiałowe Instytutu Neofilologii nie zapomniano o tych studentach i pracownikach, którzy spoza Chełma dojeżdżają na codzienne zajęcia. Siedziba Instytutu zlokalizowana jest na ponad 1,2 hektarowej działce, której powierzchnia, z myślą o dojeżdżających, wykorzystana została do celów parkingowych i rekreacyjnych; stworzone zostało zadaszone patio, gdzie studenci mogą wypoczywać w przerwach pomiędzy zajęciami.

Rozwój

Realia współczesnego świata, który staje się „globalną wioską", dyktują warunki. Okazuje się, że bez interdyscyplinarnego przygotowania zawodowego, opartego na gruntownej znajomości języków obcych, trudno jest dziś znaleźć miejsce w zmieniających się realiach Europy czy świata a jeszcze trudniej odnieść sukces w jakiejkolwiek dziedzinie życia zawodowego czy osobistego. Zalety i atuty wiedzy lingwistycznej bez trudu dostrzegane są nie tylko przez młodzież Chełma i Województwa Lubelskiego ale też przez szerokie rzesze młodzieży sąsiednich regionów wschodniej Polski a nawet krajów sąsiednich: Ukrainy i Białorusi. Ta ambitna i perspektywicznie myśląca młodzież potrafi dostrzec szansę, jaką za sprawą Instytutu Neofilologii PWSZ w Chełmie, daje jej zdobycie wiedzy lingwistycznej, pozwalającej na twórcze funkcjonowanie w zawodowych realiach na forum krajowym i międzynarodowym. Sprawia to, że coroczne limity przyjęć na studia anglistyczne i germanistyczne są wypełnione. Zwłaszcza studia w zakresie anglistyki cieszą się ogromnym powodzeniem, co rodzi potrzebę poszerzenia oferty programowej. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom społecznym, zwłaszcza tych młodych i spragnionych sukcesu ludzi, Instytut Neofilologii PWSZ w Chełmie, w roku 2008/2009 wprowadza w ramach programu nauczania Katedry Anglistyki, nową specjalizację torującą drogę do międzynarodowej nauki, wymiany handlowej i turystycznej, biznesu, dziennikarstwa czy dyplomacji. Specjalizacją tą jest **amerykanistyka**. W tym samym roku akademickim, 2008/2009, powstaje kolejna, nowa specjalizacja a w konsekwencji nowa jednostka Instytutu – **Katedra Slawistyki**, oferująca studia lingwistyczne w zakresie języka rosyjskiego – jako pierwszego i języka ukraińskiego – jako języka dodatkowego. Program studiów slawistycznych skonstruowany został w taki sposób, aby, podobnie jak w przypadku amerykanisty-

ki, przygotować absolwenta w sposób uniwersalny do pracy zawodowej w sferze wymiany handlowej i turystycznej, dziennikarstwa czy biznesu. Dodatkowym atutem jest tu znajomość dwóch języków obcych. Kolejne lata, to kolejne zmiany w strukturze organizacyjnej Instytutu. W roku akademickim 2010/2011, w strukturze Instytutu Neofilologii pojawia się **Katedra Stosunków Międzynarodowych**, przygotowująca absolwentów do pracy w administracji samorządowej i lokalnej a także w sferze międzynarodowych kontaktów handlowych, naukowych i turystycznych.

Teraźniejszość

Realizacja na wysokim poziomie ambitnego programu nauczania, dającego szansę absolwentom anglistyki, amerykanistyki, germanistyki czy slawistyki a także stosunków międzynarodowych zdobycia atrakcyjnego zawodu i funkcjonowania na lokalnym i międzynarodowym rynku pracy nie byłaby możliwa bez wkładu wysoko wykwalifikowanej kadry naukowo-dydaktycznej. Aktualnie, cztery katedry Instytutu Neofilologii: Anglistyki ze specjalizacją anglistyczną-pedagogiczną i amerykanistyką, Germanistyki ze specjalizacją pedagogiczna, Slawistyki, gdzie w ramach przygotowania filologicznego w zakresie języka rosyjskiego i ukraińskiego absolwent przygotowywany jest między innymi do obsługi celnej i ruchu trans granicznego a także Katedra Stosunków Międzynarodowych, przygotowująca do pracy w administracji samorządowej i obsługi celnej oraz firm międzynarodowych, zatrudniają w pełnym wymiarze czasu pracy 10 profesorów i 14 doktorów. Zespół ten wspomagany jest przez ponad dwudziestoosobową grupę asystentów z tytułem magistra, wśród których znajdują się osoby przygotowujące rozprawy doktorskie. Ponadto, Instytut Neofilologii PWSZ współpracuje z gronem profesorów z Polski i z zagranicy, którym w ramach zajęć otwartych powierzono prowadzenie seminariów i wykładów w języku polskim a także angielskim, niemieckim czy rosyjskim. Utrzymywane są także kontakty z zagranicznymi przedstawicielstwami, takimi jak ambasady czy konsulaty (USA, Niemcy, Ukraina) i jednostkami akademickimi, takimi jak uniwersytety (Knoxville/USA, Penn State/USA, Rożemberok/Słowacja, Łuck/Ukraina, Lwów/Ukraina); kontakty te tworzą pomost edukacyjny i przyczyniają się do lepszego zrozumienia i zbliżenia ludzi.

Konferencje i spotkania z kulturą

Kontakty z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami akademickimi sprzyjają wymianie myśli i doświadczeń w sferze działalności naukowo-badawczej. Rozwinięta na szeroką skalę współpraca realizowana jest za sprawą konferencji naukowych, których w okresie dekady istnienia Instytut Neofilologii zorganizował pięć. Były to trzy konferencje neofilologiczne przygotowane przez Katedry Anglistyki, Germanistyki i Slawistyki, których pokłosiem były tomy publikujące artykuły i referaty uczestników konferencji a także dwie konferencje zorganizowane przez pracowników Katedry Stosunków Międzynarodowych również zakończone wydaniem materiałów pokonferencyjnych. Poza działalnością w formie konferencji, Instytutu Neofilologii corocznie organizuje cykl wykładów otwartych dla młodzieży szkół średnich. Ponadto, organizowane są wieczory kultury, poświęcone krajom, dla których mieszkańców ich język jako ojczysty jest przedmiotem studiów studentów neofilologii.

Dr Beata Fałda – Prorektor PWSZ jest gościem Wieczoru Kultury Amerykańskiej – pierwszy z prawej Prof. Samuel Gregg (USA)

Bez wątpienia neofilologia jest kierunkiem sukcesu. Atrakcyjne są również studia w zakresie stosunków międzynarodowych, zwłaszcza że ich absolwent ma możliwość wzbogacenia swej wie-

dzy o wiedzę filologiczną, przede wszystkim w odniesieniu do języka angielskiego. Obecnie, znajomość tylko języka ojczystego nie wystarcza do efektywnego funkcjonowania we współczesnym świecie, niezależnie od tego czy chce się być członkiem Parlamentu Europejskiego, handlowcem, tłumaczem czy nauczycielem i czy ma się zamiar funkcjonować lokalnie czy na arenie międzynarodowej. Mając te kwestie na względzie, wysoce profesjonalny zespół naukowo-dydaktyczny Instytutu Neofilologii PWSZ w Chełmie daje nie tylko możliwość przygotowania filologicznego w skali mikro, czyli poznania języka sąsiadów – niemieckiego w ramach studiów germanistycznych oraz rosyjskiego i ukraińskiego w ramach studiów slawistycznych ale umożliwia także atrakcyjne przygotowanie zawodowe niezbędne w wymianie trans granicznej, w administracji samorządowej, dziennikarstwie czy w pracy tłumacza. Atrakcją studiów slawistycznych, podobnie jak studiów w zakresie stosunków międzynarodowych, jest przygotowanie do pracy w kontaktach międzynarodowych pomiędzy Unią Europejską a jej wschodnimi sąsiadami zaś atrakcją germanistyki jest przygotowanie językowe do celów konsultingowych i kontaktów z firmami największego partnera gospodarczego Polski – Niemiec. Ponadto, studenci filologii germańskiej mają możliwość uzyskania specjalizacji pedagogicznej dającej uprawnienia do wykonywania tak potrzebnego dziś zawodu nauczyciela – neofilologa.

Bynajmniej, zespół profesorów i doktorów Instytutu Neofilologii PWSZ w Chełmie nie ogranicza programu studiów do germanistyki czy slawistyki, względnie stosunków międzynarodowych. Uwzględniając ogromne potrzeby komunikacji w skali makro, priorytetowe działania naukowo-dydaktyczne Instytutu skierowane są na język powszechnie dziś uznany za międzynarodowy. Jest to język angielski, jaki studenci mogą poznać studiując anglistykę lub amerykanistykę.

Studia anglistyczne w PWSZ w Chełmie są odpowiedzią na regionalne i ponadregionalne zapotrzebowanie na nauczycieli języka angielskiego. Bogaty program nauczania rozwijający studentów intelektualnie i filologicznie koncentruje się na przygotowaniu absolwentów do zawodu nauczyciela języka angielskiego chociaż ten sam absolwent może z powodzeniem funkcjonować w wielu innych dziedzinach życia społecznego, kulturalnego czy gospodarczego gdzie znajomość angielskiego jest niezbędna. Natomiast **studia amerykanistyczne** powstałe w PWSZ w roku 2008 są odpowiedzią

na stale rosnące zainteresowanie fenomenem jednego z najpotężniejszych gospodarczo i militarnie państw świata, jakim są Stany Zjednoczone Ameryki Północnej, kraju który w znacznym stopniu oddziałuje na ukształtowanie polityczno-gospodarcze Europy i innych kontynentów. Ogromne zainteresowanie językiem angielskim daje możliwość studentom amerykanistyki poznania amerykańskiej odmiany języka angielskiego, wariantu którego użytkownicy stanowią 67% tych, dla których angielski jest językiem ojczystym. Studia te przygotowane zostały z myślą o wszystkich, pragnących pogłębić wiedzę na temat kultury i cywilizacji USA. Adresowane są do osób kreatywnych, planujących swą przyszłą pracę w instytucjach oświatowo-kulturalnych, samorządowych i rządowych a także do tłumaczy, dziennikarzy i wydawców oraz pracowników „Public Relations" i doradców w instytucjach międzynarodowych.

Absolwenci Instytutu Neofilologii Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie, bez względu na to, czy są absolwentami kierunku filologia czy stosunki międzynarodowe, po uzyskaniu dyplomu zawodowych studiów wyższych „licencjata", mogą kontynuować naukę, celem uzyskania magisterium w ramach wybranej specjalności na dowolnej uczelni w kraju i za granicą.

Przyszłość: Wschód – Zachód

Dyplom absolwenta Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie jest przepustką do dalszej kariery i sukcesu w przyszłym działaniu tak zawodowym jak i naukowo-badawczym. Doskonałe przygotowanie zawodowe i merytoryczne absolwenta Instytutu Neofilologii PWSZ w Chełmie gwarantuje dalszą specjalizację i zgłębianie wiedzy podczas studiów na renomowanych uczelniach krajowych i zagranicznych. Niemniej jednak, doskonała lokalizacja Chełma daje możliwość połączenia świata nauki Wschodu ze światem nauki Zachodu. Właśnie w Chełmie, w Instytucie Neofilologii PWSZ można dokonać połączenia tych dwóch światów. Pierwsze kroki w tym względzie zostały już poczynione. Nawiązana współpraca z odpowiednikiem Instytutu Neofilologii działającym w strukturach Wołyńskiego Uniwersytetu im. Łesi Ukrainki w Łucku jest doskonałym prognostykiem na realizację planów i zamierzeń wśród których wyłania się program własnych studiów magisterskich w Chełmie.

Prof. Ihor Kocan – Rektor Uniwersytetu w Łucku gratuluje Doc. Tomaszowi Zygmuntowi współpracy neofilologów Łucka i Chełma

Renoma, jaką w okresie swego istnienia w strukturach PWSZ w Chełmie wypracował sobie Instytutu Neofilologii, nie tylko dotarła na pobliski Wschód ale dotarła aż za ocean, głównie za sprawą absolwentów Instytutu Neofilologii kontynuujących studia w Kanadzie i USA. Uczelnie amerykańskie, wśród których jest jedna, włączona w strukturę kooperacyjną jednego z największych uniwersytetów stanowych USA, Penn State University, jest poważnie zainteresowana przyjęciem absolwentów Instytutu Neofilologii na studia. Oferta wychodzi naprzeciw współczesnym trendom polegającym na uzyskaniu uniwersalnego wykształcenia a tym samym uniwersalnego przygotowania zawodowego pozwalającego na funkcjonowanie w kilku dziedzinach. Uniwersalne wykształcenie to, na przykład, wykształcenie w sferze humanistyki i nauk matematyczno-przyrodniczych; pozwala ono na swobodę wyboru oferty pracy względnie skorzystanie z oferty zawodowej w jednej z tych dziedzin, kiedy oferty z drugiej dziedziny brak. Aktualnie, zainteresowany współpracą z PWSZ Chełm uniwersytet amerykański z Pennsylwanii podjął się zadania wypracowania programu studiów o charakterze matematyczno-przyrodniczym, uwzględniając przy tym humanistyczną specyfikę studiów i przygotowania zawodowego absolwentów Instytutu Neofilologii.

Prof. Tom Gregory – Prorektor PCT (z prawej); Shanin L. Doughterty – Dyrektor Działu Współpracy; Doc. Tomasz Zygmunt (PWSZ)

Poza samym programem i dyplomem, atrakcją studiów w USA może być fakt ich skrócenia i zaliczenia części programu studiów zrealizowanych w Instytucie Neofilologii PWSZ. Program amerykańskich studiów w tym kształcie oferowany będzie, jak zakłada wstępna umowa, wszystkim absolwentom Instytutu Neofilologii PWSZ w Chełmie, bez względu na to czy są to Polacy, Ukraińcy, Białorusini czy przedstawiciele innych nacji. W tym względzie, Instytut Neofilologii PWSZ może stać się łącznikiem pomiędzy Wschodem i Zachodem.

SCIENTIA
NR 6 – 2012

PIOTR PENKAŁA

Instytut Nauk Technicznych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie

Instytut Nauk Technicznych został utworzony Zarządzeniem Nr 11/2003 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie z dnia 15 września 2003 r. w sprawie utworzenia Instytutu Nauk Technicznych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie, a następnie Zarządzeniem Nr 13/2011 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie z dnia 8 lutego 2011 r. przekształcony w Instytut Nauk Technicznych i Lotnictwa Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie, po pozytywnym zaopiniowaniu przez Senat Uczelni Uchwałą Nr 4/LXII/2011 z dnia 8 lutego 2011 r. w sprawie przekształcenia Instytutu Nauk Technicznych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie.

W ramach Instytutu prowadzone są następujące kierunki studiów: Budownictwo (Decyzja Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 23 maja 2003 roku), Elektrotechnika (Decyzja Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 30 maja 2005 roku) oraz Mechanika i budowa maszyn (Decyzja Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 sierpnia 2003 roku). Strukturę organizacyjną Instytutu tworzą: Katedra Budownictwa, Katedra Elektrotechniki oraz Katedra Mechaniki i Budowy Maszyn.

Obowiązki pierwszego Dyrektora Instytutu Nauk Technicznych z dniem 1 października 2003 roku objął dr inż. Piotr Penkała. Od 1 października 2005 do 30 września 2008 roku funkcję Dyrektora Instytutu Nauk Technicznych pełnił płk. rez. nawig. dr hab. inż. Andrzej Fellner. Z dniem 1 października 2008 funkcję Dyrektora Instytutu ponownie powierzono dr. inż. Piotrowi Penkale. Od 1 lutego 2006 roku kierownikiem Katedry Mechaniki i Budowy Maszyn jest prof. dr hab. inż. Zbigniew Pater. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie prowadzi kształcenie na kierunku Mechanika i budowa maszyn

od roku akademickiego 2003/2004, na podstawie decyzji Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 sierpnia 2003 roku.

Kierunek Mechanika i budowa maszyn został uruchomiony wraz z powstaniem w 2003 roku Instytutu Nauk Technicznych. Kierunek ten bezpośrednio wywodzi się z tradycji kształcenia w zawodach mechanicznych, jakie prowadził Zespół Szkół Mechanicznych, w którego to obiektach powstała Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie. Pierwsza rekrutacja zaowocowała przyjęciem łącznie 72 studentów. Kierunek ten szybko zyskał dużą popularność, co zaowocowało już przy drugiej rekrutacji przyjęciem 140 nowych studentów. Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, iż przez 9 lat prowadzenia tego kierunku zainteresowanie nim nie słabnie, a nawet sukcesywnie zwiększa się w ostatnich latach. Jest to niewątpliwy ewenement w obliczy niżu demograficznego i coraz bogatszej oferty innych uczeni. Rekrutacja w roku 2011 zaowocowała przyjęciem do grona studentów 184 osób.

Liczba studentów, którzy rozpoczęli studia na kierunku
Mechanika i budowa Maszyn

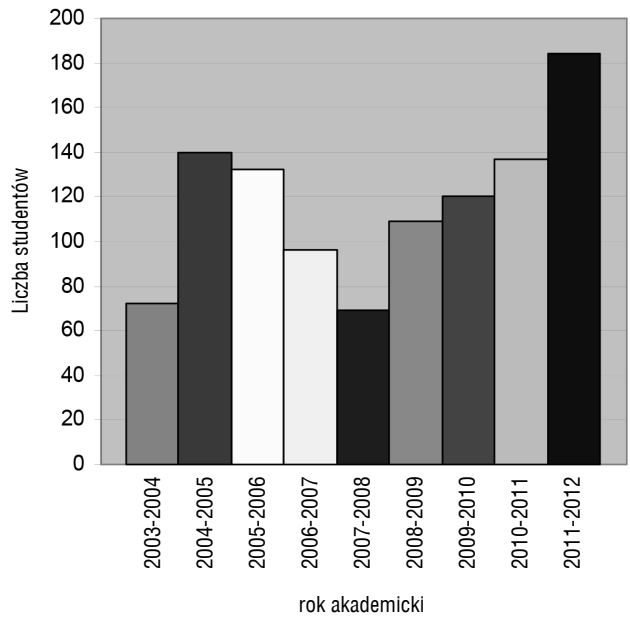

Niewątpliwym skokiem jakościowym w kształceniu przyszłych inżynierów było otwarcie w 2007 roku zespołu nowoczesnych laboratoriów. Uruchomiono wtedy ultranowoczesne laboratoria automatyki, elektrotechniki, fizyki, termodynamiki, wytrzymałości materiałów, obrabiarek, materiałoznawstwa oraz systemów pomiarowych. Laboratoria te wraz z nowoczesnymi pracowniami komputerowymi wyposażonymi w najnowsze oprogramowanie pozwalają na kształcenia na najwyższym poziomie w oparciu o nowoczesny sprzęt w komfortowych warunkach.

O wysokim poziomie kształcenia świadczyć mogą pozytywne opinie Państwowej Komisji Akredytacyjnej. PKA dwukrotnie kompleksowo sprawdzalna wszystkie aspekty kształcenia na kierunki Mechanika i budowa maszyn, wystawiają za każdym razem dobre opinie.

Za sukces uznać należy uruchomienie specjalności związanych z lotnictwem, a w szczególności Pilotażem samolotowym. Pierwsi studenci podjęli kształcenie lotnicze w 2005 roku. Pierwsza grupa przyszłych pilotów liczyła 7 osób. Specjalności te okazały się hitem na skalę całego kraju.

Kształcenia na najwyższym poziomie wymaga odpowiedniego zaplecza. W związku z tym Uczelnia podjęła, zakończony sukcesem, wysiłek budowy Akademickiego Portu Lotniczego w Depułtyczach Królewskich. Kompleks lądowiska składający się trawiastego pasa startowego, wieży kontroli lotów, hangaru oraz stacji paliw został oddany do użytku w 2010 roku. Od tego roku kształcenia przyszłych pilotów prowadzono już we własnych obiektach w certyfikowanym Ośrodku Kształcenia Lotniczego. OKL PWSZ w Chełmie dysponuje obecnie trzema własnymi samolotami oraz kilkoma maszynami dzierżawionymi. W związku z rosnącym zainteresowaniem Pilotażem samolotowych, Uczelni udało się zwiększyć ilość miejsc na tej specjalności do 20. Nowością na skalę całego kraju stała się najnowsza specjalność lotnicza, czyli Pilotaż śmigłowcowy. Obecnie PWSZ w Chełmie jest jedyną w Polsce cywilną uczelnią kształcącą pilotów śmigłowcowych.

O najwyższej jakości szkolenia lotniczego najlepiej świadczą wysokie lokaty studentów licznych zawodach samolotowych. Na szczególne podkreślenie zasługuje ostanie wyróżnienie, jakie otrzymał OKL. Został on zwycięzcą prestiżowego plebiscytu Lotnicze Orły 2011 w kategorii Szkoła Lotnicza Roku, zdobywając 56,8% głosów.

W związku z coraz większym znaczeniem specjalności związanych z lotnictwem od roku akademickiego 2011/2012 decyzją Senatu

Instytut Nauk technicznych zmienił nazwę na Instytut Nauk Technicznych i Lotnictwa.

Kształcenia na najwyższym poziomie wymaga odpowiedniego, ciągle modernizowanego zaplecza technicznego i sprzętu. W 2010 roku rozpoczęła się budowa Centrum Studiów Inżynierskich w Depułtyczach Królewskich. Znajdą się tam ultranowoczesne laboratoria lotnicze, mechaniczne. Centrum Studiów Inżynierskich będzie największym i najnowocześniejszym ośrodkiem kształcącym przyszłych inżynierów w Polsce południowo-wschodniej.

Obecnie zajęcia w ramach Kierunku prowadzi pięciu profesorów i doktorów habilitowanych oraz piętnastu doktorów.

Jednym z ważnych elementów kształcenia przyszłych inżynierów jest zdobywania przez nich doświadczenia i praktyki w zawodzie, który będą w przyszłości wykonywali. Studenci instytutu odbywają praktyki w najlepszych przedsiębiorstwach regionu. Najlepsi z nich mają możliwości wyjazdu na bardzo atrakcyjne praktyki zagraniczne. Wyjazd taki pozwala zarówno na zdobywania wiedzy praktycznej, jak i na zwiedzania wielu wspaniałych miejsc. Wielką popularnością cieszą się praktyki w Narodowym Uniwersytecie Lotniczym w Kijowie.

Studenci kierunku Mechanika i budowa maszyn mają możliwość rozwijania swoich pasji i zainteresowań w ramach dwóch kół naukowych. Są to założone w roku 2007 roku Naukowe Koło Techniczne, a w roku 2009 Naukowe Koło Lotników Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej. Żacy Instytutu Nauk Technicznych i Lotnictwa również aktywnie uczestniczą w życiu Samorządu Studentów i całej Uczelni oraz miasta.

Absolwenci są przygotowani do pracy w jednostkach badawczych, projektowo-konstrukcyjnych, technologicznych, do kierowania, i rozwijania produkcji w przedsiębiorstwach przemysłu maszynowego i przemysłów pokrewnych, w przemyśle lotniczym oraz do pracy na lotniskach, w zakresie projektowania, wykonawstwa i zarządzania obiektami budowlanymi, w szeroko rozumianej automatyce, elektronice i elektroenergetyce, w związku z tym są przygotowani do rozwiązywania złożonych problemów w dziedzinie szeroko pojętej elektrotechniki.

W ramach Instytutu Nauk Technicznych kształcenie prowadzone jest również na kierunku Budownictwo.

Od 1 lutego 2006 roku Katedrą Budownictwa kieruje dr hab. inż. Tadeusz Ciężak. Zgodnie z uchwałą Senatu PWSZ w Chełmie, w ramach kierunku Budownictwo, prowadzone są dwie specjalności kształcenia *Budownictwo Ogólne* oraz *Drogi i ulice.*

Dnia 7 lipca 2011 roku Państwowa Komisja Akredytacyjna pozytywnie oceniła studia I stopnia na kierunku *Budownictwo* w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Chełmie, co oznacza, że uczelnia spełnia wszelkie wymagania kadrowe, programowe oraz organizacyjne, jakie są stawianie szkołom wyższym przez resort nauki.

Liczba studentów podejmujących naukę na kierunku *Budownictwo:*

Rok akademicki	Liczba studentów podejmujących naukę	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
2004/2005	94	43
2005/2006	95	-
2006/2007	79	53
2007/2008	85	87
2008/2009	181	-
2009/2010	95	101
2010/2011	59	55
2011/2012	76	54
RAZEM	764	393

Liczba absolwentów na kierunku *Budownictwo*

Rok ukończenia	Liczba absolwentów		Razem
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
2007	29	14	43
2008	37	10	47
2009	24	-	24
2010	33	24	57
2011	21	22	43
RAZEM	144	70	214

Baza dydaktyczna kierunku Budownictwo obejmuje szereg laboratoriów, w których studenci realizują program nauczania. Są to laboratoria: geodezji inżynierskiej, wytrzymałości materiałów, mechaniki gruntów, fizyki oraz chemii, zlokalizowane w kompleksie budynków

PWSZ przy ul. Pocztowej 52-54 oraz laboratorium Materiałów budowlanych w pomieszczeniach CEMEX przy ul. Fabrycznej 6.

Obecnie realizowany jest projekt, którego przedmiotem jest budowa oraz wyposażenie Laboratorium Budownictwa, wchodzącego w skład nowoczesnego kompleksu naukowo-dydaktycznego Centrum Studiów Inżynierskich. Będzie się tam znajdować sześć specjalistycznych pracowni naukowo-badawczych: geologii, mechaniki gruntów, materiałów budowlanych, fizyki budowli, geodezji, materiałów i nawierzchni drogowych.

Instytut nawiązał współpracę z wieloma firmami zajmującymi się budownictwem, w tym produkcją materiałów budowlanych z województwa lubelskiego, w zakresie potencjalnych badań, w nowo budowanym laboratorium budownictwa. Podpisano listy intencyjne m.in. z firmami: SOLBET w Lubartowie, SANITEX w Chełmie, BUDOMEL w Chełmie.

PWSZ dąży do stałego rozwijania współpracy ze szkołami i czołowymi zakładami przemysłowymi z Polski i regionu, której celem jest stworzenie korzystnych warunków odbywania praktyk studenckich, unowocześnienie procesu dydaktycznego i programów kształcenia, aktywizacja studentów oraz prowadzenie badań naukowych.

W ramach Instytutu ma miejsce współpraca ze stowarzyszeniami branżowymi, np. Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Budownictwa. Współpraca ta zaowocowała m.in. powstaniem Naukowego Koła Technicznego PWSZ. Jedną z sekcji jest sekcja „budowlańców". Główne cele jej działalności to: rozwijanie zainteresowań członków, rozszerzanie wiedzy technicznej, dotyczącej tematyki nieobjętej programem nauczania, przygotowanie studentów do samodzielnego prowadzenia prac naukowych, integracja środowiska studenckiego i naukowego, nawiązywanie kontaktów z instytucjami, których obszar działania pokrywa się z kierunkiem kształcenia na kierunku Budownictwo, śledzenie nowych trendów, wyszukiwanie nowości i ciekawostek dotyczących techniki w przemyśle światowym lub życiu codziennym.

Drugim kołem zainteresowań działającym w Instytucie związanym z kierunkiem Budownictwo, jest funkcjonujące od 10 listopada 2009 roku Koło Młodych PZITB przy PWSZ w Chełmie. Opiekunem koła jest mgr inż. Dorota Rybaczuk. Cele koła realizowane są poprzez: organizację spotkań branżowych oraz konferencji i seminariów wspólnie z Polskim Związkiem Inżynierów i Techników Budownictwa, wyjazdy specjalistyczne na budowy oraz umieszczenie spostrzeżeń i wniosków na temat branży budowlanej w publikacjach.

Absolwent Budownictwa jest przygotowany do twórczej pracy w biurach projektowo-konstrukcyjnych, przedsiębiorstwach wykonawstwa budowlanego, placówkach konsultingowych, organach nadzoru budowlanego oraz w służbach administracji państwowej i samorządowej oraz do prowadzenia własnej firmy budowlanej. Absolwent, oprócz dobrego przygotowania merytorycznego z zakresu dziedziny budownictwa, posiada ponadto wiadomości z zakresu ekonomii, ochrony własności intelektualnej, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii pozwalające na organizowanie oraz prowadzenie prac badawczych, rozwojowych i wdrażanie innowacji technologicznych.

Wykłady otwarte prowadzone w ramach promocji kierunku *Budownictwo*:

1. *Infrastruktura drogowa na obszarach aglomeracji miejskiej oraz wpływ transportu kołowego na środowisko naturalne* – dr inż. Eugeniusz Nowocień – styczeń 2012.
2. *Nowoczesne technologie budowlane* – dr inż. Wojciech Adamczyk, marzec 2010.
3. *Problemy posadowienia obiektów budowlanych w trudnych warunkach geotechnicznych wraz z prezentacją sprzętu do badania gruntów* – dr inż. Hipolit Glinko, mgr inż. Dorota Rybaczuk – styczeń 2009.
4. *Rola geodezji w budownictwie – pokaz sprzętu geodezyjnego* – dr inż. Witold Borowski – styczeń 2009.

Trzecim kierunkiem studiów, prowadzonym od roku akademickiego 2005/2006 w obrębie Instytutu Nauk Technicznych, jest Elektrotechnika. Zgodnie z uchwałą Senatu w ramach kierunku *Elektrotechnika* prowadzone jest kształcenie w specjalności *Przetwarzanie i użytkowanie energii elektrycznej*.

Dnia 7 lipca 2011 roku Państwowa Komisja Akredytacyjna pozytywnie oceniła studia I stopnia na kierunku *Elektrotechnika* w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Chełmie, co oznacza, że Uczelnia spełnia wszelkie wymagania kadrowe, programowe oraz organizacyjne, jakie są stawianie szkołom wyższym przez resort nauki.

Liczba kandydatów ubiegających się o przyjęcie na kierunek *Elektrotechnika*

	Poziom studiów	Rok akademicki	Liczba studentów
Kierunek Elektrotechnika	Studia I stopnia	2005/2006	58
		2006/2007	63
		2007/2008	39
		2008/2009	51
		2009/2010	42
		2010/2011	24
		2011/2012	25
		Razem	302

Liczba studentów kierunku *Elektrotechnika* w poszczególnych latach (stan na 05.01.2012 r.)

	Poziom studiów	Rok studiów	Liczba studentów
Kierunek Elektrotechnika	Studia I stopnia	I	30
		II	16
		III	35
		IV	17
		Razem	98

Liczba absolwentów kierunku *Elektrotechnika*

	Poziom studiów	Semestr rozpoczęcia studiów	Planowany rok ukończenia	Liczba absolwentów
Kierunek Elektrotechnika	Studia I stopnia	2005/2006	2008/2009	29
		2006/2007	2009/2010	34
		2007/2008	2010/2011	22
		2008/2009	2011/2012	Brak danych
		2009/2010	2012/2013	Brak danych
		2010/2011	2013/2014	Brak danych
		2011/2012	2014/2015	Brak danych
		Razem		85 *

W roku 2008 Katedra Elektrotechniki wzbogaciła swoją bazę dydaktyczną o aparaturę pozwalającą na uruchomienie laboratoriów: Laboratorium podstaw techniki mikroprocesorowej oraz Laboratorium elektrotechniki i elektroniki. W pierwszym przypadku był to zakup Dydaktycznych Systemów Mikroprocesorowych DSM51 firmy MicroMade. W przypadku drugiego, laboratorium zostało wyposażone o stanowiska edukacyjne z zakresu elektrotechniki i elektroniki firmy ScienTECH oraz zestaw laboratoryjnych mierników analogowych i cyfrowych.

Uczelnia ma podpisane umowy z lokalnie działającymi przedsiębiorstwami branży elektrycznej, m.in.: Hulanicki Bednarek Sp. z o.o. oraz Telektrim S.A. Instytut Nauk Technicznych prowadzi zaś współpracę ze Stowarzyszeniem Elektryków Polskich – Oddział w Chełmie. Współpraca ta zaowocowała m.in.: powstaniem Studenckiego Koła Elektryków SEP PWSZ w Chełmie oraz organizacją kursów i egzaminów na uprawnienia SEP do 1 kV dla studentów kierunku *Elektrotechnika*. Opiekunem Studenckiego Koła Elektryków SEP PWSZ w Chełmie jest mgr inż. Mariusz Holuk. Główne cele działania Koła to: rozwijanie zainteresowań członków Koła związanych z kierunkiem *Elektrotechnika*, poszerzanie wiedzy technicznej, dotyczącej tematyki nie objętej programem dydaktycznym PWSZ w Chełmie, przygotowywanie studentów do samodzielnego prowadzenia prac naukowych, integracja środowiska studenckiego i naukowego, nawiązywanie kontaktów z instytucjami, których obszar działania pokrywa się z kierunkiem kształcenia studentów na kierunku *Elektrotechnika*, śledzenie nowych trendów, wyszukiwanie nowości oraz ciekawostek dotyczących techniki w przemyśle światowym lub życiu codziennym.

Studia na kierunku *Elektrotechnika* dają przygotowanie do pracy w nowoczesnym przemyśle elektrotechnicznym, a także w jednostkach badawczych, projektowych, przy eksploatacji i budownictwie oraz kierowaniu zespołami ludzkimi w branży elektrycznej, do podejmowania działalności gospodarczej, jak również podjęcia studiów II stopnia.

Absolwent kierunku *Elektrotechnika* o specjalności *Przetwarzanie i użytkowanie energii elektrycznej* otrzymuje tytuł zawodowy inżyniera, posiada wiedzę ogólną i specjalistyczną. Nabywa umiejętności niezbędne do formułowania i rozwiązywania problemów inżynierskich w dziedzinie elektrotechniki wykorzystując przy tym nowoczesne techniki komputerowe oraz komunikowania się z otoczeniem w miejscu pracy, w tym w języku obcym.

Podczas studiów studenci specjalności *Przetwarzanie i użytkowanie energii elektrycznej* zdobywają wiedzę ogólną oraz uzyskują kwalifikacje z szeroko pojętej elektrotechniki w zakresie projektowania, wykonawstwa, eksploatacji, zabezpieczania i diagnostyki urządzeń elektrycznych. Zdobyta wiedza bazuje na takich dziedzinach, jak: automatyka, informatyka, elektronika, technika mikroprocesorowa, maszyny i napędy elektryczne, metrologia, instalacje i oświetlenie elektryczne, urządzenia elektryczne, elektroenergetyka oraz innych dziedzin elektrotechniki i powiązanych z elektrotechniką, a przydatnych do formułowania i rozwiązywania problemów z tego zakresu. Studenci zdobywają także wiedzę pozwalającą na rozumienie skutków działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko.

Absolwent posiada ponadto wiadomości z zakresu ekonomii, ochrony własności intelektualnej, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii pozwalające na organizowanie oraz prowadzenie prac badawczych, rozwojowych i wdrażanie innowacji technologicznych.

Wykłady otwarte prowadzone w ramach promocji kierunku *Elektrotechnika*:

1. Wykorzystanie światła we współczesnej technice – dr inż. Paweł Komada, styczeń 2012.
2. Nowoczesne domy – inteligentne instalacje elektryczne XXI wieku – mgr inż. Mariusz Holuk – styczeń 2011.
3. Elementy optoelektroniczne i ich zastosowania – dr inż. Paweł Komada – styczeń 2010.
4. Ekologiczne wytwarzanie energii elektrycznej – dr inż. Piotr Filipek – listopad 2009.
5. Jak działa mikroprocesor – dr inż. Paweł Komada – grudzień 2008.

Publikacje studentów kierunku *Elektrotechnika*:

1. Rycyk A., Cichosz M., Holuk M.: *Konstrukcja roweru hybrydowego z wykorzystaniem zestawu adaptacyjnego*, I Sympozjum Naukowe Elektryków i Informatyków, Lublin, 2011.
2. Czarny P., Holuk M., *Projekt oscyloskopu cyfrowego przy zastosowaniu środowiska LabVIEW*, Scientific Bulletin of Chełm - Section of Matematics and Computer Science, No 1/2011 (w trakcie recenzji).

3. Zarzycki B., Holuk M., *Pomiar i przetwarzanie temperatury z wykorzystaniem mikrokontrolera ATmega16*, Scientific Bulletin of Chełm - Section of Matematics and Computer Science, No 1/2009.
4. Tokarz P., *Wykorzystanie pakietu Eagle w procesie projektowania płytek drukowanych*, Scientific Bulletin of Chełm - Section of Matematics and Computer Science, No. 1/2008.

Instytut Nauk Technicznych i Lotnictwa PWSZ w Chełmie zdołał zaznaczyć swoją obecność i stał się rozpoznawalną i cenioną jednostką zarówno dla lokalnej społeczności, jak również w środowisku nauczycieli akademickich. Na powyższą opinię w głównej mierze zapracował zespół zaangażowanych pracowników Uczelni, jak również młodzież, która tworzy charakterystyczne akademickie środowisko. Atmosfera, którą buduje Instytut, między innymi, poprzez konferencje, seminaria i spotkania z lokalnymi przedstawicielami przemysłu spowodowała znaczący wzrost zainteresowania studiami technicznymi w regionie.

SCIENTIA
NR 6 – 2012

ADAM SIWIEC
ANNA SZYMAŃSKA

Instytut Nauk Humanistycznych PWSZ w Chełmie – wprowadzenie do historii i działalności

Działalność dydaktyczna oraz promocja wiedzy humanistycznej to główne zadania, jakie realizuje Instytutu Nauk Humanistycznych (INH) Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie. Wprowadza je przez staranny dobór kadry dydaktycznej, opracowywanie nowoczesnych programów studiów oraz otwarcie na potrzeby lokalnej społeczności. Pracownicy Instytutu angażują się m.in. w organizację konferencji naukowych, wykładów otwartych, a także w działalność organizacji społecznych promujących miasto i region. INH to źródło ciekawych inicjatyw naukowych oraz akcji społecznych tworzących niepowtarzalny klimat w Uczelni i jej otoczeniu.

Instytut Nauk Humanistycznych został utworzony *Zarządzeniem Nr 7 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie z dnia 5 maja 2004 r. w sprawie utworzenia Instytutu Nauk Humanistycznych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie*. W ramach Instytutu – od roku akademickiego 2004/2005 prowadzone są dwa kierunki studiów: Filologia polska oraz Historia (decyzje w sprawie obu kierunków podpisał Minister Edukacji Narodowej i Sportu, 16 marca 2004 r.). Pierwszym dyrektorem INH – od 1 października 2004 r. – była prof. dr hab. Halina Pelc. Od 1 lutego 2006 r. obowiązki te sprawuje prof. dr hab. Adam Siwiec.

Strukturę organizacyjną Instytutu tworzyły do 2012 r. dwie katedry związane z kierunkami studiów prowadzonych przez Instytut: Katedra Filologii Polskiej i Katedra Historii. Od początku Katedrą Filologii Polskiej kieruje prof. zw. dr hab. Małgorzata Karwatowska, a Katedrą Historii – prof. dr hab. Andrzej Stępnik. W INH bardzo starannie dobierana jest kadra dydaktyczna. Pracownicy Instytutu wywodzą się przede wszystkim z lubelskiego środowiska akademickiego – Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej i Katolickiego Uni-

wersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. W większości są to osoby z tytułami i stopniami naukowymi, mający uznaną, bardzo wysoką pozycję naukową, np. prof. zw. dr hab. Jan Lewandowski, prof. zw. dr hab. Małgorzata Karwatowska, prof. dr hab. Andrzej Stępnik, prof. dr hab. Tomasz Woźniak. Obok nich INH angażuje do prowadzenia zajęć także znakomitych specjalistów-praktyków w swoich dziedzinach, np. dziennikarzy, którzy dzielą się ze studentami swoimi umiejętnościami wykonywania zawodu w praktyce. Jednocześnie PWSZ w Chełmie cały czas intensywnie wspiera rozwój własnej kadry dydaktycznej i naukowo-dydaktycznej. Efektem tych starań jest uzyskanie w ostatnich latach przez trzech asystentów stopnia doktora.

INH dysponuje dobrą bazą naukowo-dydaktyczną. Pierwszą siedzibą INH był budynek uczelni przy ul. Wojsławickiej 8B (o powierzchni ponad 2,5 tys. mkw.), zajmowany wraz z Instytutem Neofilologii. Dzięki staraniom władz PWSZ, w roku 2005 pozyskano na potrzeby INH obecnie zajmowany budynek przy ul. Nowy Świat 3. Obiekt wymagał gruntownego remontu, dostosowania do potrzeb dydaktycznych oraz przystosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych. Łączna wartość inwestycji wyniosła ponad 4 mln zł. Uroczystość oddania siedziby INH do użytku odbyła się 21 maja 2006 r. (fot. 1). Rok akademicki 2006/2007 studenci INH rozpoczęli już w nowym miejscu. Budynek liczy pięć kondygnacji o ogólnej powierzchni ponad 3,3 tys. mkw. Tak znacząca poprawa warunków lokalowych była jedną z najbardziej istotnych zmian w historii INH. Istotne – przy okazji przeprowadzki – było również zorganizowanie odrębnej czytelni humanistycznej, zakup nowych komputerów i sprzętu audiowizualnego na potrzeby studentów i pracowników Instytutu.

21 maja 2006 r. Dyrektor INH, prof. dr hab. Adam Siwiec, otrzymuje symboliczny klucz do nowej siedziby Instytut Nauk Humanistycznych przy ul. Nowy Świat 3

Studia humanistyczne

W INH prowadzone są studia I stopnia (licencjackie), które trwają trzy lata, kończą się przygotowaniem pracy dyplomowej i uzyskaniem tytułu zawodowego licencjata. Programy studiów modyfikowane były w kolejnych latach w taki sposób, by jak najlepiej odpowiadać na potrzeby studentów oraz wymogi rynku pracy. Początkowo Instytut kształcił nauczycieli języka polskiego oraz nauczycieli historii na potrzeby szkół podstawowych oraz gimnazjów. Były to studia tzw. dwuprzedmiotowe – absolwenci Filologii polskiej uzyskiwali uprawnienia do nauczania języka polskiego oraz dodatkowo historii, a absolwenci Historii – uprawnienia do nauczania historii oraz języka polskiego. Jednocześnie studenci mieli możliwość zdobywania wiedzy i umiejętności specjalistycznych w ramach oferowanych specjalności dodatkowych: dziennikarskiej, logopedycznej oraz archiwistycznej.

Obecnie INH prowadzi studia I stopnia na Filologii polskiej w specjalności: *komunikacja społeczna i dziennikarstwo*, dodatkowo studenci mają możliwość odbywania zajęć w ramach drugiej bezpłatnej specjalności: *edukacja polonistyczna z przygotowaniem pedagogicznym*. Na Historii realizowana jest specjalność: *samorządowość i współpraca transgraniczna*, są to zajęcia kontynuowane obecnie na III roku studiów. Kierunek został w roku akademickim 2012-13 zamknięty, nie ma I i II roku.

Istotą podejmowanych działań związanych z jakością kształcenia były starania, by tak kształtować ofertę dydaktyczną, aby w jak najlepszy sposób odzwierciedlała popyt na określone kwalifikacje w ramach realizowanych kierunków studiów. Ma temu służyć odpowiedni dobór specjalności i nauczanych treści. Od początku uruchomienia studiów polonistycznych i historycznych w ofercie programowej Instytutu występuje specjalność *nauczycielska*; inne specjalności, które były proponowane studentom, to np. na Filologii polskiej: *kształcenie logopedyczne z przygotowaniem pedagogicznym*, *arteterapia* (terapia przez sztukę), specjalność ta, ciesząca się zainteresowaniem w innych ośrodkach, nie została ostatecznie uruchomiona z powodu braku odpowiedniej liczby kandydatów; w roku akademickim 2012/2013 zostały przygotowane programy zajęć do dwóch nowych specjalności: *komunikacja biznesowa i zarządzanie biurem* oraz *animacja kultury*. Na Historii specjalnością do wyboru była już wcześniej *archiwistyka i zarządzanie dokumentacją*, jako nową specjalność zaproponowano *edukację regionalną*.

Programy studiów są w INH opracowywane z wielką dbałością o to, by były zgodne z celami oraz efektami kształcenia opracowanymi dla danego kierunku, a przy tym nowoczesne i by odpowiadały na wyzwania rozwijającej się wiedzy i rynków pracy. Przykładowo, obecnie realizowany (od roku akademickiego 2012/2013) program trzyletnich studiów na kierunku Filologia polska obejmuje 1 820 godzin, w tym przedmioty podstawowe (np.: historia filozofii, język łaciński, historia Polski, wiedza o kulturze), przedmioty kierunkowe (m.in.: historia literatury polskiej oraz literatury powszechnej od czasów antycznych po współczesne, poetyka, nauka o współczesnym języku polskim, gramatyka historyczna języka polskiego, kultura języka polskiego), przedmioty kształcenia ogólnego (język obcy, technologia informacyjna, wychowanie fizyczne), przedmioty poszerzające wiedzę ogólną (psychologia, socjologia, historia sztuki), przedmioty specjalności *komunikacja społeczna i dziennikarstwo* (m.in.: gatunki prasowe, radiowe, telewizyjne, dziennikarskie źródła informacji, historia mediów, warsztat redaktora prasowego, radiowego, telewizyjnego, redagowanie i edycja tekstu, retoryka, reklama, prawo prasowe). Studenci uczą się też wybranych przez siebie języków obcych na wszystkich poziomach zaawansowania. Zajęcia z wybranego języka (angielskiego lub niemieckiego) realizowane są przez cztery semestry w wymiarze łącznym 120 godzin, co pozwala na uzyskanie poziomu biegłości językowej B2. Integralną częścią studiów jest też praktyka zawodowa, którą studenci tej specjalności odbywają najpierw w redakcjach prasowych, a potem w radiowych lub telewizyjnych w wymiarze łącznym 160 godzin.

W Instytucie szczególną uwagę przykłada się do aktywnego charakteru zajęć i takiego kształtowania cech oraz postaw osobowych przyszłego absolwenta, aby wydobyć jego aktywność, chęć twórczych poszukiwań, zaangażowanie, a także umiejętność radzenia sobie w warunkach zmieniającej się rzeczywistości. Studenci uczą się, jak właściwie korzystać ze źródeł i literatury przedmiotu, jak tworzyć teksty interpretacyjne i przygotowywać twórcze projekty. Przy realizacji tych celów pracownicy dydaktyczni i studenci korzystają z różnorodnych, tradycyjnych i nowoczesnych pomocy i materiałów dydaktycznych. Zajęcia realizowane są przy zastosowaniu metod nauczania adekwatnych do danej dyscypliny naukowej, z wykorzystaniem nowoczesnych form i środków dydaktycznych. Odbywają się one w formie wykładów, ćwiczeń, seminariów, laboratoriów i praktyk zawodowych. Celem uzupełnienia programu edukacji literackiej i kulturalnej, Instytut regularnie proponuje studentom także możliwości uczestniczenia w ciekawych wydarzeniach artystycznych w kraju (spektaklach, wystawach, koncertach).

Oprócz możliwości uczestniczenia w zajęciach dydaktycznych, praktykach czy wyjazdach, studenci mają też możliwość rozwijania

swoich zainteresowań poprzez udział w innych formach aktywności: kołach naukowych, zespołach artystycznych czy sekcjach sportowych. W INH od początku aktywnie działają: Koło Naukowe Studentów Dziennikarzy, Koło Naukowe Polonistów, Koło Studentów Historyków. O szczegółach ich działalności można przeczytać w najnowszym wydaniu „Scientii" (nr 6, 2013).

Studencka grupa teatralna „STUKOT", premiera spektaklu *To sowicie nagradza, gdy kto swej cnoty nie zdradza* na motywach *Żywota Józefa* Mikołaja Reja w reż. Beaty Kucharskiej, 2 czerwca 2005 r., Chełmskie Podziemia Kredowe

Studenci *Filologii polskiej* podczas wizyty w ośrodku Telewizji Polskiej S.A. w Warszawie, 21 lutego 2011 r.

W ramach działalności kół naukowych organizowane są m.in. ciekawe wyjazdy na spektakle teatralne, wystawy lub spotkania (np. do Sejmu RP, Telewizji Polskiej S.A., Muzeum Narodowego, Muzeum Powstania Warszawskiego, Bon Ton Radio). Członkowie kół naukowych aktywnie uczestniczą też w życiu Uczelni i są współorganizatorami wielu interesujących spotkań (np.: dni otwarte, dyskusje panelowe, warsztaty dziennikarskie, konferencje naukowe).

Do końca roku 2012 Instytut Nauk Humanistycznych PWSZ w Chełmie opuściło 459 absolwentów Filologii polskiej oraz 194 absolwentów Historii. Zostali wyposażeni w odpowiednie kwalifikacje i uprawnienia zawodowe zgodne z kierunkiem kształcenia. Nadto dysponują wiedzą i umiejętnościami niezbędnymi do wykonywania wyuczonego zawodu, umiejętnościami umożliwiającymi samokształcenie, prowadzenie pracy naukowej, rozwijanie i doskonalenie różnych sprawności, rozwijanie kreatywności, a także zdolności aktywizowania środowiska kulturalnego miasta i regionu.

Studenci Historii prezentują uzbrojenie średniowiecznych rycerzy,
Dzień Otwarty PWSZ, 2 kwietnia 2009 r.

Działalność naukowa

Działalność naukowa Instytutu Nauk Humanistycznych skupia się wokół następujących zagadnień:

- literatura polska od średniowiecza po czasy współczesne;
- teoretyczne i metodologiczne aspekty dzieła literackiego;
- problematyka aksjologiczna, metodologiczna i pragmatyczna dawnego i współczesnego języka polskiego;
- historia starożytna i jej odniesienia do współczesnych dziejów Polski i Europy;
- historia Polski na tle wydarzeń historycznych Europy i świata;
- język, kultura i historia regionu.

Nadto pracownicy Instytutu angażują się m.in. w organizację konferencji naukowych o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym, przygotowanie wydawnictw naukowych, wykładów otwartych, kursów, dyskusji, warsztatów. Wyróżnienia wymaga fakt, że to z inicjatywy INH powstało wydawnictwo „Scientia" jako platforma do prezentowania dorobku naukowego studentów wszystkich kierunków PWSZ w Chełmie, tu organizowany jest doroczny konkurs ortograficzny „Dyktando Chełmskie", dzięki zaangażowaniu pracowników INH utworzony został Uniwersytet Trzeciego Wieku, tu powstała i funkcjonuje Internetowa Poradnia Językowa. To tylko niektóre z inicjatyw. Poza tym trzeba podkreślić, że pracownicy INH chętnie angażują się także w działalność innych organizacji społecznych pracujących na rzecz miasta i regionu (m.in. Chełmskie Towarzystwo Naukowe, Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana"), współpracują ze szkołami i instytucjami (m.in. I LO, III LO, IV LO, LO nr VI, Muzeum Ziemi Chełmskiej) oraz z ośrodkami naukowymi w Europie – na Słowacji, Ukrainie, we Włoszech.

Instytut Nauk Humanistycznych PWSZ jest źródłem ciekawych inicjatyw naukowych oraz akcji społecznych. Nie sposób wymienić wszystkich rodzajów aktywności INH, ale warto przypomnieć te najbardziej znaczące:

I. Konferencje naukowe

- *Związki Mikołaja Reja z ziemią chełmską. W 500. rocznicę urodzin poety* – ogólnopolska konferencja naukowa (2-3.06.2005). Konferencja miała charakter interdyscyplinarny – wzięli w niej udział pracownicy naukowi różnych dziedzin wiedzy – literaturoznawcy, historycy, językoznawcy z ośrodków naukowych, m.in.: Lublina, Wrocławia, Sandomierza, Słupska, a także nauczyciele chełmskich szkół i studenci.

• *Spotkania polsko-ukraińskie. Literatura, język, kultura* – międzynarodowa konferencja naukowa (8-10.06.2006). Sympozjum to zgromadziło ponad 200 uczestników – pracowników naukowych z Polski, Ukrainy i Białorusi, a także studentów, pracowników urzędów i instytucji, nauczycieli i uczniów chełmskich szkół średnich. Wygłoszone referaty dotyczyły różnych sfer życia: języka, literatury, kultury i ich wzajemnego przenikania na obszarach pogranicza.

Referat głosi dr Anna Kalinowska, międzynarodowa konferencja naukowa *Spotkania polsko-ukraińskie. Literatura, język, kultura*, **8 czerwca 2006 r.**

• *Obsesje. Projekcje. Projekty. Forum pograniczne* – międzynarodowa konferencja naukowa (31.05.-1.06.2007). Zgromadziła ponad 200 uczestników – pracowników naukowych z Polski, Włoch, Niemiec, Ukrainy i Białorusi. Przyświecała jej idea interdyscyplinarności, powiązania zjawisk pogranicznych i „kresowych" w szerokim kontekście, co spotkało się z dużym zainteresowaniem w kraju i za granicą. Wygłoszono 34 referaty w czterech sekcjach: literaturoznawczej, historycznej, metodycznej oraz kulturoznawczej;

• *Fundusze unijne. Jak je zdobyć?* – konferencja warsztatowa poświęcona zasadom pozyskiwania funduszy z europejskiego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (9.05.2008, fot. 6). Jej współorganizatorem był Departament Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie. Wzięło w niej udział ponad 200 osób;

Konferencje naukowe INH każdorazowo budzą ogromne zainteresowanie.
9 maja 2008 r., konferencja ***Fundusze unijne. Jak je zdobyć?***

- *Pamięć i miejsce. Doświadczenie przeszłości na pograniczu* – międzynarodowa konferencja naukowa (16-17.05.2008). Spotkanie poświęcone było różnorodności doświadczenia historycznego na pograniczu, procesom budowania tożsamości, przemianom społecznym, gospodarczym i politycznym w kontekście ciągłości kulturowej na pograniczu. Konferencja zgromadziła ponad 200 uczestników – pracowników naukowych z Polski, Włoch i Ukrainy;

Konferencjom towarzyszą objazdy naukowe, podczas których prezentowane są najciekawsze miejsca związane z historią i tradycją Ziemi Chełmskiej.
Tu: zwiedzanie cerkwi w Horostycie, wyjazd w ramach konferencji *Pamięć i miejsce. Doświadczenie przeszłości na pograniczu*, 17 maja 2008 r.

- *Chełm nieznany. Spór o kulturę pogranicza* – międzynarodowa konferencja naukowa (14-15.05.2009). Obrady skupione były wokół problemów wielowiekowego doświadczenia miasta Chełma jako ośrodka rozwijającego się na pograniczu kultur, a organizatorom przyświecał cel zdobycia, pogłębienia i uaktualnienia wiedzy na temat dorobku, potencjału i perspektyw rozwojowych miasta w zmiennych realiach społeczno-polityczno-gospodarczych. Wygłoszonych zostało 29 referatów w dwóch sekcjach tematycznych (historycznej i kulturoznawczej);
- *Przeobrażenia w języku, kulturze i edukacji* – międzynarodowa konferencja naukowa (31.05.-01.06.2010). Sympozjum poświęcone było wymianie poglądów nt. zmian zachodzących w najnowszej polszczyźnie, w kulturze, a także edukacji. Spotkanie zgromadziło ponad 200 uczestników – pracowników naukowych z Polski, Węgier, Ukrainy i Słowacji. Wygłoszonych zostało 60 referatów w czterech sekcjach tematycznych (językowej, kulturowej, medialnej, dydaktycznej);
- *Aksjologiczne aspekty dyskursu humanistycznego* – międzynarodowa konferencja naukowa (17-19.06.2011). Obrady poświęcone były m.in. wymianie poglądów nt. zmian zachodzących w teorii i świecie wartości. Spotkanie zgromadziło ponad 200 uczestników – pracowników naukowych z Polski, Węgier i Słowacji; wygłoszonych zostało 60 referatów;
- *Komunikacja – tradycja i innowacje* – międzynarodowa konferencja naukowa (21-23.06.2012). Spotkanie skupione było m.in. na wymianie poglądów na temat komunikacji przez przedstawicieli różnych dziedzin humanistyki oraz zwróceniu uwagi na dotychczasową tradycję badawczą i nowe zjawiska i ujęcia w tym zakresie. W konferencji wzięło udział około 200 osób z różnych ośrodków naukowych kraju, a także z Węgier, Czech i Słowacji. Obrady odbywały się w sekcjach: językowej, kulturowo-literackiej, medialnej, historycznej, edukacyjnej; wygłoszonych zostało około 70 referatów.

II. Wydawnictwa naukowe

- *Spotkania polsko-ukraińskie. Język – Kultura – Literatura*, pod red. H. Pelcowej, Chełm 2006;
- *Pogranicze. Obsesje – Projekcje – Projekty*, pod red. M. Bednarczuk i B. Kucharskiej, Chełm 2007;
- *Pamięć i miejsce. Doświadczenie przeszłości na pograniczu*, pod red. D. Staszczyk i A. Szymańskiej, Chełm 2008;

- *Chełm nieznany. Ludzie. Miejsca. Wydarzenia*, pod red. M. Karwatowskiej, Chełm 2009;
- *Chełm nieznany 2. Tradycje kolejowe Chełma*, pod red. B. Jarosz, Chełm 2009;
- *Przeobrażenia w języku i komunikacji medialnej na przełomie XX i XXI wieku*, pod red. M. Karwatowskiej i A. Siwca, Chełm 2010;
- *Przeobrażenia w kulturze i edukacji na przełomie XX i XXI wieku*, pod red. M. Karwatowskiej i A. Siwca, Chełm 2010;
- *O wartościach i wartościowaniu. Historia – Literatura – Edukacja*, pod red. M. Karwatowskiej i A. Siwca, Chełm 2012;
- *Wartości i wartościowanie w badaniach nad językiem*, pod red. M. Karwatowskiej i A. Siwca, Chełm 2012.

III. Wykłady otwarte

- dr Jürgen Spieß, Instituts für Glaube und Wissenschaft w Marburgu (Niemcy), *Pisarz i prorok – o wpływie Dostojewskiego na myśl europejską* (21.03.2006);
- prof. dr hab. Andrzej Buko, Uniwersytet Warszawski, *Archeologia Polski wczesnośredniowiecznej – zagadkowe epizody dziejów wschodniego pogranicza* (7.04.2006);
- doc. dr Irena Konstankiewicz, Wołyński Państwowy Uniwersytet im. Łesi Ukrainki w Łucku (Ukraina), *Renesans ukraińskiej literatury pięknej w latach 20-tych XX wieku (12.05.2006);*
- prof. dr hab. Mykoła Kuczerepa, Państwowy Wołyński Uniwersytet im. Łesi Ukrainki w Łucku (Ukraina), *Reżim sowiecki na Wołyniu w latach 1939-1941* (22.05.2006);
- František Ružička, Ambasador Republiki Słowackiej, *Jak zostać dobrym dyplomatą?* (23.05.2006);
- prof. dr hab. Władysław Makarski, Katolicki Uniwersytet Lubelski, *Przestrzeń w „Panu Tadeuszu"* (31.05.2006);
- dr Paweł Nowak, UMCS w Lublinie, PWSZ w Chełmie, *Mój Kapuściński* (14.05.2007);
- Ernest Bryll, pisarz, poeta, tłumacz literatury, *Dlaczego kochamy romantyzm? O wieczności sporu młodych ze starymi* (22.05.2007);
- prof. dr hab. Bogdan Walczak, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, *Język polski wśród języków świata u progu trzeciego tysiąclecia* (28.05.2007);
- Krzysztof Zanussi, reżyser, *Wartości w kinie europejskim* (12.05.2008);
- dr Monika Bednarczuk (PWSZ w Chełmie), *Fakty – subiektywizm – mistyfikacja* (14.05.2008);

- dr Monika Bednarczuk (PWSZ w Chełmie), *Reportaż jako głos sumienia* (14.05.2008);
- prof. dr hab. Zbigniew Zaleski, Katolicki Uniwersytet Lubelski, poseł Parlamentu Europejskiego, *Młodzież w zjednoczonej Europie – szanse i zagrożenia* (1.06.2008);
- dr Monika Bednarczuk (PWSZ w Chełmie), *Gruzja – Polska, relacje literackie i historyczne* (12.05.2009);
- prof. zw. dr hab. Małgorzata Karwatowska (UMCS w Lublinie, PWSZ w Chełmie), *Świat wartości współczesnych licealistów* (13.05.2011);
- dr Lucyna Sikorska (PWSZ w Chełmie), *Co wiemy o imionach dawniej i dziś w Polsce używanych* (16.05.2011).

Nadto warto przypomnieć kilka innych inicjatyw, w przygotowaniu których uczestniczył INH:

- *Roma redivia. II Spotkanie z kulturą antyczną* – impreza edukacyjna (18.05.2007);
- *Patriotyzm wczoraj i dziś* – panel dyskusyjny (24.05.2007);
- *Mistrz-uczeń w twórczości filmowej* – panel dyskusyjny (16.05.2008);
- *Na agorze i forum, czyli jak żyli starożytni Grecy i Rzymianie – próba rekonstrukcji historycznej,* wykład połączony z pokazami (17.04.2009);
- *Oblicza reportażu* – panel dyskusyjny (14 maja 2009);
- *Sobibór, Bełżec. Niemieckie obozy zagłady. Aktualny stan badań na temat zagłady Żydów* – panel dyskusyjny (22.03.2011);
- *Dzień z bajką* – spotkanie adresowane do dzieci przedszkolnych w ramach akcji „Cała Polska czyta dzieciom" (10.05.2011);
- *Tropiciele legend* – gra miejska (20.05.2011).

Jak wspomniano, z inicjatywy INH powstało też szereg innych przedsięwzięć, które z powodzeniem cały czas funkcjonują w obiegu społecznym i przyczyniają się do powiększania dorobku Uczelni i społeczności lokalnej. Wymienić należy:

- wydawnictwo „Scientia"; w maju 2008 r. ukazał się pierwszy numer recenzowanego wydawnictwa prezentującego materiały Koła Naukowego Historyków Studentów PWSZ w Chełmie. Wydawnictwo zawierało 20 artykułów autorstwa studentów *Historii*, a także studentów *Filologii polskiej*. Pismo ukazało się dzięki wsparciu Chełmskiego Towarzystwa Naukowego oraz Rektora PWSZ. Było pierw-

szym wydawnictwem Uczelni w całości prezentującym dorobek naukowy studentów. Z czasem ideę pisma rozszerzono o prezentację dorobku naukowego studentów wszystkich kierunków PWSZ. Do dziś ukazało się 6 numerów pisma;

• Uniwersytet Trzeciego Wieku (UTW) zainaugurował działalność 23 lutego 2008 r. Powstał pod patronatem PWSZ w Chełmie i Chełmskiego Towarzystwa Naukowego. Pierwszym koordynatorem działań związanych z tworzeniem i funkcjonowaniem UTW była dr Dominika Staszczyk, pracownik Katedry Historii INH. Wykład inauguracyjny pt. *Finezja, wyrafinowanie czy grubiaństwo? Stereotyp blondynki w dowcipach internetowych* wygłosiła prof. zw. dr hab. Małgorzata Karwatowska, kierownik Katedry Filologii Polskiej. W spotkaniu uczestniczyło około 400 osób. Pracownicy INH cały czas aktywnie wspierają działalność UTW prowadząc cykle interesujących wykładów i konwersatoriów, np.: prof. zw. dr hab. Małgorzata Karwatowska (cykl wykładów nt. języka mediów, wartości, slangu młodzieżowego, kategorii gender w języku); dr Monika Bednarczuk (cykl wykładów poświęconych kulturze dwudziestolecia międzywojennego); mgr Zygmunt Gardziński (cykl spotkań poświęconych historii i tradycji regionu); dr Beata Kucharska (konwersatoria nt. analizy dzieł literatury współczesnej), dr Henryk Kowalski (cykl spotkań poświęconych dziedzictwu antyku w świecie współczesnym), prof. dr hab. Sławomir Baczewski (wykłady nt. kultury i literatury szlacheckiej XVI-XVIII wieku), prof. dr hab. Barbara Czwórnóg-Jadczak (wykłady poświęcone literaturze i historii), dr Anna Kalinowska (cykl spotkań nt. literatury dla dzieci i młodzieży);

• Dyktando Chełmskie – konkurs ortograficzny. Pierwsze dyktando odbyło się 30 czerwca 2008 r. pod patronatem Rektora PWSZ w Chełmie, Prezydent Miasta Chełm i Wójta Gminy Chełm. Założeniem konkursu był jego otwarty charakter, a głównym celem propagowanie wiedzy o języku polskim, zwrócenie uwagi na jego bogactwo i różnorodność, ale także ciekawa rozrywka. Do udziału w konkursie co roku zgłasza się około 100 osób. Są wśród nich uczniowie gimnazjów i liceów, studenci, a także osoby pracujące i seniorzy z UTW. Pracom jury przewodniczy prof. zw. dr hab. Małgorzata Karwatowska, a tekst dyktanda układa dr Lucyna Sikorska. Laureaci otrzymują dyplomy i nagrody rzeczowe;

Autorką tekstów dyktanda jest od początku dr Lucyna Sikorska.
Tu: II Dyktando Chełmskie, 29 maja 2009 r.

- Internetowa Poradnia Językowa powstała w roku 2007 i kontynuuje działalność. Jej celem jest propagowanie i utrwalanie zasad poprawnego posługiwania się językiem polskim. Użytkownicy uzyskują tu odpowiedzi na indywidualne pytania dotyczące pisowni, odmiany, sposobu akcentowania wyrazów polskich i obcych, fleksji, budowy zdania i budowy słowotwórczej wyrazu oraz znaczenia i pochodzenia słów. Internetowa Poradnia Językowa od początku cieszy się dużym zainteresowaniem studentów, uczniów i innych osób pragnących posługiwać się poprawną polszczyzną. Poradnia działa pod adresem: www.pwsz.chelm.pl/poradnia_jezykowa/index.php.

Wysoka ocena

W październiku 2008 r. kierunki studiów prowadzone w INH – Filologia polska oraz Historia – zostały skontrolowane przez Państwową Komisję Akredytacyjną, która dokonuje oceny jakość kształcenia. Efektem działań kontrolnych były przyjęte 19 marca 2009 r., przez Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej, uchwały o wydaniu pozytywnych ocen w sprawie jakości kształcenia, odpowiednio

dla kierunków Filologia polska i Historia, prowadzonych w Instytucie Nauk Humanistycznych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie na poziomie studiów pierwszego stopnia.

Oba kierunki zostały bardzo wysoko ocenione. Uznanie komisji znalazły zwłaszcza program kształcenia studentów, kadra i baza naukowo-dydaktyczna; wysokie oceny uzyskała jakość obsługi studentów oraz działalność studentów; pochwalono stan informatyzacji uczelni, a także obowiązujący tu system stypendialny.

***

Oferta programowa Instytutu będzie rozszerzana w miarę zwiększenia liczby studentów decydujących się na studia o profilu humanistycznym. Nowoczesne kształcenie w tym zakresie odbywa się na poziomie zawodowym, daje przy tym studentom-absolwentom szeroką, funkcjonalną wiedzę ogólną z zakresu różnych dziedzin. Narzędziem pracy humanisty jest język traktowany jako podstawowy instrument ludzkiego myślenia i działania. Dlatego też szczególnie starannie formowane są umiejętności komunikacyjne, które pozwalają na pełnienie przez humanistów najróżniejszych ról i funkcji społecznych.

SCIENTIA
NR 6 – 2012

RAFAŁ KORNAS

Instytut Nauk Rolniczych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie

Instytut Nauk Rolniczych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie rozpoczął swoją działalność 11 sierpnia 2006 r., pod kierownictwem prof. dr hab. inż. Romana Dziedzica, który do chwili obecnej pełni funkcję Dyrektora Instytutu.

Od roku akademickiego 2006/2007 w ramach Instytutu prowadzane jest kształcenie studentów na kierunku rolnictwo – studia pierwszego stopnia. Powyższy kierunek łączy nauki przyrodnicze z wiedzą prawniczo-ekonomiczną oraz techniczną. Obejmuje treści programowe związane z nowoczesną technologią produkcji rolniczej, techniką rolniczą, zagadnieniami z zakresu agrobiznesu, ekonomii, organizacji i ekonomiki rolnictwa oraz towaroznawstwa i zarządzania jakością. W trakcie nauki studenci nabywają umiejętność pozyskiwania środków z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, które w przyszłości ułatwią im otwarcie i prowadzenie własnej działalności gospodarczej. Podczas 3,5-letniej nauki studenci zdobywają wiedzę na zajęciach prowadzonych w formie: wykładów, ćwiczeń, laboratoriów, ćwiczeń terenowych oraz praktyk krajowych i zagranicznych. Zajęcia prowadzone są przez wykwalifikowaną kadrę dydaktyczną składającą się z 8 profesorów, 9 doktorów i 1 magister.

W ramach kierunku rolnictwo PWSZ w Chełmie prowadzone są następujące specjalności: agrobiznes, agroturystyka, rolnictwo ekologiczne, mechanizacja rolnictwa, towaroznawstwo produktów i surowców rolniczych oraz żywienie człowieka i organizacja wypoczynku.

Baza dydaktyczna

Studenci Instytutu Nauk Rolniczych mają do dyspozycji bardzo dobrze wyposażoną bazę dydaktyczną, składającą się auli, sal ćwiczeniowych oraz zespołu laboratoriów i pracowni przedmiotowych składających się z:

Laboratorium biologicznego wyposażonego w nowoczesne mikroskopy typu MBL 180 (16 stanowisk), mikroskop MBL 180 T, który dzięki głowicy trinokularowej pozwala na podłączenie kamery i prezentację obserwowanego materiału. Ponadto w pracowni można znaleźć specjalistyczny sprzęt laboratoryjny m.in.: dygestorium, autoklaw, cieplarkę, wytrząsarkę, wagi elektroniczne, mieszadła magnetyczne, chłodziarkę, odczynniki chemiczne oraz preparaty mikroskopowe. Wyposażenie pracowni pozwala przeprowadzić zajęcia z zakresu: botaniki, zoologii, fizjologii roślin, mikrobiologii, entomologii i fitopatologii.

Laboratorium chemicznego, realizuje program ćwiczeniowy obejmujący następujące przedmioty: chemię nieorganiczną, chemię organiczną z elementami biochemii oraz chemię rolną. Zajęcia odbywają się w małych grupach maksymalnie 16-osobowych, co zapewnia studentom komfort zdobywania umiejętności analitycznych. **Urządzenia dydaktyczne będące na wyposażeniu laboratorium chemicznego to min.:** dygestorium, destylator, łaźnia wodna z termostatem, mieszadła magnetyczne, płaszcze grzejne, biurety automatyczne, odczynniki chemiczne oraz drobny sprzęt laboratoryjny.

Pracowni genetyki – wyposażonej w mikroskopy świetlne oraz sprzęt audiowizualny. W ramach zajęć studenci poznają techniki przygotowywania preparatów mikroskopowych, metody badania chromosomów oraz techniki badawcze stosowane w genetyce i hodowli roślin. Przedmiot genetyka obejmuje ogólne, wspólne dla wszystkich organizmów zasady przekazywania informacji genetycznej (genetyka klasyczna), odpowiada na pytanie dlaczego potomstwo jest podobne bądź różni się od rodziców, poprzez poznanie źródeł zmienności genetycznej. Dzięki niej można oszacować odziedziczalność, obliczyć postęp genetyczny. Przedmiot obejmuje determinację płci, dziedziczenie cech sprzężonych, ograniczonych i związanych z płcią.

Pracowni gleboznawstwa rolniczego – podczas zajęć studenci zapoznają się z głównymi minerałami i skałami macierzystymi gleb, zdobywają umiejętność ich rozpoznawania na podstawie cech zewnętrznych. Wykonują oznaczenia podstawowych właściwości gleb: składu granulometrycznego, odczynu i rodzaju próchnicy. Obliczają i oceniają zasoby próchnicy dla różnych gleb. Poznają właściwości sorpcyjne gleb oraz metody ich oznaczania.

Pracowni uprawy roślin i pracowni łąkarstwa – w trakcie zajęć studenci poznają zagadnienia związane z uprawą i użytkowaniem

poszczególnych grup roślin uprawnych i użytków zielonych. Podczas ćwiczeń praktycznych poznają różnice w budowie morfologicznej poszczególnych gatunków roślin ich cechy diagnostyczne oraz materiał siewny.

Studenci dodatkowo mogą rozwijać swoje zainteresowania w Studenckim Kole Naukowym Rolników PWSZ w Chełmie, gdzie pod okiem dr inż. Anny Kociry i dr inż. Małgorzaty Stryjeckiej działają 4 sekcje: florystyczna, biologiczna, agroturystyczna i agrobiznesu. Celem działalności Koła jest pogłębianie wiedzy, rozwijanie zainteresowań i umiejętności studentów w zakresie nauk rolniczych i ogrodniczych oraz agrobiznesu i agroturystyki; sprzyjanie rozwojowi indywidualnych zainteresowań oraz wymianie poglądów, integracja środowiska studenckiego i naukowego, nawiązywanie współpracy z innymi organizacjami, uczelniami, kołami naukowymi zajmującymi się pokrewną tematyką, umiejętność zdobywania doświadczeń zawodowych. Poszczególne sekcje mogą pochwalić się wieloma osiągnięciami min.: prezentacją na konferencjach oraz publikacjami w czasopismach naukowych wyników prowadzonych badań, licznymi wyjazdami tematycznymi m.in. do gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych, na wystawy i pokazy florystyczne oraz wystawy zwierząt, pokazy maszyn i urządzeń rolniczych. Sekcja florystyczna skupia duże grono studentów, którzy aktywnie uczestniczą w zajęciach praktycznych, tworząc kompozycje okolicznościowe. Studenci aktywnie wspierają podopiecznych Domu Małego Dziecka w Chełmie oraz Chełmskiego Centrum Pomocy Dziecku i Rodzinie – zakupili i przekazali: wózek wielofunkcyjny Baby Merc Orion, fotelik samochodowy, 32-calowy telewizor Samsung.

Kadra dydaktyczna

Kadra dydaktyczna Instytutu to wyśmienici specjaliści z zakresu nauk przyrodniczych posiadający bardzo duży dorobek naukowy oraz praktyczne doświadczenie zawodowe zdobyte poza szkolnictwem wyższym: prof. zw. dr hab. inż. Roman Dziedzic, prof. zw. dr hab. Izabella Jackowska, prof. zw. dr hab. inż. Halina Smal, prof. zw. dr hab. inż. inż. Daniela Gruszecka, prof. zw. dr hab. inż. Antoni Lipiec, prof. zw. dr hab. Sławiński Cezary, prof. dr hab. inż. Halina Lipińska, prof. dr hab. inż. Leszek Rachoń, dr inż. Sławomir Kocira, dr Agnieszka Szczurowska, dr inż. Rafał Kornas, dr inż. Ewa Stamirowska-Krzaczek, dr inż. Małgorzata Stryjecka, dr Krzysztof Lamorski, dr

inż. Anna Kocira, dr inż. Jacek Cymerman, dr inż. Mariusz Frant i mgr Joanna Lamorska.

Pracownicy Instytutu aktywnie pracują nad powiększaniem swojego dorobku naukowego poprzez:

1. Prowadzenie badań naukowych:

– „Ocena czynników kształtujących odpływ azotu mineralnego z gleb użytków rolnych Lubelszczyzny". Głównym celem badań było określenie zależności pomiędzy niektórymi czynnikami, w tym podstawowymi właściwościami gleby, a odpływem azotu z gleb, w następstwie czego dochodzić może do skażenia wód, ale także następują straty ważnego z produkcyjnego punktu widzenia składnika pokarmowego roślin. Badania przeprowadzono na podstawie wyników uzyskanych w ramach monitoringu azotu mineralnego prowadzonego przez stacje chemiczno-rolnicze na obszarze Lubelszczyzny. Ocenie poddano dane ze 320 punktów zlokalizowanych na glebach mineralnych w oparciu o wyniki analiz w latach 2008-2011 - dr inż. Rafał Kornas.

– „Wpływ biostymulatorów i fungicydów na plon i jakość nasion fasoli zwykłej (Phaseolus vulgaris L.)". Efektem końcowym badań będzie opracowanie zaleceń dla producentów rolnych odnośnie stosowania biostymulatorów w uprawie fasoli zwykłej ze szczególnym uwzględnieniem jakości i ilości uzyskiwanego plonu – dr inż. Anna Kocira, dr inż. Małgorzata Stryjecka, dr inż. Rafał Kornas.

– Wpływ biostymulatorów na plon i jakość nasion fasoli zwykłej (*Phaseolusvulgaris* L.). Badano wpływ biostymulatorów Asahi SL i Kelpak oraz preparatu Nano Gro na plon i jakość nasion fasoli zwykłej odmiany Aura i odmiany Toska – dr inż. Anna Kocira.

– Analiza wilgotności i temperatury gleby w uprawie pszenicy ozimej na postawie pomiarów sezonowych za pomocą TDR; Analiza nawożenia podkładek generatywnych czereśni i wiśni na wzrost i proces okulizacji w I roku prowadzenia szkółki; Analiza przyjęć okulantów odmian jabłoni na podkładkach wegetatywnych M-26 i M-9 w I roku prowadzenia szkółki - dr inż. Jacek Cymerman.

– Badania fitosocjologiczne na obszarze Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego. Celem badań jest rozpoznanie szaty roślinnej w środkowej części doliny Wieprza oraz ocena zróżnicowania florystycznego badanych zbiorowisk trawiastych, a także określenie warunków siedliskowych. Przeprowadzone badania pozwolą dokonać waloryzacji przyrodniczej łąk oraz ocenić zakres zmian, jakie zaszły

na badanym obszarze Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego pod wpływem działalności człowieka, jak i warunków klimatycznych. Charakterystyka zmian zachodzących na badanym obszarze pozwoli określić kierunki działań, niezbędnych do ochrony bioróżnorodności oraz właściwego wykorzystania walorów krajobrazowych badanego obszaru – dr inż. Ewa Stamirowska-Krzaczek.

– W ramach sekcji biologicznej SKNR, pod opieką naukową dr inż. Małgorzaty Stryjeckiej prowadzone były badania dotyczące: analizy zawartości flawonoidów w owocach: wybranych roślin pochodzących z uprawy ekologicznej i konwencjonalnej; analizy mikrobiologicznej wybranych owoców i warzyw; wpływu warunków przechowywania na jakość wybranych płodów rolnych.

– dr inż. Małgorzata Stryjecka prowadziła szereg badań z zakresu:

- mikrobiologii (ocena liczebności drobnoustrojów, oraz charakterystyka gatunkowa, poszczególnych środowisk, oraz materiałów roślinnych i zwierzęcych);
- oceny jakości surowców rolnych;
- oceny sposobu odżywiania poszczególnych grup populacji ludzkiej;
- oceny wpływu przechowalnictwa na jakość płodów rolnych.

2. Realizację projektów

– Środowiskowe priorytety Polskiej Prezydencji w naszym mieście Chełm, pt. „Ochrona różnorodności biologicznej" realizowany był w czasie od 01.09.2011 r. do 30.11.2011 r. W ramach projektu odbyły się wykłady, oraz ćwiczenia laboratoryjne dla gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. Ponadto odbył się konkurs przyrodniczy, którego rezultatem była publikacja „Ginące gatunki roślin i zwierząt na terenie miasta Chełm i formy ich ochrony – najlepsze prace konkursowe" – autorka projektu dr inż. Małgorzata Stryjecka.

– „Międzynarodowa Akademia Ekologii" w ramach zadań publicznych Miasta Chełm w roku 2012 w zakresie ekologia i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego Nr 5/2012" od 01.09.2012 r. do 30.11.2012 r. – dr inż. Małgorzata Stryjecka.

– Udział w programach naukowych UE. Projekt pt.: „Projekt Narodowego Centrum Nauki – Nr 2011/01/B/ST10/07544", Opracowanie modeli PTF krzywej retencji wodnej z uwzględnieniem efektu histerezy – dr inż. Jacek Cymerman.

– „Produkcja ekologicznego oleju rzepakowego o wyjątkowych właściwościach prozdrowotnych" – mgr Joanna Lamorska.

– „Atrakcyjność i nowoczesność w edukacji gwarancją sukcesu naukowego i zawodowego młodzieży uzdolnionej" z I Liceum Ogólnokształcącym im. Stefana Czarnieckiego w Chełmie. W ramach projektu dr inż. Małgorzata Stryjecka przeprowadziła ćwiczenie pokazowe dotyczące z mikrobiologii i enzymologii.

3. Współpracę Instytutu Nauk Rolniczych ze szkołami ponadgimnazjalnymi

Dzięki współpracy pomiędzy PWSZ w Chełmie, a Zespołem Szkół Ogólnokształcących Nr 6 (Gimnazjum Nr 6) przy ul. Powstańców Warszawy 10, w Chełmie zorganizowane zostały klasy akademickie o profilu biologiczno-chemicznym. Zajęcia oparte na autorskim programie uzupełniającym podstawę programową o ćwiczenia praktyczne z przedmiotów kierunkowych: biologia i chemia prowadzi dr inż. Małgorzata Stryjecka – Starszy Wykładowca PWSZ w Chełmie.

Dla młodzieży szkolnej pracownicy INR prezentowali liczne wykłady i ćwiczenia pokazowe, zarówno na terenie Uczelni jak i podczas uroczystości organizowanych przez szkoły, m.in. podczas „Święta Żytniego Chleba" (Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Józefa Piłsudskiego), konferencji poświęconej zagadnieniom żywienia i żywności pod hasłem „Czy wiesz, co jesz? - nawyki żywieniowe a nasze zdrowie" (Zespół Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich), „Programu Promocji i Ochrony Zdrowia w Mieście Chełm na 2012 r." (Zespół Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich).

Organizowane konferencje naukowe: I Konferencja międzynarodowa

Instytut Nauk Rolniczych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie jest inicjatorem i współorganizatorem międzynarodowej konferencji pt. Zarządzanie populacjami zwierząt dziko żyjących na terenach pogranicza". Dotychczas zorganizowano dwa spotkania o tej temacie w 2010 i 2012 roku. Konferencja organizowana jest wspólnie z: Uniwersytetem Przyrodniczym w Lublinie, Narodowym Uniwersytetem Gospodarki Wodnej i Zasobów Naturalnych w Równem na Ukrainie, Państwowym Uniwersytetem Agrarnym w Grodnie, Polskim Związkiem Łowieckim, Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Lublinie, Zespołem Lubelskich Parków Krajobrazowych w Lublinie oraz Chełmskim Towarzystwem Naukowym. Celem konferencji jest prezentacja problemów i określenie zasad postępowa-

nia w zarządzaniu populacjami zwierząt dziko żyjących na terenach pogranicza. Gatunkami, będącymi przedmiotem obrad, są zwierzęta łowne i objęte ochroną, a zarządzanie obejmuje szeroko rozumiane problemy:

- areały występowania, liczebności i wskaźniki charakteryzujące populacje,
- zagrożenia dla trwania populacji wynikające z różnorodnych czynników środowiskowych,
- gospodarowanie populacjami zwierząt łownych,
- racjonalizacja działań w celu optymalizacji funkcjonowania tych populacji.

Stypendia za wyniki w nauce

Studenci Instytutu Nauk Rolniczych z powodzeniem utyskują Stypendia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Stypendia Marszałka Województwa Lubelskiego, co pozwala zaliczyć ich do grona najlepszych w Polsce. Warunkiem otrzymania takich stypendiów są wysokie wyniki w nauce, praca badawcza, działalność w kołach naukowych, udział w konferencjach oraz publikacja artykułów w czasopismach naukowych.

Absolwenci

Pierwsi absolwenci rolnictwa opuścili Instytut w lutym 2010 r. Do 2012 roku tytuł inżyniera uzyskało 185 absolwentów, którzy z dyplomem PWSZ w Chełmie mogą kontynuować naukę na studiach II stopnia na dowolnej uczelni kształcącej na kierunku rolnictwo lub kierunkach pokrewnych np.: ogrodnictwo, zarządzanie i inżynieria produkcji, technologia żywności i żywienie człowieka, towaroznawstwo, technika rolnicza i leśna.

Absolwenci tego kierunku, w zależności od wybranej specjalności, znajdują zatrudnienie jako menedżerowie gospodarstw, przedsiębiorstw handlowo-usługowych, jako pracownicy przemysłu spożywczego, specjaliści w prowadzeniu gospodarstw agroturystycznych, bądź pracownicy urzędów celnych i jednostek kontroli. Zdobyta podczas studiów wiedza pozwala im podjąć zatrudnienie w instytucjach i organizacjach zajmujących się obsługą rolnictwa, ochroną środowiska, obrotem handlowym i gospodarczym na szczeblu administracji celnej, samorządowej i rządowej.

SCIENTIA
NR 6 – 2012

ZYGMUNT GARDZIŃSKI

Budowa Akademickiego Portu Lotniczego i początki działalności lotniczej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie (2003-2011). Kalendarium

Wprowadzenie

Dzień 13 listopada 2010 r. stał się ważną datą w dziejach Chełma, regionu i miejscowej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej. Po 90 latach od utworzenia na obszarze Chełma pierwszego lotniska, w oddalonych o kilka kilometrów od miasta Depułtyczach Królewskich otwarte zostało lotnisko szkoleniowe o oryginalnej nazwie **Akademicki Port Lotniczy**. Wydarzenie to, a także jubileusz 10-lecia chełmskiej Uczelni skłaniają do zatrzymania się na chwilę nad liczącymi kilkadziesiąt lat tradycjami lotniczymi miasta nad Uherką i zaprezentowania w formie kalendarium najważniejszych wydarzeń związanych z działalnością lotniczą chełmskiej PWSZ.

Najstarsze chełmskie lotnisko, znane z opublikowanej fotografii z 1920 r., było zlokalizowane w północnej części miasta (obecnie rejon ulic: 1 Pułku Szwoleżerów, Starościńskiej i Kolejowej). Na wykorzystywanym przez polskie lotnictwo wojskowe lotnisku stacjonowały 9 i 14 Eskadry Wywiadowcze lotnictwa polskiego, na wyposażeniu których były samoloty Bristol produkcji brytyjskiej. Operacje lotnicze wykonywały na nim także 2, 3 i 8 Eskadry Wywiadowcze, które wykorzystywały chełmskie lotnisko w okresie od lipca do września 1920 roku w celu podejmowania działań bojowych przeciwko formacjom Armii Czerwonej.

Najstarsze lotnisko w Chełmie z 1920 r.

Kolejny epizod lotniczy, związany z pomysłem budowy lotniska w Chełmie, miał miejsce w związku z nowym zagrożeniem wojennym. Na początku 1938 roku Koło Przyjaciół Ligi Obrony Powietrznej Państwa powołało, w celu odbywania szkolenia lotniczego, Koło Szybowcowe. Zebranie założycielskie Koła zgromadziło przedstawicieli władz miejskich i wojskowych. Obecny był również delegat z okręgu lubelskiego LOPP – instruktor S. Walczak. Wynikiem porozumienia członków Koła, władz miasta i sztabu okręgowego LOPP, chełmskie Koło Szybowcowe dostało od wojska teren pod lasem, na którym, po zarejestrowaniu w Ministerstwie Komunikacji, miano w 1939 roku przystąpić do budowy lotniska. Na projektowanym lotnisku planowano: pas startowy, hangary, urządzenia nawigacyjne oraz zaplecze dla pilotów i instruktorów. Stacjonujące w Chełmie oddziały wojskowe miały otrzymać na przełomie lat 1938/39 osiem szybowców, a od początku 1939 roku miały rozpocząć się ćwiczenia praktyczne. Ostatecznie budowę nowego lotniska zniweczył wybuch II wojny światowej. Jedyną pamiątką po tamtej inicjatywie pozostała nazwa jednej z ulic na osiedlu „Działki", jest to ul. Lotnicza, prowadząca w stroną lasu Borek.

W okresie okupacji, dla potrzeb działań wojennych, Niemcy urządzili lotnisko wojskowe na wschód od miasta na płaskowyżu „Góry Kredowej" zwanej też „Górą Kościuszki", zniwelowanej obecnie przez

kopalnię kredy dla potrzeb chełmskiej cementowni. Było ono wykorzystywane jeszcze po wojnie przez lotnictwo radzieckie i polskie. Na tym terenie wylądowała prawdopodobnie jako pierwsza polska formacja lotnicza – 103 samodzielna eskadra lotnictwa łącznikowego, poprzedzona rekonesansem jej dowódcy – kapitana Aleksandra Kuwajewa i instruktora oświatowego chorążego Adama Pensona. Teren ten był wykorzystany dla celów lotniczych jeszcze na początku lat sześćdziesiątych, kiedy to zorganizowano festyn z udziałem samolotu. Największą atrakcją imprezy były loty widokowe.

Po wyzwoleniu wschodnich terenów Polski, w trzeciej dekadzie sierpnia 1944 roku, rozpoczął działalność przewozową Wydział Lotnictwa Cywilnego PKWN, którego siedzibą i głównym ośrodkiem był Lublin. W końcu sierpnia i we wrześniu tegoż roku funkcjonowały linie obsługujące obwody pocztowe, łącząc siedzibę władz państwowych w Lublinie z większymi miastami powiatowymi. Przewozy kuriersko-pocztowe odbywały się małymi samolotami łącznikowymi Po-2. We wrześniu samoloty pocztowe obsługiwały siedem obwodów pocztowych, latając m. in. na linii Lublin – Chełm – Hrubieszów – Tomaszów Lubelski – Zamość – Krasnystaw – Lublin. Prawdopodobnie do tego celu wykorzystywane było lotnisko wybudowane przez Niemców. Wraz z wyzwalaniem ziem polskich lotnictwo cywilne na obszarze Lubelszczyzny, z uwagi na jego wysokie koszty funkcjonowania, zastąpiła komunikacja samochodowa.

W okresie Polski Ludowej działało w Chełmie założone w latach 60. ub.w. lądowisko sanitarne zlokalizowane przy ul. Wschodniej, nieopodal drogi wylotowej do Dorohuska. Jego parametry w 1970 roku przedstawiały się następująco:

1. Punkt odniesienia lądowiska: szerokość 51° 09′ N; długość 23° 32′ E,
2. Wzniesienie lądowiska: 213m npm.,
3. Kurs i odległość od najbliższego miasta: 80°; 3km od Chełma,
4. Wymiary pola wzlotów: E – W 320m; S – N 40m,
5. Nawierzchnia lądowiska: naturalna, trawiasta, twarda,
6. Oznakowanie granic lądowiska: tablice informacyjne i ostrzegawcze,
7. Miejscowe ograniczenie ruchu lotniczego: Startować i lądować można przy wietrze ponad 4m/s wiejącego z kierunku E – W i W – E,
8. Zarządzający lądowiskiem: Wojewódzka Kolumna Transportu Sanitarnego w Chełmie,
9. Cechy szczególne lądowiska: Nadaje się dla samolotów: PZL-101 „Gawron", Jak 12 oraz śmigłowców.

Zatwierdzony uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej plan ogólny zagospodarowania przestrzennego miasta Chełma z 7 lutego 1980 roku kwalifikował teren lądowiska w dalekiej perspektywie jako rezerwę przeznaczoną na rozwój Dzielnicy Przemysłowo-Składowej. Chełmskie lądowisko sporadycznie było wykorzystywane do celów lotniczych. W 1985 roku, do miesiąca maja, na lądowisku miały miejsce dwa lądowania: 5 kwietnia – samolot agrolotniczy i 30 kwietnia – samolot sanitarny. Lądowisko, którego stan prawny był nieuregulowany, pozostawało pod opieką (od kilkunastu lat) chełmskiego szpitala. Było ono położone na działce nr 201, o powierzchni około 4 ha. W 1986 r. Wojewódzka Kolumna Transportu Sanitarnego w Lublinie potwierdziła, że lądowisko będzie nadal użytkowane jako teren przygodny dla samolotów i śmigłowców sanitarnych.

Uchwalony przez chełmską Radę Miejską w 1994 roku plan zagospodarowania przestrzennego przewidywał funkcjonowanie tego lądowiska, jednak z uwagi na wyrastające w pobliżu przeszkody lotnicze, między innymi kominy cementowni i centralnej ciepłowni, a także kolejową sieć trakcyjną i sieć energetyczną wysokich napięć, jego los został przesądzony.

Jeszcze w lipcu 1996 roku Szef Wojewódzkiego Inspektoratu Obrony Cywilnej w Chełmie wnioskował o możliwość lądowania na chełmskim lądowisku klucza lotnictwa rozpoznawczo-łącznikowego „Chełm". Korzystanie z lądowiska miało polegać na trzech lądowaniach w roku podczas ćwiczeń obrony cywilnej z użyciem lotniczej formacji OC. Jednak we wrześniu tegoż roku Wojewódzki Szpital Zespolony w Chełmie zlikwidował wszystkie oznaczenia lądowiska sanitarnego, co oznaczało jego rzeczywistą likwidację. Ostatecznie z końcem drugiego tysiąclecia przestało ono funkcjonować, zarówno w planie zagospodarowania przestrzennego miasta Chełm, jak i w rzeczywistości, zaś funkcję lądowiska dla jednorazowych przylotów przedstawicieli władz państwowych zaczęło pełnić wzgórze przy ul. Stefana Batorego.

Wydarzenia z końca XX wieku wskazywały na to, że Chełm, jak większość miast wschodniej Polski, pozostanie bez lotniska. Ta mało optymistyczna wizja izolacji komunikacyjnej miasta i regionu (brak szybkiej kolei i drogi ekspresowej) miała się zmienić po 2003 r. Decyzją władz funkcjonującej od dwóch lat (od września 2001 r.), Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie, rozpoczęto kształcenie studentów na specjalnościach lotniczych. Nowe kierunki i specjalności kształcenia wymusiły potrzebę budowy lotniska szkoleniowego i bazy szkoleniowej dla kształcenia lotniczego.

Zamieszczone w niniejszym opracowaniu kalendarium ma na celu przybliżyć fakty związane z siedmioletnią historią budowy lotniska uczelnianego oraz rozwoju działalności lotniczej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie.

Kalendarium najważniejszych wydarzeń związanych z budową Akademickiego Portu Lotniczego oraz z działalnością lotniczą Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie

— 2003 —

4 listopada – w budynku Instytutu Neofilologii PWSZ przy ul. Wojsławickiej 8 b odbyła się pierwsza narada robocza poświęcona lokalizacji chełmskiego lotniska. Na zaproszenie JM Rektora prof. dr. hab. Józefa Zająca w naradzie udział wzięli: Edward Kuter – kierownik wydziału geodezji Starostwa Powiatowego w Chełmie, ppłk Dariusz Klimek – zastępca Komendanta Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej w Chełmie, Lucjan Piotrkowski – zastępca wójta gminy Chełm, Stanisław Rutkowski – sekretarz gminy Dorohusk. Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Chełmie reprezentowali: JM Rektor prof. dr hab. Józef Zając, prof. dr inż. Tadeusz Martyniuk – prorektor, Zygmunt Gardziński – kierownik administracyjny. Z zaproszenia nie skorzystał Krzysztof Grabczuk – prezydent miasta Chełm. W wyniku spotkania zostały zaproponowane dwie lokalizacje lotniska: w Depułtyczach Królewskich, gm. Chełm oraz w Kolonii Okopy, gm. Dorohusk.

8 grudnia – obrady Senatu i Konwentu uczelni. Senat podjął uchwałę w sprawie wystąpienia z wnioskiem o uruchomienie kierunku kształcenia „Lotnictwo i kosmonautyka". Konwent pozytywnie zaopiniował celowość uruchomienia kształcenia na nowym kierunku oraz w sprawie nabycia nieruchomości z przeznaczeniem pod budowę lotniska.

— 2004 —

12 stycznia – obrady Senatu PWSZ. Senat podjął uchwałę o wystąpienie z wnioskiem o utworzenie w ramach kierunku „Mechanika i Budowa Maszyn" specjalności zawodowych: lotnicze systemy kierowania i nawigacji oraz budowa i eksploatacja samolotów i silników lotniczych.

13 stycznia – PWSZ w Chełmie i Politechnika Rzeszowska zawarły umowę o współdziałaniu, między innymi w zakresie kształcenia na kierunku „Mechanika i Budowa Maszyn" (specjalności lotnicze) oraz przy tworzeniu kierunku „Lotnictwo i Kosmonautyka".

23 stycznia – wystąpienie PWSZ w Chełmie do Agencji Nieruchomości Rolnych, Oddział Terenowy w Lublinie w sprawie nieodpłatnego przekazania, w myśl art. 24, ust. 5, pkt. 2 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa z dnia 19. 10. 1991 roku na rzecz chełmskiej uczelni, nieruchomości rolnych położonych we wsiach Depułtycze Królewskie oraz Pokrówka o łącznej powierzchni 35,74 ha, z przeznaczeniem na lokalizację lotniska uczelnianego i budynków dydaktycznych szkoły wyższej w celu prowadzenia edukacji lotniczej.

2 lutego – Komendant Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej im. 27 Wołyńskiej Dywizji Armii Krajowej – ppłk Marek Dominiak wyraził zainteresowanie przeniesieniem wydziału lotniczego straży granicznej na projektowane lotnisko w Depułtyczach Królewskich, a także uczestniczeniu w budowie lotniska.

1 marca – Agencja Ruchu Lotniczego pozytywnie zaopiniowała lokalizację lotniska w Depułtyczach Królewskich z propozycją granic ATZ ograniczonego do 1050 m.

4 marca – Szefostwo Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP pozytywnie zaopiniowało lokalizację lotniska uczelnianego w Depułtyczach Królewskich.

27 kwietnia – Rozstrzygnięcie przetargu na opracowanie koncepcji budowy lotniska usytuowanego w Depułtyczach Królewskich w gminie Chełm. Przetarg wygrała firma Biuro Studiów i Projektów Lotniskowych „Polconsult" Sp. z o.o. w Warszawie.

26 czerwca – BSiPL „Polconsult" wykonało i przekazało Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Chełmie 3 egzemplarze „Koncepcji budowy lotniska usytuowanego na terenach wsi Depułtycze Królewskie w gm. Chełm". Na podstawie koncepcji będzie można przystąpić do zmiany planu zagospodarowania przestrzennego.

29 czerwca – JM Rektor PWSZ złożył do Urzędu Gminy Chełm wniosek w sprawie zmiany planu zagospodarowania przestrzennego gminy Chełm polegającej na dopuszczeniu możliwości budowy lotniska w miejscowości Depułtycze Królewskie.

29 czerwca – JM Rektor PWSZ prof. Józef Zając i Wójt gminy Chełm – Wiesław Kociuba złożyli wspólny wniosek do Departamentu Infrastruktury Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie z prośbą o ujęcie

w programie rozwoju sieci transportowej województwa lubelskiego, lotniska położonego przy drodze wojewódzkiej nr 843 na odcinku Chełm – Wierzchowiny, w miejscowości Depułtycze Królewskie w gminie Chełm.

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa zabiega o koncesję na lotnisko

Port lotniczy Chełm

Warszawska firma kończy opracowywanie koncepcji budowy lotniska dla Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie. Dokument ten ma być gotowy już na początku lipca. Jeżeli wszystko pójdzie dobrze, to za osiemnaście miesięcy na lotnisku wylądują pierwsze samoloty szkolne, za trzy lata małe i średnie odrzutowce.

RYS. TOMASZ WILCZKIEWICZ

Lotnisko ma powstać w Pokrówce, w okolicach Chełma. Całość ma mieć powierzchnię około 150 ha, z czego ponad 100 ha będzie przeznaczonych na potrzeby komercyjne. Po opracowaniu przez firmę koncepcji szkoła podejmie starania o pozyskanie partnerów, gotowych wziąć udział w tej inwestycji. Jednocześnie wystąpi też do władz gminy o uwzględnienie lotniska w planie przestrzennego zagospodarowania. Gmina na wprowadzenie zmian będzie miała sześć miesięcy.

– Władze gminy są niezwykle życzliwe naszemu przedsięwzięciu – mówi **Zygmunt Gardziński**, koordynator przygotowań do budowy lotniska. – Wiążą z nim nadzieje na ożywienie gospodarcze i nowe miejsca pracy.

Pochodną zainteresowania potencjalnych współinwestorów ma być dokumentacja techniczna przyszłego lotniska i wszystkich towarzyszących mu urządzeń. Dopiero kiedy zadeklarują wymierny udział w przedsięwzięciu będzie można oszacować jego koszty. Tymczasem sama dokumentacja ma kosztować kilkaset tysięcy złotych.

– Jeśli nadal będziemy trzymać się przyjętego harmonogramu, to już za półtora roku na szkolnym lotnisku pod Chełmem będą mogły wylądować pierwsze samoloty – mówi Gardziński. – A za trzy lata ruszy komercyjna część lotniska, z betonowym pasem startowym.

Zanim to nastąpi szkoła będzie musiała wystąpić do Urzędu Lotnictwa Cywilnego w Warszawie o koncesję na lotnisko. Otrzyma ją, jeśli przedstawi wiarygodne studium ochrony środowiska w strefie obiektu oraz program jego dosłownej ochrony. Potrzebna będzie też opinia władz sanitarnych, które mają zbadać ewentualną uciążliwość lotniska dla miejscowej społeczności. Już wcześniej przeznaczony pod lotnisko teren został pozytywnie zaopiniowany przez specjalistę z dęblińskiej „Szkoły Orląt".

Jacek Barczyński

Artykuł prasowy informujący o budowie uczelnianego lotniska.

12 lipca – Urząd Lotnictwa Cywilnego w Warszawie uzgodnił pozytywnie lokalizację chełmskiego lotniska według koncepcji BSiPL „Polconsult".

13 lipca – Rada Gminy Chełm podjęła uchwałę w sprawie aktualności „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Chełm". Aktualizacja studium wynikała z potrzeby wprowadzenia lokalizacji lotniska w miejscowości Depułtycze Królewskie.

3 sierpnia – ponowienie wniosku PWSZ do Agencji Nieruchomości Rolnych w Lublinie w sprawie darowizny nieruchomości rolnych pod lotnisko uczelniane wraz z koncepcją budowy lotniska.

2 września – Komendant NOSG płk Marek Dominiak poinformował pismem, że Komenda Główna Straży Granicznej pozytywnie zaopiniowała „Koncepcję budowy lotniska usytuowanego na terenach wsi Depułtycze Królewskie w gm. Chełm", wskazując wariant II jako właściwy do realizacji.

3 listopada – Biuro Studiów i Projektów Lotniskowych „Polconsult" Sp. z o.o. wykonało dla potrzeb zmiany planu zagospodarowania przestrzennego gminy Chełm orientacyjne strefy uciążliwości hałasu od lotniska. Opracowanie to dotyczyło II wariantu – lotniska regionalnego.

8 listopada – Rada Gminy Chełm podjęła uchwałę w sprawie przekazania w formie darowizny nieruchomości położonej w miejscowości Pokrówka w gminie Chełm o powierzchni 1,78 ha, na rzecz PWSZ w Chełmie. Grunt został przeznaczony pod lokalizację laboratoriów lotniskowych uczelni.

8 listopada – Sejmik Wojewódzki w Lublinie przyjął „Wojewódzki Program Rozwoju Infrastruktury Transportowej i Komunikacji Województwa Lubelskiego", w którym uwzględnione zostało lotnisko uczelniane PWSZ.

8 listopada – Rada Gminy Chełm podjęła uchwałę w sprawie uchwalenia „Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Chełm na lata 2004-2013" uwzględniając w nim budowę lotniska w Depułtyczach Królewskich wraz z komunikacją do lotniska oraz laboratoriów i budynków dydaktycznych PWSZ.

14 listopada – Rada Powiatu Chełmskiego przyjęła uchwałę sprawie uchwalenia „Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Chełmskiego na lata 2004-2006". W planie znalazły się zapisy dotyczące chełmskiego lotniska wraz infrastrukturą towarzyszącą oraz obiektów dydaktycznych PWSZ.

10 grudnia – zawarcie aktu notarialnego pomiędzy gminą Chełm i PWSZ w Chełmie w sprawie przekazania 1,78 ha w Pokrówce na działalność statutową uczelni (laboratoria lotniskowe).

■ Nie wybudował Turek lotniska pod Białą Podlaską. Nie wylądują boeningi w Niedźwiadzie. A w Chełmie powstanie aeroklub, a zaraz po tym Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa uruchomi 4-letnie studia inżynierskie w specjalności ... budowa samolotów i silników lotnych oraz systemy kierowania i nawigacji lotniczej.

O tych ambitnych planach opowiedział „Gazecie w Lublinie" Zygmunt Gardziński, dyrektor biura rektora PWSZ, który jeszcze niedawno - jako wiceprezydent - chciał budować w Kumowej Dolinie miniskansen, bo stawiał wtedy na turystów.

„Od 1962 r. w Polsce nie kształci się na wyższych studiach kadr na potrzeby lotnictwa cywilnego, które rozwija się coraz dynamiczniej. Jeszcze w grudniu do ministerstwa edukacji powinien trafić nasz wniosek o wyrażenie zgody na otwarcie kierunku lotnictwo cywilne" - tłumaczył „Gazecie" dyrektor Gardziński, a profesor Zając, rektor chełmskiej PWSZ, robi już licencję pilota w Aeroklubie Orląt w Dęblinie, zasiadając za sterem piętnastoletniej awionetki.

„Ryk silnika, trzeszczenie skrzydeł. Staram się nie myśleć, że samolot ma kilkanaście lat, a ja nie mam spadochronu pod ręką. Podobno jest nieprzydatny, bo za krótko się spada, a w razie problemów z silnikiem można wylądować na pustej łące" - relacjonował mrożący krew w żyłach lot z rektorem Zającem dziennikarz „Super Tygodnia Chełmskiego".

Już widzę tę eskadrę ryczących awionetek nad Chełmem. Już widzę tych pilotów wyszkolonych przez PWSZ, których zatrudniają miejscowi biznesmeni (Dr Kulczyk ma tylko dwa samoloty, więc kadry prof. Zająca raczej nie zatrudni). Już widzę tych inżynierów lotnictwa, którzy niczym Murzynek Bambo uczą się pilnie przez całe ranki ze swej lotniczej pierwszej czytanki, bo nawet za pięcioletnią sportową Cessnę, na której mogliby się podszkolić, PWSZ musiałaby zapłacić ok. 200 tysięcy euro, a np. za Managera J23, polecanego firmom przewozowym i aeroklubom - ok. 350 tysięcy dolarów (oferty z Internetu).

Już to widzę. Myśl skrzydlata i cała Polska lata! **(max)**

Jeden z artykułów wyśmiewających pomysł budowy uczelnianego lotniska zamieszczony w lokalnym tygodniku „Kresy Tygodnik Chełmski" Nr 47 (489), 15-21 listopada 2004 r.

— 2005 —

30 marca – Rada Gminy Chełm podjęła uchwałę w sprawie uchwalenia „Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Chełm". Uchwała nadaje kierunek wykorzystania w przyszłości terenów pod budowę lotnisk: I wariant przy drodze wojewódzkiej 843 – lotnisko uczelniane oraz II wariant na płaskowyżu – lotnisko regionalne.

30 marca – Rada Gminy Chełm podjęła uchwałę w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Chełm, terenów położonych w miejscowości Depułtycze Królewskie Wieś. Przyjęta zmiana dotyczy I wariantu – lotniska uczelnianego.

28 kwietnia – zawarcie aktu notarialnego pomiędzy Agencją Nieruchomości Rolnych, Oddział Terenowy w Lublinie i PWSZ w Chełmie na przekazanie w formie darowizny na cele statutowe uczelni (laboratoria lotniskowe) działki nr 834/3 położonej w miejscowości Pokrówka, gminy Chełm.

24 maja – PWSZ przekazała do Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie, Departamentu Rozwoju Regionalnego uwagi dotyczące „Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2006-2020". Uwagi dotyczyły ujęcia w strategii lotniska szkoleniowego PWSZ z możliwością wykorzystywania go przez straż graniczną dla ochrony granicy państwowej oraz dopisania do kierunków działań tak zwanego „klastra lotniczego" w związku z tworzeniem przy chełmskiej uczelni centrum szkolenia lotniczego, a w przyszłości również ośrodka badań naukowych w tej dziedzinie.

czerwiec – w PWSZ opracowana została „Koncepcja Programowo -Przestrzenna lotniska PWSZ w Chełmie" autorstwa Zygmunta Gardzińskiego. Do opracowania koncepcji posłużyły wstępne propozycje uczelni i straży granicznej. Była ona dokumentem niezbędnym do opracowania zmiany planu zagospodarowania przestrzennego gminy Chełm.

4 lipca – Sejmik Województwa Lubelskiego uchwalił „Strategię Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2006-2013". W przyjętym dokumencie uwzględnione zostało lotnisko Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie.

29 lipca – obradowała Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna w Chełmie, której zadaniem było między innymi zaopiniowanie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Chełm w zakresie budowy lotniska uczelnianego w miejscowości Depułtycze Królewskie. W spotkaniu uczestniczył dyrektor Biura Rektora PWSZ Zygmunt Gardziński. Po zapoznaniu się z problematyką lotniska oraz wysłuchaniu wyjaśnień przedstawiciela PWSZ komisja jednomyślnie pozytywnie zaopiniowała zmianę planu.

31 sierpnia – przedstawiciel PWSZ oraz naczelnik wydziału lotniczego NOSG uzgodnili wstępną lokalizację lądowiska dla śmigłowców na terenie lotniska w Depułtyczach Królewskich.

8 września – Urząd Lotnictwa Cywilnego uzgodnił projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Chełm pod warunkiem uwzględnienia w obszarze objętym zmianą planu ograniczeń wysokości zabudowy od projektowanego lotniska.

28 września – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi swoją decyzją wyraził zgodę na przeznaczenie na cele nierolnicze 4,73 ha gruntów rolnych klasy III, przewidzianych na cele zabudowy usługowej, budowy lotniska i komunikacji. Był to warunek niezbędny do zmiany planu zagospodarowania przestrzennego.

30 września – Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie, Delegatura w Chełmie wyraził zgodę na przeznaczenie na cele nierolnicze 37,69 ha gruntów rolnych IV klasy, położonych w miejscowości Depułtycze Królewskie Wieś, przewidzianych do wyłączenia z produkcji rolniczej pod usługi, komunikację oraz budowę lotniska. Był to warunek niezbędny do zmiany planu zagospodarowania przestrzennego.

14 października – Rada Gminy Chełm uchwaliła zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Chełm dla obszaru położonego w miejscowości Depułtycze Królewskie Wieś. Uchwała przeznacza wyżej wymieniony obszar pod budowę lotniska i obiekty dydaktyczne PWSZ.

24 listopada – ponowienie wniosku PWSZ w Chełmie do Agencji Nieruchomości Rolnych w Lublinie w sprawie nieodpłatnego przekazania nieruchomości rolnych z przeznaczeniem pod budowę lotniska uczelnianego i obiektów Instytutu Nauk Technicznych PWSZ.

20 grudnia – zawarcie aktu notarialnego pomiędzy Agencją Nieruchomości Rolnych w Lublinie i PWSZ w Chełmie w sprawie przekazanie na cele statutowe uczelni, to jest realizację lotniska uczelnianego, działek gruntu nr 90/1, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 311 położonych w miejscowości Depułtycze Królewskie o łącznej powierzchni 32,48 ha oraz na realizację budynków dydaktycznych i laboratoriów Instytutu Nauk Technicznych PWSZ położonych w tejże miejscowości działek gruntu nr 94, 95, 96 o łącznej powierzchni 8,91 ha.

— 2006 —

styczeń – PWSZ rozpoczęła negocjacje z trzema przedsiębiorcami rolnymi w sprawie poszerzenia terenów pod lotnisko uczelniane.

31 stycznia – Minister Transportu i Budownictwa powołał Zespół ds. opracowania „Programu rozwoju sieci lotnisk i lotniczych urzą-

dzeń naziemnych". Program będzie zawierał koncepcję rozwoju infrastruktury lotniskowej Polski, jako elementu sieci transportowej.

7 kwietnia – PWSZ przygotowała i przekazała do Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie „Informację dotyczącą stanu zaawansowania budowy lotniska Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie". Jak z niej wynika, lotnisko chełmskie jest najdalej zaawansowanym obiektem lotniczym województwa lubelskiego. Chełmskie lotnisko uczelniane zostało ujęte w programach centralnych Ministerstwa Transportu i Budownictwa oraz Ministerstwa Rozwoju Regionalnego.

24 maja – PWSZ wystąpiła z wnioskiem o zmianę planu zagospodarowania przestrzennego gminy Chełm polegającą na zmianie przeznaczenia części działki nr 94 położonej w Depułtyczach Królewskich o powierzchni około 2,70 ha z „rolnictwa" na „usługi lotnicze". Planowana zmiana pozwoli umieścić na tym terenie budynek obsługi lotniska wraz z wieżą obserwacyjną.

29 maja – Rada Gminy Chełm podjęła uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na dokonanie darowizny nieruchomości: w Żółtańcach o powierzchni 6,46 ha i Depułtyczach Królewskich o powierzchni 1,2510 ha na rzecz PWSZ w Chełmie oraz uchwałę w sprawie zamiany nieruchomości z chełmską uczelnią o powierzchni około 0,19 ha. Realizacja wyżej wymienionych uchwał samorządu gminy Chełm przyczyni się w znaczący sposób do powiększenia parametrów chełmskiego lotniska, w tym pasów startowych.

29 maja – Rada Gminy Chełm podjęła uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Chełm dla obszaru położonego w miejscowości Depułtycze Królewskie Wieś. Zmiana dotyczy części działki nr 94 o powierzchni 2,70 ha z „rolnictwa" na „usługi lotnicze", gdzie planowana jest lokalizacja budynku obsługi lotniska wraz z wieżą obserwacyjną.

1 czerwca – PWSZ zawarła porozumienie z trzema przedsiębiorcami rolnymi w sprawie zamiany oraz kupna nieruchomości niezbędnych do realizacji lotniska. Dzięki umowie obszar gruntów stanowiących własność uczelni i przeznaczonych pod budowę lotniska powiększy się o kolejne 10,9451 ha. Kolejnymi działaniami będą podział geodezyjny działek gruntu i zawarcie stosownych aktów notarialnych.

czerwiec – BSiPL „Polconsult" wykonało pięć dodatkowych wariantów lokalizacji pasów startowych chełmskiego lotniska. Ostatecznie wybrana została lokalizacja o azymucie 15 stopni – 195 stopni.

3 sierpnia – udział przedstawicieli uczelni: prof. dr. hab. Józefa Zająca – rektora, prof. dr. hab. Andrzeja Fellnera – dyrektora Instytutu Nauk Technicznych oraz Zygmunta Gardzińskiego – dyrektora Biura Rektora w posiedzeniu Zespołu ds. opracowania projektu „Program rozwoju sieci lotnisk i lotniczych urządzeń naziemnych" powołanego przez Ministra Transportu. Po raz pierwszy lotnisko chełmskie wymienione zostało w dokumentach urzędów centralnych (Ministerstwo Rozwoju Regionalnego).

7 sierpnia – na lubelskich stronach „Gazety Wyborczej" ukazał się artykuł Jacka Brzuszkiewicza „Port lotniczy Chełm 2009", który głośnym echem obiegł Lubelszczyznę. Tekst rozpoczynają znaczące słowa: „Gdzie dwóch się bije, tam trzeci korzysta. Pierwsze samoloty pasażerskie wylądują nie w Niedźwiedzie, ani w Świdniku, tylko na lotnisku w Depułtyczach Królewskich, cztery kilometry od Chełma i 70 kilometrów od Lublina".

9 sierpnia – zawarcie aktu notarialnego pomiędzy Gminą Chełm i PWSZ w Chełmie w sprawie darowizny na rzecz szkoły wyższej dwóch działek: w Żółtańcach o powierzchni 6,46 ha oraz w Depułtyczach Królewskich o powierzchni 1,2510 ha. Pozyskane nieruchomości posłużą do wymiany gruntów w celu poszerzenia terenów projektowanego lotniska.

21 września – wójt gminy Chełm wydał decyzje w sprawie podziału działek nr 90/3, 90/4, 90/5 położonych w miejscowości Depułtycze Królewskie stanowiących własność przedsiębiorców rolnych. W wyniku podziału wydzielone zostały działki nr 90/6, 90/8, 90/9, 90/11 o łącznej powierzchni 10,9451 ha, które wejdą w skład projektowanego lotniska.

21 września – wójt gminy Chełm wydał decyzję w sprawie podziału działek nr 103 oraz 297 położonych w miejscowości Depułtycze Królewskie stanowiących własność PWSZ i samorządu gminy Chełm. W wyniku ekwiwalentnej wymiany około 0,19 ha, przeznaczonych pod drogi gruntowe powstała możliwość wydłużenia pasów startowych chełmskiego lotniska.

24 października – PWSZ zawarła w Kijowie umowę o współpracy z Państwowym Uniwersytetem Lotniczym w Kijowie. Współpraca dotyczyć będzie m.in. lotniczej działalności naukowej i dydaktycznej.

6 listopada – w siedzibie Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie odbyło się międzynarodowe seminarium naukowe poświęcone problematyce rozwoju infrastruktury transportowej

Chełma. Udział w seminarium wzięli m.in. gen. prof. Jerzy Lewitowicz, naczelnik Wydziału Dokumentacji w Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Lublinie Leszek Wilczopolski, dyrektor naczelny PKP S.A. oddział w Lublinie Jerzy Czerwiński oraz przedstawiciele władz samorządowych województwa lubelskiego, powiatu chełmskiego oraz miasta i gminy Chełm. W czasie seminarium przedstawione były prognozy rozwoju dotyczące przyszłości transportu lotniczego, ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia lotniska Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie.

30 listopada – 3 grudnia – kadra naukowa Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie zorganizowała szkolenie dla grupy mechaników lotniczych i personelu wspomagającego Zakładu Usług Agrolotniczych – zgodnie z PART 66 – w zakresie Modułu 9 „Czynniki ludzkie".

7 grudnia – po raz pierwszy w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Chełmie obchodzony był Międzynarodowy Dzień Lotnictwa Cywilnego. Obchody miały na celu zwrócenie uwagi na rolę społeczną i gospodarczą lotnictwa cywilnego, a także bezpieczeństwo transportu lotniczego. Z tej okazji zorganizowany został dzień otwarty, w czasie którego studenci PWSZ, mieszkańcy Chełma i regionu mogli zwiedzać laboratoria lotniskowe Uczelni.

20 grudnia – Komitet Rady Ministrów zaakceptował projekt Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej na lata 2007-2013. Wśród dziewięciu uczelni województwa lubelskiego do kluczowych projektów pozytywnie zaakceptowanych do realizacji zaliczony został wniosek chełmskiej uczelni na budowę Centrum Studiów Inżynierskich Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie. Centrum będzie wyposażone w nowoczesne laboratoria, jak chociażby najnowocześniejsze w Europie symulatory lotów. Cała powierzchnia budowanych obiektów to 12 000 mkw. Docelowo w centrum studiować będzie ponad 1500 osób. Zakończenie inwestycji planowane jest w 2010 roku.

— 2007 —

19-20 kwietnia – Instytut Nauk Technicznych PWSZ w Chełmie zorganizował już po raz drugi konferencję „GIS i GPS w praktyce". Objeła ona swoją tematyką szeroko pojęte Techniki Satelitarne, GIS (Geographic Information System) oraz system satelitarny GPS (Global Positioning System). Wśród zaproszonych gości wystąpili profesorowie i adiunkci uczelni: WAT, Akademia Marynarki Wojennej

w Gdyni, Wyższa Szkoła Oficerska Sił Powietrznych w Dęblinie oraz przedstawiciele instytucji państwowych i firm prywatnych (Urząd Lotnictwa Cywilnego, Główny Urząd Geodezji i Kartografii), (ESRI Polska, WASKO S.A).

26-27 maja – we Wrocławiu odbyły się I Akademickie Mistrzostwa Szybowcowe na Celność Lądowania organizowane przez Akademicki Klub Lotniczy Politechniki Wrocławskiej we współpracy z Aeroklubem Wrocławskim.

W Mistrzostwach tych udział wzięli studenci pierwszego roku Mechaniki i Budowy Maszyn PWSZ w Chełmie – Kamil Kliza i Marcin Reszka, którzy drużynowo zajęli pierwsze miejsce.

8-20 lipca – grupa studentów Instytutu Nauk Technicznych PWSZ w Chełmie odbyła studenckie praktyki zawodowe w Narodowym Uniwersytecie Lotnictwa w Kijowie. Miejscem odbywania praktyk były: obiekty laboratoryjne uniwersytetu, Muzeum Lotnictwa przy Lotnisku Żuliany oraz zakład zajmującym się remontem silników lotniczych i płatowców.

16 sierpnia – w chełmskiej PWSZ rozpoczął się organizowany przez Ośrodek Szkolenia Lotniczego ROYAL-STAR kurs teoretyczny do licencji turystycznej pilota samolotowego PPL(A). Objął on 130 godzin wykładów z następujących przedmiotów: prawo lotnicze, ogólna wiedza o samolocie, osiągi i planowanie lotu, człowiek – możliwości i ograniczenia, meteorologia, nawigacja, procedury operacyjne, zasady lotu, łączność, ogólne bezpieczeństwo lotów. Planowany termin zakończenia kursu: 3 września 2007 r.

28 sierpnia – w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Chełmie obchodzony był Dzień Lotnictwa Polskiego. Święto to zostało ustanowione na pamiątkę zwycięstwa kpt. pil. Franciszka Żwirki i inż. pil. Stanisława Wigury w międzynarodowych zawodach samolotów turystycznych i jest obchodzone od 1932 r.

Z tej okazji zorganizowano w Instytucie Nauk Technicznych Drzwi Otwarte. Dzień ten był okazją to zwiedzenia pracowni, laboratoriów jak również kolekcji samolotów. W tym dniu odwiedziło naszą Uczelnię ponad 200 osób.

28 sierpnia - 2 września – na lotnisku Aeroklubu Jeleniogórskiego odbyły się 50 Samolotowe Nawigacyjne Mistrzostwa Polski oraz 36 Samolotowe Nawigacyjne Mistrzostwa Polski Juniorów. W zawodach wzięło udział 27 zawodników z 13 aeroklubów regionalnych na samolotach Cessna 150, 152 oraz 3XTrim. Rozegrano 3 konkurencje nawigacyjne oraz konkurencje lądowań. Mistrzem Polski Se-

niorów w lataniu precyzyjnym został Janusz Darocha z Aeroklubu Częstochowskiego, drugie miejsce zajął Krzysztof Wieczorek (Kraków), trzecie – Krzysztof Skrętowicz (Opole). W klasyfikacji juniorów pierwsze miejsce zajął Michał Bartler z Aeroklubu Lubelskiego, za nim uplasowali się Michał Kwaśniak (Zamość) oraz Robert Sklorz (Chełm). Piloci Aeroklubu Ziemi Chełmskiej przy Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej: Robert Sklorz, Paweł Strokowski oraz Kamil Siedlecki zajęli kolejno 3., 5. i 9. miejsce.

5 września – zakończył się pierwszy, organizowany w Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie stacjonarny kurs teoretyczny do licencji turystycznej pilota samolotowego PPL(A). Wszyscy uczestnicy kursu w pierwszym terminie zdali egzamin wewnętrzny i przystąpili do praktycznego szkolenia w powietrzu.

6 września – zakończył się montaż stacji referencyjnej systemu ASG-EUPOS w PWSZ w Chełmie. Stacja przeszła pozytywne testy i już na początku przyszłego roku zacznie w pełni funkcjonować w europejskiej sieci. Wielofunkcyjny system precyzyjnego pozycjonowania satelitarnego ASG-EUPOS należy do rodziny naziemnych, nawigacyjnych systemów referencyjnych wykorzystywanych przez administrację publiczną, instytucje państwowe, przedsiębiorców i zwykłych obywateli. Referencyjne systemy nawigacyjne w połączeniu z bazami informacji geograficznej GIS, rejestrami publicznymi i komercyjnymi bazami danych znajdują coraz szersze zastosowanie w wielu dziedzinach życia.

— 2008 —

24 lutego – Robert Sklorz i Piotr Pliszek zdobyli Puchar przechodni dla najmłodszej załogi na 42 Lubelskich Zimowych Zawodach Samolotowych w Świdniku.

8 kwietnia – Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie wzbogaciła się o kompletny samolot SU 22 – myśliwsko-bombowy, który służył do szkolenia pilotów 40 eskadry lotnictwa taktycznego w Świdwinie. Jest on samolotem naddźwiękowym o prędkości max. 2100 km/h i max. udźwigu uzbrojenia 4 tony. Samoloty tego typu pełnią służbę w Siłach Powietrznych RP i innych krajów od połowy lat 80. XX w. Został on zmontowany i wyeksponowany przy budynku Instytutu Neofilologii PWSZ w Chełmie (ul. Wojsławicka 8b).

9 maja – w chełmskiej szkole wyższej gościł dr Eugeniusz Wróbel, podsekretarz stanu w Ministerstwie Transportu w rządzie Jarosła-

wa Kaczyńskiego. Towarzyszyli mu dwaj wiceprezesi Górnośląskiego Towarzystwa Lotniczego. Tematem spotkania z władzami Uczelni była wymiana doświadczeń w zakresie lotniczego kształcenia.

26 maja – Uczelniana Rada Samorządu Studentów PWSZ zorganizowała loty widokowe w Dęblinie. Impreza miała charakter pikniku. Dzięki uprzejmości aeroklubu oraz Komendanta WSOSP w Dęblinie studenci mogli także zwiedzić salę tradycji oraz zapoznać się z laboratoriami Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych w Dęblinie.

31 maja – 1 czerwca – we Wrocławiu odbyły się po raz drugi akademickie zawody lotnicze na celność lądowania. W zawodach udział brało siedem drużyn z całej Polski. Zespół Aeroklubu Ziemi Chełmskiej PWSZ w Chełmie zajął **drugie miejsce,** ustępując minimalnie zespołowi z Politechniki Wrocławskiej. W indywidualnej klasyfikacji studenci piloci PWSZ zajęli następujące miejsca: Tomasz Tomkowicz – 7., Tomasz Padykula – 10., Kamil Kliza – 16., Marcin Reszka ex aequo z Krzysztofem Bujwidem – 17.

4 czerwca – Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie po raz pierwszy otrzymała decyzję z Ministerstwa Infrastruktury o przyznaniu dotacji podmiotowej w wysokości 568 tys. zł. na realizację zadań związanych z utrzymaniem powietrznych statków szkolnych i specjalistycznych ośrodków szkoleniowych kadr powietrznych. Środki te pozwolą na realizację szkoleń pilotów studiujących w PWSZ w Chełmie.

4 lipca – Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie wzbogaciła się o kolejny samolot. Jest nim polski odrzutowy samolot szkolno-bojowy i szkolno-treningowy Iryda – I 22. Iryda mogła wznieść się na pułap 13 tys. m przy prędkości maks. 800 km/h i masie całkowitej 6650 kg. Pierwsze prace nad samolotem rozpoczęto pod koniec lat siedemdziesiątych ub.w. Prototyp Irydy powstał w 1985 roku w Mielcu. Niestety, po katastrofie lotniczej w 1996 roku wojsko zaprzestało lotów i mimo wprowadzonych zmian pod koniec lat dziewięćdziesiątych zaprzestano produkcji. Iryda – I 22 będzie wykorzystywana do ćwiczeń laboratoryjnych, w tym do nauki rozwiązań konstrukcyjnych przez studentów kierunku Mechanika i Budowa Maszyn, specjalizacji „pilotaż" i specjalności „mechanik lotniczy". Samolot wyeksponowany został przy ul. Wojsławickiej – przy budynku Instytutu Neofilologii PWSZ w Chełmie.

Pierwsze lądowanie na lądowisku w Depułtyczach Królewskich, następnie lampka szampana

19 sierpnia – po raz pierwszy na pasie startowym chełmskiego lotniska w Depułtyczach Królewskich wylądował samolot CESSNA

172, pilotowany przez prof. dr. hab. Józefa Zająca – rektora PWSZ i Przemysława Panasa – prezesa Aeroklubu Ziemi Zamojskiej. To historyczne wydarzenie jest ukoronowaniem kilku lat starań, zabiegów i pracy władz oraz wszystkich pracowników PWSZ w Chełmie, a dzień 19.08.2008 r. przejdzie do historii jako początek tworzenia chełmskiego lotniska.

sierpień – Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie wzbogaciła się o kolejny samolot, jest nim MiG 29. Znajduje się on na placu Instytutu Neofilologii przy ul. Wojsławickiej. To już siódmy statek powietrzny będący w posiadaniu uczelni. Samolot odrzutowy MiG-29 zaprojektowano w 1972 r., w celu wymiany samolotów typu MiG-23 na nowsze i nowocześniejsze. Samolot miał być tzw. lekkim myśliwcem frontowym, uzupełniającym ciężki myśliwiec przewagi powietrznej Su-27.

2-6 września – na lotnisku Aeroklubu Warmińsko-Mazurskiego odbyły się 37 Samolotowe Nawigacyjne Mistrzostwa Polski Juniorów. W zawodach wzięło udział 15 zawodników z 7 Aeroklubów Regionalnych oraz z Republiki Czeskiej na samolotach, Zlin 43, Cessna 152 i 3 X Trim. Rozegrano trzy konkurencje nawigacyjne i konkurencję lądowań precyzyjnych. W ścisłej czołówce znalazł się Robert Sklorz, zajmując trzecią pozycję. Pozostali piloci Aeroklubu Ziemi Chełmskiej zajęli: miejsce 5. – Kamil Kliza oraz miejsce 12. – Kamil Siedlecki.

11 września – odbył się pierwszy czarterowy lot z lądowiska w Depułtyczach Królewskich do Olsztyna. Pasażerami byli pracownicy PWSZ w Chełmie: prof. dr hab. Józef Zając – rektor, dr inż. Arkadiusz Tofil – prorektor ds. Rozwoju i Współpracy z Zagranicą oraz Marian Różański – kanclerz. Lot w jedną stronę trwał 2 godz. 20 min. W przyszłości władze uczelni zamierzają wybudować prawdziwe lotnisko dla samolotów turystycznych. Otworzy ono szybszy dostęp do Chełma inwestorom i wzmocni atrakcyjność miasta i regionu.

22-24 września – przedstawiciele chełmskiej PWSZ: Zygmunt Gardziński – dyrektor Biura Rektora, dr Henryk Jafernik, dr Janusz Ćwiklak – pracownicy Instytutu Nauk Technicznych PWSZ oraz Marcin Oskierko uczestniczyli w III Światowym Kongresie „Lotnictwo w XXI wieku" – „Bezpieczeństwo w lotnictwie i technologie kosmiczne" w Narodowym Uniwersytecie Lotniczym w Kijowie na Ukrainie. Z. Gardziński w części plenarnej Kongresu przedstawił referat prof. dr. hab. Józefa Zająca i dr Beaty Fałdy pt. „Prognozy

rozwoju lotnictwa w Polsce". W kolejnym dniu obrad swoje referaty wygłosili: dr Janusz Ćwiklak i dr Henryk Jafernik pt. „Predykcja pozycji w odbiorniku nawigacji satelitarnej systemu lądowania według wskazań przyrządów" oraz Zygmunt Gardziński – „Przemysł lotniczy na terenie województwa lubelskiego (Polska) w latach 1918-1939".

To wydarzenie naukowe zbiegło się z obchodami 75-lecia Uniwersytetu Lotniczego w Kijowie. W związku z tym przedstawiciele chełmskiej uczelni wyższej wręczyli Rektorowi NAU – prof. dr. nauk tech. Mikole Kulikowi okolicznościowy list przygotowany na tę okazję przez Rektora PWSZ – prof. Józefa Zająca oraz obraz autorstwa Aleksandry Borowiec przedstawiający pejzaż okolic Chełma.

wrzesień – Dzięki liniom lotniczym „Norwegian" studenci PWSZ w Chełmie mieli możliwość lotów w charakterze obserwatorów w kabinie pasażerskich Boeingów 737, które są wykorzystywane przez linie lotnicze całego świata. Stanowi to początek ich kariery zawodowej. Praktyki odbywały się również w Fly-Polska z Rzeszowa. Z racji umiejscowienia firmy (lotnisko międzynarodowe) loty odbywały się w strefie kontrolowanej CTR dzięki czemu można było przećwiczyć procedury startu i lądowania wykorzystywane w lotnictwie cywilnym.

wrzesień – Lądowisko w Depułtyczach Królewskich pod Chełmem Decyzją Grzegorza Kruszyńskiego – Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego uzyskało statut prawny. Lądowisko zarządzane przez Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Chełmie wpisane zostało do rejestru lądowisk w Polsce pod numerem 43. Uzyskanie powyższej decyzji to uwieńczenie kilkuletnich starań władz uczeni. Lądowisko, a w przyszłości lotnisko, będzie terenem szkoleniowym dla studentów specjalizacji pilotaż lotniczy na kierunku mechanika i budowa maszyn, otworzy też nieograniczone możliwości rozwoju Chełma.

14 października – gościem PWSZ w Chełmie była podsekretarz stanu w MNiSW prof. Grażyna Prawelska-Skrzypek. Pani minister lądowała na lądowisku w Depułtyczach Królewskich. Celem wizyty było spotkanie z władzami uczelni, pracownikami i studentami. Podczas dyskusji poruszono kwestie związane z nowymi projektami ustaw m.in.: projekty finansowania prac badawczych, zasady ubiegania się o tytuł doktora habilitowanego. Pani podsekretarz wyraziła swoje uznanie za dotychczasowe działania władz uczelni i życzyła kolejnych sukcesów w tej dziedzinie.

21 października – Uczelniana Rada Samorządu Studentów po raz pierwszy zorganizowała loty widokowe na lądowisku w Depułtyczach.

6 listopada – Instytut Nauk Technicznych PWSZ w Chełmie zorganizował po raz trzeci konferencję „GIS i GPS w praktyce". Wśród uczestników konferencji byli naukowcy wielu wyższych uczelni oraz pracownicy instytucji i urzędów związanych z lotnictwem i nawigacją: Urzędu Lotnictwa Cywilnego, Państwowej Agencji Żeglugi Powietrznej oraz przedstawiciele prywatnej firmy ESRI Polska. W konferencji uczestniczyli również przedstawiciele Policji i Straży Pożarnej. Ponadto swoje referaty nadesłali naukowcy z Ukrainy.

19 listopada – Pani prof. Barbara Kudrycka – Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego powołała Zespół do spraw kształcenia lotniczego. Zespół zajmować się będzie określeniem sylwetek zawodów lotniczych i związanych z lotnictwem, określeniem kwalifikacji niezbędnych od uzyskania uprawnień w zawodach lotniczych, a także opracowaniem roli państwa w procesie kształcenia kadr lotniczych. Jego skład tworzą wybitni naukowcy z dziedziny lotnictwa. Przewodniczącym Zespołu został prof. dr hab. Józef Zając – Rektor PWSZ w Chełmie. Siedziba powołanego Zespołu mieścić się będzie w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowe w Chełmie.

— 2009 —

25 lutego – Decyzją Ministra Infrastruktury Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie otrzymała dotację podmiotową w wysokości **1 360 000 zł** z przeznaczeniem na realizację zadań związanych z utrzymaniem statków powietrznych i specjalistycznych ośrodków szkoleniowych kadr powietrznych. Kwota ta zapewni finansowanie kształcenia na najwyższym poziomie grupy ponad 40 pilotów. Znaczący wzrost dotacji na szkolenie studentów pilotażu jest potwierdzeniem profesjonalizmu i dbałości w organizacji ośrodka szkolenia pilotów w PWSZ w Chełmie. Otrzymane środki finansowe potwierdzają rosnący prestiż PWSZ w Chełmie jako ośrodka szkolącego pilotów w Polsce.

29-30 maja – na zorganizowanej w Bydgoszczy wystawie AIR FAIR 2009 – Wszystko dla lotnictwa, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie zaprezentowała swoją ofertę szkolenia i kształcenia lotniczego. Wystawę odwiedziło kilka tysięcy osób. Zwiedzający z zainteresowaniem przyjęli ofertę chełmskiej szkoły wyższej.

17 czerwca – w chełmskiej PWSZ podpisany został list intencyjny przez władze PWSZ w Chełmie i Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych w Dęblinie. Celem jest podjęcie współpracy w obszarach kształcenia i prowadzenia prac badawczych, rozwoju bazy szkoleniowej oraz realizacji zajęć laboratoryjnych i praktyk. Do wzajemnych kontaktów strony wyznaczyły swoich przedstawicieli w osobach Prorektorów, dr. inż. Arkadiusza Tofila oraz dr. inż. Michała Burka.

24 czerwca – został podpisany list intencyjny pomiędzy Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Chełmie a Związkiem Polskich Spadochroniarzy w Warszawie. Strony zgodnie oświadczyły, że podejmują współpracę w zakresie wspólnych inicjatyw organizacyjno-sportowych, upowszechniania postaw proobronnych i sportu spadochronowego, rozwoju spadochronowej bazy Uczelni. Do wzajemnych kontaktów strony wyznaczyły swoich przedstawicieli w osobach: ze strony PWSZ w Chełmie – Prorektora ds. Rozwoju i Współpracy z Zagranicą – dr. inż. Arkadiusza Tofila i zastępcę Dyrektora Instytutu Nauk Technicznych – dr. inż. pil. Jarosława Kozubę, a ze strony ZG ZPS - Sekretarza Generalnego - Pana Wiesława Iwańskiego i Prezesa XXII Oddziału ZPS w Lublinie - Pana Romualda Talarka.

9 lipca – została podpisana umowa o współpracy naukowo-dydaktycznej pomiędzy Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Chełmie a Politechniką w Koszycach, której celem jest wymiana studentów, pracowników naukowo-dydaktycznych i administracyjnych oraz prowadzenie wspólnych badań, przedsięwzięć naukowych i projektów badawczych, a także wymiana doświadczeń w zakresie kształcenia studentów i kadry naukowo-dydaktycznej. Przedstawiciele Uczelni: dr inż. Arkadiusz Tofil – Prorektor PWSZ w Chełmie oraz prof. Franciszek Olejnik - Dziekan Wydziału Lotniczego wymienili podpisane egzemplarze umów podczas uroczystej promocji absolwentów Politechniki w Koszycach.

4 października – Podczas uroczystej Inauguracji Roku Akademickiego 2009/10 w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Chełmie miało miejsce wręczenie przez Tomasza Kądziołka, Wiceprezesa ds. Standardów Lotniczych Urzędu Lotnictwa Cywilnego, Certyfikatu potwierdzającego uzyskanie przez Ośrodek Kształcenia Lotniczego PWSZ w Chełmie uprawnień do: szkolenia teoretycznego do licencji pilota samolotowego turystycznego – PPL(A), szkolenia teoretycznego do uzyskania uprawnień wykonywania lotów wg wskazań przyrządów – IR(A), szkolenia teoretycznego do licencji pilota samolotowego zawodowego – CPL(A), szkolenia teoretycz-

nego do licencji pilota samolotowego liniowego – ATPL(A). PWSZ w Chełmie jest drugą w Polsce, po Politechnice Rzeszowskiej, uczelnią posiadającą tego typu uprawnienia. Certyfikat ten pozwoli PWSZ w Chełmie kształcić pilotów teoretycznie, a w niedalekiej przyszłości praktycznie na terenie Chełma.

24-26 października – z wizytą roboczą w Narodowym Uniwersytecie Lotniczym w Kijowie gościli Rektor prof. dr hab. Józef Zając oraz Prorektor dr inż. Arkadiusz Tofil. Celem wizyty było podpisanie porozumienia o współpracy podczas realizacji zadań w dziedzinie naukowo-technicznej, podniesienia efektywności dydaktycznej i naukowo-metodycznej oraz rozwoju współpracy naukowo-badawczej. Strony porozumienia zadeklarowały współdziałanie w zakresie wymiany studentów, współpracy pracowników naukowych i dydaktycznych jak również współorganizacji międzynarodowych konferencji naukowo-technicznych.

29 października – komisja przetargowa PWSZ w Chełmie dokonała wyboru najkorzystniejszych ofert złożonych w przetargu na realizację inwestycji związanej z budową infrastruktury lądowiska w Depułtyczach Królewskich. Realizacja inwestycji podzielona została na zadania i obejmuje budowę hangaru dla samolotów oraz portu lotniczego. Wykonawcą hangaru będzie firma ZEMAN Hale-Dachy-Fasady Sp. z o.o. ze Świętochłowic, która złożyła ofertę na wykonanie tej części inwestycji za kwotę 771.142,53 zł. Zakres robót związanych z budową hangaru dla samolotów obejmie: roboty budowlane, wewnętrzna instalacja elektryczna, oświetlenie zewnętrzne budynku. Wykonawca portu lotniczego to Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo Usługowe ANTRO Andrzej Trociński z Chełma. Wartość złożonej oferty to 481.572,28 zł. Ogólny zakres robót związanych z budową budynku portu lotniczego obejmuje: roboty budowlane, wewnętrzna instalacja elektryczna, wewnętrzna instalacja ogrzewania elektrycznego, wewnętrzna instalacja wodociągowa, wewnętrzna instalacja kanalizacyjna, przyłącze wodociągowe, oczyszczalnia ścieków, oświetlenie zewnętrzne budynku. Podpisanie umów nastąpi 6 listopada, natomiast planowane wprowadzenie firm na plac budowy 14 listopada.

24 listopada – w Instytucie Nauk Technicznych PWSZ w Chełmie odbyła się już czwarta konferencja naukowa „GIS, GPS i technika lotnicza w praktyce". Obecna zyskała rangę konferencji międzynarodowej, za sprawą Narodowego Uniwersytetu Lotnictwa Cywilnego w Kijowie, który był jej współorganizatorem. Konferencja ob-

jęła swoją tematyką zagadnienia związane z systemami informacji geograficznej (*GIS Geographic Information System*), systemem satelitarnym GPS (*Global Positioning System*) oraz szeroko pojętą techniką lotniczą. Wśród uczestników konferencji gościliśmy naukowców wielu wyższych uczelni oraz pracowników instytucji i urzędów związanych z lotnictwem i nawigacją: Urzędu Lotnictwa Cywilnego, Instytutu Lotnictwa w Warszawie, Instytutu Technicznego Wojsk Lotniczych w Warszawie, Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie, Akademii Morskiej w Szczecinie. W obradach konferencji uczestniczyli również przedstawiciele firm z branży lotniczej GPS i GIS, oraz przedstawiciele Policji, Straży Granicznej i Straży Pożarnej. Swoje referaty nadesłali pracownicy uczelni wyższych z Kijowa, Poznania, Dęblina i Krakowa.

21 grudnia – zawarcie porozumienia o współpracy zawartego pomiędzy PZL Mielec a PWSZ w Chełmie.

— 2010 —

3 marca – delegacja Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie w składzie: prof. dr hab. Józef Zając, dr Beata Fałda, dr inż. Arkadiusz Tofil oraz dr inż. pil. Jarosław Kozuba gościła w Polskich Zakładach Lotniczych w Mielcu. Efektem spotkania z przedstawicielami Zarządu i pracownikami Firmy było uszczegółowienie postanowień porozumienia o współpracy zawartego w 21 grudnia 2009 pomiędzy PZL Mielec a PWSZ w Chełmie oraz omówienie planów współdziałania na najbliższą przyszłość. Delegacja z PWSZ miała ponadto możliwość zapoznania się z zasadami i warunkami funkcjonowania PZL Mielec.

25 marca – Decyzją Ministra Infrastruktury Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie otrzymała dotację podmiotową w wysokości **1 808 000 zł** z przeznaczeniem na realizację zadań związanych z utrzymaniem statków powietrznych i specjalistycznych ośrodków szkoleniowych kadr powietrznych.

7-9 kwietnia – przedstawiciele PWSZ w Chełmie wzięli udział w X Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji młodych uczonych i studentów „POLIT 2010. Współczesne problemy nauki" organizowanej przez Narodowy Uniwersytet Lotniczy w Kijowie. Tomasz Muszyński – asystent w Instytucie Nauk Technicznych PWSZ, Klaudia Trendak – studentka II roku, kierunek: Mechanika i budowa maszyn, specjalność: nawigacja lotnicza, Maciej Zach – student II roku, kierunek: Mechanika i budowa maszyn, specjal-

ność: nawigacja lotnicza wystąpili z referatem pt. „Desing concept of a long-endurance unmanned aerial vehicle". Chełmska szkoła wyższa była współorganizatorem tej konferencji obok innych uczelni lotniczych z: Chin, Litwy, Gruzji i Kazachstanu.

7 czerwca – podczas wizyty w chełmskiej PWSZ prof. dr. hab. Zbigniewa Marciniaka, Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Rektor prof. dr hab. Józef Zając, odebrał uroczyście z rąk przedstawiciela ULC Certyfikat Zatwierdzenia Organizacji Szkolenia Personelu Technicznego w zakresie obsługi technicznej PART-147. Goście przylecieli do Chełma uczelnianym samolotem, lądując w Depułtyczach Królewskich, gdzie mieli okazję zwiedzić infrastrukturę lądowiska. Podczas wizyty zaprezentowane zostało zaplecze dydaktyczne PWSZ w Chełmie oraz pracownia neoinformatyki, gdzie odbyły się zajęcia z wykorzystaniem obliczeniowego silnika wiedzy WolframAlpha.

5 lipca – w siedzibie PWSZ w Chełmie nastąpiło podpisanie umowy pomiędzy przedstawicielami Konsorcjum Firm: TEHAND Sp. z o.o., ul. Herbowa 4, 20-551 Lublin (Lider Konsorcjum), oraz Grupa 3J S.A., ul. Żegańska 19, 04-713 Warszawa (Parter Konsorcjum) a Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Chełmie, na realizację zamówienia w ramach projektu pt. „Budowa Centrum Studiów Inżynierskich Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie – CSI PWSZ w Chełmie - etap I część 1", współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Rozwoju Polski Wschodniej 2007-2013, Oś Priorytetowa I: Nowoczesna gospodarka, Działanie: 1.1 – Infrastruktura uczelni wyższych. Wartość zamówienia 22 142 514,56 zł. Prace budowlane obejmują budowę laboratoriów Lotniczych (trzy obiekty) powierzchnia użytkowa 2 347,31 m^2;

wrzesień - Urząd Lotnictwa Cywilnego, po wnikliwej kontroli, przyznał Ośrodkowi Kształcenia Lotniczego PWSZ w Chełmie, APPROVAL CERTIFICATE potwierdzający uzyskanie uprawnień do: szkolenia teoretycznego i praktycznego do licencji pilota samolotowego turystycznego – PPL(A), szkolenia teoretycznego do uzyskania uprawnień wykonywania lotów wg. wskazań przyrządów – IR(A), szkolenia teoretycznego do licencji pilota samolotowego zawodowego – CPL(A), szkolenia teoretycznego do licencji pilota samolotowego liniowego – ATPL(A). Certyfikat ten pozwoli PWSZ w Chełmie kształcić pilotów już nie tylko teoretycznie, ale rozpocząć w najbliższym czasie, pierwsze loty szkoleniowe z wykorzy-

staniem infrastruktury lotniskowej na lądowisku w Depułtyczach Królewskich.

9-10 września – odbyła się V konferencja „GIS, GPS i technika lotnicza w praktyce". Konferencja zgromadziła specjalistów zastosowania systemów GPS, GIS oraz nowoczesnej techniki lotniczej.

21-23 września – przedstawiciele chełmskiej PWSZ: prof. dr hab. Józef Zając rektor, dr Beata Fałda – prorektor, Zygmunt Gardziński – kierownik działu ds. Współpracy z Zagranicą oraz dr Jerzy Józwik i dr Grzegorz Ponieważ – pracownicy Instytutu Nauk Technicznych PWSZ, uczestniczyli w IV Światowym Kongresie „Lotnictwo w XXI wieku" – „Bezpieczeństwo w lotnictwie i technologie kosmiczne" w Narodowym Uniwersytecie Lotniczym w Kijowie na Ukrainie. W części plenarnej Kongresu prof. dr hab. Józef Zając przedstawił referat „Air transport in Poland in the age of world economic crisis", którego współautorem była dr Beata Fałda. W kolejnym dniu obrad swoje referaty wygłosili: Z. Gardziński – „Tradycje lotnicze Lubelszczyzny do 1939 r.", J. Józwik, G. Ponieważ i M. Włodarczyk – „Optimalization of trochoidal tool-path geometrical parameters during end-miling process of selected aviation materials" oraz „Finite elements method used to the flexible and thermal deflection modeling of thin walled worpieces". Przedstawiony został ponadto referat J. Kozuby I T. Muszyńskiego – „Computational fluid dynamics methods used in unmanned aerial vehicle design".

październik – w rozpoczętym roku akademickim 2010/ 2011 zaplanowano szkolenie lotnicze dla 84 studentów łącznie, w tym dla 15 studentów zakwalifikowanych na pilotaż śmigłowcowy, na który rozpoczęto nabór po raz pierwszy. Zaplanowano także łączny nalot w ilości 3500 godzin.

29 października – Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie otrzymała zakupiony samolot szkoleniowy typu Cessna 172 Skyhawk SP, wyprodukowany przez Cessna Airdraft Company w 2010 r. Samolot został zakupiony ze środków Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013 w celu szkolenia studentów. Samolot ten jest nowoczesnym szkoleniowym statkiem powietrznym, jednosilnikowym wyposażonym m. in. w system radio-nawigacji GERMIN-1000, autopilota i glasscocpity. Uroczystego przekazania samolotu dokonano na lądowisku uczelnianym w Depułtyczach Królewskich w obecności władz PWSZ w Chełmie.

— 2011 —

styczeń – Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie otrzymała dotację z Ministerstwa Infrastruktury w wysokości 3 260 000 zł na szkolenie personelu lotniczego w 2011 r.

16-20 lutego na lotnisku Aeroklubu Lubelskiego odbyły się 45 Lubelskie Zimowe Zawody Samolotowe. W zawodach wzięły udział 4 załogi reprezentujące OKL PWSZ w Chełmie. Na 14 załóg startujących w zawodach reprezentanci PWSZ zajęli 5. i 6. miejsce.

28 kwietnia – 1 maja – w Toruniu, na lotnisku Aeroklubu Pomorskiego, zostały zorganizowane VI Ogólnopolskie Toruńskie Zwody Samolotowe w Lataniu Precyzyjnym. Chełmską uczelnię reprezentowali: Paulina Sosnowska, Jakub Klęczar, Przemysław Nowakowski. W klasyfikacji na 33 sklasyfikowane miejsca reprezentanci z Chełma zajęli 20. i 21. miejsce. Ponadto Jakub Klęczar uznany został za najlepszego debiutanta, zaś Paulina Sosnowska – najlepszą startującą kobietą.

2-5 czerwca – na lotnisku w Jeleniej Górze odbyły się XXXI Ogólnopolskie Zawody Samolotowe im. Zdzisława Dudzika. Reprezentanci PWSZ w Chełmie: Jakub Klęczar i Martyna Małoń zajęli 21. i 23. lokatę.

czerwiec – Tomasz Muszyński pełniący funkcję kierownika szkolenia w Organizacji Szkolenia Personelu Technicznego został laureatem konkursu ***Chełmski patent 2011*** organizowanego przez Regionalny Klub Techniki i Racjonalizacji przy Stowarzyszeniu Edukacyjno -Technicznym w Chełmie.

7-10 lipca – na lotnisku w Krakowie odbyły się zawody ***– 49 lot południowo-zachodniej Polski,*** zorganizowane przez Aeroklub Krakowski przy wsparciu Aeroklubu Polskiego. W zawodach najlepiej zaprezentowali się: Kamil Kliza zajmując 12. miejsce oraz Paulina Sosnowska, która zajęła 26. miejsce. W zawodach wzięli także udział: Jakub Klęczar, Norman Płaskociński i Ireneusz Chechelski.

17-30 lipca – na lotnisku Nitra na Słowacji odbyły się ***16 Szybowcowe Mistrzostwa Europy.*** Startujący w zawodach na szybowcu kadrowym LS-8 LOT Leszek Duda – student PWSZ w Chełmie, wielokrotny reprezentant Polski zajął 6. miejsce w klasie standard.

20-25 września – na lotnisku Aeroklubu w Nowym Targu odbyły się ***54 Samolotowe Nawigacyjne Mistrzostwa Polski Seniorów oraz 40 Samolotowe Nawigacyjne Mistrzostwa Polski Juniorów.*** W zawodach udział wzięli reprezentanci chełmskiej PWSZ: Jakub Klęczar, Paulina Sosnowska i Norman Płaskociński.

październik - w rozpoczętym roku akademickim 2011/ 2012 zaplanowano szkolenie lotnicze dla łącznie 103 studentów, w tym dla nowo zakwalifikowanych 36 studentów. Zgodnie z planem szkolenie objęło: szkolenie teoretyczne i praktyczne na specjalnościach pilotaż samolotowy i śmigłowcowy oraz mechanika lotnicza. Do realizacji szkolenia lotniczego OKL PWSZ w Chełmie wykorzystywał statki powietrzne będące w posiadaniu Uczelni oraz dzierżawione z innych ośrodków szkoleniowych (Cessna 152, Cessna 150, PZL 110 „Koliber", Cessna 172 RG, Piper PA-34 Seneca) oraz od czerwca 2012 w kabinie treningowej FNTP II.

— 2012 (do czerwca) —

maj – Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie wzbogaciła się o symulator lotów ELITE 923 FNPT II MCC. Symulator po otrzymaniu certyfikatu w czerwcu br. służy Ośrodkowi Kształcenia Lotniczego FTO PWSZ w Chełmie do prowadzenia szkoleń lotniczych w zakresie szkolenia instruktorów samolotowych oraz szkoleń do uzyskania licencji pilota samolotowego: turystycznego, zawodowego i liniowego oraz do szkolenia na typ, klasę statku powietrznego, szkolenia w załodze wieloosobowej oraz do zdobywania uprawnień wykonywania lotów według wskazań przyrządów na samolotach jedno i wielosilnikowych.

SCIENTIA
NR 6 – 2012

IRENA GUMOWSKA

Działalność Centrum Studiów Podyplomowych PWSZ w Chełmie

Studia podyplomowe w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Chełmie istnieją od początku jej działalności tj. od roku 2001, jako jedna z trzech pierwszych jednostek utworzonych na nowopowstałej uczelni. Już 6 września 2001 r., tj. szóstego dnia od wejścia w życie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 lipca 2001 r. w sprawie utworzenia Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie, po zasięgnięciu opinii Senatu PWSZ w Chełmie, zarządzeniem nr 5 /2001 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie w sprawie utworzenia instytutu matematyki, instytutu informatyki oraz studium podyplomowego, utworzono jednostkę o nazwie Studium podyplomowe. W tym też roku uchwałą nr 14/2001 Senatu PWSZ w Chełmie utworzono studia podyplomowe: Informatyka dla nauczycieli, Nauczanie matematyki i Informatyka w biznesie.

Pełnomocnikiem ds. Studiów Podyplomowych została mgr Anna Szymańska.

W pierwszym roku działalności na semestr zimowy na studia podyplomowe w PWSZ w Chełmie, kierunek: Informatyka dla nauczycieli przyjęto 30 osób. Druga edycja tego samego kierunku ruszyła w semestrze letnim roku akademickiego 2001/2002.

W następnym roku akademickim tj. 2002/2003 do rozpoczęto studia podyplomowe na czterech kierunkach: Informatyka dla nauczycieli, Informatyka w biznesie, Nauczanie matematyki i Nauczanie języka angielskiego.

Wymienione kierunki studiów podyplomowych były prowadzone na przemian do 2004 roku, a łączna liczba słuchaczy w latach: 2001/2002, 2002/2003, 2003/2004 wyniosła 168 osób. Dnia 29.09.2004 roku zapadła decyzja o likwidacji CSP, a sprawy obsługi czynnych kierunków studiów podyplomowych zostały przekazane do Działu

Obsługi Studenta Instytutu Matematyki i Informatyki pracującego pod kierownictwem mgr Moniki Tofil.

Po krótkiej przerwie w roku 2005 wznowiono działalność w zakresie kształcenia na studiach podyplomowych w PWSZ w Chełmie poprzez utworzenie Zarządzeniem nr 34/2005 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie z dnia 25 września 2005 r. Centrum Studiów Podyplomowych Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Chełmie.

Do zakresu działalności CSP od chwili powołania tej jednostki należy organizacja i koordynacja studiów podyplomowych oraz kursów i szkoleń.

Kierowanie reaktywowaną pod zmienioną nazwą komórką powierzono mgr Jolancie Felner, pod kierownictwem której w latach 2005/2006, 2006/2007, 2007/2008 naukę na dwóch kierunkach studiów podyplomowych tj. Informatyce dla nauczycieli i Informatyce w biznesie pobierało 70 osób. W okresie tym większą wagę przywiązano do prowadzenia różnorodnych kursów, wśród których wymienić należy: kurs *Identyfikacji stali i stopów metali nieżelaznych*, kurs *Ślusarz – blacharz – nitowacz*, kurs *Operator obrabiarek CNC*, kurs przygotowawczy z matematyki i fizyki dla kandydatów na studia techniczne w PWSZ w Chełmie, kurs certyfikacji mechaników samolotowych „Human-factors" – „Czynniki ludzkie" zgodnie z PART 66 (Poziom B2). 52, kurs „Bezpieczeństwa i Higieny Pracy", Kurs teoretyczny do licencji turystycznej PPL(A), kurs w zakresie badań nieniszczących, kurs projektowania, budowy i administrowania sieciami komputerowymi (CCNA) Cisco, kurs programowanie i obsługa obrabiarek CNC, kurs certyfikacyjny teoretyczny MCC, kurs certyfikacyjny teoretyczny MEP(L) – wielosilnik. Część wymienionych wyżej kursów prowadzona była wielokrotnie.

Rozwój Uczelni, tworzenie nowych instytutów, kierunków studiów i specjalności studiów umożliwił wprowadzanie do oferty Centrum Studiów Podyplomowych nowych kierunków studiów podyplomowych. Przełom w tej dziedzinie nastąpił w roku 2008, po objęciu kierowania CSP przez mgr Irenę Gumowską. W tym czasie przeniesiono również siedzibę CSP z budynku przy ul. Pocztowej 54 do budynku przy ul. Nowy Świat 3.

We współpracy z kierownictwem poszczególnych instytutów opracowano programy wielu nowych kierunków studiów podyplomowych. Oferta obejmująca dwadzieścia kilka do trzydziestu kierunków studiów podyplomowych jest modyfikowana każdego roku,

w zależności od zainteresowania kandydatów i potrzeb, jakie dyktuje rynek pracy.

Duże znaczenia dla rozwoju kształcenia ustawicznego, którym w PWSZ w Chełmie zajmuje się Centrum Studiów Podyplomowych, ma dobra współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Chełmie, dostarczającym informacji o zapotrzebowaniu na poszczególne zawody na lokalnym rynku pracy oraz udzielającym wsparcia finansowego osobom, które podjęły dodatkową naukę w PWSZ w Chełmie na studiach podyplomowych i kursach w specjalnościach atrakcyjnych dla rynku pracy.

Celem dotarcia do specyficznego odbiorcy, jakim jest słuchacz studiów podyplomowych, Centrum Studiów Podyplomowych od 2008 r. prowadzi dodatkowe akcje promocyjne skierowane do poszczególnych grup zawodowych.

W okresie tym były lub są prowadzone takie kierunki SP jak: Studia podyplomowe przygotowania pedagogicznego, Wychowanie przedszkolne z edukacją wczesnoszkolną, Studia podyplomowe w zakresie logopedii, Rolnictwo dla absolwentów nierolniczych kierunków studiów, Bezpieczeństwo i ochrona człowieka w środowisku pracy, Wiedza o kulturze, Administrator Infrastruktury Informatycznej, Organizacja i zarządzanie oświatą. Kontynuowano i kontynuuje się nadal nauczanie na „starych kierunkach": Informatyka dla nauczycieli i Nauczanie matematyki. W roku 2012 do oferty CSP wprowadzono 2 kierunki górnicze, z których zajęcia na I edycji Kierunku Maszyny górnicze i wiertnicze rozpoczęto już w marcu 2013 r.

Do chwili obecnej najwięcej słuchaczy zanotowano w roku akademickim 2011/2012, gdy na koniec grudnia 2012 r. na 9 czynnych kierunkach SP zanotowano 336 słuchaczy. W okresie od października 2008 r. do miesiąca marca 2013 indeksy na studia podyplomowe w PWSZ w Chełmie otrzymało 720 osób, a od początku działalności 1059 uwzględniając 100 osób na 4 kierunkach nauczycielskich studiów podyplomowych, które w latach 2010- 2012 prowadzone były w ramach projektu EFS. W PWSZ w Chełmie najczęściej prowadzi się SP na kierunku Informatyka dla nauczycieli, który prowadzony był do chwili obecnej aż 9 razy, a kierunkiem cieszącym się największym zainteresowaniem słuchaczy jest Wychowanie przedszkolne z edukacją wczesnoszkolną, na którym to kierunku uprawnienia do nauczania w klasach I-III i przedszkolu zdobywało lub zdobywa obecnie aż 253 osoby.

Równocześnie oferta CSP, zgodnie z zakresem jego działalności obejmuje wiele kursów będących odpowiedzią na zapotrzebowanie

rynku pracy, ogłoszenia pracodawców i potrzeby studentów PWSZ. W latach 2008-2012 zorganizowano miedzy innymi: kurs teoretyczny do licencji turystycznej PPL(A), kursy przygotowawcze: z matematyki i fizyki, z biologii i chemii, z języka polskiego i historii (na kursach przygotowawczych przeszkolono w tym okresie łącznie 495 osób), kurs Barman kelner z lektoratem języka angielskiego, kurs Operator obrabiarek sterowanych numerycznie, kurs Frazeologia lotnicza w języku angielskim, szkolenie: „Język migowy", kursy prowadzone w ramach projekt UE: AutoCad, SoldEdge, Programowanie obrabiarek sterowanych numerycznie, Grafika komputerowa, Zajęcia laboratoryjno-obserwacyjne.

Zmieniające się zapotrzebowanie na poszczególne zawody i kwalifikacje na rynku pracy stymuluje konieczność tworzenia coraz to nowych kierunków studiów podyplomowych oraz kursów na naszej uczelni. Możliwość taką daje powstawianie nowych kierunków na studiach stacjonarnych oraz rozwój bazy dydaktycznej, szczególnie uruchomienie bardzo nowoczesnego Centrum Studiów Inżynierskich będącego doskonałym miejscem do podnoszenia i rozszerzania przez słuchaczy kompetencji zawodowych w dziedzinach technicznych.

SCIENTIA
NR 6 – 2012

ALINA PODŚCIAŃSKA

Biblioteka Akademicka Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie

Biblioteka jest instytucją, która samym swoim istnieniem świadczy o rozwoju kultury. Jest wymownym znakiem jedności kolejnych pokoleń, które z różnorodności czasów i kwestii tworzą wspólne patrymonium kultury i nauki. Biblioteka jest więc szczególną świątynią twórczego ducha ludzkiego, który odzwierciedla owo Boże natchnienie, które towarzyszyło dziełu stworzenia świata i człowieka.

Jan Paweł II

Założyć bibliotekę to jak stworzyć życie.

Carlos Maria Dominguez

Życie Biblioteki PWSZ w Chełmie wystartowało równolegle z powołaniem do istnienia uczelni, utworzonej mocą Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 października 2001 r. Radość budowania od podstaw i nadążanie za dynamicznym rozwojem szkoły wyższej stały się chlebem powszednim jej początków.

Pierwszą korzyścią takiego startu była możliwość zastosowania elektronicznego systemu obsługi Libra 2000, który umożliwił budowę – dostępnego on line – katalogu elektronicznego. Dzięki systemowi Libra bibliotekarze zyskali możliwość tworzenia opisów bibliograficznych, tworzenia kartoteki zagadnieniowej zawartości czasopism, tworzenia tematycznych zestawień.

Od chwili uruchomienia dostępu do katalogu biblioteki na stronie www. uczelni, użytkownicy mogli przeglądać bazę biblioteki, a także mieli dostęp do swoich kont czytelniczych, co umożliwiało im kontrolowanie stanu wypożyczeń i dokonywanie zamówień oraz rezerwacji książek.

Bolączką pierwszego etapu istnienia biblioteki były trudności lokalowe, które sprawiły, że – nie posiadając własnych pomieszczeń – instytucja korzystała w latach 2002-2004 z gościny w Bibliotece Pedagogicznej w Chełmie oraz z pomieszczeń biblioteki Zespołu Szkół Mechanicznych przy ul. Pocztowej 54. W roku 2003 pierwszym własnym pomieszczeniem stała się, zorganizowana na potrzeby studentów i pracowników naukowych, czytelnia zlokalizowana w Instytucie Neofilologii przy ul. Wojsławickiej.

Nad trudnym etapem organizacyjnych powijaków czuwała pani dyrektor Magdalena Szynal.

Początek roku akademickiego 2004/2005 przyniósł novum w postaci reorganizacji, związanej z pozyskaniem pomieszczeń w nobliwych, bo z górą stuletnich, ale pięknie odrestaurowanych, podziemiach mieszczących niegdyś warsztaty szkolne Zespołu Szkół Mechanicznych. Miejsce obrabiarek miała tedy zająć - w myśl słów Jana Amosa Komensky'ego: „Książka – podstawowe narzędzie kształcenia, wygodny wózeczek wiedzy" albo, mówiąc językiem bardziej zmilitaryzowanym, tym sposobem twierdza naszej uczelni zyskała swoją zbrojownię.

W nowych pomieszczeniach powstała Biblioteka Główna. Na powierzchni 400 m. wydzielono od strony niskiego parteru szatnię, wypożyczalnię, czytelnię książek i czasopism a w niej 15 stanowisk komputerowych, dających studentom możliwość korzystania z sieci Internet. Na piwnicznym zapleczu powstały dwa pomieszczenia magazynowe i pomieszczenie pracownicze. Do magazynów i czytelni przeniesiono księgozbiór gromadzony dotąd w Bibliotece Pedagogicznej i w Bibliotece Zespołu Szkół Mechanicznych w Chełmie. Nad całością prac miała pieczę powołana na stanowisko dyrektora biblioteki pani Barbara Polakowska.

W jednym z magazynów bibliotecznych z początkiem roku 2005 znalazło swe miejsce, prowadzone przez panią Marię Bajko, archiwum uczelni personalnie i organizacyjnie związane z biblioteką.

Na tym etapie istnienia księgozbioru uczelnia prowadziła kształcenie:

- W ramach Instytutu Matematyki i Informatyki w dwóch specjalnościach: nauczanie matematyki i matematyka z informatyką.
- W ramach Instytutu Neofilologii w dwóch specjalnościach: filologia angielska i filologia germańska.
- W ramach Instytutu Nauk Technicznych w trzech specjalnościach: budownictwo, mechanika i budowa maszyn, elektrotechnika.

- W ramach Instytutu Nauk Humanistycznych w dwóch specjalnościach: filologia polska i historia.

Apetyt na książki wzrastał z każdym rokiem i trzeba przyznać, że władze uczelni nie szczędziły środków na ich pozyskanie – wychodząc ze słusznego i już w starożytności ukutego założenia, że: „sitem czerpie wodę, kto chce uczyć się bez książki".

W 2002 roku biblioteka nabyła tylko 295 woluminów, rok później 207, przełomowy okazał się rok 2004, w którym księgozbiór wzbogacił się o 2 057 tomów, w roku kolejnym o 3 135, w następnym o 6 144, najwięcej bo aż 8 241 woluminów zakupiono w roku 2007. W 2008 przybyło 5 164 książek, w 2009 – 3 106, w 2010 – 2 977i z końcem tego roku biblioteka miała w swoich zasobach 31 326 tomów wydawnictw zwartych, 191 norm, 2192 broszury, 942 jednostki inwentarzowe zbiorów specjalnych. Do dyspozycji czytelników pozostawało 395 tytułów wydawnictw ciągłych. W roku 2011 stan zbiorów zamknął się sumą 34 474 jednostek inwentarzowych, a w czytelni czasopism dostępnych było 420 tytułów czasopism.

Otwarcie nowych kierunków kształcenia zaowocowało w roku 2006 utworzeniem w budynku Instytutu Nauk Humanistycznych przy ul. Nowy Świat filialnej czytelni instytutowej. Przy ulicy Wojsławickiej powstała czytelnia Instytutu Neofilologii.

W roku akademickim 2006/2007 powołano do istnienia Instytut Nauk Rolniczych, a w roku następnym, w nowo wzniesionym budynku Instytutu Matematyki i Informatyki, zorganizowano kształcenie na kierunku pedagogika, tam też utworzono Czytelnię Czasopism. W nowym budynku znalazło się też miejsce na archiwum.

Wrośnięta w organizm uczelni biblioteka PWSZ w Chełmie, jako instytucja usługowa, przystosowała politykę gromadzenia zbiorów do potrzeb kształcenia, wszak jej głównym zadaniem była i jest obsługa procesu dydaktycznego i naukowo-badawczego.

Struktura naszych zbiorów w udziale procentowym przedstawiała się następująco: 36,7% stanowił księgozbiór humanistyczny, 22,2% literatura obcojęzyczna, 13,2% księgozbiór dla Instytutu Nauk Technicznych, 10,6% księgozbiór dla Instytutu Matematyki i Informatyki, 6,8% księgozbiór dla Katedry Pedagogiki, 3,4% księgozbiór dla Instytutu Nauk Rolniczych, pozostałe 7,1% to wydawnictwa encyklopedyczne i z różnych innych dziedzin.

Aby móc skutecznie zaspokajać potrzeby czytelników, aktualizowaliśmy zbiory śledząc rynek wydawniczych nowości, systematycznie współpracowaliśmy z kadrą naukową poszczególnych kierunków

kształcenia, która zgłaszała w formie dezyderatów propozycje książkowych zakupów, uwzględnialiśmy też prośby studentów dotyczące zakupu poszukiwanych tytułów.

Wzbogacaliśmy nasz księgozbiór na drodze wymiany, współpracując w tym zakresie z bibliotekami wyższych uczelni, między innymi z Politechniką Lubelską, PWSZ w Kaliszu, PWSZ w Lesznie, PWSZ w Pile, PWSZ w Raciborzu, PWSZ w Sulechowie.

Pozyskiwaliśmy książki i wydawnictwa ciągłe z darów. Na długiej liście naszych darczyńców figurują instytucje i osoby prywatne, wśród których należy podkreślić udział pracowników naukowo-dydaktycznych naszej uczelni. Do znaczących darów pretenduje, przejęty z biblioteki Zespołu Szkół Mechanicznych, ponad ośmiotysięczny księgozbiór, w którym na uwagę zasługują wydania jeszcze przedwojenne. Pokaźny dar w liczbie ok. 3 tysięcy woluminów spłynął do nas z niemieckiego klasztoru św. Rafała z Aachen. Hojnie wspomogli nas: Instytut Goethego oraz pani Maria Banasiuk z Lublina. Od 2008 roku Czytelnia Czasopism wzbogacana jest systematycznie o dublety periodyków przekazywanych przez Bibliotekę UMCS w Lublinie, prowadzimy także owocną wymianę z Biblioteką Publiczną w Chełmie.

Biblioteka uczelniana, zwłaszcza taka, która powstała w dobie dynamicznego rozwoju społeczeństwa informacyjnego, z natury swej pozostaje otwarta na nowe technologie informacyjne. Oferujemy naszym użytkownikom możliwość korzystania z ogólnodostępnych baz danych, gromadzących wiedzę z różnych dziedzin, a także dostęp do czasopism w wersji on-line na naszej stronie internetowej. Od 1 października 2008 r. studenci oraz pracownicy uczelni mają dostęp do pakietu baz EBSCO, obejmującego szeroki zakres dziedzinowy: nauki ścisłe, humanistyczne i społeczne. Dostęp do zasobów tej bazy jest możliwy z komputerów pozostających na wyposażeniu uczelni lub za pomocą kont osobistych z dowolnego miejsca. Od 2010 roku użytkownicy biblioteki korzystają z wybranych zasobów Wirtualnej Biblioteki Nauki - takich, jak: Elsevier i Springer (bazy elektronicznych wersji czasopism), Web of Knowledge (bazy abstraktów i cytowań).

Na terenie biblioteki można korzystać z Internetu bezprzewodowego.

Aby przygotować użytkowników do korzystania ze źródeł informacji oferowanych przez bibliotekę jej pracownicy prowadzą szkolenia. Najczęstszą formą pozostaje niezmiennie instruktaż indywidualny w zakresie korzystania z bibliografii drukowanych oraz umiejętności poruszania się po zasobach baz danych i korzystania z czasopism

elektronicznych. Corocznie, dla studentów I roku wszystkich kierunków, odbywają się zajęcia z przysposobienia bibliotecznego, które mają na celu oswoić młodzież akademicką z miejscem i możliwościami jakie ono oferuje adeptom nauki. W ramach tych zajęć studenci zapoznają się z regulaminem biblioteki oraz z zasadami korzystania z katalogu elektronicznego i innych źródeł informacji dostępnych dzięki bibliotece.

Udostępnianie zbiorów odbywa się na dwa sposoby: użytkownicy posiadający konto biblioteczne (nasi studenci i pracownicy) mogą wypożyczać materiały biblioteczne do domu, użytkownicy przygodni mają możliwość korzystania z naszych zbiorów na miejscu – w czytelniach. Zgromadzona w nich reprezentacja księgozbioru ułożona jest w 27 działach, oferujemy odwiedzającym wolny dostęp do półek.

Biblioteka wypożycza zbiory na okres dwóch miesięcy z możliwością prolongowania terminu ich zwrotu. W uzasadnionych przypadkach istnieje możliwość korzystania z wypożyczeń międzybibliotecznych. Z chwilą zakończenia studiów konto biblioteczne studenta, po stwierdzeniu braku zaległości wobec biblioteki, jest likwidowane.

„Biblioteka to nie tylko zbiór książek, to także centrum życia, podstawowe ogniwo społeczeństwa. Biblioteka zawsze stanowiła jądro cywilizacji. To była przestrzeń, która formowała całą resztę – tradycję i pamięć, rozum i postęp" i pod tym zdaniem sformułowanym przez członków Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w pełni się podpisujemy, na miarę naszych skromnych możliwości organizując wystawy, szkolenia, konkursy i akcje.

W roku 2007 z inicjatywy pracowników biblioteki i w jej pomieszczeniach zorganizowano kurs języka migowego na poziomie podstawowym. Zainteresowanie nim przerosło nasze oczekiwania, tylko połowa chętnych mogła go odbyć z racji ograniczonej ilości miejsc. W kursie uczestniczyli pracownicy i studenci PWSZ w liczbie 20 osób. Kurs trwał 60 godzin i został zorganizowany w ramach wspieranego przez Unię Europejską projektu „Międzynarodowe centrum aktywizacji młodzieży". Projekt współfinansowany był ze środków Programu Sąsiedztwa Polska – Białoruś - Ukraina INTERREGIII/ TACIE CBC oraz z budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu Bug. W trakcie spotkań uczestnicy zapoznali się z daktylografią czyli z polskim alfabetem palcowym oraz z podstawowymi pojęciami ideograficznymi, z pomocą których można porozumiewać się z osobami niesłyszącymi.

Pracownicy biblioteki współorganizowali wystawę poświęconą 70-leciu urodzin prof. Juliana Ławrynowicza, przygotowali też ekspozycję promującą wydawnictwa własne uczelni. Mieli swój udział w powstaniu wystawy ukazującej postać Samuela Chróścikowskiego – chełmskiego pijara, uczonego i pedagoga, autora pierwszego podręcznika fizyki w języku polskim.

Od roku 2006 zaczęliśmy organizować konkurs na grafikę komputerową, początkowo tylko dla studentów PWSZ, a od roku 2010 także dla uczniów chełmskich szkół średnich. Do roku 2010 odbyło się pięć edycji tego konkursu, każdy z nich zwieńczony wystawą prac uczestników.

Od roku 2006 datuje się również nasza współpraca z grupą chełmskich plastyków zrzeszonych w Stowarzyszeniu Twórczym „Pasja". Kolejno wystawiały u nas swoje prace: Ewa Król, Aleksandra Borowiec, Alicja Oleszczuk, Maria Rutkowska, Iwonna Drozd. Wystawy swoich prac (w roku 2010, 2011) miały u nas również osoby z Warsztatu Terapii Zajęciowej przy Integracyjnym Stowarzyszeniu Osób Niepełnosprawnych „Prometeusz" w Chełmie.

Służąc popularyzacji książki w środowisku uczelnianym i wśród mieszkańców Chełma, od 2008 roku bierzemy udział w ogólnopolskim ruchu Bookcrossingu, który propaguje ideę nieodpłatnego przekazywania książek, czyli ich „uwalniania". Corocznie w ramach tego ruchu organizujemy Święto Wolnych Książek. W jednej z odsłon tej akcji mieszkańcy Chełma mogli znaleźć „uwolnione" książki w różnych miejscach publicznych, np. w sklepach, w kinie, w kawiarni na dworcu czy w autobusie. W naszej wypożyczalni funkcjonuje półka, na której każdy może zostawić książkę do uwolnienia, bądź zabrać inną do przeczytania.

W roku 2010 rozpoczęliśmy działalność charytatywną organizując zbiórkę darów dla dzieci przebywających w Pogotowiu Opiekuńczym w Lublinie.

Na przełomie grudnia 2009 i stycznia 2010 gościliśmy wystawę fotografii „Moje miejsce na ziemi" Stowarzyszenia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego „Wiedza".

Z okazji Tygodnia Bibliotek zorganizowaliśmy w dniu 10 maja 2011 r. akcję czytania dzieciom z Przedszkola Miejskiego nr 15 w Chełmie.

Rok 2011 obfitował w wystawy, z których pierwsza poświęcona była ekslibrisom chełmskiego grafika Jerzego Grosmana, wystawie tej towarzyszyła pokonkursowa prezentacja prac laureatów Konkursu na Ex libris Biblioteki PWSZ w Chełmie. W ramach wspierania mło-

dych talentów z naszego uczelnianego podwórka w dwóch kolejnych wystawach prezentowały swoje prace studentki PWSZ pani Agnieszka Biernacka – haft krzyżykowy i pani Ewa Jaroszyńska – prace malarskie i rysunkowe.

Z perspektywy dziesięciu lat istnienia można stwierdzić, że w naszej bibliotece sporo się dzieje, jest ona jak każda inna z założenia miejscem o promieniotwórczych właściwościach, jest bramą w czasie jak zauważył Carlos Maria Dominquez, jest też czymś co chroni przeszłość i tworzy przyszłość (M. Gorman). Biblioteka, naukowa zwłaszcza, wychodzi naprzeciw potrzebom szeroko pojętego środowiska z jak najszerszą gamą usług, a idąc z duchem czasu inspiruje do osobistego rozwoju przez zaspokajanie oczekiwań ludzkiego intelektu i psyche, czyli innymi słowy rodzi do życia na coraz wyższych poziomach. Taka jest jej misja i na miarę skromnych środków staramy się ją realizować.

Kończąc prezentację 10-letniej działalności powtarzamy radę jaką sformułował, znany z burzliwych kolei życia i najbogatszy z żyjących literatów Stephen King: „Kiedy wszystko inne zawiedzie, dajcie za wygraną i idźcie do biblioteki" z małą poprawką idźcie tam już teraz, zanim wszystko inne zawiedzie.[23]

23 Artykuł przygotowany w oparciu o publikację autorstwa Marii Bajko i Moniki Iwaniszczuk *Biblioteka akademicka instytucją kultury*, zawartą w książce *Oblicza współczesnej kultury Chełma. Instytucje – twórcy – dokonania* pod red. Z. Gardzińskiego i Andrzeja Stępnika, Chełm 2011 r.

SCIENTIA
NR 6 – 2012

ZYGMUNT GARDZIŃSKI

Współpraca międzynarodowa Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie w latach 2005-2011

Wstęp

Utworzona w lipcu 2001 r. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie była, obok kilku wydziałów zamiejscowych oraz filii lubelskich i warszawskich uczelni, piątą instytucją kształcącą na poziomie wyższym na terenie miasta i powiatu chełmskiego. Podstawowym zamierzeniem władz uczelni było stworzenie szkoły wyższej dynamicznie rozwijającej się pod względem wykwalifikowanej kadry, innowacyjnych kierunków i specjalności kształcenia oraz o wysokim standardzie obiektów dydaktycznych i zaplecza naukowego. Zamiar pozyskania dobrej kadry naukowo-dydaktycznej spowodował, że już od pierwszego roku akademickiego władze wspierały aktywność międzynarodową zatrudnionych pracowników.

W pierwszych latach funkcjonowania chełmskiej szkoły wyższej w jej strukturze nie powołano żadnego działu koordynującego współpracę międzynarodową, a propozycje udziału w międzynarodowych konferencjach naukowych, bądź publikacje w wydawnictwach zagranicznych inicjowane były przez pracowników naukowo-dydaktycznych. Od początku władze pozytywnie odnosiły się do każdej takiej inicjatywy i wspierały je.

W roku akademickim 2005/2006 wraz ze zmianą regulaminu organizacyjnego uczelni zostało utworzone Biuro Rektora, co zbiegło się z podpisaniem pierwszej umowy o współpracy z uczelnią zagraniczną. Od tego momentu koordynowaniem współpracy międzynarodowej zajął się nowo powołany dział PWSZ.

Wraz z rozwojem współpracy międzynarodowej chełmskiej uczelni (kolejne umowy o współpracy z uczelniami zagranicznymi, wyjazdy rektora do uczelni europejskich, wizyty w PWSZ przedstawicieli uczelni zagranicznych i służb dyplomatycznych) władze zdecydo-

wały o utworzeniu wyspecjalizowanej komórki odpowiedzialnej za organizację współpracy międzynarodowej o nazwie – Dział Współpracy z Zagranicą, który został utworzony w listopadzie 2009 r. Dodatkową działalnością nowo powołanej komórki organizacyjnej było koordynowanie naboru młodzieży z sąsiedniej Ukrainy i innych państw powstałych po rozpadzie ZSRR do kształcenia się w PWSZ oraz wspieranie inicjatyw dotyczących współpracy międzynarodowej pracowników dydaktycznych, instytutów i katedr.

Początki współpracy międzynarodowej (2001 - IX 2005)

Pierwsze inicjatywy współpracy międzynarodowej podejmowane w roku akademickim 2001/2002 miały charakter jednostkowy. Zaliczyć do nich można udział pracownika Instytutu Matematyki i Informatyki w konferencji zagranicznej oraz wysłanie czterech artykułów naukowych do opublikowania w zagranicznych wydawnictwach naukowych.[24]

W drugim roku funkcjonowania PWSZ (2002/2003) pracownicy naukowo-dydaktyczni uczelni prezentowali swoje wyniki badań w formie referatów, m.in. na konferencjach w Australii i Finlandii. W dniu 16 kwietnia 2003 r. dla studentów i kadry Instytutu Matematyki i Informatyki zorganizowany został wykład otwarty mgr. Sylwestra Furtaka z Uniwersytetu w Edmonton (Kanada) pt. „Programowanie mikroprocesorów". Ponadto kierownictwo nowo powstałego Instytutu Neofilologii PWSZ podjęło próby nawiązania współpracy z ośrodkami naukowymi w Wielkiej Brytanii, Irlandii, USA, Szwajcarii i Niemczech.[25]

Prowadzone w roku akademickim 2003/2004 prace badawcze pracowników naukowo-dydaktycznych chełmskiej uczelni zaowocowały udziałem w konferencjach zagranicznych w Australii i Meksyku oraz publikacjami artykułów w czasopismach specjalistycznych o zasięgu międzynarodowym.[26]

Kolejny rok akademicki 2004/2005 stał się początkiem współpracy międzynarodowej z uczelniami ukraińskimi. Proces ten zapoczątkowała Konferencja Euroregionu Bug „Współpraca transgraniczna w ramach Euroregionu Bug – doświadczenia i perspektywy" zorganizowana dla uczczenia 10. rocznicy Euroregionu BUG w dniu

24 Sprawozdanie władz Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie z działalności uczelni w roku akademickim 2001/2002, Chełm październik 2002, s. 20-21;

25 Sprawozdanie władz Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie z działalności uczelni w roku akademickim 2002/2003, Chełm wrzesień 2003, s. 31;

26 Sprawozdanie władz Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie z działalności uczelni w roku akademickim 2003/2004, Chełm 2004, s. 27;

10 września 2005 r., której współorganizatorem była chełmska PWSZ. Jej celem było przybliżenie i propagowanie współpracy polsko-ukraińskiej na polu edukacji, gospodarki i kultury. W tym dniu podczas uroczystego spotkania w Chełmskim Domu Kultury rektorzy uczelni z Chełma i Łucka podpisali umowę o współpracy.[27]

Uroczyste otwarcie konferencji naukowej poświęconej współpracy polsko--ukraińskiej zorganizowanej dla uczczenia 10–lecia Euroregionu Bug (10 września 2005)

Współpraca międzynarodowa w okresie 2005/2006 – 2011/2012

Współpraca z uczelniami i instytucjami zagranicznymi

W pierwszej dekadzie działalności władze Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie sfinalizowały podpisanie trzech umów o współpracy z uczelniami ukraińskimi z Łucka, Kijowa i Równego. Nawiązywały także kontakty i inicjowały podpisywanie umów z innymi uczelniami w ramach programu Erasmus w celu wymiany studentów i pracowników uczelni. Dotyczyło to najczęściej uczelni niemieckich i słowackich. Aktywność ta przeniosła się także na inne kontynenty, a inicjatywy współpracy dotyczyły uniwersytetów amerykańskich, izraelskich i kazachskich. Oprócz szkół wyższych współpraca międzynarodowa objęła także placówki dyplomatyczne kilku państw i towarzystwa kultury polskiej na Ukrainie.

27 Sprawozdanie władz Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie z działalności uczelni w roku akademickim 2004/2005, Chełm 2005, s. 38;

Międzynarodową współpracę międzyuczelnianą władze chełmskiej PWSZ zapoczątkowały podpisaniem we wrześniu 2005 r. umowy o współpracy z Wołyńskim Narodowym Uniwersytetem im. Łesi Ukrainki w Łucku. Współpraca objęła swym zakresem m.in.: wymianę programów dydaktycznych, podręczników i pomocy naukowych, realizację wspólnego kształcenia i badań naukowych, organizowanie konferencji naukowych, wymianę kadry i studentów, wspólne publikacje, wymianę kulturalną i sportowo-turystyczną, udział w uroczystościach państwowych i uczelnianych, przygotowanie wspólnych przedsięwzięć finansowanych ze środków krajowych i funduszy międzynarodowych.[28]

Uroczyste podpisanie umowy o współpracy na scenie Chełmskiego Domu Kultury 10 września 2005 r. Porozumienie podpisują prof. J. Zając Rektor Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie oraz prof. I. Kotsan Rektor Wołyńskiego Narodowego Uniwersytetu im. Łesi Ukrainki w Łucku.

W związku z zamiarem zorganizowania w chełmskiej PWSZ kształcenia lotniczego, władze uczelni nawiązały kontakt z wiodąca uczelnią lotniczą Ukrainy – Narodowym Uniwersytetem Lotniczym w Kijowie. W dniach 23-24 października 2006 r. z wizytą w Kijowie gościli przedstawiciele Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie: prof. dr hab. Józef Zając – rektor, prof. dr hab. Andrzej Fellner – dyrektor Instytutu Nauk Technicznych oraz Zygmunt Gardziński – dyrektor Biura Rektora. Efektem wizyty była podpisana przez rektorów: Józefa Zająca

28 Ibidem, s. 40;

i Vitalija Babaka umowa o współpracy. Objęła ona m.in.: wymianę kadry naukowo-dydaktycznej i studentów, wymianę programów nauczania i publikacji naukowych, organizację konferencji, seminariów i sympozjów naukowych oraz prowadzenie badań naukowych. Współpraca ta otworzyła drogę chełmskiej kadrze do dalszego rozwoju w zakresie nauk związanych z lotnictwem i realizacji kolejnego etapu tworzenia lotniczego ośrodka akademickiego w chełmskiej uczelni.[29]

Угоду підписано

Наприкінці жовтня наш університет відвідала делегація Державної вищої школи професіоналів (Республіка Польща, м. Хелм), до складу якої ввійшли ректор Йозеф Зайонц, директор Інституту технічних наук Анжей Фелнер та працівник ректорату Зігезмунд Гардзинський. Під час зустрічі делегації з ректором НАУ, член-кореспондентом НАН України Віталієм Бабаком обговорювались питання про проведення спільних наукових досліджень, підготовку магістрів, аспірантів, докторів, організацію і проведення конференцій та симпозіумів. Було підписано відповідну угоду. Гості зустрілися з професорсько-викладацьким складом Інституту інформаційно-діагностичних систем та Аерокосмічного інституту.

Strona wydawnictwa Narodowego Uniwersytetu Lotniczego w Kijowie poświęcona podpisaniu umowy z chełmską PWSZ.

29 Sprawozdanie władz Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie z działalności uczelni w roku akademickim 2006/2007, Chełm 2007, s. 51;

Z wizytą w Narodowym Uniwersytecie Lotniczym w Kijowie

Sala Senatu PWSZ. Uroczyste podpisanie umowy o współpracy z Uniwersytetem z Równego

Kolejna umowa została zawarta w dniu 10 października 2007 r. w Chełmie z Narodowym Uniwersytetem Gospodarki Wodnej i Wykorzystania Zasobów Naturalnych w Równem na Ukrainie – uczelnią, która od 85 lat kształci studentów w dziedzinach związanych z budownictwem wodnym i naukami technicznymi.

Porozumienie podpisali rektorzy: ze strony polskiej prof. dr hab. Józef Zając, ze strony ukraińskiej prof. dr hab. Gurin Wasil Arsentinowicz. Porozumienie dotyczyło wymian doświadczeń, współpracę naukową i badawczą, a także wymiany studentów.[30]

Poszukując bardziej odległych kierunków do współpracy międzyuczelnianej władze chełmskiej uczelni zawarły podobne umowy dotyczące wymiany kadry naukowej i studentów oraz udziału we wspólnych programach naukowych, badawczych i innych przedsięwzięciach. Kolejnymi szkołami wyższymi były Ariel University Center of Samaria w Izraelu (umowa podpisana 29 stycznia 2008 r.) oraz Akademia Lotnictwa Cywilnego w Ałmatach w Kazachstanie (umowa podpisana 9 marca 2009 r.).[31]

Interesującym pomysłem na współpracę międzynarodową okazało się także nawiązanie kontaktów z kilkoma znajdującymi się w Polsce placówkami dyplomatycznymi. Proces ten zapoczątkowała współpraca z Ambasadą Stanów Zjednoczonych. Początkiem kontaktów była wizyta attache ds. kulturalnych Ambasady Stanów Zjednoczonych w Polsce – Patricka Lahey (3 grudnia 2004). Władze uczelni podjęły również rozmowy dotyczące współpracy naukowo-dydaktycznej z Uniwersytetem Tennessee (USA), czego efektem był list intencyjny podpisany przez prof. Roberta J. Davermana, Dyrektora Instytutu Matematyki. Proponowana współpraca miała dotyczyć kierunków i specjalności matematycznych.

Dwukrotnie gościł w murach chełmskiej uczelni ambasador Stanów Zjednoczonych w Polsce – Victor Ashe, który odwiedził Uczelnię w związku z rozszerzeniem współpracy pomiędzy chełmską Uczelnią i Uniwersytetem Stanowym Tennessee w Knoxville (2 lutego 2005) oraz nadaniem ambasadorowi tytułu Honorowego Członka Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie (4 lipca 2005)[32].

30 Sprawozdanie władz Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie z działalności uczelni w roku akademickim 2007/2008, Chełm 2008, s. 53;

31 Sprawozdanie władz Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie z działalności uczelni w roku akademickim 2008/2009, Chełm 2009, s. 56;

32 Sprawozdanie władz Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie z działalności uczelni w roku akademickim 2004/2005, Chełm 2005, s. 39-41;

Uroczystość nadania tytułu Honorowego Członka Senatu
Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie Ambasadorowi
Stanów Zjednoczonych w Polsce – Victorowi Ashe (4 lipca 2005)

Kontynuując współpracę z europejskimi placówkami dyplomatycznymi władze uczelni zapraszały do Chełma w celu udziału w różnych formach działalności naukowej przedstawicieli tych instytucji. Dnia 9 grudnia 2005 r. gościł w chełmskiej uczelni Chase Beamer – attache ds. prasy Ambasady USA. Wygłoszony przez niego wykład otwarty poświęcony był roli mediów w Stanach Zjednoczonych.

W dniu 23 maja 2006 r. ambasador Republiki Słowackiej František Ružička wygłosił wykład otwarty pt. „Jak zostać dobrym dyplomatą?". Spotkał się także ze studentami, którym przedstawił problematykę funkcjonowania szkolnictwa wyższego na Słowacji.

W dniach 29 czerwca – 2 lipca 2006 r. w Chełmie, Łęcznej i Zamościu zostały zorganizowane Dni Kultury Amerykańskiej. W ramach tej imprezy część planowanych wydarzeń kulturalnych odbyła się w chełmskiej uczelni. W związku z tym w dniu 10 lutego 2006 r. chełmską szkołę wyższą odwiedzili przedstawiciele Ambasady Stanów Zjednoczonych Ameryki na czele z obecnym attache ds. kultury – James'em A. Wolfe i byłym attache – Patrickiem Lahey.

Gościem honorowym organizowanej w chełmskiej PWSZ konferencji naukowej pt. „Rola polskich i ukraińskich ośrodków naukowych w procesie budowania struktur partnerstwa transgranicznego" (29-30 września 2006) był Olexandr Motsyk, ambasador Ukrainy

w Polsce, który wziął udział w dyskusji panelowej na temat współpracy szkół wyższych z Ukrainy i Polskich.[33]

František Ružička Ambasador Republiki Słowackiej z wizytą
u rektora PWSZ Józefa Zająca

Równolegle prowadzone były rozmowy o współpracy z władzami innych uczelni europejskich związane z uczestnictwem uczelni w programie ERASMUS. Ich treść dotyczyła przede wszystkim wymiany studentów, pracowników dydaktycznych i administracyjnych w zakresie wszystkich kierunków studiów.

W ramach programu Erasmus podpisane zostały umowy z uczelniami z Niemiec, Słowacji i Czech:

1. Wyższa Szkoła Techniki i Ekonomii w Karlsruhe (Niemcy) – wymiana studentów i pracowników kierunków elektrotechnika, mechanika w latach 2009-2013,
2. Wyższą Szkołą Zawodową w Regensburgu (Niemcy) – wymiana studentów i pracowników kierunków elektrotechnika, mechanika, informatyka, matematyka w latach 2009-2013,
3. Katolicki Uniwersytet w Ružomberku (Słowacja) – wymiana studentów i pracowników kierunków matematyka, informaty-

33 *Sprawozdanie Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie z działalności w roku akademickim 2005/2006,* Chełm 2006, s. 45-47;

ka, nauki filologiczne, pedagogika, historia w roku akademickim 2009/10,

4. Politechnika w Koszycach (Słowacja),
5. Uniwersytet w Żylinie (Słowacja),
6. Uniwersytet Komeńskiego w Bratysławie (Słowacja),
7. Międzynarodowa Wyższa Szkoła Zarządzania w Preszowie (Słowacja),
8. Uniwersytet w Preszowie (Słowacja),
9. Uniwersytet w Ostrawie (Czechy) – wymiana studentów i pracowników kierunku pedagogika w roku akademickim 2009/2010

Delegacja PWSZ w Chełmie, rektor prof. J. Zając i prorektor dr B. Fałda, przed Instytutem Technicznym w Karlsruhe

Prorektor PWSZ w Chełmie dr inż. Arkadiusz Tofil i Rektor Politechniki w Koszycach na Słowacji prof. dr hab. inż. Anton Čižmár po podpisaniu umowy o współpracy naukowo-dydaktycznej

Począwszy od IX 2005 r., kiedy chełmska uczelnia zapoczątkowała instytucjonalną współpracę z uniwersytetami ukraińskimi, w każdym roku akademickiego miały miejsce wzajemne wizyty oficjalne z okazji świąt i jubileuszy, a także wizyty robocze. W Chełmie gościli przedstawiciele ukraińskich uniwersytetów: Wołyńskiego Narodowego Uniwersytetu im. Łesi Ukrainki z Łucka, Narodowego Uniwersytetu Lotniczego z Kijowa oraz Narodowego Uniwersytetu Gospodarki Wodnej z Równego, zaś na Ukrainę wyjeżdżali przedstawiciele chełmskiej PWSZ. Były to wizyty oficjalne związane z inauguracją roku akademickiego, jubileuszami uniwersytetów, rektorów i kierowników katedr.

Ważnym elementem współpracy były wizyty robocze t. j. wizyta w Chełmie (17-19 czerwca 2008 r.) delegacji z Równego na czele z prorektorem ds. międzynarodowych – Grigorijem Sapsayem, podczas której opracowane zostały projekty dokumentów strategicznych: „Plan działania w roku akademickim 2008/2009 dla wykonania umowy zawartej pomiędzy PWSZ w Chełmie i NUGWiZN w Równem" oraz „Założenia organizacyjne międzynarodowej konferencji – Rola polskich i ukraińskich wyższych uczelni w procesie integracji Ukrainy do Unii Europejskiej". Duże znaczenie dla tworzenia w Chełmie ośrodka kształcenia lotniczego miały wzajemne wizyty poświęcone tej problematyce w Kijowie i Chełmie.

W dniach 4–9 marca 2008 chełmską PWSZ odwiedzili z wizytą roboczą: prof. Włodzimierz Charczenko – prorektor ds. nauki Narodowego Uniwersytetu Lotniczegow Kijowie oraz prof. Sergij Iszczenko – kierownik Katedry Aerodynamiki. Rozmowy dotyczyły m.in. przygotowania projektu laboratoriów lotniczych w projektowanym Centrum Studiów Inżynierskich w Depułtyczach Królewskich oraz określenia standardów kształcenie lotniczego na poziomie wyższym w Polsce i na Ukrainie. Z kolei w dniach 24-26 października 2009 r. z wizytą roboczą gościli w Narodowym Uniwersytecie Lotniczym w Kijowie prof. J. Zając – Rektor PWSZ i dr inż. Arkadiusz Tofil – prorektor. Wizyta dotyczyła współpracy międzyuczelnianej (wymiany studentów na praktykach, wymiany kadry naukowo-dydaktycznej, wspólnej organizacji konferencji naukowych). W dniach 24-26 kwietnia 2010 r. z wizytą we Lwowie gościli: prof. J. Zając – Rektor, dr inż. Arkadiusz Tofil – prorektor, dr inż. J Kozuba – zastępca dyrektora INT oraz Zygmunt Gardziński. W czasie pobytu we Lwowie przedstawiciele PWSZ odwiedzili Lotnicze Zakłady Remontowe.

Duże znaczenie dla rozwoju PWSZ w Chełmie miało wydarzenie z 13 listopada 2011 r. Były to uroczystości wmurowania Aktu Erek-

cyjnego pod budowę Centrum Studiów Inżynierskich – CSI, otwarcie obiektów Akademickiego Portu Lotniczego w Depułtyczach Królewskich oraz oddanie do użytku Akademickiego Centrum Współpracy Transgranicznej w Nowych Depułtyczach. Otwarcie nowego rozdziału związanego z profesjonalnym rozpoczęciem kształcenia lotniczego wieńczącego pierwszą dekadę działalności chełmskiej uczelni odbyło się przy licznym udziale przedstawicieli uniwersytetów z Ukrainy i innych gości zagranicznych.

W dniach 30-31 sierpnia 2008 r. delegacja PWSZ w Chełmie gościła w Łucku na Inauguracji Roku Akademickiego 2008/09. W czasie pobytu na Wołyńskim Uniwersytecie Narodowym im. Łesi Ukrainki podjęto rozmowy na temat współpracy w nowym roku akademickim (humanistyka, ekonomia, wzajemne publikacji artykułów, nawigacja satelitarna – zaproszenie do Chełma na Konferencję GIS GPS w praktyce).

W dniach 24-26 kwietnia 2010 r. z wizytą we Lwowie w Lwowskim Narodowym Uniwersytecie im. Iwana Franko oraz Średniej Szkole Ogólnokształcącej Nr 10 im Św. Marii Magdaleny gościli przedstawiciele PWSZ. Celem wyjazdu jest nawiązanie współpracy międzyuczelnianej, a także udzielanie pomocy i współpraca ze szkołą polską. (Dary – środki czystości i materiały biurowe zostały przekazane szkole podczas wycieczki pracowniczej do Lwowa w dniu 30 sierpnia 2010 r.).

Delegacja PWSZ (kierownik Działu Współpracy z Zagranicą) uczestniczyła także w obchodach 20-lecia Ukrainy organizowanego w Rzeszowie przez Konsula Generalnego Ukrainy w Lublinie Olega Horbenko oraz w jubileuszach ukraińskich rektorów, kierowników katedr.

Ponadto współpraca dotyczyła innych ukraińskich uczelni ze: Lwowa, Drohobycza, Iwano-Frankiwska, Ostroga i Kirowogradu podczas pojedynczych przedsięwzięć naukowych – konferencji.

Ciekawym wydarzeniem był udział chełmskiej uczelni w międzynarodowych targach szkolnictwa wyższego w Kijowie. W dniach 16-18 marca 2010 r. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie zaprezentowała swój dorobek i propozycje kształcenia na 2010/11 rok akademicki na zorganizowanej w Kijowie międzynarodowej wystawie „Współczesne wyższe uczelnie – 2010". Było to możliwe dzięki współpracy z Narodowym Uniwersytetem Gospodarki Wodnej i Wykorzystania Zasobów Naturalnych w Równem. Organizatorzy kijowskiej wystawy, którymi byli: Ministerstwo Oświaty i Nauki Ukrainy, Narodowa Akademia Nauk Pedagogicznych Ukrainy i Agencja

„Świat Wystaw" dostrzegły dotychczasowy dorobek chełmskiej PWSZ nagradzając szkołę wyższą z Chełma i jej rektora prof. dr hab. Józefa Zająca okolicznościowymi dyplomami. Dyplomem została także uhonorowana prorektor dr Beata Fałda za przygotowanie, na towarzyszące wystawie seminarium, referatu „Polskie uczelnie wobec wyzwań Procesu Bolońskiego".

ДИПЛОМ

ЗОЛОТОЮ МЕДАЛЛЮ
у номінації
«Міжнародне співробітництво в галузі освіти і науки»
нагороджується

Державна вища професійна школа в Хелмі

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Міністр
В. Г. КОБАЧНИЙ

Національна академія педагогічних наук України
Президент
В. Г. КРЕМЕНЬ

«Освіта та кар'єра - 2011»
міжнародна виставка
7-9 квітня 2011 року

Dyplom przyznający złoty medal PWSZ w Chełmie za współpracę w dziedzinie nauki przyznany przez Ministra Nauki i Oświaty Ukrainy

Szukając możliwości nawiązania kontaktu z polską mniejszością na Ukrainie, promowania kultury i historii Polski na wschodzie rektor PWSZ w Chełmie – prof. J. Zając podpisał porozumienie o współpracy z Towarzystwem Kultury Polskiej im. Henryka Sienkiewicza w Równem na Ukrainie, które reprezentował Aleksy Romanyshyn – prezes stowarzyszenia. Propozycja współpracy dotyczyła ponad przyjęte na wstępie cele także tworzenie wspólnych programów działań kulturalno-oświatowych, rozwój oświaty wśród polskiej mniejszości na Ukrainie, organizację konferencji historyczno-kulturalnych, promocję i informowanie o działalności PWSZ w Chełmie, a także organizację na Ukrainie centrum rekrutującego kandydatów na studia. Nowa forma współpracy przyniosła dla obu stron wymierne efekty

w postaci kandydatów na studia i organizację wspólnych projektów dla polonii na Ukrainie finansowanych ze środków Senatu RP.

Współpraca naukowa

Zawarte w latach 2005-2007 umowy o współpracy z trzema ukraińskimi uniwersytetami, a także aktywność władz uczelni, instytutów i Biura Rektora zaowocowały wieloma wydarzeniami naukowymi (projekty naukowe, konferencje naukowe i wykłady otwarte).

Jednym z pierwszych przedsięwzięć naukowych była zorganizowana w dniach 8-10 czerwca 2006 r. przez Instytut Nauk Humanistycznych PWSZ w Chełmie międzynarodowa konferencja naukowa „Spotkania polsko-ukraińskie. Język, literatura, kultura" organizowana we współpracy z Wołyńskim Państwowym Uniwersytetem im. Łesi Ukrainki w Łucku na Ukrainie, Kowelskim Narodowym Domem Kultury „Proswita" oraz Stowarzyszeniem Samorządów Euroregionu Bug. W konferencji uczestniczyli przedstawiciele nauk humanistycznych z Polski, Ukrainy i Białorusi - m.in. z UMCS w Lublinie, Uniwersytetu Łódzkiego, Europejskiego Kolegium Polskich i Ukraińskich Uniwersytetów, Wołyńskiego Państwowego Uniwersytetu im. Łesi Ukrainki w Łucku, Uniwersytetu Pedagogicznego w Winnicy, Białoruskiego Uniwersytetu Państwowego w Mińsku, Państwowego Uniwersytetu im. A. Puszkina w Brześciu, którzy wygłosili 30 referatów poświęconych różnym aspektom funkcjonowania społeczeństw na pograniczach kulturowych oraz wzajemnego przenikania języków, literatury, obyczajów.

Międzynarodowa Konferencja Naukowa Spotkania Polsko-Ukraińskie Literatura – Język – Kultura. Posiedzenie plenarne w auli Instytutu Neofilologii

W dniach 29 - 30 września 2006 r. odbyła się w Chełmie naukowa konferencja pt.: „Rola polskich i ukraińskich ośrodków naukowych w procesie budowania struktur partnerstwa transgranicznego" dotycząca współpracy Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie i Wołyńskiego Państwowego Uniwersytetu im. Łesi Ukrainki.

Uczestnicy konferencji naukowej „Rola polskich i ukraińskich ośrodków naukowych w procesie budowania struktur partnerstwa transgranicznego" na dziedzińcu PWSZ w Chełmie

Konferencja została zorganizowana w ramach projektu pod tym samym tytułem, współfinasowanym z Unii Europejskiej, ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Sąsiedztwa Interreg IIIA/Tacis CBC oraz budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu Bug.

Konferencji zorganizowanej m.in. dla uczczenia 5 lat działalności Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie towarzyszyła dyskusja panelowa na temat współpracy szkół wyższych z Ukrainy i Polski z udziałem gościa honorowego Olexandra Motyska, ambasadora Ukrainy w Polsce oraz przedstawicieli władz samorządowych i rządowych obu państw. Zakończyła się wieczorem muzycznym oraz biesiadą pogranicza z degustacją potraw regionalnych. Wydarzeniu temu towarzyszyła wystawa fotografii „5 lat Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie".

6 listopada 2006 w siedzibie Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie zostało zorganizowane międzynarodowe seminarium naukowe poświęcone problematyce rozwoju infrastruktury transportowej Chełma. Udział w seminarium wzięli m.in. przedstawiciele Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Lublinie, PKP S.A. oddział w Lublinie, wojska, uczelni wyższych z Polski i Ukrainy oraz władz samorządowych województwa lubelskiego, powiatu chełmskiego oraz miasta i gminy Chełm. Swoje referaty wygłosiły osoby będące autorytetami w zakresie infrastruktury transportowej reprezentujące instytucje związane zarówno z transportem drogowym, kolejowym jak lotniczym. Celem seminarium było przedstawienie obecnego stanu infrastruktury transportowej miasta Chełma i okolic, oraz przybliżenie planów i perspektyw rozwoju transportu drogowego i kolejowego. Omówione zostały projekty rozbudowy i modernizacji sieci dróg oraz wpływ tych inwestycji na środowisko naturalne. W czasie seminarium przedstawione były prognozy rozwoju dotyczące przyszłości transportu lotniczego, ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia lotniska Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie. Goście z Ukrainy przedstawili ponadto plany rozwoju komunikacji między Ukrainą a Polską.

Międzynarodowe Seminarium Naukowe poświęcone problematyce rozwoju infrastruktury transportowej Chełma na tle Polski i Europy. Obrady w Sali Senatu PWSZ

W dniach 16-17 maja 2008 r. w Instytucie Nauk Humanistycznych PWSZ w Chełmie odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa „Pamięć i miejsce. Doświadczenie przeszłości na pograniczu", w której uczestniczyli przedstawiciele Uniwersytetu Wołyńskiego im. Łesi Ukrainki w Łucku.

W dniu 6 listopada 2008 r. Instytut Nauk Technicznych PWSZ w Chełmie zorganizował po raz trzeci konferencję „GIS i GPS w praktyce". Swoje referaty na konferencję nadesłali profesorowie uniwersytetów z Ukrainy, między innymi – prof. Melnik z NWU w Łucku.

14-15 maja 2009 r. w międzynarodowej konferencji naukowej „Chełm nieznany – spór o kulturę pogranicza" organizowanej przez Instytut Nauk Humanistycznych PWSZ i Chełmskie Towarzystwo Naukowe profesorowie historii z Drohobycza i Iwanofrankiwska na Ukrainie.

24 listopada 2009 r. w Instytucie Nauk Technicznych PWSZ w Chełmie odbyła się już czwarta edycja konferencji „GIS, GPS i technika lotnicza w praktyce". Obecna edycja zyskała rangę konferencji międzynarodowej, za sprawą Narodowego Uniwersytetu Lotnictwa Cywilnego w Kijowie, który był jej współorganizatorem. Konferencja objęła swoją tematyką zagadnienia związane z systemami informacji geograficznej (GIS Geographic Information System), systemem satelitarnym GPS (Global Positioning System) oraz szeroko pojętą techniką lotniczą. Wśród uczestników konferencji gościli naukowcy wyższych uczelni, przedstawiciele Urzędu Lotnictwa Cywilnego, Instytutu Lotnictwa w Warszawie, Instytutu Technicznego Wojsk Lotniczych w Warszawie, Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie, Akademii Morskiej w Szczecinie. W obradach konferencji uczestniczyli również przedstawiciele firm z branży lotniczej GPS i GIS, oraz przedstawiciele Policji, Straży Granicznej i Straży Pożarnej. Swoje referaty nadesłali pracownicy uczelni wyższych z Kijowa, Poznania, Dęblina i Krakowa.

11-12 kwietnia 2010 r. została zorganizowana w chełmskiej szkole wyższej polska edycja organizowanej w dniach 26-27 maja 2009 r. w Równem na Ukrainie Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Rola wyższych uczelni Ukrainy i Polski w procesie integracji Ukrainy z Unią Europejską", która odbywała się pod patronatem: Ministra Oświaty i Nauki Ukrainy – Iwana Wakarczuka i Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego Polski – Barbary Kudryckiej. Jednak z uwagi na katastrofę smoleńską 10 kwietnia 2010, konferencja została odwołana. W związku z tym przyjazd delegacji ukraińskiej z Narodowego

Uniwersytetu Gospodarki Wodnej i Zasobów Naturalnych w Równem na Ukrainie (prof. dr Vasyl Gurin – rektor, prof. dr Grigorij Sapsay – prorektor, Oksana Kogut – kierownik filii uniwersytetu na Krymie) miał charakter wizyty roboczej. Przekazane przez stronę ukraińską i uczelnie polskie materiały zostały przekazane do opublikowania w czasopiśmie naukowym SCIENTIA Nr 4 (w przygotowaniu).

W dniach 24-25 maja 2010 r. Katedry Filologii Angielskiej, Germańskiej i Słowiańskiej Instytutu Neofilologii PWSZ w Chełmie, zorganizowały konferencję naukową, której celem była wymiana doświadczeń akademickich nauczycieli literatury, kulturoznawstwa, językoznawstwa oraz metodyki nauczania języka obcego, prowadzących zarówno wykłady, jak i konwersatoria. Uczestnikami konferencji byli przedstawiciele Wołyńskiego Narodowego Uniwersytetu im. Łasi Ukrainki w Łucku.

Na przełomie maja i czerwca 2010 r. (31.05.-01.06.) miała miejsce organizowana przez Instytut Nauk Humanistycznych PWSZ i Chełmskie Towarzystwo Naukowe międzynarodowa konferencja naukowa „Przeobrażenia w języku, kulturze i edukacji na przełomie XX i XXI wieku" z udziałem przedstawicieli uczelni ukraińskich (Równe) oraz Uniwersytetu Debreczyńskiego na Węgrzech. Publikacje pokonferencyjne ukażą się w październiku br.

W dniach 9-10 września 2010 roku Instytut Nauk Technicznych PWSZ w Chełmie zorganizował po raz piąty konferencję „GIS, GPS i technika lotnicza w praktyce". Objęła ona swoją tematyką: Stan i perspektywy rozwoju lotnictwa w Polsce i Europie, Techniki Satelitarne, Kształcenie i szkolenie lotnicze oraz GPS i GIS. Współorganizatorami konferencji były uczelnie zagraniczne: Narodowy Uniwersytet Lotnictwa (NAU) z Kijowa i Politechnika w Koszycach.

Przedstawiciele chełmskiej uczelni kilka razy w roku brali udział w konferencjach międzynarodowych na Ukrainie i innych państwach. Niejednokrotnie Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie była współorganizatorem takich wydarzeń naukowych. Wśród najważniejszych można wymienić:

W dniach 13-15 maja 2008 r. przedstawiciele PWSZ w Chełmie gościli na Narodowym Uniwersytecie Gospodarki Wodnej i Zasobów Naturalnych w Równem uczestnicząc w międzynarodowej konferencji matematycznej oraz w obradach uczelnianego okrągłego stołu poświęconego problematyce akcesji Ukrainy do Unii Europejskiej.

W dniach 22-24 września 2008 r. przedstawiciele PWSZ w Chełmie uczestniczyli w III Światowym Kongresie „Lotnictwo w XXI

wieku" na Uniwersytecie Lotniczym w Kijowie prezentowane były następujące referaty o tematyce lotniczej: „Prognozy rozwoju lotnictwa w Polsce", „Przemysł lotniczy na terenie województwa lubelskiego (Polska) w latach 1918 – 1939" oraz „Predykcja pozycji w odbiorniku nawigacji satelitarnej systemu lądowania według wskazań przyrządów".

Delegacja chełmskiej PWSZ wśród uczestników Światowego Kongresu „Lotnictwo w XXI wieku" zorganizowanego na Uniwersytecie Lotniczym w Kijowie

26-27 maja 2009 r. w Równem na Ukrainie była zorganizowana Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Rola wyższych uczelni Ukrainy i Polski w procesie integracji Ukrainy z Unią Europejską". Współorganizatorem konferencji była Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie. Konferencja odbywała się pod patronatem: Ministra Oświaty i Nauki Ukrainy – Iwana Wakarczuka i Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego Polski – Barbary Kudryckiej. Rektor PWSZ prof. J. Zając wszedł w skład Komitetu Naukowego konferencji. Przedstawiciele PWSZ wygłosili trzy referaty. W listopadzie 2009 r. planowana jest organizacja podobnej konferencji w Polsce w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Chełmie.

21-23 września 2009 r. przedstawiciele PWSZ w Chełmie: dr H. Jafernik i dr J. Ćwiklak wzięli udział w konferencji w IX Międzynarodowej Konferencji Naukowo-praktycznej „AVIA 2009" organizowanej przez Narodowy Uniwersytet Lotnictwa w Kijowie.

27-30 kwietnia 2009 r. PWSZ była współorganizatorem, a rektor prof. J. Zając członkiem Komitetu Organizacyjnego – Międzynarodowej Konferencji „Problemy i podejmowanie decyzji w dobie kryzysu" organizowanej w Równem na Ukrainie przez Narodowy Uniwersytet Gospodarki Wodnej i Wykorzystania Zasobów Naturalnych.

W dniach 21-23 października 2009 r. PWSZ w Chełmie była współorganizatorem organizowanej w Równem na Ukrainie III Międzynarodowej Naukowo-Technicznej Konferencji „Aktualne Problemy Gospodarstwa Wodnego i Wykorzystania Zasobów Naturalnych". Uczestniczący w niej przedstawiciele chełmskiego Instytutu Nauk Rolniczych wygłosili dwa referaty, które zostały opublikowane. Tematy wystąpień: „Wpływ biostymulatora Asahi SL na plonowanie fasoli zwykłej odmiany Raba", „Mikroflora zbóż, a warunki magazynowania".

Chełmska uczelnia była współorganizatorem odbywającej się w dniach 11-12 listopada 2009 r. w Równem na Ukrainie IX Międzynarodowej naukowo-metodycznej konferencji „Problemy zarządzania jakością przygotowywania specjalistów w warunkach integracji w międzynarodowej przestrzeni oświatowej". Na konferencji tej miały miejsce trzy wystąpienia „Polskie uczelnie wobec wyzwań Procesu Bolońskiego", „Znaczenie i rola programu LLP – Erasmus w kontekście założeń Procesu Bolońskiego" oraz „Efekty kształcenia jako element jakości kształcenia w europejskim obszarze szkolnictwa wyższego".

Przedstawiciele PWSZ w Chełmie uczestniczyli także w X Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji młodych uczonych i studentów „POLIT 2010. Współczesne problemy nauki", która odbywała się w Kijowie (NAU) w dniach 7-9 kwietnia 2010 r. W konferencji, której współorganizatorem była chełmska PWSZ (obok uczelni takich jak: Nanczangski Uniwersytet Lotnictwa – Chiny, Pekiński Uniwersytet Technologii – Chiny, Wileński Uniwersytet Techniczny im. Gedymina – Litwa, Gruziński Uniwersytet Lotnictwa, Akademia Lotnictwa Cywilnego Ałmaty – Kazachstan), udział wzięło dwoje studentów II roku (kierunek: Mechanika i budowa maszyn, specjalność: nawigacja lotnicza) oraz, jako opiekun, asystent w Instytucie Nauk Technicznych PWSZ.

W dniach 21-23 września 2010 r. PWSZ w Chełmie była współorganizatorem organizowanego przez NAU w Kijowie – IV Światowego Kongresu „Lotnictwo w XXI wieku" – „Bezpieczeństwo w lotnictwie i kosmicznych technologiach". Przedstawiciele chełmskiej uczelni wystąpili z pięcioma referatami.

Wystąpienie rektora prof. J. Zająca na posiedzeniu plenarnym Kongresu w Kijowie

Inną formą współpracy były wykłady otwarte, wśród których wymienić można jako najważniejsze organizowane w chełmskiej uczelni:

- 21 marca 2006 r. w Instytucie Nauk Humanistycznych PWSZ odbył się wykład otwarty pt. „Poeta i prorok - o wpływie Dostojewskiego na myśl europejską", który wygłosił dr Jürgen Spieß z Instituts für Glaube und Wissenschaft w Marburgu (Niemcy).
- 22 maja 2006 r. w Instytucie Nauk Humanistycznych odbył się wykład naukowy prof. dr hab. Mikoły Kuczerepa – prorektora Państwowego Wołyńskiego Uniwersytetu im. Łesi Ukrainki w Łucku pt.: „Reżim sowiecki na Wołyniu w latach 1939-1941".
- W dniu 1 grudnia 2006 r. w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej gościł Julius Drew Director Novotel Technologies Development POLMAX AUTOMATION INC. z USA. Jednym z punktów jego wizyty był wykład pt.: „Wybrane elementy technik i technologii lotniczych w aspekcie Ośrodka Szkolenia Lotniczego Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie". Prelekcja składała się z trzech zasadniczych części: zarysu rozwoju lotnictwa „General Aviation" w USA, tendencji i perspektyw rozwojowych silników lotniczych, współczesnych technik i technologii lotniczych. Po wykładzie wywiązała się burzliwa dyskusja dotycząca kształcenia lotniczego w Polsce i USA.

Interesującym wydarzeniem było zorganizowanie wykładów z „Historii i kultury Polski" dla uczestników kursu języka polskiego w Równem na Ukrainie organizowanego przez Towarzystwo Kultury Polskiej im. H. Sienkiewicza, które zostały zrealizowane dla Polonii w dniach 3-5 kwietnia 2009 r.

Współpraca dydaktyczna

Zawarte w po 2005 r. umowy o współpracy z uczelniami zagranicznymi i rozwój współpracy międzynarodowej prowadzonej przez chełmską uczelnię przyczyniły się także do wymiany kadry dydaktycznej. Zatrudnianie te miało charakter jednostkowy i incydentalny. Pierwsze takie przypadki miały miejsce w roku akademickim 2006/2007 i były związane z osobistymi kontaktami kierownictwa Instytutu Neofilologii PWSZ. Zatrudniani zostali wówczas wykładowcy ze Stanów Zjednoczonych i Ukrainy stanowiący istotną pomoc w prowadzeniu zajęć z filologii angielskiej i filologii słowiańskiej.

W roku akademickim 2009/2010 w Instytucie Neofilologii PWSZ na kierunku „Filologia", specjalność filologia słowiańska pracę podjął prof. filolog słowiański z Wołyńskiego Narodowego Uniwersytetu im. Łesi Ukrainki w Łucku. Z tegoż uniwersytetu pracował także w chełmskiej PWSZ, na nowo utworzonym kierunku „Pedagogika" jako wykładowca, prof. pedagogiki.

W Instytucie Nauk Technicznych w IV kwartale 2009 r. zatrudniony był prof. – kierownik Katedry Aerodynamiki i Eksploatacji Statków Powietrznych Narodowego Uniwersytetu Lotnictwa w Kijowie. Wspomagał on instytut w przygotowaniu procesu inwestycyjnego związanego z budową Centrum Studiów Inżynierskich PWSZ oraz budowy obiektów lotniskowych Akademickiego Portu Lotniczego w Depułtyczach Królewskich.

W roku akademickim 2010/2011 zatrudniony był także przebywający na stażu w Polsce matematyk z Japonii. Dane dotyczące tego procesu obrazuje zamieszczona poniżej tabela.

Pracownicy dydaktyczni cudzoziemcy
w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Chełmie

Rok akademicki	Pracownicy dydaktyczni cudzoziemcy ogółem	Instytuty – miejsce zatrudnienia	Narodowość
2006/2007	4	Instytut Neofilologii	USA
2007/2008	2	Instytut Neofilologii	USA
			Ukraina
2008/2009	1	Instytut Neofilologii	Ukraina
2009/2010	1	Instytut Neofilologii	Ukraina
2010/2011	3	Instytut Nauk Technicznych i Lotnictwa	Ukraina
		Instytut Matematyki i Informatyki	Japonia
		Instytut Neofilologii	Ukraina
2011/2012	1	Instytut Nauk Technicznych i Lotnictwa	Ukraina

Odnotowany został także jeden przypadek zatrudnienia polskiego wykładowcy na Ukrainie. W ramach realizacji umowy o współpracy z Wołyńskim Narodowym Uniwersytetem im. Łesi Ukrainki zatrudniony został od 1 października 2010 r. na Wydziale Stosunków Międzynarodowych, dr – pracownik PWSZ w Chełmie. Zatrudnienie, które było kontynuowane w kolejnych latach, dotyczyło zatrudnienia na stanowisku docenta Katedry Krajoznawstwa i Stosunków Międzynarodowych.

Współpraca studencka, kulturalna i sportowa

Współpraca międzynarodowa studentów PWSZ w Chełmie rozpoczęła się po podpisaniu we wrześniu 2005 r. pierwszej umowy o współpracy z uniwersytetem w Łucku. Wraz z podpisywaniem kolejnymi porozumieniami o współpracy rozszerzała się na inne uniwersytety na Ukrainie. Polegała ona na wzajemnym udziale w wydarzeniach kulturalnych, sportowych i naukowych organizowane przez uczelniane organizacje studenckie.

Już w dniach 30 września – 1 października 2005 r. gościł w chełmskiej uczelni przewodniczący Związku Studentów uniwersytetu z Łucka, który odwiedził chełmskich studentów w związku z inauguracją nowego roku akademickiego 2005/2006. W dniach 17 i 18 listopada tegoż roku w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Studenta przebywała w Łucku czteroosobowa delegacja studentów chełmskiej uczelni wraz z opiekunką Parlamentu Studentów. Chełmianie wzięli udział w cyklu imprez studenckich, m. in. spotkali się z Rektorem Uniwersytetu, studentami ukraińskimi oraz zwiedzili zabytki starego miasta (zamek Luberta XIV w., bazylikę Św. Piotra i Pawła). W tym samym czasie w Chełmie gościły trzy studentki Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Wołyńskiego. Studentki ukraińskie zostały przyjęte podczas oficjalnej wizyty przez dyrektora Biura Rektora, uczestniczyły także w spotkaniu ze studentami z Parlamentu Studentów PWSZ, którego tematem była współpraca i wymiana studentów obu uczelni. Ponadto zwiedziły zabytki miasta (podziemia kredowe i inne). Kulminacją chełmskich obchodów Międzynarodowego Dnia Studenta była dyskoteka w Klubie K-2.

Delegacja chełmskich studentów na uniwersytecie w Łucku

26-27 maja 2006 r. w Chełmie odbył się Międzynarodowy trójmecz z okazji 5-lecia Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie. Rywalizacja sportowa z udziałem studentów Instytutu Kultury Fizycznej Wołyńskiego Państwowego Uniwersytetu im. Łesi Ukrainki w Łucku i studentów chełmskiej PWSZ toczyła się w trzech dyscyplinach sportowych: piłka nożna, piłka siatkowa i tenis stołowy. W me-

czu piłkarskim zwyciężyli studenci z Ukrainy 5:2, w piłce siatkowej sukces odnieśli przyjezdni w stosunku 3:1. Rozgrywki tenisa stołowego zakończyły się sukcesem chełmian 6:1.

Istotne znaczenie dla międzynarodowej współpracy studenckiej miało także włączanie się w organizację ważnych wydarzeń uczelni. Jako przykład można wskazać dwa wydarzenia kulturalne, jakie towarzyszyły konferencji naukowej „Rola polskich i ukraińskich ośrodków naukowych w procesie budowania struktury partnerstwa transgranicznego". Były to: wieczór kultury pogranicza „Spotkania pogranicza" (29 września 2006 r.) oraz wieczór muzyczny „Kultura zbliża narody" (30 września 2006 r.) z udziałem jako wykonawców studentów uczelni polskich i ukraińskich, a także uczniów polskich szkół ponadgimnazjalnych.

W kolejnych latach studenci uczestniczyli w organizowanych w Chełmie oraz w Łucku i Równem na Ukrainie wydarzeniach sportowych i kulturalnych. Wśród nich można wymienić:

- udział Klubu Uczelnianego AZS PWSZ w Międzynarodowym Turnieju w Łucku (15-17 listopada 2007 r., dyscypliny: halowa piłka nożna, piłka siatkowej i tenis stołowy),
- organizacja turnieju sportowego w PWSZ w Chełmie w ramach Dni Kultury Studenckiej z udziałem drużyny Uniwersytetu Wołyńskiego z Łucka (15-17 maja 2008 r., dyscypliny: tenis stołowy, piłka siatkowa, piłka nożna),
- udział delegacja PWSZ w Chełmie w obchodach Międzynarodowego Dnia Studenta w Narodowym Uniwersytecie Gospodarki Wodnej w Równem, których kulminacją była Studencka Gala, połączona z wręczaniem nagród wybitnym studentom (17-18 listopada 2008 r.).
- wizyta studentów zrzeszonych w Klubie Uczelnianym AZS w chełmskiej PWSZ w Łucku z okazji 30-lecia Instytutu Kultury Fizycznej Narodowego Wołyńskiego Uniwersytetu im. Łesi Ukrainki (5-7 kwietnia 2009 r., dyscypliny sportowe: tenis stołowy, halowa piłka nożna, piłka siatkowa i koszykówka),
- wizyta chełmskich studentów na Narodowym Uniwersytecie im. Łesi Ukrainki w Łucku połączone ze zwiedzaniem Uniwersytetu w Łucku, miasta Łuck wraz z zamkiem Lubarta oraz turystycznego wypadu nad Jezioro Świteź (24-26.04.2009 r.),
- rewizyta w chełmskiej PWSZ studentów-sportowców z Łucka (17-19 maja 2009 r., dyscypliny sportowe: tenis stołowy, piłka nożna i siatkówka.

Delegacja samorządu studentów PWSZ z wizytą w Równem
w ramach Międzynarodowego Dnia Studenta 17.11.2008 r.

Oprócz wiodących w wymianie studenckiej form współpracy warto zwrócić uwagę na inne wydarzenia. 5 marca 2009 r. chełmscy studenci zorganizowali zbiórkę książek w języku polskim dla Biblioteki Polskiej przy Towarzystwie Kultury Polskiej im. Henryka Sienkiewicza w Równem na Ukrainie, które wkrótce zostały przekazane organizacji polonijnej z Równego.

Istotne znaczenie dla współpracy międzynarodowej chełmskich studentów miały także kontakty i wyjazdy naukowe. Były to m.in. udział w konferencjach naukowych oraz wyjazdy na praktyki studenckie do Kijowa, w których uczestniczyli studenci specjalności lotniczych z Instytutu Nauk Technicznych PWSZ w Chełmie. W dniach 26 czerwca - 11 lipca 2010 r. chełmscy studenci uczestniczyli w praktykach studenckich zorganizowanych w Narodowym Uniwersytecie Lotniczym w Kijowie. Miejscem odbywania praktyk były: laboratoria lotnicze uniwersytetu, Państwowe Muzeum Lotnictwa Zhulyany w Kijowie oraz Lotnicze Zakłady Remontowe w Kijowie.

Z uwagi na konieczność posiadania paszportów, długi czas przekraczania granicy państwowej oraz wysokie koszty organizowania wyjazdów studenckich ten rodzaj kontaktów i współpracy stopniowo zaczął ograniczać się i stopniowo wygasać. Przyczyniła się do tego także większa atrakcyjność wyjazdu do państw Europy Zachodniej, a także możliwość wyjazdu w ramach dofinansowanego programu Erasmus do państw Unii Europejskiej.

Studenci cudzoziemcy w PWSZ

Niemal od początku działalności Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie budziła zainteresowanie ze strony kandydatów zagranicznych, głównie z państw wschodniej Europy Kazachstan i Ukraina. W przypadku młodzieży ukraińskiej decydowało o tym położenie Chełma przy granicy z Ukrainą. Ponadto wybierali oni chełmską uczelnię z uwagi na podmiotowe traktowanie studentów i sprawowanie opieki nad nimi. Inni kandydaci zwracali uwagę na ważne dla nich i atrakcyjne kierunki i specjalności kształcenia.

Pierwsi studenci obcokrajowcy rozpoczęli studia w chełmskiej PWSZ już w roku akademickim 2002/2003. Rekordowym okazał się rok akademicki 2010/2011, w którym studiowało 50 studentów z Ukrainy.

Ważnym działaniem promocyjnym zachęcającym do studiowania w Chełmie było przyjęcie w okresie od lutego do maja 2009 r. czterech 18-osobowych grup młodzieży ukraińskiej zainteresowanej podjęciem studiów w PWSZ. Studenci PWSZ oprowadzali ich po uczelni i mieście.

Największym zainteresowaniem do roku akademickiego 2011/2012 cieszyły się w zakresie studiów językowych: filologia angielska – 36 przyjętych studentów, filologia słowiańska – 8. Studia matematyczne podjęło 14 studentów, techniczne w zakresie budownictwa – 11, mechaniki i budowy maszyn – 3. W zakresie nauk humanistycznych i społecznych studia w chełmskiej uczelni podjęło: na filologii polskiej – 4 studentów, na historii – 2 i w zakresie stosunków międzynarodowych – 5.

Dużo niższa była liczba absolwentów z uwagi na stosunkowo wysokie koszty studiowania, które dla młodzieży ukraińskiej nieposiadającej tzw. „Karty Polaka" były odpłatne. Część studentów przenosiła się do innych polskich uczelni w dużych ośrodkach akademickich inni wracali na Ukrainę.

Sytuację studentów obcokrajowców w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Chełmie obrazuje poniższa tabela opracowana na podstawie sprawozdań S 10, przygotowywanych przez Dział Toku Studiów PWSZ jesienią każdego roku.

Studenci cudzoziemcy w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Chełmie w okresie 2002/2003 – 2011/2012

Rok akademicki	Liczba studentów cudzoziemców ogółem	Studenci cudzoziemcy ogółem na kierunkach i specjalnościach	Studenci cudzoziemcy nowo przyjęci w podziale na kierunki i specjalności	Narodowość i liczba studentów	Absolwenci według stanu na 30.09 roku poprzedzającego
		Kierunek (specjalność)	Kierunek (specjalność)		
2002/2003	1	Matematyka - 1	Matematyka - 1	Kazachowie - 1	0
2003/2004	3	Filologia - 2: (angielska - 2), Matematyka - 1	Filologia - 2: (angielska - 2)	Kazachowie - 1, Ukraińcy - 2	0
2004/2005	3	Filologia - 2: (angielska - 2), Mechanika - 1	Filologia - 1: (angielska - 1), Mechanika - 1	Ukraińcy - 3	0
2005/2006	0	0	0	0	0
2006/2007	0	0	0	0	0
2007/2008	7	Filologia - 5: (angielska - 5), Matematyka - 2	Filologia - 5: (angielska - 5), Matematyka - 2	Ukraińcy - 7	0
2008/2009	26	Budownictwo - 1, Filologia - 18: (angielska - 11, słowiańska - 7), Filologia polska - 1, Historia - 1, Matematyka - 5	Budownictwo - 1 Filologia - 16: (angielska - 11, słowiańska - 7), Filologia polska - 1, Historia - 1, Matematyka - 3	Ukraińcy - 26	0
2009/2010	46	Budownictwo - 5, Filologia - 25: (angielska - 18, słowiańska - 7), Filologia polska - 4, Matematyka - 10, Mechanika - 2	Budownictwo - 4 Filologia - 10: (angielska - 9, słowiańska - 1 Filologia polska - 3, Matematyka - 6, Mechanika - 2	Ukraińcy - 46	0
2010/2011	50	Budownictwo - 7, Filologia - 25: (fil. angielska - 20, fil. słowiańska - 5), Filologia polska - 4, Historia - 1, Matematyka - 10, Mechanika - 1, Stosunki Międzynarodowe - 2	Budownictwo - 3, Filologia - 3: (fil. angielska - 3), Historia - 1, Matematyka - 1 Stosunki Międzynarodowe - 2	Ukraińcy 50	Matematyka - 2
2011/2012	38	Budownictwo - 7, Filologia - 14: (angielska - 14), Filologia polska - 3, Historia - 1, Matematyka - 8, Mechanika - 1, Stosunki Międzynarodowe - 4	Budownictwo - 3 Filologia - 5: (angielska - 5) Matematyka - 1 Stosunki Międzynarodowe - 3	Ukraińcy 38	Filologia - 13: angielska - 8 słowiańska - 5 Filologia polska - 1, Matematyka - 2

Podsumowanie, wnioski

Od momentu pierwszego roku działalności PWSZ w Chełmie władze uczelni wspierały podejmowane przez zatrudnioną kadrę naukowo-dydaktyczną wszelką aktywność w zakresie naukowej współpracy międzynarodowej. W przekonaniu rektora i kierownictwa udział w konferencjach naukowych, publikacje w wydawnictwach zagranicznych w znacznym stopniu wpływały na poszerzanie istniejącej listy kierunków i specjalności kształcenia, ze szczególnym udziałem licznych innowacji, które z jednej strony podnosiły poziom i atrakcyjność kształcenia, z drugiej wpływały na wzrost zainteresowania kształceniem w chełmskiej szkoły wyższej.

Ważną rolę w zakresie współpracy międzynarodowej pełniło kierownictwo PWSZ, które bardzo często inicjowało kontakty z instytucjami państwowymi takimi jak: ambasady, instytucje dyplomatyczne oraz szkołami wyższymi z innych państw. Przykładem były wyjazdy w charakterze rekonesansu na Ukrainę, do Niemiec, a także na inne kontynenty(USA, Izrael, Japonia).

W prezentowanym w artykule okresie ważnym elementem współpracy była organizacja konferencji międzynarodowych z udziałem pracowników naukowo-dydaktycznych innych państw. Najważniejsze z nich organizowały: Instytut Matematyki i Informatyki oraz Instytut Nauk Humanistycznych.

Prorozwojowe podejście władz uczelni doprowadziło do sfinalizowania trzech umów o współpracy z uczelniami ukraińskimi i ich realizacja polegająca głównie na organizacji konferencji naukowych i wykładów otwartych, wspólnych publikacjach oraz zatrudnianiu kadry dydaktycznej. Takie podejście przyczyniło się do umiędzynarodowienia PWSZ w Chełmie poprzez rekrutację studentów z zagranicy, a także zatrudnienie kadry naukowo-dydaktycznej z innych państw. Za sprawą atrakcyjnych kierunków i specjalności kształcenia chełmska PWSZ stała się uczelnią znaną w Polsce i Europie, z którą warto się wiązać.

Jednak nie wszystkie podejmowane działania w zakresie współpracy międzynarodowej zakończyły się sukcesem. Słabością tej działalności okazała się współpraca studencka, a także współpraca w zakresie sportu i kultury. Pierwsze próby współpracy studenckiej bardzo często nie były kontynuowane. Z jednej strony taka współpracowała szereg wymagających spełnienia warunków (konieczność posiadania paszportów, długi czas przekraczania granicy państwowej oraz wysokie koszty organizowania wyjazdów studenckich), z drugiej strony dla studentów polskich bardziej atrakcyjne były wyjazdy do uczelni z państw Unii Europejskiej.

Część II

Działalność na rzecz studentów

SCIENTIA
NR 6 – 2012

IWONA LASEK-SUROWIEC

Podsumowanie realizacji Programu Erasmus w latach 2007-2011 w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Chełmie

The Lifelong Learning Programme *2007-2013 – Uczenie się przez całe życie* to program edukacyjny Unii Europejskiej. Integralną jego częścią stały się programy realizowane niegdyś w programach: Sokrates, Leonardo da Vinci, Jean Monnet, e-Learning i European Language Label. W składzie programu *Uczenie się przez całe życie* znalazły się cztery programy sektorowe: *Comenius*, *Erasmus*, *Leonardo da Vinci*, *Grundtvig* oraz Program Międzysektorowy i program *Jean Monnet*[34].

W 2007 roku minęło 20 lat od powołania do życia największego programu wymiany akademickiej w Europie – *Programu Erasmus*. Polska dołączyła do zaszczytnego grona beneficjentów programu już pod koniec lat 90. Tym samym zainaugurowany został proces szeroko rozumianej internacjonalizacji szkolnictwa wyższego w Europie. Program umożliwił bowiem wprowadzenie jednolitej metodologii realizacji wymiany akademickiej. Zastosowane procedury i schematy funkcjonowania ułatwiały procesy komunikacji z partnerami z zagranicy, począwszy od wczesnych stadiów współpracy, po rzeczywistą realizację wymiany.

Przesłanką formalną udziału szkoły wyższej w programie Erasmus jest przedłożenie Komisji Europejskiej wniosku o uzyskanie Karty Uczelni Erasmusa (*Erasmus University Charter*). Uprawnia ona do ubiegania się o fundusze na dofinansowanie konkretnych działań przewidzianych w programie.

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie rozpoczęła starania w tej mierze już w 2006 roku. W czerwcu 2007 roku Komisja Europejska przyznała uczelni Kartę Uczelni Erasmusa w wariancie rozszerzonym (extended), tj. umożliwiającym realizację zagranicznej mobilności studentów i pracowników w następujących formach:

34 Szerzej: http://www.erasmus.org.pl/odnosniki-podstawowe/o-programie (dostęp 18 listopada 2013 r.)

- wyjazdy studentów na studia SMS (*Student mobility studies*),
- wyjazdy studentów na praktyki zagraniczne SMP (*Student mobility placements*),
- wyjazdy pracowników w celach szkoleniowych STT (*Staff training mobility*),
- wyjazdy nauczycieli akademickich w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych STA (*Teaching assignments).*

Program Erasmus wpisał się na stale w krajobraz szkolnictwa wyższego w Europie. Niewątpliwie jest on również ważnym obszarem aktywności Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie na niwie międzynarodowej. Wzajemne uwiarygodnienie i poznanie uczelni w ramach programu stało się przesłanką do dalszych, wielopoziomowych inicjatyw międzynarodowych, w tym do dynamicznego poszerzania katalogu partnerów zagranicznych. Współpraca międzynarodowa była i jest przedmiotem szczególnego zainteresowania władz uczelni. Dynamikę w tym obszarze dyktowały uruchamiane kierunki studiów oraz kontakty naukowe i zawodowe nauczycieli akademickich oraz pozostałych pracowników.

W latach 2007-2011 uczelnia nawiązała i prowadziła współpracę współpracę bilateralną z uczelniami ze Słowacji, Czech i Niemiec.

Education and Culture DG
Lifelong Learning Programme

ERASMUS
EXTENDED UNIVERSITY CHARTER

The European Commission hereby awards this Charter to:

2007 - 2013

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA W CHEŁMIE

The Institution has agreed to comply with the following fundamental principles of Erasmus mobility:

- Mobility shall be carried out only within prior inter-institutional agreements;
- No university fees for tuition, registration, examinations, access to laboratory and library facilities are to be charged to in-coming Erasmus students;
- Full recognition shall be given to students for satisfactorily completed activities specified in the compulsory Learning Agreement and Training Agreement.

The Institution has also agreed:

- to ensure the highest quality in the organisation of student and staff mobility;
- to ensure that curriculum information is up to date, easily accessible and transparent and that an academic credit transfer system (ECTS or similar) gives transparency to the procedures;
- to ensure equal academic treatment and services to home and Erasmus students;
- to support the integration of incoming Erasmus students in the Institution's activities;
- to provide incoming Erasmus students and their home Institutions with transcripts containing full, accurate and timely information at the end of their mobility period abroad;
- to ensure the highest quality in the organisation of student placements;
- to facilitate and acknowledge Erasmus teaching and training activities including those involving enterprises;
- to promote and give visibility to the activities supported by the Erasmus programme;
- to publicise this Charter and the related Erasmus Policy Statement of the Institution;
- to comply with the objectives on non-discrimination set out in the Lifelong Learning Programme.

This Charter entitles the Institution to apply to its National Agency and to the European Commission for grant support for Erasmus activities.

For the European Commission:
Brussels, August 2007

Michel RICHONNIER
Director LIFELONG LEARNING :
Education and Training, Programmes and actions

Violation of this Charter may lead to its withdrawal by the European Commission.

Education and Training

Karta Uczelni Erasmusa przyznana Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Chełmie w 2007 roku

Uczelnie zagraniczne	Kierunki studiów/ dziedziny mobilności	Zakres współpracy
Uniwersytet w Preszowie (Słowacja)	pedagogika	wymiana studentów, pracowników dydaktycznych oraz administracyjnych w ramach programu Erasmus
Uniwersytet w Ostrawie (Czechy)	pedagogika, matematyka, informatyka	wymiana studentów, pracowników dydaktycznych oraz administracyjnych w ramach programu Erasmus
Katolicki Uniwersytet w Ruzomberoku (Słowacja)	matematyka, informatyka, inne nauki matematyczne, informatyka, filologia angielska i germańska, pedagogika języki obce i filologie, historia	wymiana studentów, pracowników dydaktycznych oraz administracyjnych w ramach programu Erasmus
Wyższa Szkoła Techniki i Ekonomii w Karlsruhe (Niemcy)	mechanika i budowa maszyn, elektrotechnika, budownictwo	wymiana studentów, pracowników dydaktycznych oraz administracyjnych w ramach programu Erasmus
Wyższa Szkoła Zawodowa w Regensburgu (Niemcy)	mechanika i budowa maszyn elektrotechnika, informatyka, matematyka	wymiana studentów, pracowników dydaktycznych oraz administracyjnych w ramach programu Erasmus
Międzynarodowa Wyższa Szkoła Zarządzania w Preszowie (Słowacja)	pedagogika	wymiana studentów, pracowników dydaktycznych w ramach programu Erasmus
Uniwersytet Komeńskiego w Bratysławie (Słowacja)	pedagogika	wymiana studentów, pracowników dydaktycznych w ramach programu Erasmus
Politechnika w Koszycach (Słowacja)	mechanika i budowa maszyn	wymiana studentów, pracowników dydaktycznych oraz administracyjnych w ramach programu Erasmus

Tabela 1 Katalog uczelni partnerskich i zakres współpracy

Poniższe zestawienie przedstawia wskaźniki mobilności międzynarodowej studentów i pracowników w Programie Erasmus w latach 2008-11.

Rok akademicki	Katolicki Uniwersytet w Ruzomberoku	Uniwersytet w Ostrawie	Wyższa Szkoła Techniki i Ekonomii w Karlsruhe	Wyższa Szkoła Zawodowa w Regensburgu	Politechnika w Koszycach
2008/09					
Studenci	11	-	-	-	-
Pracownicy dydaktyczni	6	-	-	-	-
2009/10					
Studenci	6	-	-	-	-
Pracownicy dydaktyczni	3	3	-	-	-
Pracownicy administracyjni	-	-	-	3	-
2010/11					
Studenci	2	6	1	-	-
Pracownicy dydaktyczni	5	-	-	-	1
Pracownicy administracyjni	-	-	3	-	-
2011/12					
Studenci	8	-	-	-	-
Pracownicy dydaktyczni	6	3	-	-	-
Pracownicy administracyjni	-	-	-	-	-
Ogółem wyjazdy 2008-2011	41	12	4	3	1

Tabela 2 Poziom realizacji mobilności w programie Erasmus w latach 2008-2011. Dane liczbowe

Obserwowany jest systematyczny wzrost zainteresowania programem, zarówno w kategorii mobilności studentów, jaki i pracowników: nauczycieli akademickich oraz administracyjnych. Na poczet wyjazdów studenci i pracownicy otrzymują stypendium wyrażone w walucie euro, które ma charakter dofinansowania do kosztów pobytu i utrzymania. Studenci decydują się najczęściej na wyjazdy semestralne, z możliwością przedłużenia, korzystając z faktu, że nie tracą statusu studentów rodzimej uczelni. Pracownicy realizują wyjazdy tygodniowe – w celach prowadzenia zajęć dydaktycznych lub szkoleniowych. Obie grupy stypendystów wracają z pobytów za granicą pełni wiary we własne możliwości, z licznymi kontaktami międzynarodowymi, bezcennym doświadczeniem oraz inspiracją do twórczej pracy i nauki.

Rokrocznie uczelnia wnioskuje o środki finansowe na ten cel do Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji z siedzibą w Warszawie. Fundacja pełni rolę Narodowej Agencji Programu Erasmus.

Łączna kwota dofinansowania pozyskana przez Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Chełmie na realizację mobilności studentów i pracowników w latach 2008-11 wyniosła 137 140 euro.

Program Erasmus jest tylko fragmentem aktywności uczelni na gruncie międzynarodowym. Uznać go jednak należy za inicjatywę, która w swoisty sposób weryfikuje pozycję szkół wyższych w Europie. Jest synonimem wysokich standardów jakościowych współpracy międzynarodowej. Wspomaga szkolnictwo wyższe w procesie budowania tożsamości, z poszanowaniem jego autonomii. Współcześnie trudno sobie wyrazić współpracę zagraniczną na gruncie szkolnictwa wyższego w Europie bez tej szczególnej i unikatowej w skali świata inicjatywy edukacyjnej.

SCIENTIA
NR 6 – 2012

KRZYSZTOF ŁOŚ

Największe sukcesy sportowe studentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie w latach 2001-2011

Rektor i władze Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie od początku istnienia Uczelni przywiązywały dużą uwagę do rozwoju fizycznego i aktywności sportowej studentów.

Zajęcia sportowe prowadzone są w 6 sekcjach: tenisa stołowego, piłki siatkowej, koszykówki, piłki ręcznej, piłki nożnej i futsalu. Stanowią one formę przygotowania do współzawodnictwa sportowego głównie w ramach Akademickich Mistrzostw Polski. Studenci maja możliwość uczestniczenia w zawodach sportowych oraz obozach szkoleniowo–treningowych i sportowo-rekreacyjnych organizowanych przez Uczelnię i Uczelniany Klub Sportowy AZS.

Największe sukcesy sportowe studentów chełmskiej Uczelni zostały odniesione w następujących dyscyplinach sportowych: tenis stołowy, judo, narciarstwo alpejskie, futsal.

1. **30.01-1.02.2009 – D**rużynowe Akademickie Mistrzostwa Polski w Tenisie Stołowym. W obiektach Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie drużyna, w składzie: Paweł Widyński, Sławomir Rodziewicz, Ireneusz Zdunek, Ireneusz Chechelski, wystąpiła wśród szesnastu najlepszych wyższych uczelni w Polsce w tej dyscyplinie. W klasyfikacji generalnej Uczelnia zajęła 12. miejsce, natomiast wśród szkół wyższych typu PWSZ – 1. miejsce. Wyniki osiągnięte w 2008 r. wpłynęły na 86. miejsce w klasyfikacji wszystkich wyższych uczelni w Polsce.

Reprezentanci PWSZ w Chełmie na Drużynowych Akademickich Mistrzostwach Polski w Tenisie Stołowym w Krakowie

2. **13.04.2008** – Akademickie Mistrzostwa Polski w Judo Kobiet. Studentka Katarzyna Szlendak zajęła 2. miejsce i wywalczyła srebrny medal w kategorii 78 kg. W drodze do medalu pokonała m.in. swoją odwieczną rywalkę – Paulinę Tomczak reprezentującą Uniwersytet Gdański – reprezentantkę Polski. W tej kategorii wagowej startowało 10 najlepszych akademickich zawodniczek.

3. **4-8.03.2009** – Akademickie Mistrzostwa Polski w Narciarstwie Alpejskim. Studentka Wydziału Mechaniczno-Lotniczego Agnieszka Skwara w doborowej stawce 227 startujących zawodniczek zajęła 26. miejsce w slalomie specjalnym, wyprzedzając wiele czołowych zawodniczek Polski. W generalnej klasyfikacji drużynowej kobiet, wśród startujących 62 uczelni sklasyfikowano 46. Uczelnia zajęła 31. miejsce, zajmując **1. miejsce wśród PWSZ i** okazała się również najlepszą drużyną województwa lubelskiego.

Akademickie Mistrzostwa Polski w Narciarstwie Alpejskim.
Z numerem 367 Agnieszka Skwara

4. **14-16.04.2012 –** Ponowny udział w Drużynowych Akademickich Mistrzostwach Polski w tenisie stołowym na obiektach sportowych Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Drużyna w składzie: Paweł Widyński, Sławomir Rodziewicz, dr Dariusz Mika wywalczyła w klasyfikacji generalnej 14. miejsce, a wśród szkół wyższych typu PWSZ, została sklasyfikowana na 3. miejscu, zdobywając brązowy medal.

5. **7-10. 02. 2013 –** Półfinał Akademickich Mistrzostw Polski w Futsalu. Zawody odbyły się w Krakowie, Klub Uczelniany AZS PWSZ Chełm reprezentowali następujący studenci: Krystjańczuk Michał, Wojciech Kuśmierczuk, Łukasz Drzewicki, Kazimierz Bala, Andrzej Olender, Tomasz Pogorzelec, Łukasz Kawęcki, Paweł Kossowski, Sebastian Dąbrowski, Łukasz Dywański, Emil Strycharczuk, Cheick Bah. Drużyna wywalczyła 12. miejsce.

SCIENTIA
NR 6 – 2012

LUCYNA SIKORSKA
ANNA SZYMAŃSKA

Powstanie i działalność Koła Naukowego Studentów Dziennikarzy Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie

Koło Naukowe Studentów Dziennikarzy Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie (KNSD) powstało w 2004 r. przy Instytucie Nauk Humanistycznych z inicjatywy ówczesnych studentów I roku filologii polskiej. 4 listopada 2004 roku odbyło się Walne Zebranie członków założycieli, na którym podjęto uchwałę o utworzeniu Koła i jego nazwie, a także przyjęto statut oraz wybrano przewodniczącego i pozostałych członków zarządu. Na stanowisko przewodniczącego powołany został Tomasz Wójciszyn, na stanowisko wiceprzewodniczącego – Monika Mojsym, na sekretarza – Iwona Pikuła, zaś na skarbnika – Sławomir Czarnota. Funkcję opiekuna naukowego członkowie Koła powierzyli mgr Annie Szymańskiej. 15 grudnia 2004 roku, decyzją Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie prof. dr. hab. Józefa Zająca, Koło zostało wpisane do Rejestru Uczelnianych Organizacji Studenckich.

Od początku funkcjonowania KNSD zrzeszało głównie studentów filologii polskiej (przede wszystkim ze specjalności komunikacja społeczna i dziennikarstwo), którzy pragnęli pogłębiać wiedzę w zakresie dziennikarstwa, a także doskonalić umiejętności związane z różnymi formami wypowiedzi dziennikarskiej. Członkowstwo w Kole sprzyjało także wymianie poglądów, rozwijaniu indywidualnych zainteresowań, podejmowaniu działalności naukowej i publicystycznej, a tym samym zdobywaniu doświadczeń zawodowych nie tylko poprzez samodzielne doskonalenie warsztatu dziennikarskiego, ale i poprzez współpracę z lokalnymi i regionalnymi ośrodkami masowego przekazu. Członkowie Koła przygotowywali i publikowali materiały naukowe, popularne, informacyjne, a także organizowali spotkania, wykłady, konferencje, dyskusje, wyjazdy naukowe, prowadzili dzia-

łalność wydawniczą, nawiązywali kontakty z dziennikarzami z różnych ośrodków, ze studentami i pracownikami innych uczelni oraz z przedstawicielami różnych środowisk twórczych.

Realizując cele statutowe, KNSD nawiązało współpracę z chełmskim oddziałem „Dziennika Wschodniego", którego redakcja umożliwiła członkom Koła redagowanie i publikowanie raz w miesiącu własnej strony. Przygotowywane przez studentów informacje prasowe dotyczyły aktualnych wydarzeń z życia Uczelni (m.in. konferencji naukowych, imprez i akcji studenckich, sukcesów odnoszonych przez studentów w konkursach i zawodach), a także wydarzeń z miasta i regionu. Pierwsza studencka strona ukazała się 15 grudnia 2004 r., tj. w dniu, w którym odbył się także w murach Uczelni, niejako inicjujący kilkuletnią współpracę, wykład otwarty *„Dziennik Wschodni" na tle lubelskiego rynku prasowego*, wygłoszony przez Andrzeja Mielcarka, redaktora naczelnego gazety (wykładu wysłuchało około 150 studentów filologii polskiej i historii). Kolejne strony studenckie ukazały się: 20 stycznia, 15 lutego, 22 marca, 19 maja, 20 czerwca. Łącznie od grudnia 2004 r. do czerwca 2005 r. na łamach „Dziennika Wschodniego" opublikowanych zostało około 40 artykułów i kilkanaście fotografii autorstwa członków KNSD. Jednym z efektów współpracy z „Dziennikiem Wschodnim" była możliwość odbycia wakacyjnych staży w redakcji pisma przez najbardziej aktywnych członków Koła, a w konsekwencji - zatrudnienie w redakcji na etacie dziennikarza Tomasza Wójciszyna, pierwszego przewodniczącego KNSD, absolwenta filologii polskiej z 2007 r., a także nawiązanie stałej współpracy z Moniką Mojsym, również absolwentką filologii polskiej z 2007 r.

Redagowanie stron studenckich w „Dzienniku Wschodnim" stało się podstawowym obszarem działalności KNSD. Podczas regularnych spotkań warsztatowych prowadzonych przez opiekuna naukowego, mgr Annę Szymańską, członkowie Koła opracowywali strony studenckie, omawiali własne teksty dziennikarskie, poznawali zasady wykonywania fotografii prasowej, prawa i obowiązki dziennikarza wynikające z *Prawa prasowego*, a także zgłębiali tajniki sztuki dziennikarskiej poprzez analizę różnych tekstów prasowych (informacyjnych i publicystycznych).

W 2007 r. zmienił się zarząd Koła. Przewodniczącym został Kamil Romanek, student filologii polskiej, sekretarzem – Danuta Mielniczuk, skarbnikiem – Ewa Derkacz, również studentki filologii polskiej. Nowo wybrany zarząd kontynuował współpracę z redakcją regionalnego „Dziennika Wschodniego" na dotychczasowych zasa-

dach. Członkowie Koła spotykali się średnio raz w miesiącu na obradach plenarnych, poświęconych sprawom organizacyjnym lub na zajęciach warsztatowych. Jedno ze spotkań Koła (6 maja 2008 r.) odbyło się w redakcji „Dziennika Wschodniego", a poprowadził je red. Jacek Barczyński.

Po kilku latach funkcjonowania, Koło zawiesiło na krótki czas działalność. Do jego reaktywacji doszło w 2010 roku. 14 października odbyło się walne zebranie członków KNSD, podczas którego wprowadzono zmiany w Statucie Koła, a także wybrano zarząd. Przewodniczącym został Kamil Karpiński, student filologii polskiej, wiceprzewodniczącymi – Katarzyna Czerwińska i Olga Laganovska, sekretarzem – Renata Michałek, skarbnikiem – Anna Oliwiak, również studentki filologii polskiej. Funkcję opiekuna naukowego członkowie Koła powierzyli dr Lucynie Sikorskiej.

Nowo wybrany zarząd skoncentrował się na realizacji celów statutowych oraz na dostosowaniu form działalności Koła do sytuacji na regionalnym rynku mediów. Podjęto decyzję o wykonaniu logo Koła oraz o utworzeniu strony internetowej. Logo zaprojektowała Olga Laganovska, natomiast strona internetowa powstała we współpracy z Centrum Informatycznym PWSZ w Chełmie. Teksty publikowane na stronie dotyczyły aktualnych wydarzeń odbywających się na Uczelni, a także organizowanych przez Koło wyjazdów oraz spotkań ze specjalistami z zakresu edukacji medialnej. W roku akademickim 2010/2011 KNSD zorganizowało wyjście do lokalnego radia Bon Ton, wyjazd do Telewizji Polskiej w Warszawie oraz wykład otwarty dotyczący prawdy i fałszu w fotografii prasowej, wygłoszony przez Piotra Bakuna, fotografika, członka Fotoklubu Ziemi Chełmskiej. Członkowie Koła włączyli się także w organizację Drzwi Otwartych w Instytucie Nauk Humanistycznych, przygotowując prezentację multimedialną dotyczącą funkcjonowania Koła oraz minishow *Co z tym dziennikarstwem?*

Kolejny rok działalności Koła przyniósł zmianę zarządu, a wraz z nią wiele nowych inicjatyw, wyzwań oraz perspektyw rozwoju. Władze Koła na czele z przewodniczącą Karoliną Ryniak, studentką filologii polskiej, oraz wiceprzewodniczącymi, Łukaszem Mazurem i Piotrem Kosteckim, również studentami filologii polskiej, wprowadzili szereg zmian formalnych i jakościowych. Koło otrzymało nazwę Strefa, a Piotr Kostecki zaprojektował jego nowe logo (wspólnie z Karoliną Ryniak) oraz nową stronę Koła (http://dziennikarze.pwszchelm.pl), której jest administratorem. Stworzony przez członków

KNSD portal dostarcza informacji na temat istotnych wydarzeń kulturalnych odbywających się na Uczelni, w mieście, w regionie, a także informacji dotyczących wydarzeń sportowych oraz życia studenckiego. Przygotowując teksty, członkowie KNSD sięgają do różnych gatunków prasowych – tekstów informacyjnych, m.in. zapowiedzi, sprawozdań, wywiadów (głównie z członkami zespołów muzycznych) oraz tekstów publicystycznych (zwłaszcza felietonów). Do niektórych tekstów dołączone są galerie zdjęć (m.in. z koncertów, imprez studenckich) wykonane przez członków Koła.

Przez redagowanie portalu studenci doskonalą sprawność językową, uczą się też systematyczności, odpowiedzialności, rzetelności oraz dociekliwości dziennikarskiej. Jednak ich działalność nie ogranicza się do prowadzenia portalu informacyjnego. Od 2012 r. z inicjatywy Karoliny Ryniak ukazuje się także czasopismo studenckie „Strefa", zawierające najciekawsze teksty ze strony Koła. Przewodnicząca KNSD opracowała koncepcję czasopisma, a także wykonała projekt okładki oraz stron redakcyjnych. Dotychczas ukazały się trzy numery „Strefy": pierwszy (przygotowany z okazji Drzwi Otwartych w PWSZ w Chełmie) – w kwietniu 2012 r., drugi – w lipcu 2012 r., zaś trzeci – w marcu 2013 r. Redagowali je następujący studenci filologii polskiej (specjalność: komunikacja społeczna i dziennikarstwo): Paulina Ciesielska, Katarzyna Dziewulska, Małgorzata Gołdyn, Katarzyna Gryzio, Diana Joachimowicz, Monika Kita, Piotr Kostecki, Artur Kowalczuk, Klaudia Markiewicz, Łukasz Mazur, Aleksandra Pąk, Karolina Ryniak, Barbara Turek, Diana Wołosiuk.

Poszczególne numery „Strefy" zawierają teksty informacyjne i publicystyczne. W numerze pierwszym znalazły się artykuły dotyczące sportu, wydarzeń odbywających się na Uczelni (*Juwenalia*; *Orły rozdane*; *Ortografia, co do głowy trafia*) oraz artykuły z cyklu „Mama na studiach" oraz „Po zmroku trochę rocka i mroku".

Z kolei numer drugi zawiera, oprócz tekstów sportowych, poświęconych przede wszystkim Euro 2012, interesujące felietony (*Wyspiarze Polakom dołki kopią*; *Moda na blogi, czyli co jest modne, a co nie*), a także wywiad z grupą At the Lake oraz informacje o zespołach i koncertach. W numerze trzecim znalazły się natomiast: artykuły dotyczące życia studenckiego, w tym sesji i programu Erasmus, sportu, a także teksty podejmujące istotne kwestie społeczne (problem sponsoringu) oraz wywiad z warszawskim „Słoikiem" i felieton o najdziwniejszych imionach nadawanych dzieciom. W czasopiśmie nie zabrakło też tekstów prozatorskich. W numerze drugim „Strefy" znalazły się frag-

menty niepublikowanej powieści *Dysonans* Krzysztofa Koguta (absolwenta filologii polskiej PWSZ w Chełmie), poruszającej problem utraty wiary w ludzi oraz niespełnionych marzeń, natomiast w numerze trzecim – opowiadanie Aleksandry Pąk *Dekabryści i inne cuda*.

Kolejny, czwarty numer „Strefy", którego wydanie przewidziane jest na czerwiec 2013 r., będzie miał inny charakter – z czasopisma Koła Naukowego Studentów Dziennikarzy stanie się magazynem ogólnouczelnianym, a do jego redagowania członkowie Koła planują zaprosić przedstawicieli wszystkich Instytutów. Obok zmian formalnych przewidziana jest także zmiana szaty graficznej, zwiększenie objętości i nakładu czasopisma, a także zintensyfikowanie działań promocyjnych, które już w tej chwili są podejmowane przez studentów, m. in. poprzez stworzenie profilu KNSD na facebooku czy bezpłatne rozprowadzanie „Strefy" wśród mieszkańców Chełma. Pozwala to dotrzeć do szerokiego grona odbiorców, zwłaszcza do młodych ludzi, z myślą o których redagowana jest strona internetowa. KNSD obejmuje również patronat medialny nad różnymi imprezami organizowanymi w Chełmie (dotychczas nad koncertami takich zespołów, jak: Lipali, Cover Dale, Myly Ludzie, Sun Control Device, Pawkin, At the Lake, Prorok), zaś na stronie internetowej ogłaszane są konkursy, w których nagrodami są bilety na koncerty lub płyty zespołów.

Studenci filologii polskiej nie tylko prowadzą portal i wydają czasopismo, ale też współpracują z lokalnymi mediami (m.in. z chełmską telewizją internetową oraz radiem Bon Ton), przy czym współpraca ta ma charakter stały, wykraczający poza obligatoryjne, przewidziane programem studiów praktyki studenckie. Z takiej możliwości mogą skorzystać najbardziej aktywni członkowie Koła, którzy – pod okiem doświadczonych dziennikarzy – poznają tajniki pracy w zawodzie.

Działalności wydawniczej i redakcyjnej, mającej na celu doskonalenie warsztatu dziennikarza, towarzyszy udział w przedsięwzięciach umożliwiających zdobycie nowych doświadczeń dziennikarskich, np. w warsztatach prowadzonych przez dziennikarzy oraz specjalistów z zakresu komunikacji medialnej. Członkowie Koła dwukrotnie uczestniczyli w warsztatach reportażu organizowanych w ramach Zlotu Miłośników Twórczości Ryszarda Kapuścińskiego w Gminnym Ośrodku Kultury w Pawłowie. Zajęcia, poświęcone reportażowi prasowemu, radiowemu i telewizyjnemu, przybliżyły uczestnikom specyfikę tej formy wypowiedzi dziennikarskiej, która jest uzależniona od rodzaju medium przekazującego na swój własny, unikalny sposób

treści oraz odzwierciedla różne sposoby funkcjonowania warstwy językowej w przestrzeni medialnej.

Członkowie KNSD uczestniczyli także w warsztatach dziennikarskich o zasięgu ogólnopolskim, stwarzających im możliwość sprawdzenia i doskonalenia umiejętności dziennikarskich, a także wymiany doświadczeń z redakcjami innych studenckich czasopism. Przedstawiciele „Strefy" (tj. Klaudia Markiewicz, Monika Kita, Artur Kowalczuk i Diana Wołosiuk) wzięli udział w VII Ogólnopolskich Spotkaniach Prasy Akademickiej, zorganizowanych w dniach 15-17 marca 2013 r. w Krakowie przez redakcję pisma „WUJ – Wiadomości Uniwersytetu Jagiellońskiego" oraz Fundację Studentów i Absolwentów Uniwersytetu Jagiellońskiego „Bratniak". Młodzi dziennikarze spotkali się ze swoimi autorytetami – żurnalistami znanymi z ekranu telewizji i pierwszych stron gazet, którzy prowadzili zajęcia praktyczne mające przybliżyć adeptom wymarzoną pracę. Wyjazd ten sfinansowany był w całości ze środków KNSD.

Z kolei w kwietniu 2012 r. Koło zorganizowało warsztaty dziennikarskie adresowane do osób zainteresowanych problematyką medialną, zwłaszcza do studentów filologii polskiej o specjalności komunikacja społeczna i dziennikarstwo oraz do licealistów z klas o profilu dziennikarskim. Warsztaty prowadzili dziennikarze lokalnych mediów oraz specjaliści z zakresu komunikacji językowej. W programie znalazły się wykłady i zajęcia dotyczące przygotowywania materiałów reporterskich dla radia (red. Mirosław Majewski), redagowania informacji radiowych (red. Przemysław Kargul), sztuki pisania felietonu (mgr Ryszard Szymański) oraz reportażu (mgr Anna Szymańska), fotografowania i realizacji materiału filmowego (mgr Piotr Bakun), zadań i obowiązków prezentera radiowego (Marcin Puszka), a także grzeczności i niegrzeczności językowej w mediach (prof. dr hab. Małgorzata Karwatowska). Oprócz profesjonalistów wystąpili też adepci sztuki dziennikarskiej, tj. członkowie KNSD – Łukasz Mazur i Piotr Kostecki, którzy przybliżyli uczestnikom historię Koła, a Paulina Ciesielska i Karolina Ryniak omówiły błędy językowe w gazetkach szkolnych.

Członkowie Koła włączali się także w organizację Drzwi Otwartych w Instytucie Nauk Humanistycznych PWSZ w Chełmie. W kwietniu 2012 r. Piotr Kostecki i Łukasz Mazur przygotowali prezentację multimedialną na temat działalności Koła, zaś Karolina Ryniak – ulotki promujące KNSD i zachęcające przyszłych studentów PWSZ w Chełmie do współpracy przy redagowaniu portalu i czasopisma. Z kolei

w kwietniu 2013 r. z inicjatywy Pauliny Ciesielskiej, studentki filologii polskiej, podczas Drzwi Otwartych odbył się wykład Andrzeja Adamczuka z firmy Big Media na temat specyfiki pracy w agencji reklamowej. Członkowie Koła przygotowali też materiały promujące Instytut i Uczelnię, a także ogłosili konkurs dla licealistów na najlepszy reportaż radiowy. Główną nagrodą w konkursie będzie indeks na filologię polską, specjalność: komunikacja społeczna i dziennikarstwo, zaś najlepsze reportaże zostaną wyemitowane na antenie jednej z chełmskich rozgłośni radiowych.

Koło systematycznie organizuje też wyjazdy naukowo-poznawcze finansowane ze środków KNSD, a pochodzące z dotacji władz PWSZ w Chełmie. W 2011 r. odbył się wyjazd do Sejmu RP, do Teatru Współczesnego w Warszawie i do Muzeum Powstania Warszawskiego. Wyjazdy te pełniły nie tylko funkcję edukacyjną, ukazując adeptom sztuki dziennikarskiej kulisy zawodu dziennikarza, ale też integracyjną, ucząc współpracy i lojalności zawodowej. Stwarzały studentom możliwość poznania osobowości świata dziennikarskiego, kina i teatru, a także uwrażliwiały na sztukę, piękno ojczystego języka oraz uczyły odpowiedzialności za słowo. W planach są także inne wyjazdy naukowe, warsztaty dziennikarskie oraz spotkania z udziałem m. in. specjalistów w dziedzinie edukacji medialnej, dziennikarstwa, public relations, marketingu, reklamy oraz prawa mediów i etyki dziennikarskiej.

Przez wszystkie lata funkcjonowania, Koło skupiało młodych, ambitnych ludzi, którzy nie bali się stawiać odważnych pytań, poszukiwać własnego „ja", docierać do najgłębszych zakamarków duszy ludzkiej, a także podejmować istotne problemy społeczno-obyczajowe. Konsekwentnie realizowali przy tym przyjęte cele statutowe. Wydaje się jednak, iż wraz ze zmianą formy działalności Koła (z redagowania strony w lokalnej gazecie na prowadzenie portalu informacyjnego), zmienił się także jego podstawowy cel. Dla członków KNSD priorytetem stało się nie tylko zdobycie doświadczeń zawodowych, ale i rozwój portalu oraz zapewnienie mu miejsca na mapie medialnej Chełma. Bez wątpienia można powiedzieć, że cel ten udało się osiągnąć. Portal Strefa, mający określony profil działalności, cieszy się wśród mieszkańców Chełma popularnością, a rzetelność i dociekliwość tworzących go młodych ludzi zapewnia wszystkim odwiedzającym tę stronę profesjonalne ujęcie podejmowanych tematów i opisywanych wydarzeń.

Galeria zdjęć Koła Naukowego Studentów Dziennikarzy

Studentki filologii polskiej w studiu telewizyjnym.

Studentki filologii polskiej z Przemysławem Saletą.

Dyrektor INH prof. dr hab. Adam Siwiec i dr Dominika Staszczyk ze studentkami w studiu TVP, w którym nagrywany jest program „Tomasz Lis na żywo".

Wizyta w redakcji Bon Ton Radio.

Studenci filologii polskiej w studiu radia Bon Ton.

Studenci filologii polskiej podczas zwiedzania Sejmu.

Drzwi Otwarte w Instytucie Nauk Humanistycznych.

Wykład Piotra Bakuna „Prawda i fałsz w fotografii prasowej".

Redakcja „Strefy" podczas VII Ogólnopolskich Spotkań Prasy Akademickiej.

SCIENTIA
NR 6 – 2012

TOMASZ STĘPNIEWSKI

Koło Naukowe Studentów Stosunków Międzynarodowych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie

Koło Naukowe Studentów Stosunków Międzynarodowych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie powstało w dniu 13 grudnia 2010 roku, 3 miesiące po rozpoczęciu edukacji przez studentów na nowo otwartym kierunku. Domeną działania członków-założycieli Koła było zgłębianie wiedzy na tematy związane ze zjawiskami zachodzącymi między państwami oraz organizacjami międzynarodowymi (np. Sojusz Północnoatlantycki, Unia Europejska, Organizacja Narodów Zjednoczonych, Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, Liga Państw Arabskich, WTO, Bank Światowy, G8, G20, BRICS i inne) oraz niepaństwowymi uczestnikami stosunków międzynarodowych. Na organizowanych – w pierwszych miesiącach działania – przez Koło: spotkaniach, seminariach, konwersatoriach, poruszane są kwestie wewnętrznej współpracy pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej, kwestie historyczne oraz bieżący kształt polityki międzynarodowej, tak na płaszczyźnie poszczególnych kontynentów, jak i na płaszczyźnie całego globu.

Dotychczas Koło zorganizowano wiele merytorycznych spotkań otwartych. Jednym z pierwszych tego typu wydarzeń była przeprowadzona przez dr Agnieszkę Zarębę prezentacja personalna Osamy bin Ladena przywódcy Al-Kaidy. Po wystąpienia odbyła się żywiołowa dyskusja, która miała na celu odpowiedzieć na pytanie: Czy śmierć uważanego za jednego z najgroźniejszych terrorystów na świecie, wpłynie na zwiększenie lub zmniejszenie się ilości aktów terroru?

Koło Naukowe Studentów Stosunków Międzynarodowych współorganizowało (razem z Instytutem Nauk Politycznych i Spraw Międzynarodowych KUL) obóz naukowy na Bałkanach w dniach 14-21 kwietnia 2012 roku. Studenci z I i II roku Stosunków międzyna-

rodowych PWSZ w Chełmie wraz z opiekunem dr. Tomaszem Stępniewskim uczestniczyli w obozie naukowym pt. „Historia konfliktów na Bałkanach i jej następstwa", który odbywał się na Bałkanach (Bośnia i Hercegowina, Serbia). Celem obozu naukowego było przeprowadzenie warsztatów z zakresu historii konfliktów na Bałkanach w XIX i XX wieku oraz dostarczenie studentom wiedzy teoretycznej i praktycznej w tym zakresie. Miejscem zajęć była Bośnia i Hercegowina (Zenica, Sarajewo, Mostar, Travnik, Jajce) oraz Serbia (Belgrad). Obóz naukowy był kontynuowany w następnym roku. Tym samym Koło Naukowe Studentów Stosunków Międzynarodowych współorganizowało (razem z Filologią Słowiańską PWSZ) wyjazd naukowy do Odessy na Ukrainę w maju 2013 roku. Studenci z I i II roku Stosunków Międzynarodowych PWSZ w Chełmie wraz z opiekunem dr. Tomaszem Stępniewskim uczestniczyli w wyjeździe naukowym mającym na celu zapoznanie studentów z historią, kulturą i językiem naszego wschodniego sąsiada – Ukrainy.

Kolejne wydarzenia – prezentowane poniżej – organizowane przez Koło Naukowe Stosunków Międzynarodowych odbywały się pod opieką dr. Tomasza Stępniewskiego. Pierwszym takim wydarzeniem było seminarium naukowe pt. „Ukraina: ambiwalentne wyniki wyborów parlamentarnych 2012 roku, ich znaczenie dla kształtu polityki wewnętrznej i zewnętrznej tego państwa". Fachowej oceny sytuacji dokonali: prof. dr hab. Andrzej Gil, dr Yuriy Hayduk, dr Tomasz Stępniewski oraz Viktoria Zaichuk – studentka II roku Stosunków międzynarodowych.

Następnym seminarium zorganizowanym przez studentów Koła Naukowego z pierwszego roku Stosunków międzynarodowych, nosiło tytuł „Wielka Brytania, Irlandia i Dania: 40 lat od pierwszego rozszerzenia WE/UE", które zwracało uwagę na znaczenie tzw. północnego rozszerzenia dla struktury i funkcjonowania Wspólnot Europejskich, a także na temat dzielności politycznej, osiągnięć i prowadzonej polityki zagranicznej i wewnętrznej Wielkiej Brytanii w czasie rządów Margaret Thatcher, która zmarła w dniu 8 kwietnia 2013 roku.

W późniejszym czasie studenci Koła Naukowego wraz z opiekunem dr. Tomaszem Stępniewskim zorganizowali seminarium pt. „Integracja europejska z perspektywy Europy Środkowo-Wschodniej", w czasie którego wygłosili referaty: prof. Andrzej Gil pt. „Węgry a Unia Europejska – perspektywa środkowoeuropejska", dr Yuriy Hayduk pt. „Umowa stowarzyszeniowa z Unią Europejską środkiem do europeizacji Ukrainy", dr Tomasz Stępniewski pt. „Polska jako li-

der Grupy Wyszehradzkiej i promotor polityki wschodniej Unii Europejskiej" oraz student Krystian Wasiński pt. „Stosunki polsko-rosyjskie po rozszerzeniu Unii Europejskiej w 2004 roku".

W roku akademickim 2013/2014 Koło Naukowe zorganizowało seminarium pt. „G20 – postrzeganie i perspektywy *global governance*". W czasie seminarium referat wygłosił pracownik Katedry Stosunków Międzynarodowych PWSZ w Chełmie dr Tomasz Stępniewski pt. „G20 – szanse i wyzwania dla *global governance*", oraz studenci: Artur Nowak pt. „G20 z perspektywy Stanów Zjednoczonych Ameryki", Weronika Mrozowska pt „G20 z perspektywy Unii Europejskiej", Marlena Sokolik pt. „G20 z perspektywy Chińskiej Republiki Ludowej", Monika Jurczuk pt. „G20 z perspektywy Federacji Rosyjskiej" oraz Agata Buszko pt. „G20 z perspektywy Brazylii". Seminarium miała na celu omówić znaczenie i miejsce najbardziej wpływowych państwa na politykę międzynarodową, ukazać nowy układ sił w stosunkach międzynarodowych oraz odnieść się do możliwości ustanowienia *global governance*.

Kolejną imprezą jaką zorganizowali studenci wspólnie z pracownikami Katedry Stosunków Międzynarodowych było seminarium pt. „Partnerstwo Wschodnie po szczycie w Wilnie – perspektywy rozwoju". Zaproszeni prelegenci – studenci Stosunków Międzynarodowych (Alla Sacheva i Ivanna Shtohryn) oraz pracownicy naukowi Katedry Stosunków Międzynarodowych (prof. dr hab. Jan Hudzik, prof. dr hab. Andrzej Gil, dr Yuriy Hayduk, dr Tomasz Stępniewski), zastanawiali się nad dalszym rozwojem Partnerstwa Wschodniego będącego częścią Europejskiej Polityki Sąsiedztwa skierowanej do państw Europy Wschodniej i Kaukazu Południowego, po tym jak pod presją Rosji Ukraina – największe państwo Europy Wschodniej, wycofała się z podpisania z Unią Europejską umowy stowarzyszeniowej oraz umowy o pogłębionej strefie wolnego handlu (DCFTA). W ramach seminarium dokonano próby przeanalizowania powodów podjęcia takiej a nie innej decyzji oraz zarysowania perspektyw stosunków Ukraina-Unia Europejska. Dlaczego właśnie prezydent Wiktor Janukowycz, poprzednio deklarujący chęć podpisania umowy stowarzyszeniowej, w ostatniej chwili zrezygnował z jej podpisania. Co było tego powodem, jakie elementy polityki wewnętrznej Ukrainy złożyły się na tą decyzję i jaką rolę odegrała w tej grze Rosja? Zwrócono szczególną uwagę na problemy kulturowe, cywilizacyjne, społeczne, gospodarcze i polityczne, które nałożyły się na podjęcie tak ważnej dla naszego regionu decyzji.

SCIENTIA
NR 6 – 2012

ANETA PASZKIEWICZ

Pedagogiczne Koło Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie

Pedagogiczne Koło Naukowe jest uczelnianą organizacją studencką, która umożliwia swoim członkom rozwijanie zainteresowań, pomaga nawiązać kontakty z wieloma organizacjami zajmującymi się edukacją, wychowaniem i szeroko pojętą pomocą społeczną oraz pomaga w nabywaniu umiejętności współpracy z innymi ludźmi. Uczy brania odpowiedzialności za podejmowane decyzje, a przede wszystkim zachęca do bycia aktywnym, włączania się w różne inicjatywy i działania co, zwłaszcza dla pedagogów, uznać należy za nader istotne.

Historia Pedagogicznego Koła Naukowego na PWSZ w Chełmie jest dłuższa niż istniejący tu kierunek „pedagogika". Pierwsze Zebranie Członków – Założycieli Koła odbyło się dnia 09.11.2005 w siedzibie Instytutu Neofilologii PWSZ w Chełmie. Na zebraniu przyjęto nazwę Pedagogiczne Koło Naukowe, opracowano główne cele działalności Koła, przyjęto Statut Pedagogicznego Koła Naukowego, określono warunki przyjęcia nowych członków Koła i utraty członkostwa. Pierwszym opiekunem Koła wybrana została dr Beata Komorowska. Określono również cele działalności Koła:

- podejmowanie empirycznych badań naukowych w zakresie pedagogiki,
- rozwijanie zainteresowań naukowych,
- kształtowanie kompetencji psychopedagogicznych studentów,
- integracja studentów kierunków nauczycielskich i kadry naukowej,
- organizację seminariów i sesji naukowych, integrujących środowisko teoretyków i praktyków nauczania i wychowania,
- współpracę z lokalnymi instytucjami oświatowymi.

Na wniosek Założycieli dnia 10.11.2005 roku Pedagogiczne Koło Naukowe zostało zarejestrowane i wpisane do Uczelnianego Rejestru

Organizacji Studenckich Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie.

Na początku swego istnienia Koło liczyło 10 osób, w tym 2 pracowników dydaktycznych PWSZ w Chełmie i 8 studentów II roku filologii angielskiej i germańskiej.

Od roku akademickiego 2007/2008 w PWSZ w Chełmie utworzono nowy kierunek studiów „Pedagogika". Fakt ten otworzył przed Kołem nowe możliwości. Jego działania koordynował nowy opiekun Koła mgr Aneta Ogrodowczyk. Na 24 października zwołane zostało zebranie, które zaowocowało wymianą pomysłów i zaplanowaniem działań i przedsięwzięć możliwych do realizacji z młodymi studentami. Pisemne zadeklarowanie się do uczestnictwa w pracach Naukowego Koła Pedagogicznego złożyło ponad 30 studentów pedagogiki. W trakcie kolejnych spotkań dokonano wyboru Zarządu Pedagogicznego Koła Naukowego – od 7 listopada 2007 roku działał on w składzie: prezes Beata Nastaj, wiceprezes Magdalena Mazur, sekretarz Katarzyna Polakowska i skarbnik Monika Masełko.

W kolejnych latach opiekunami Koła byli mgr Elżbieta Miterka i dr Dorota Sikora.

W pracach Koła uczestniczą studenci wszystkich roczników kierunku Pedagogika. Członkiem Koła może zostać każdy student PWSZ, który zainteresowany jest tematyką działalności Koła oraz zobowiąże się do przestrzegania statutu i uchwał organów Koła oraz który chce zgłębiać wiedzę i podnosić poziom swoich umiejętności w zakresie pedagogiki.

W ramach działalności Koła studenci podejmują szereg różnorodnych działań:

- prowadzenia badań pedagogicznych: np. badania ankietowe wśród studentów PWSZ w Chełmie dotyczące wartości preferowanych przez kandydatów na nauczycieli (2005/2006), badania ankietowe wśród studentów PWSZ w Chełmie dotyczące błędów wychowawczych i dydaktycznych popełnianych przez nauczycieli uczących różnych przedmiotów ze szkół podstawowych i ponadgimnazjalnych (2006/2007),
- współpraca z uczelniami zagranicznymi, np. z Wydziałem Pedagogicznym Wołyńskiego Uniwersytetu Państwowego im. Łesi Ukrainki w Łucku. Czynne uczestnictwo w Pierwszej Międzynarodowej Konferencji Pedagogiki Społecznej organizowanej w Łucku w kwietniu 2006 roku – wygłoszenie i złożenie do druku w monografii pokonferencyjnej referatu autorstwa

Magdaleny Wojtachnio (studentka III roku filologii angielskiej) i Anny Gajewskiej (studentka II roku filologii germańskiej) pt. Kompetencje pedagoga a wartości preferowane przez kandydatów na nauczycieli. Na przykładzie PWSZ w Chełmie,

- organizacja Międzynarodowego Seminarium Naukowego dla Studentów „Samotność dziecka we współczesnej rodzinie" (2010/2011), „Uczeń o specjalnych potrzebach edukacyjnych" (2011/2012).
- uczestnictwo w wykładach otwartych (np. wykład otwarty dla studentów, wygłoszony przez mgr Albinę Pudłowską, pracownika ZWiPPP nr 1 w Chełmie na temat „Integracja sensoryczna" – 24.11.2011 r.)
- udział w seminariach i warsztatach wyjazdowych (np. 29 marca 2012 r. studenci II i III roku pedagogiki uczestniczyli w II Forum Edukacji Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej. „Uczenie się przez doświadczanie - obserwacje, badania, eksperymenty" w Kielcach. Organizatorem głównym Forum było Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach, 29 maja 2012 roku studenci III roku pedagogiki wzięli udział w warsztatach z zakresu pedagogiki cyrku, które odbyły się w Lublinie a ich organizatorem była mgr Iwona Oleksa).
- imprezy dla dzieci i młodzieży - Bal Karnawałowy w Domu Dziecka w Chełmskim Centrum Pomocy Dziecku i Rodzinie (2007/2008), Integracyjny Turniej Piłki Halowej – „Podziel się swym szczęściem" (2007/2008), impreza z okazji Dnia Dziecka dla dzieci z Domu Dziecka w Krasnymstawie (2009/2010),
- organizacja konkursów: konkurs MOJA KARTKA WIELKANOCNA zatytułowanego „Wielkanoc w oczach dziecka" dla dzieci uczęszczających do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w Chełmie (2009/2010), konkurs pedagogiczny „Wiele czyni, kto wiele kocha – Jadwiga Młodowska – wychowawca nauczycieli" (2009/2010),
- organizacja kwest ulicznych np. Bożonarodzeniowej kwesty ulicznej na rzecz Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Zawadówce (2010/2012),
- udział w Finale Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy (np. udział studentów w TVP w Lublinie podczas XVIII Finału WOP – 2009/2010),
- organizacja dni otwartych,
- przygotowywanie jasełek dla pracowników uczelni;

- przygotowywanie Kiermaszu Bożonarodzeniowego, z którego uzyskane środki przeznaczane są na cele dobroczynne (np. na rzecz na rzecz Oddziału Dziecięcego Wojewódzkiego Szpitala Klinicznego w Chełmie – 2009/2010);
- organizacja pikniku integracyjnego dla dzieci pracowników uczelni (2010/2011),
- organizacja mimodramu *Kuszenie* z okazji Świąt Wielkanocnych dla pracowników i studentów PWSZ w Chełmie oraz słuchaczy Uniwersytetu III Wieku w Chełmie (2010/2011),
- przygotowanie wystawy na okoliczność święta Wszystkich Świętych (z inspiracji oraz przy pomocy i wsparciu dr Haliny Bejger) prezentującej sylwetki wybitnych pedagogów, którzy odeszli (2011/2012).

Od roku akademickim 2011/2012 funkcję opiekuna Pedagogicznego Koła Naukowego pełni dr Aneta Paszkiewicz. W podejmowanych działaniach wspierają ją wszyscy pracownicy Katedry Pedagogiki PWSZ w Chełmie.

Zarząd Koła działa w składzie: przewodnicząca Magdalena Poliwczak, zastępca przewodniczącego Bartłomiej Całus, sekretarz Paulina Lewczuk.

Członkami Koła są studenci I, II i III roku pedagogiki. Ich aktywność w pracach Koła jest pełna zaangażowania.

SCIENTIA
NR 6 – 2012

MIROSŁAWA KAWECKA

Działalność Koła Naukowego Studentów Filologii Słowiańskiej Instytutu Neofilologii Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie

Od początku istnienia specjalności Filologia Słowiańska na kierunku Neofilologia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Chełmie studenci slawiści podejmowali w ramach istniejącego koła naukowego szereg działań mających służyć pogłębieniu wiedzy na temat kultury i tradycji Słowian Wschodnich oraz rozszerzeniu znajomości języka rosyjskiego i ukraińskiego. Chełm to miasto o bogatej, wielokulturowej historii, która nie zawsze obecna jest w świadomości mieszkańców, jednak studiowanie w tym mieście, a szczególnie zaś studia slawistyczne obligują do poznawania barwnej przeszłości miasta i wejścia w dialog międzykulturowy. Z tego też względu wiele działań podejmowanych przez członków Koła Naukowego Studentów Filologii Słowiańskiej PWSZ służyło poznaniu historii i tradycji kulturowych Chełma. Rokrocznie koło organizuje wycieczki do cerkwi Św. Jana Teologa, gdzie studenci mają możliwość nie tylko zapoznania się z wystrojem świątyni prawosławnej, ale także wysłuchania prelekcji ks. proboszcza Jana Łukaszuka. Podobnemu celowi służą wycieczki na stare chełmskie cmentarze czy teren wykopalisk archeologicznych na Górce Chełmskiej.

Okresem szczególnie służącym zbliżeniu kultur jest okres świąt Bożego Narodzenia, czy też Wielkanocy. Tradycje katolickie i prawosławne, choć zbliżone, różnią się jednak kalendarzem, pieśniami obrzędowymi i zwyczajami. Już tradycyjne stały się spotkania opłatkowe i wielkanocne naszych slawistów, podczas których studenci przygotowują tradycyjne potrawy obrzędowe polskie i ukraińskie, poznają rosyjskie i ukraińskie kolędy, a w okresie wielkanocnym pieśni wielkopostne, dzielą się opowieściami o własnych domowych tradycjach świątecznych, które świadczą o wzajemnym przenikaniu się

kultur na pograniczu polsko-ukraińskim, o wspólnocie wielu wierzeń i zwyczajów i uświadamiają jak bliskie kulturowo są nasze narody.

Wiele aktywności realizowanych przez koło slawistów związanych jest z tzw. krajoznawstwem lub realioznawstwem Słowiańszczyzny Wschodniej. W ubiegłych latach studenci zorganizowali spotkania poświęcone historii i teraźniejszości najciekawszych miast rosyjskich, osobliwościom przyrodniczym Rosji (jezioro Bajkał) (połączone z prezentacjami multimedialnymi) czy też legendarnym bohaterom staroruskim, jak Ilia Muromiec, Dobrynia Nikitycz, Alosza Popowicz.

Od dwóch lat punktem kulminacyjnym działań Koła Naukowego Slawistów jest organizacja wypraw naukowo-krajoznawczych na Ukrainę. Jak stwierdzają sami studenci, w wyjazdach tego typu istotna jest nie tyle możliwość zwiedzania, ile bezpośredni kontakt z miejscową kulturą i językiem. Dotychczas zorganizowane zostały dwa takie wyjazdy, pierwszy w roku 2012 do Lwowa, rok później do Odessy. Były to wyprawy kilkudniowe, częściowo finansowane przez naszą *Alma Mater*. Uczestnicy obydwu wycieczek zwiedzali atrakcyjne historycznie miejsca, muzea i świątynie. We Lwowie trafili na otwarcie stadionu na Euro-2012, a w Odessie mieli okazję odwiedzić miejscowy uniwersytet i jego bibliotekę. Ważnym etapem tych podróży było przekraczanie granicy i obserwowanie związanych z tym procedur, bowiem Filologia Słowiańska posiada specjalizację Wspólnotowy Ruch Graniczny i Administracja Celna. Uczestnicy objazdów naukowych akcentują przede wszystkim ich praktyczny wymiar, realizujący się poprzez konieczność stosowania w praktyce języka rosyjskiego i ukraińskiego, a także bezpośredni kontakt z lokalną rzeczywistością (przejazdy, zakupy, pytanie o drogę, rozmowy w hotelu, nawiązywanie znajomości, itp.).

Jednym z niezwykle ważnych aspektów studiowania jest poszerzanie horyzontów, podnoszenie swego poziomu intelektualnego, otwartość na różnorodność tekstów kulturowych i postaw światopoglądowych, dlatego działalność koła naukowego slawistów ukierunkowana jest również na ogólny rozwój osobisty studentów, w czym ogromną rolę odgrywają wspólne wyjazdy na spektakle teatralne (np. do Teatru im. Osterwy w Lublinie), dyskusje i rozmowy służące wymianie poglądów. Koło Naukowe Studentów Filologii Słowiańskiej PWSZ w Chełmie poprzez swoją działalność potwierdza, że jako forma aktywności studentów szkoły wyższej, rzeczywiście służy pogłębianiu wiedzy z zakresu przedmiotu studiów, a także wspo-

maga rozwój osobisty swoich członków. Filologia Słowiańska PWSZ istnieje stosunkowo niedługo, tym samym doświadczenia studentów w obszarze samokształcenia, aktywności naukowej są wciąż jeszcze niewielkie, ale koło ma wiele planów, a przede wszystkim dysponuje ludźmi chętnymi do działania i to właśnie jest budująca perspektywa na przyszłość.

SCIENTIA
NR 6 – 2012

DOROTA RYBACZUK

10 lat działalności Samorządu Studentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie

Działalność samorządu studentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie (PWSZ) rozpoczęła się 9 listopada 2001 roku. W tym dniu został uchwalony Regulamin Samorządu Studentów, zgodnie z którym samorząd studentów przyjął nazwę,,Parlament Studentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie".

Początki pracy samorządu przebiegały pod znakiem formułowania celów i zadań, ale przyczyniły się również do znaczącej aktywizacji chełmskiego środowiska akademickiego.

Parlament Studentów PWSZ w Chełmie od początku skupiał wybitnych studentów z poszczególnych instytutów, powoływanych do tego gremium podczas ogólnouczelnianych wyborów.

Pierwszą przewodniczącą Parlamentu Studentów PWSZ w Chełmie została Marta Miterka, studentka kierunku *Matematyka*, zaś opiekę nad działalnością nowo uformowanego Parlamentu, objęła mgr Elżbieta Dłubis.

Przez dziesięć lat samorząd podejmował trud urzeczywistniania swoich założeń statutowych oraz godnego reprezentowania ogółu studentów chełmskiej Uczelni na forum wewnętrznym jednostki i poza nią.

Poszczególne lata jego funkcjonowania uznać należy za wielki sukces. Poniżej zaprezentowane zostaną kluczowe przedsięwzięcia i osiągnięcia, zrealizowane przy aktywnym współudziale Parlamentu Studentów PWSZ w Chełmie.

Od początku swojej działalności, czyli od roku akademickiego 2001/2002, Parlament Studentów występował w imieniu studentów w Uczelnianych Organach Kolegialnych – Senacie oraz Konwencie. Włączony został również w prace Instytutowych Komisji Rekrutacyjnych, Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej, Instytutowych Komisji Stypendialnych oraz Odwoławczej Komisji Stypendialnej.

Parlament był również ambasadorem społeczności studenckiej podczas konferencji i spotkań z przedstawicielami innych uczelni oraz posiedzeń parlamentów studenckich działających w szkołach wyższych w Polsce.

Członkowie Parlamentu wykazywali się imponującą aktywnością na różnych płaszczyznach życia Uczelni oraz zabierali głos w imieniu studentów podczas ogólnopolskich konferencji (m.in. 18-20 stycznia 2002 roku – Konferencja Samorządów Państwowych Wyższych Szkół Zawodowych, 10 marca 2002 roku – Warszawa – Spała; spotkanie Komisji Prawnej Studentów RP z Samorządami Studentów PWSZ, dotyczące aktualnych problemów oraz usytuowania organów samorządu studenckiego w strukturze wyższych szkół zawodowych; 7-9 czerwca 2002 roku – IV Ogólnopolska Konferencja Samorządów Studenckich Państwowych Wyższych Szkół Zawodowych w Pile).

Wśród licznych inicjatyw na rzecz społeczności akademickiej, podejmowanych przez studentów skupionych w Parlamencie, były *Jasełka*, przygotowane i wyinscenizowane po raz pierwszy w grudniu 2001 roku.

Z inspiracji samych studentów powstała także grupa tańca towarzyskiego. Zajęcia w ramach tej grupy prowadził student – Narcyz Skiba – mający za sobą wieloletnią praktykę w Zespole Pieśni i Tańca Ziemi Chełmskiej oraz Formacji Tańca Towarzyskiego „Takt".

W kolejnym roku akademickim – 2002/2003 – działalność samorządu studentów była kontynuowana i uległa rozszerzeniu o kolejne przedsięwzięcia, w tym o organizację *Jasełek 2002,* współorganizację II Konferencji Entuzjastów Informatyki oraz inauguracji roku akademickiego 2002/2003, organizację spotkania integracyjnego dla studentów I roku studiów i parareferendum unijnego z udziałem mgra Zygmunta Gardzińskiego, współorganizację imprez sportowych w ramach „Dni Chełma", koordynację akcji w zakresie pomiarów natężenia ruchu drogowego w Chełmie oraz nawiązania współpracy z samorządem studentów Politechniki Lubelskiej.

Rok akademicki 2003/2004 upłynął pod znakiem realizacji ważnych działań, wynikających z działalności statutowej, w tym wyborów uzupełniających do Parlamentu Studentów, inicjatyw charytatywnych, edukacyjnych i rozrywkowych. Zainaugurowane zostały prace nad utworzeniem strony internetowej Parlamentu. Dzięki aktywności studentów zainicjowano na terenie Uczelni akcję honorowego dawstwa krwi „Wampiriada". Żacy prowadzili również akcję informacyjną, mająca na celu promocję Uczelni wśród uczniów klas

maturalnych szkół średnich z województw: lubelskiego i podkarpackiego. Włączyli się we współorganizację Dni Otwartych Uczelni, mających na celu zachęcenie uczniów klas maturalnych do podjęcia studiów w PWSZ.

Ciekawą inicjatywą, podjętą w maju 2004 roku, był konkurs na najsympatyczniejszą studentkę i najsympatyczniejszego studenta.

W tym samym miesiącu studenci zorganizowali i przeprowadzili Dni Kultury Studenckiej „Juwenalia 2004", współorganizowali „III Konferencji Entuzjastów Informatyki" oraz konferencję „Sztuka interpretacji. Kanon literatury angielskiej".

W roku akademickim 2004/2005 Parlament Studentów rozpoczął pracę w nowym składzie: Przewodniczący – Krzysztof Dąbek, Zastępcy Przewodniczącego – Tomasz Gościniak oraz Łukasz Dobrowolski, Skarbnik – Monika Majewska, Sekretarz – Piotr Traczuk.

Ponadto, w celu koordynacji prac samorządu oraz zapewnienia efektywnej współpracy pomiędzy Parlamentem a władzami Uczelni, Decyzją nr 11/15/2004 Rektora PWSZ w Chełmie, na Opiekuna Parlamentu Studentów PWSZ w Chełmie została powołana mgr inż. Dorota Kusz vel Sobczuk (Dorota Rybaczuk), pełniąca tę funkcję do dzisiaj.

Parlament Studentów realizował w roku akademickim 2004/2005 różnorodne zadania związane z organizacją uroczystości, imprez i innego typu akcji na rzecz środowiska studenckiego i społeczności lokalnej. Wśród nich na szczególne uwzględnienie zasługują: „Mikołajki 2005", Jasełka 2004, aukcja ozdób choinkowych na rzecz dzieci i młodzieży ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Chełmie, „Połowinki 2005", „Walentynki 2005", udział w targach edukacyjnych w Lublinie, Dni Otwarte Uczelni, Dni Kultury Studenckiej „Juwenalia 2005", propagowanie wśród studentów zasad funkcjonowania funduszu stypendialnego „Żak", udział w pracach komisji instytutowej nad „Konkursem o indeks PWSZ" oraz koordynacja Konkursu na Najlepszego Studenta RP „Primus Inter Pares", którego laureatką została Monika Prus – studentka kierunku *Budownictwo* Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie. Należy nadmienić, że reprezentowała ona Uczelnię w Konkursie na Najlepszego Studenta RP „Primus Inter Pares" w Lublinie.

Wymienione działania zostały zrealizowane przy dofinansowaniu ze strony Uczelni oraz dzięki pomocy sponsorów.

W związku z ukończeniem studiów w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Chełmie przez większość członków prezydium Parlamentu Studentów PWSZ w Chełmie, w roku akademickim 2005/2006 zostały przeprowadzone wybory uzupełniające. W ich następstwie wybrano nowy skład: Monika Mojsym – Przewodnicząca, Łukasz Dobrowolski – Wiceprzewodniczący ds. finansowych, Tomasz Wójciszyn – Wiceprzewodniczący ds. studenckich, Ewelina Rembisz i Piotr Traczuk – Sekretarze oraz Anna Mazurek, Michał Klaja, Tomasz Gościniak, Ewa Grzywna, Katarzyna Krasucka, Elżbieta Sulikowska, Milena Stachniuk.

W tym roku akademickim samorząd studentów nawiązał również pierwsze kontakty ze studentami Uniwersytetu im. Łesi Ukrainki w Łucku. Oba studenckie samorządy wspólnie świętowały Międzynarodowy Dzień Studenta w Chełmie i Łucku.

Po raz kolejny w uczelni odbyła się też Wampiriada – akcja promująca krwiodawstwo. Samorząd uczestniczył w konferencji tematycznej Samorządu Studentów w Gnieźnie (grudzień 2005) oraz organizował cykliczne imprezy studenckie w klubach młodzieżowych w Chełmie.

Wampiriada 2005

Parlament studentów kontynuował w roku akademickim 2004/2005 cykliczne przedsięwzięcia sprzed roku. Na uwagę zasługuje fakt, że przedstawiciel Parlamentu – Michał Klaja – uczestniczył w VII Ogólnopolskim Forum PWSZ w Jarosławiu, podczas którego został wybrany sekretarzem komisji ds. PWSZ przy Parlamencie Studentów RP.

Studenci włączyli się w przygotowanie Konferencji Informatyki Stosowanej, pomagali w organizacji uroczystości oddania do użytku Gmachu Instytutu Nauk Humanistycznych oraz wmurowania Aktu Erekcyjnego pod Gmach Instytutu Matematyki i Informatyki PWSZ w Chełmie, a także XII Środowiskowej Konferencji Matematyczno-Informatycznej.

Wszystkie informacje na temat działalności Parlamentu Studentów były regularnie umieszczane na oficjalnej stronie internetowej i forum.

Członkowie Parlamentu mieli istotny wpływ na życie Uczelni. Należeli do założycieli Koła Naukowego Dziennikarzy. Aktywnie działali w studenckim kole teatralnym „STUKOT" i zespole muzycznym. Nawiązali trwałe kontakty z chełmskimi mediami. Współpracowali z Dziennikiem Wschodnim. Na prośbę Urzędu Miasta Chełm włączyli się w akcję przeprowadzania ankiety na temat problemu alkoholizmu wśród młodzieży. W ramach wolontariatu pracowali z podopiecznymi Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „ACTIVUM". Byli zaangażowani w akcję pomocy dla Emilki Ragan - licealistki chorej na raka. Dochód z imprez organizowanych przez PS był przekazywany na jej leczenie.

Działalność Uczelnianej Rady Samorządu Studentów (jeszcze pod nazwą Parlament Studentów) w roku akademickim 2006/2007 rozpoczęła się od przeprowadzenia kolejnych wyborów. Dwuletnia kadencja poprzedniego składu minęła w październiku 2006 r. W tym celu została powołana komisja wyborcza, której przewodniczącą została Monika Mojsym – ustępująca przewodnicząca samorządu studentów PWSZ w Chełmie. 5 grudnia 2007 r. w demokratycznych wyborach ostatecznie wyłoniono nowy skład Parlamentu Studentów PWSZ w Chełmie.

W kolejnych dniach nastąpił wybór przewodniczącego samorządu i osób pełniących reprezentatywne w nim funkcje. Kolejnym ważnym etapem funkcjonowania Parlamentu Studentów była zmiana nazwy Parlamentu Studentów na Uczelnianą Radę Samorządu Studentów PWSZ w Chełmie. Samorząd studentów podjął przedmiotową uchwałę w sprawie zmiany nazwy 4 kwietnia 2007 r.

Życzenia świąteczne od studentów PWSZ w Chełmie

Uczelniana Rada Samorządu Studentów PWSZ w Chełmie od roku akademickiego 2006/2007 pracowała w następującym składzie: Grzegorz Kowalski – Przewodniczący, Kamil Romaniuk – Wiceprzewodniczący, Magdalena Kijana – Wiceprzewodnicząca, Ewa Grzywna – Skarbnik, Robert Łaciński – Sekretarz, Członkowie: Bartłomiej Blacha, Kamil Przychodzki, Sławomir Łuczyński, Wojciech Pawłowicz, Aleksander Możajew, Krzysztof Mikucewicz, Jarosław Jakimiec, Barbara Kokoszko, Paweł Klasura, Michał El Joundi, Natalia Garmol, Izabela Sala, Radosław Radziszewski, Przemysław Stopa.

Uczelniana Rada Samorządu Studentów zaczęła swoją pracę od ustalenia terminu zebrań i harmonogramu dyżurów. Każdego dnia w określonych godzinach w siedzibie URSS byli przyjmowani studenci, którzy zwracali się z prośbą o interwencję i pomoc indywidualnych lub grupowych sprawach.

Zebrania Rady odbywały się przynajmniej raz w tygodniu. Zatwierdzono również dodatkowe cele działalności w bieżącym roku akademickim. Należały do nich: kształtowanie i rozwój kultury studenckiej, nawiązywanie kontaktów z samorządami studenckimi uczelni w Chełmie i całej Polsce, a także aktywna współpraca ze studentami z zagranicy. Ustalono Plan wydatków finansowych URSS na 2007 r.

Harmonogram działań objął następujące przedsięwzięcia: obóz adaptacyjny dla studentów I roku w Zakopanem, Otrzęsiny Studentów I roku, udział w VIII forum PWSZ w Skierniewicach; obchody Międzynarodowego Dnia Studenta – pokazy grupy artystycznej „Korba", w skład której wchodzą studenci PWSZ w Chełmie, udział w zjeździe specjalnym Parlamentu Studentów RP w Warszawie, Andrzejki studenckie, akcja zbierania pieniędzy dla Domu Dziecka w Chełmie, akcja promocyjna na chełmskim deptaku przed Świętami Bożego Narodzenia, organizacja III edycji Wampiriady (akcji oddawania krwi) połączonej ze zbiórką słodyczy dla dzieci z Domu Dziecka, impreza mikołajkowa w klubie „K2" oraz wigilia studencka.

Semestr letni obfitował w nie mniej interesujące i wartościowe przedsięwzięcia, m.in. bal inżyniera, udział w IX forum PWSZ w Gorzowie Wielkopolskim, pomoc przy organizacji seminarium z zakresu mechaniki i budowy maszyn, pomoc w organizacji Dni Otwartych Drzwi Uczelni, Połowinki, Juwenalia współorganizowane z chełmskimi uczelniami, połączone z wizytą studentów z Państwowego Lotniczego Uniwersytetu w Kijowie, Bal Licencjata oraz współorganizację seminarium z zakresu budownictwa. W czerwcu odbyła się wycieczka krajoznawcza przed „Wielkim kuciem" nad Jezioro Białe, „Studencki Czwartek w klubie K2" oraz akcja rozdawania cukierków przez maskotkę Uczelni z okazji Dnia Dziecka.

Uczelniana Rada Samorządu Studentów od semestru letniego roku akademickiego 2006/2007 pracowała w następującym składzie: Grzegorz Kowalski – Przewodniczący, Kamil Romaniuk i Robert Łaciński – Wiceprzewodniczący, Ewa Grzywna – Skarbnik, Michał El Joundi – Sekretarz oraz Członkowie: Kamil Przychodzki, Izabela Sala, Sławomir Łuczyński, Wojciech Pawłowicz, Aleksander Możajew, Jarosław Jakimiec, Magdalena Kijana, Ewelina Sala, Paweł Klasura, Sylwia Być, Barbara Kokoszko, Anna Styś, Natalia Garmol, Krzysztof Mikucewicz, Bartłomiej Blacha.

Wszystkie informacje na temat działalności Uczelnianej Rady Samorządu Studentów PWSZ w Chełmie były regularnie umieszczane na oficjalnej stronie internetowej URSS prowadzonej przez studenta – Michała Kowalskiego.

Skład Uczelnianej Rady Samorządu Studentów uległ zmianie w październiku 2007 roku ze względu na rezygnację przewodniczącego samorządu studentów ze studiów w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Chełmie.

W konsekwencji tej zmiany personalnej, nastąpiły również zmiany na innych stanowiskach w Radzie. Nowym przewodniczącym został Kamil Romaniuk, Wiceprzewodniczącym do spraw finansowych – Paweł Klasura, a do spraw studenckich – Bartłomiej Blacha. Funkcję Sekretarza objął Przemysław Stopa, natomiast pełnienie funkcji Skarbnika kontynuowała Ewa Grzywna. Członkami Rady zostali: Kamil Przychodzki, Jarosław Jakimiec, Krzysztof Moroz, Michał El Joundi, Ewa Grzywna, Natalia Garmol, Izabela Sala, Radosław Radziszewski, Michał Kowalski, Bartłomiej Błaszczuk, Katarzyna Sobczuk, Anna Jarmoszyńska, Emil Hołysz, Małgorzata Miłkowska, Dariusz Ponisz. Funkcję opiekuna pełni mgr inż. Dorota Rybaczuk. Osoby współpracujące z URSS: Anna Szczeblewska, Ewa Głaz.

Działalność Uczelnianej Rady Samorządu Studentów skoncentrowała się w roku akademickim 2007/2008 na kształtowaniu i rozwoju kultury studenckiej, nawiązywaniu kontaktów z samorządami studenckimi chełmskich uczelni oraz aktywnej współpracy z Samorządami Studentów PWSZ w Polsce i za granicą.

Już w październiku studenci uczestniczyli w X Forum PWSZ w Tarnowie, a następnie w obozie adaptacyjnym dla studentów I roku w Zakopanem. Tradycyjnie w listopadzie odbyły się obchody Międzynarodowego Dnia Studenta z udziałem gości z Ukrainy. W grudniu miał miejsce udział w konferencji tematycznej samorządów studenckich w Jarosławiu, pomoc w organizacji Jasełek oraz akcja zbierania pieniędzy dla dzieci z Domu Dziecka we współpracy z Kołem Matematycznym PWSZ.

Na początku kolejnego roku kalendarzowego ustalono działania na semestr letni.

Priorytetowo potraktowane zostały imprezy cykliczne - Dni Kultury Studenckiej, Juwenalia oraz Drzwi Otwarte, impreza walentynowa. Studenci zaplanowali udział w konferencji tematycznej na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, organizację XI Forum Państwowych Wyższych Szkół Zawodowych w Polsce, wycieczkę do Dęblina na loty widokowe, wycieczkę krajoznawczą w Bieszczady dla studentów PWSZ oraz akcje charytatywne. Studenci zadeklarowali również wolę włączenia się w organizację Dni Kultury Chrześcijańskiej w Chełmie.

Juwenalia 2008

W kolejnym roku akademicki, tj. 2008/2009, Uczelniana Rada Samorządu Studentów pracowała w następującym składzie: Przemysław Stopa – Przewodniczący, Bartłomiej Błaszczuk i Paweł Klasura – Wiceprzewodniczący, Ewa Grzywna – Skarbnik, Anna Świstowska – Sekretarz oraz Członkowie: Katarzyna Szewc, Róża Wysocka, Edyta Senderska, Karol Remiś, Radosław Parol, Justyna Gryglicka, Karolina Chymos, Radosław Radziszewski, Małgorzata Miłkowska, Ewa Głaz, Katarzyna Sobczuk, Emil Hołysz, Dariusz Ponisz, Katarzyna Wira, Paweł Pietrzykowski, Anna Jarmoszyńska, Paweł Dziura.

Samorząd w pełnym składzie. Zdjęcie wykonane podczas Wigilii URSS PWSZ w Chełmie, zorganizowanej 18 grudnia 2008 r.

Wśród przedsięwzięć ujętych w harmonogramie działań w roku akademickim 2008/2009, uwzględniono m.in. otrzęsiny i loty widokowe nad Chełmem

Imprezę Halloween w Klubie K2 i obóz adaptacyjny w Zakopanem, wizytę w Równem (Ukraina) w ramach Międzynarodowego Dnia Studenta, Andrzejki Mikołajki oraz szczególnie ważną społecznie akcję oddawania krwi pn. Wampiriada. Studenci przeprowadzili również zbiórkę odzieży dla Domu Dziecka i Polskiego Czerwonego Krzyża w Chełmie. Akcje charytatywne i kulturowe organizowane przez samorząd studentów wzbudziły pozytywne reakcje u odbiorców.

Wielką popularnością cieszyła się również akcja z marca 2009, polegająca na zbiórce książek. 8 marca 2009 zorganizowano uroczyste obchody Dnia Kobiet, w kwietniu – wycieczkę studentów w ramach umowy międzynarodowej na Ukrainę (Jezioro Świtaź i Łuck), w maju – Juwenalia, a w czerwcu wycieczkę do Łeby na zakończenie roku akademickiego. Warto nadmienić, że Rada Samorządu Studentów organizowała i koordynowała Bale: Inżyniera, Licencjata i Połowinkowy, które na stałe wpisały się do kalendarza wydarzeń na Uczelni.

Uczelniana Rada Samorządu Studentów realizowała także zadania związane z akcjami i imprezami organizowanymi w skali miasta Chełm oraz całej Polski. Była to Między innymi Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy. Dzięki uprzejmości Władz Uczelni podczas akcji WOŚP mogły zostać zlicytowane dwa loty widokowe nad miastem.

Ponadto, w ramach umów międzynarodowych podpisanych pomiędzy PWSZ w Chełmie a ośrodkami edukacyjnymi za granicą, odbyły się cztery wizyty studyjne młodzieży ze szkół średnich z Łucka. Samorząd studentów opiekował się gośćmi podczas wizyt, oprowadzał po uczelni i mieście, a także organizował poczęstunek.

Członkowie Uczelnianej Rady Samorządu Studentów brali udział i pomagali przy organizacji innych przedsięwzięć organizowanych przez Uczelnię lub jej poszczególne działy, tj. Dział Promocji i Akademicki Związek Sportowy. Były to między innymi: Dni Otwartych Drzwi, akcje promocyjne w mieście i targi edukacyjne.

Samorząd studentów włączał się bardzo chętnie w akcje sportowe, a niekiedy nawet sam je organizował. W roku akademickim 2008/2009 został zorganizowany I Międzykierunkowy Turniej Piłki Halowej, który cieszył się dużą popularnością. Natomiast ci samorządowcy, którzy interesowali się sportami wodnymi, uczestniczyli w Obozie Żeglarskim na Mazurach.

Oprócz wyżej wymienianych przedsięwzięć samorząd studentów od roku akademickiego 2008/2009 koordynował działalność kół naukowych PWSZ w Chełmie, zwłaszcza w obszarze rozliczeń finansowych i działań dotowanych ze środków przyznanych z budżetu Uczelni.

Tradycyjnie wszystkie informacje na temat działalności Uczelnianej Rady Samorządu Studentów były regularnie umieszczane na oficjalnej, nowo utworzonej stronie internetowej: www.samorzad.pwsz.chelm.pl.

Skład Uczelnianej Rady Samorządu Studentów PWSZ w Chełmie, w roku akademickim 2009/2010 przedstawiał się następująco: Przemysław Stopa – Przewodniczący, Bartłomiej Błaszczuk i Paweł Klasura – Wiceprzewodniczący, Ewa Grzywna – Skarbnik, Paweł Pietrzykowski – Sekretarz oraz Członkowie: Magdalena Adamczuk, Łukasz Duczmal, Ewa Głaz, Dawid Gruszka, Emil Hołysz, Katarzyna Łatyńska, Piotr Martyniuk, Justyna Mielniczuk, Julia Pereguda, Katarzyna Polakowska, Edyta Senderska, Grzegorz Sobczuk, Katarzyna Sobczuk, Marcin Sokal, Katarzyna Sulikowska, Katarzyna Szewc, Michał Szpindowski, Katarzyna Torbiczuk.

Plany działalności, jak co roku, obejmowały szeroki katalog przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym, charytatywnym i rozrywkom. Na szczególną uwagę zasługuje nadzwyczajna aktywność Uczelnianej Rady Samorządu Studentów na płaszczyźnie dobroczynności, a zwłaszcza: organizacja wraz z Kołem Pedagogicznym zbiórki pieniędzy na rzecz Oddziału Dziecięcego Samodzielnego Publicznego

Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Chełmie (styczeń i luty 2010), organizacja wraz z Kołem Pedagogicznym i Biblioteką PWSZ zbiórki darów na rzecz Pogotowia Opiekuńczego w Lublinie (luty 2010), zbiórka karmy dla kotów na potrzeby akcji pomocy bezdomnym kotom (marzec 2010) oraz sztandarowa akcja oddawania krwi Wampiriada (19 kwietnia 2010). Na docenienie zasługuje organizacja akcji uwalniania książek (9 czerwca 2010), przeprowadzona wraz z Biblioteką PWSZ w Chełmie.

Samorząd studentów ponownie aktywnie włączał się również w akcje sportowe. W roku akademickim 2009/2010 zorganizowany został II Międzykierunkowy Turniej w Piłkę Halową, który cieszył się dużą popularnością (zawodników, jak i kibiców).

Do sukcesów działalności samorządu studentów PWSZ w Chełmie można także zaliczyć wybór studenta Łukasza Duczmala na sekretarza samorządu studentów Państwowych Wyższych Szkół Zawodowych w Polsce.

Członkowie Uczelnianej Rady Samorządu Studentów zawsze chętnie służyli innym studentom uczelni radami dotyczącymi różnych aspektów funkcjonowania w społeczności akademickiej PWSZ w Chełmie.

Początek roku akademickiego 2010/2011 przyniósł nowe wyzwania. Bez wątpienia największym z nich była organizacja w dniach 04-07.11.2010 r. XVI Forum studentów Państwowych Wyższych Szkół Zawodowych. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie była gospodarzem Forum po raz drugi.

Na zaproszenie Uczelnianej Rady Samorządu Studentów odpowiedziały prawie wszystkie PWSZ-ty w Polsce. Podczas forum zostały omówione ważne kwestie dotyczące działania uczelni, a w szczególności rola państwowych wyższych szkół zawodowych w procesie reform szkolnictwa wyższego. Uczestnicy spotkania mogli także zintegrować się i poznać bliżej siedzibę „białego misia", a także zwiedzić chełmskie podziemia kredowe oraz Akademicki Port Lotniczy w Depułtyczach Królewskich.

Uczelniana Rada Samorządu Studentów w roku akademickim 2010/2011 pracowała w następującym składzie: Przemysław Stopa – Przewodniczący, Michał Szpindowski – Wiceprzewodniczący, Katarzyna Torbiczuk – Wiceprzewodnicząca, Joanna Brzozowska – Skarbnik, Piotr Martyniuk – Sekretarz oraz Członkowie: Paweł Klasura, Magdalena Adamczuk, Łukasz Duczmal, Marcin Sokal, Katarzyna Sulikowska, Sylwia Chadaj.

Po sukcesie forum Rada powróciła do swojej regularnej aktywności, wśród której na szczególne docenienie zasługują: zbiórka maskotek dla Oddziału Dziecięcego Samodzielnego Publicznego Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Chełmie, obóz adaptacyjny studentów pierwszego roku studiów w Zakopanem, Mikołajki, „Wampiriada", Bal Inżyniera, spotkanie samorządów studenckich z Polski wschodniej w Centrum Współpracy Transgranicznej w Depułtyczach Nowych, połączone ze zwiedzaniem obiektów PWSZ w Chełmie oraz Juwenalia.

Od dziesięciu lat swojego istnienia, samorząd studentów działając poprzez swoje organy, broni praw i interesów studentów, decyduje w sprawach rozdziału środków przeznaczonych przez organy Uczelni na cele studenckie, prowadzi na terenie Uczelni działalność w zakresie spraw socjalno-bytowych i kulturalnych studentów, opiniuje projekty uchwał, zarządzeń i decyzji organów Uczelni dotyczących studentów, popiera naukowe, kulturalne, turystyczne, sportowe i inne inicjatywy studentów.

Przegląd poszczególnych lat intensywnej pracy studenckich struktur samorządowych pokazuje, jak ważną rolę w kształtowaniu życia społeczności akademickiej odgrywa Uczelniana Rada Samorządu Studentów.

SCIENTIA
NR 6 – 2012

IWONA LASEK-SUROWIEC

Działalność Akademickiego Biura Karier Żak na rzecz społeczności akademickiej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie

Idea Biur Karier wywodzi się z Wielkiej Brytanii (*Careers Services*), gdzie podobne jednostki powstały już na początku XX w. Pod słowem *career* kryje się bowiem nie tylko sukces zawodowy, kariera, ale również szeroko rozumiany rozwój zawodowy. *Careers Services* powstawały przy głównych ośrodkach akademickich z zamiarem stworzenia systemu poradnictwa zawodowego i psychologicznego dla oderwanej od rodzinnych stron młodzieży. Obecnie sieć brytyjskich biur karier (AGCAS) jest jedną z najlepiej zorganizowanych i wyposażonych na świecie.

W Polsce pilotażowy program zakładania biur karier rozpoczął się w 1993 r. na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu i okazał się przedsięwzięciem nadzwyczaj odpowiadającym potrzebom młodych ludzi, z którym to właśnie młodzi ludzie wiązali wielkie nadzieje i do którego podchodzili bardzo entuzjastycznie. Wkrótce idea ta uzyskała wymierne wsparcie z programów Know How, PHARE czy Expand. W 2002 r. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej ogłosiło konkurs grantowy na uruchomienie i rozwój sieci biur przy polskich uczelniach[35]. Efektem tych działań był dynamiczny wzrost liczby tych instytucji. W roku akademickim 2004/2005, zarówno na publicznych, jak i niepublicznych uczelniach, działały 202 biura Karier. Większość z nich złożyła również akces do Ogólnopolskiej Sieci Biur Karier (OSBK)[36].

Biura karier niemal od początku funkcjonowania w systemie polskiego szkolnictwa wyższego działają w formule autonomicznych jednostek. Dziś komórkę zajmującą się doradztwem zawodowym znaleźć można niemal w każdej uczelni.

35 http://zak.pwsz.chelm.pl/index.php?limitstart=5, dostęp 12 września 2011 r.

36 Celem Sieci jest wymiana informacji oraz pomoc w organizowaniu nowopowstałych biur; zrzeszone Biura mają obowiązek promocji idei biur karier w środowisku akademickim i otoczeniu społeczno-gospodarczym, wymieniają się doświadczeniami w zakresie doradztwa zawodowego, rynku pracy, kontaktów ze studentami, absolwentami oraz pracodawcami

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie (PWSZ) rozpoczęła działalność 24 lipca 2001 roku, a a nieco ponad rok później, w grudniu 2002 roku, Rektor prof. dr hab. Józef Zając podpisał stosowne zarządzenie w sprawie powołania Akademickiego Biura Karier Żak, które stało się jedną z jednostek organizacyjnych Uczelni.

Władze PWSZ bardzo trafnie oceniły i poprawnie zidentyfikowały sygnały od młodych ludzi, którzy wybrali Chełm na miejsce kształcenia na poziomie wyższym, na płaszczyźnie ich oczekiwań pod adresem rynku pracy. Szybko okazało się, że trudności w poruszaniu się na rynku pracy mają studenci różnych lat, kierunków czy form studiów. Konieczność udzielenia konkretnej odpowiedzi na tak pilną potrzebę społeczności akademickiej, stała się priorytetem dla Uczelni.

Biuro Karier Żak było pierwszą tego rodzaju jednostką, działającą na rzecz wspierania studentów i absolwentów szkół wyższych w powiecie chełmskim w obszarze rynku pracy. Od początku istnienia jej nadrzędnym celem było udzielanie pomocy chełmskim studentom i absolwentom w odnalezieniu się w rzeczywistości uczelnianej oraz zawodowej po ukończeniu nauki, zarówno w środowisku lokalnym, jak i poza nim. Biuro od zawsze pełniło swoje usługi nieodpłatnie.

Biuro szybko zyskało popularność wśród młodych ludzi. Idea wsparcia studentów w procesie poszukiwania swojego miejsca na rynku pracy okazała się na tyle uniwersalna, że z pomocy jednostki zaczęli również korzystać studenci i absolwenci innych chełmskich uczelni. Niezwłocznie podjęto więc prace nad stworzeniem systemu przepływu informacji oraz wypracowaniem metod pracy z bezrobotnymi absolwentami szkół wyższych. Biuro przyjęła formułę działalności zbliżoną do tej modelowej, wypracowanej przez podobne komórki, powstające w polskich uczelniach w latach 90.

Podstawowym zobowiązaniem Akademickiego Biuro Karier Żak stało się gromadzenie informacji dotyczących rynku pracy i skuteczne przekazywanie ich osobom zainteresowanym, a także stworzenie oferty szkoleniowej i doradczej dla studentów i absolwentów szkół wyższych. Dla efektywniejszego i szybszego działania biuro opracowało bazę danych, zwierającą dane o osobach i podmiotach zainteresowanych usługami jednostki. Za jej pośrednictwem biuro rozpowszechniało informacje o swojej ofercie, ciekawych inicjatywach

i zachęcała młodych ludzi do zainteresowania się rynkiem pracy już podczas studiów.

Jednostka w trakcie swojej działalności akcentowała potrzebę zdobywania przez studentów praktycznych umiejętności, niezbędnych w poruszaniu się po rynku pracy, informując jednocześnie o jego wymaganiach i występujących na nim tendencjach. Dzięki takim założeniom biuro stało się pomostem nie tylko pomiędzy edukacją i nauką, a wspomnianym już rynkiem pracy, ale też przekazicielem i łącznikiem potrzeb pracodawców oraz potencjalnych pracowników.

Biuro starało się wdrażać rozwiązania mające na celu zdobycie przez osoby tego potrzebujące wiedzy i umiejętności cenionych przez pracodawców. Mając na uwadze powyższe, umożliwiało studentom i absolwentom uzyskanie pomocy w wymiarze indywidualnym, jak i grupowym, udział w szkoleniach i warsztatach na temat przygotowania dokumentów rekrutacyjnych, procesu rekrutacji, jego specyfiki w określonych kategoriach pracodawców, poruszania się po rynku pracy oraz wiedzy na temat jego struktury i uwarunkować formalno -prawnych.

Aktywność biura można zatem sprowadzić do klasycznego poradnictwa zawodowego, zespolonego z elementami doradztwa personalnego. Komórka ta jest coraz częściej instrumentem wsparcia dla studentów chcących otworzyć własną działalność gospodarczą. Z konsultacji w sprawie zakładania działalności gospodarczej korzysta w skali roku liczna grupa studentów i absolwentów. Pracownicy biura informują o aspektach formalno-prawnych zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej, prowadzą szkolenia tematyczne oraz konsultacje *online*. Biuro gromadzi również i udostępnia informacje o aktualnych trendach w działalności gospodarczej i perspektywach rozwoju rynku, a następnie publikuje przedmiotowe informacje na stronie internetowej.

Na przestrzeni lat, po części za sprawą zmian prawnych w szkolnictwie wyższym, rola biura karier znacznie się wzmocniła. Przeobrażeniu uległ również sam sposób postrzegania tych jednostek przez środowisko akademickie. Proces ten został uwydatniony za sprawą rozszerzenia spectrum działalności biur karier w Polsce przez ministerstwo właściwe ds. nauki i szkolnictwa wyższego. Klimat wokół biur karier w tej chwili jest o wiele bardziej sprzyjający niż w momencie, kiedy inaugurowały one w Polsce swoją działalność.

Biuro Karier Żak nawiązało kontakty z wieloma pracodawcami, współpracując z nimi w procesie poszukiwania pracowników, prak-

tykobiorów oraz stażystów o określonych kompetencjach. W swojej bieżącej działalności biuro dostarcza bowiem zainteresowanym osobom, które wyrażą taką wolę, informacji o procedurach rekrutacyjnych firm, o wymaganiach kwalifikacyjnych wobec kandydatów na oferowane stanowiska, o możliwości podwyższenia swoich kwalifikacji zawodowych, językowych, o szkoleniach w kraju i za granicą. Pozyskuje od pracodawców oferty pracy, praktyk i staży w kraju i zagranicą. Na podstawie testów psychologicznych określa predyspozycje do pracy na danym stanowisku oraz wspiera w ustaleniu ścieżkę kariery. Pomaga jak najlepiej zaprezentować się pracodawcy, sporządzić życiorys oraz list motywacyjny i pomyślnie odbyć rozmowę kwalifikacyjną.

Omawiana jednostka prowadzi swoją działalność w oparciu o roczny plan, konsultowany na początku każdego roku akademickiego z Prorektorem ds. studiów i nauczania. W ramach planu uwzględnia się opracowywanie i przygotowanie materiałów na stronę internetową Uczelni (poszukiwanie pracy, życiorys, cv, list motywacyjny, metody rekrutacyjne, instytucje rynku pracy). Materiały te są następnie są również udostępniane za pośrednictwem poczty e-mail i dystrybuowane w formie drukowanej. Rokrocznie biuro aktualizuje bazę firm oferujących praktyki i pracę (w wariancie ogólnopolskim i lokalnym), przygotowuje autorskie materiały na szkolenia z zakresu poszukiwania pracy, działalności gospodarczej i prawa pracy, drukuje własne plakaty informujące o swojej działalności, przygotowuje zestawienia ofert stypendialnych krajowych i zagranicznych oraz informacje o możliwościach studiowania i nauki języków obcych w kraju i za granicą (m.in. stypendia ministra, marszałka, DAAD, GFPS, FNP, Fundacja Fulbrichta, Friedricha Naumana).

Biuro w trakcie swojej działalności nawiązało również kontakty z przedstawicielami firmy rekrutujących studentów i absolwentów na wyjazdy zagraniczne o charakterze edukacyjno-zarobkowym (m.in. Travel Exchange & Education z siedzibą w Katowicach, CCUSA z Lublina, EWIX z siedzibą w Warszawie, organizującej wyjazdy do pracy na Cypr, WhyNotUSA z siedzibą w Rzeszowie, Centrum Konsultacji Wyjazdów Zagranicznych z siedzibą w Lublinie, MIKROSERWIS z siedzibą w Krakowie – w zakresie programu au pair w Niemczech i we Francji), organizowało spotkania studentów z przedstawicielami sieci EURES z Wojewódzkiego Urzędu Pracy z Lublina w kwestii zasad podejmowania zatrudnienia w krajach Unii Europejskiej oraz prowadziło Akademicki Punktu Wolontariatu. Biur stworzyło także

katalog instytucji poszukujących wolontariuszy i rekrutowało ich.

Pracownicy biura zorganizowali i przeprowadzili bezpłatne kursy języka angielskiego z cyklu,, Angielski przed wyjazdem za granicę". W biurze odbywały się indywidualne konsultacje z języka angielskiego, świadczono pomoc w tłumaczeniu cv i listów motywacyjnych na język angielski oraz w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych w polskiej wersji językowej.

W 2007 roku Żak uczestniczył w konkursie na badanie rynku pracy – pracodawców i osób długotrwale bezrobotnych z terenu Chełma i powiatu chełmskiego pt.,,Uwierz w siebie", ogłoszonym przez Powiatowy Urząd Pracy w Chełmie, w ramach projektu dofinansowanego przez Ministerstwo Pracy Polityki Społecznej ze środków EFS w ramach Europejskiego Funduszu Europejskiego. Przygotowywało i przeprowadziło analizę ankiet oraz opracowało raport z badań.

Cennym doświadczeniem, które przyczyniło do poszerzenia oferty biura, był udział w projekcie pt.,,Międzynarodowe Centrum Aktywizacji Młodzieży" (akcja promocyjna projektu, przygotowanie materiałów informacyjnych, rozplanowanie warsztatów i wykładów, podział na moduły, rekrutacja uczestników, przygotowanie szkoleń od strony organizacyjnej). W ramach projektu uruchomiona została dedykowana baza studentów korzystających ze wsparcia oferowanego przez biuro.

Komórka, wychodząc naprzeciw sygnalizowanym przez studentów i absolwentów potrzebom, zapraszało do Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie przedstawicieli uczelni zagranicznych w celu zaprezentowania oferty edukacyjnej, w tym przedstawicieli dwóch brytyjskich uniwersytetów – Huddersfield i Bedfordshire.

Częste kontakty pracowników biura z Powiatowym Urzędem Pracy w Chełmie w zakresie wymiany informacji dotyczących inicjatyw skierowanych do studentów, zaowocowały sformalizowaniem wzajemnej współpracy w postaci odrębnego porozumienia o współdziałaniu na rzecz rynku pracy.

W kolejnych latach akademickich Akademickie Biuro Karier Żak z entuzjazmem kontynuowało swoją dotychczasową działalność.

Zostało ono włączone do realizacji projektu systemowego pt.,, *Myśl strategicznie! Ucz się praktycznie! Program rozwojowy PWSZ w Chełmie"*. Biuro odpowiadało w projekcie za organizacyjną stronę warsztatów tematycznych: doradztwo zawodowe indywidualne, doradztwo zawodowe grupowe, przedsiębiorczość, prawo pracy, autopromocja, projekty UE oraz do projektu systemowego:,,*Zamawianie kształcenia*

na kierunkach technicznych, matematycznych i przyrodniczych-pilotaż". Na potrzeby projektu zorganizowano spotkania z pracodawcami w ramach promowania dobrych praktyk w przedsiębiorstwach *(projekt:,,Myśl strategicznie! Ucz się praktycznie! Program rozwojowy PWSZ w Chełmie")*. Przygotowano również treści do Wirtualnego Centrum Doradczego Biura Karier Żak http://pwsz.chelm.pl/zak.

Projekt przyczynił się do znacznej popularyzacji biura wśród studentów oraz pracodawców. Zintegrował młodych ludzi wokół inspirujących spotkań przedsiębiorcami, wsparł w doskonaleniu umiejętności nieodzownych przy poszukiwaniu pracy, począwszy od najbardziej efektywnych technik pomocnych w tym procesie, po aspekty prawne ważne przy zatrudnieniu. Liczna grupa studentów skorzystała z zajęć na temat przedsiębiorczości i prowadzenia własnego biznesu. Nieocenioną pracę w projekcie wykonali także doradcy zawodowi, którzy służyli studentom radą w określeniu profilu zawodowego oraz osobowościowego na tle ich własnych oczekiwań pod adresem rynku pracy.

Od 2011 roku biuro odpowiada za ważny element budowania więzi z absolwentami Uczelni, tj. monitorowanie losów zawodowych. Stało się tak na skutek zmian w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym. Biuro opracowało koncepcję całego procesu, formularze do badania oraz oświadczenia woli o zgodzie na udział w badaniu w kolejnych jego falach po zakończeniu studiów.

Współcześnie trudno sobie wyobrazić funkcjonowanie jakiejkolwiek Uczelni bez biura karier. Na przestrzeni lat komórki te zyskały na znaczeniu, zwłaszcza za sprawą pilnych potrzeb w zakresie wspierania młodego pokolenia przy wchodzeniu na rynek pracy, którym nie były w stanie w dostatecznym stopniu zaradzić publiczne służby zatrudnienia.

Nowe zadania dla biur karier, będące pochodną zmian normatywnych adresowanych do szkolnictwa wyższego, przyczyniły się do zagospodarowania przez biura obszaru monitorowania losów zawodowych absolwentów.

Gromadzenie i analiza danych z procesu monitorowania wyposażyły biura w unikatowe informacje o poczynaniach zawodowych byłych studentów, które są aktualnie jednymi z najcenniejszych mierników skuteczności procesu kształcenia w danej uczelni.

Publikacja ukazała się
dzięki wsparciu finansowemu

Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie
Chełmskiego Towarzystwa Naukowego